

భూ తో క న ర క ం

మూలం :

చె న్ తె ం గ్ గ తే

అనుసరణ :

వి ద్యా సా గ ర్

నీ - నా - పల్లికేషస్సు.
తే నా లి.

ప్రచురణ నెం. 3

ప్రతులు 1000

ఆగస్టు 1954

కె.వాణీప్రెస్, విజయవాడ-2.

యాభై సంవత్సరాలక్రితం, “కొత్తవాగు” అనే బస్తీ ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఒక చిన్న వ్యాపార కేంద్రం. ఈ పట్టణం, ఉత్తరకేయాం గ్నా రాష్ట్రంలో ఘూయాంగ్ నుండి హూవై మహానగరానికి పోయే మైనిక్ శ్రమింపించే దూరంలోవుంది. యదార్థానికి ఆ పట్టణం మొకటివుంది. ఈ సింహాక్షింబాలు మాత్రమేవున్నాయి, పులా శిలా సింహాలూ, రాతి రాండ్లోళ్ళు గుతున్నాయి. ఆ పున్నాయి.

(పతి పది

ఈ భవనం తలయెత్తిననాటి నుండి, కొత్తవాగున విక చుట్టూపడి మైళ్ళ దూరంలో నివసించే రైతాంగపు జీవితాలు మార్పుకు గురికాజూచ్చినాయి. భవిక రైతులు పేద రైతులుగా మారారు. బీదరైతులు కటికి దరిదులు కాజూచ్చారు. వ్యాపారం నీరసపడ సాగింది. కాని, నన్ కుటుంబం, దినదినం సిరిసంప దలతో పెంపొందుతోంది. నానాటా సుందర భవనాలను నిర్మించుతోంది. విశాల భూఖండాలను హస్తగతం చేసుకొంటోంది.

పాపం! ఇంతగాదోచుకొని దాచుకున్న ఆ ముసలాడు పరలోకానికి ప్రయాణం కట్టగానే అతని కొడుకు ‘సన్ త్సాయ్-తావో’ ఆ స్థానాన్ని అలంకరించాడు. కొమింటాన్ ప్రభుత్వము న్నంత కాలము మాజిప్రేటు కోర్టుకో సమానమైన నిరంకుశాధికారాలకు నిలయమయింది. జపానువాళ్ళు ఆ ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించగానే, ఆ భూలోకనరకం జపానుకో చేతులుకలిపిన దేశద్రోహుల “శాంతి గంగత్తుక సంఘం”

బాగా పండితే కొత్తవాగు పట్నపు బజారులలో ఎక్కడ
చూచినా బఠాణీగింజలూ, పసుపుపచ్చని “సోయా” చిక్కుడు
గింజలూ, కుప్పలు కుప్పలుగా పడివుండేవి. వర్షాకాలంలో వ్యా
పారం మందగించే దనుకుంటారేమో! ఎన్నటికీకాదు. వర్షాకా
లంలో సైతం వ్యాపారం ముమ్మరంగానే సాగుతూవుండేది. ఆ
కాలంలో, పొగ ఓడలలో యానీ యానీ వస్తువులు పండి
ఉత్పత్తిశక్తి సయిన
రైట్టులో జనము

కటికి చుట్టూ

1954

బాటికు చెందిన రెండు వేల “హా”ల పసిడిపండ్ల బంగారు
పొలాలు, తనఖాతాకట్లద్వారా, ద్రోహం దోపిడీద్వారా సన్
త్సాయ్ తావో యినుప కాగిలిలోనికిపోయింది. నిన్న ఆ
భూములకు యజమానులుగానున్న ఆ రెండువందల కుటుంబాల
రైతాంగమూ-నేడు సన్ త్సాయ్ తావోగారి దయాధర్మాలపై
ఆధారపడి బ్రతికే కౌలుదార్లు. యీనాడు మీరు
సరదాగా ఒక రాయిని యీ రాజవీధిలో విసరివేయదలిస్తే,
నిర్భీతిగా విసరివేయవచ్చు. ఎందుకంటే యీనాడు యీరాజ
వీధి జనం తిరగని వీధి! పాడుపడ్డ కొంప.

ఆరోజులు గతించినాయి. 1942 వర్ష ఋతువులో కొత్త
పట్నానికి ప్రజావిముక్తి సైన్యానికి జెందిన సూపర్
హిట్ల వచ్చింది. జపాను సామ్రాజ్యవాదీల “టోక్యో అయిన

“హా” అంటే ఘమాఘగా ఎకరంలో ఆరోవంతు.

ఈ శతాబ్దం మలుపు తిరుగుతున్న కాలంలో, వయసు మళ్ళిన సన్ హిసీ-చువాన్, మంచురాజవంశాన్నుండి సైనిక-పత కాన్నీ, కొన్ని సంఘటనల ద్వారా బహుమానంగా పొందాడు. అతడు యింటికి రాగానే ఈ మహాభవనాన్ని నిర్మించాడు. ఈ మహాభవనానికి శృంగార విలసితమైన, ధనురాకారపు సింహాద్వార మొకటివుంది. ఈ సింహద్వారపు తెలుపులకు యిరువైపులా శిలా సింహాలూ, రాతి రాండ్స్ లూ, పహారా యిస్తూ వున్నాయి.

ఈ భవనం తలయెత్తినాటి ముఠీ, కొంతమంది వికారాదులు తేరచుకున్నాయి. అలంకరించబడినాయి, సైన్య బోర్డులు తలలెత్తి స్వాగతాలు పలుకుతున్నాయి. ఆ పరిసర ప్రాంతంలో నీడకూ గోడకూ నోచుకోని పూరి కొంపలన్నీ తిరిగి తలలెత్తి నిలబడుతున్నాయి. ఎద్దులబండ్లనిండా, గాడిదల మూపుల నిండా, మరల, పంటల బరువునడసాగింది. కొన్ని సంవత్సరాలుగా ముకుళించు కొనిపోయిన ప్రజావదనాలు వికసించి దరహాసాలు కురిపించసాగినాయి. మెల్లగా మాటాడుటకే భయపడిపోయిన జనం యీనాడు పకపక నవ్వుతూ ఎకసక్కెములాడుతున్నారు. వారి పలుకులలో “భూలోక నరకం” మాట వినరావటంలేదు. వారు, దాన్ని విస్మరించారు.

ఈ సభలలో భూస్వాముల చేతులలో తామే నిధంగా భాగలు పడ్డావో ఆ గ్రామంలోని రైతులు తదితరులు చెప్పారు. భూస్వాములకు ప్రజాపీడకులకు ఎలాంటి శిక్షలు వేయాలో ప్రజలు చెప్పారారు.

యొక్క హెడ్ క్వార్టర్స్ గా మారిపోయింది. మాపులు జరుగుతున్న యీ కాలక్రమంలో కొత్తవాగు పట్నపు ప్రహరీ మట్టిగోడల చక్రబంధంలో నివసిస్తూ వున్న అయిదు వందల కుటుంబాలను ఏక మొత్తంగా, తనవుక్కుపాదం క్రిందకు తెచ్చుకున్నాడు సన్ త్యామ్-తావో-కొత్తవాగు పట్నానికి ఆవల పచ్చపచ్చగా బ్రతుకుతోన్న మరోఇరవై కుటుంబాలను ఆర్థికంగా నేలబెట్టి కాలరాచాడు. తమప్రియతమమైన స్వగృహాలను వదలి పూరిగుడిసెలలో తలదాచుకొనే దుర్గతికి తెచ్చాడు. ఆ కుటుంబాలు కుక్కకైనా గుప్పెడు మెతుకులు విదల్చలేని కట్టికీ చరిగిపోయాయి. ఈ దుర్మార్గుడు తున్నాయి. వివిధరైతు కుటుంబాలకు చెందిన రెండు వేల “హా”ల పసిడిపండ్ల బంగారు పొలాలు, తనఖాతాకట్లద్వారా, ద్రోహం దోషిద్వారా సన్ త్యామ్-తావో యినుప కాగిలిలోనికిపోయింది. నిన్న ఆ భూములకు యజమానులుగానున్న ఆ రెండువందల కుటుంబాల రైతాంగమూ-నేడు సన్ త్యామ్-తావోగారి దయాధర్మాలపై ఆధారపడి బ్రతికే కౌలుదార్లు. యీనాడు యీ సరదాగా ఒక రాయిని యీ రాజవీధిలో విసుగివేయదలిస్తే, నిర్భీతిగా విసరివేయవచ్చు. ఎందుకంటే యీనాడు యీరాజ వీధి జనం తిరగని వీధి! పాడుపడ్డ కొంప.

ఆరోజులు గతించినాయి. 1942 వర్ష ఋతువులో కొత్త పట్నానికి ప్రభావిముక్తి సైన్యానికి జెందిన సూపర్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ పట్టింది. జపాను సామ్రాజ్యవాదంల “హోర్స్ అండ్ డాగ్స్” అంటే “హా” అంటే ఘోరంగా ఎకరంలో ఆరోవంతు.

“శాంతి సంరక్షకసంఘాన్ని” పారద్రోలింది. ప్రజాప్రభుత్వాన్ని స్థాపించింది. రెండుసంవత్సరాలు గతించిన తర్వాత కౌలుధనం వడ్డీ రేటు తగ్గింపు ఉద్యమకాలంలో “సేరాకోపణ” సభలు జరిగాయి.” * తన నేరాల గుట్టు ఎక్కడ బట్టి బయలై పోతుందో నని భయపడిన సన్ త్సాయి తావో, యాంగ్స్ నదికి దక్షిణాభిముఖంగా కాలికి బుద్ధిచెప్పాడు. 1946 వేసవిలో, కొత్తవాగు పట్నంలో భూమి పంపిణీ కార్యక్రమం పూర్తి అయ్యింది. కొత్తవాగు పట్నపు బజారులు మరల క్రమంగా సజీవం కాసాగినాయి. వసంతకుసుమాలూగున వికసించసాగినాయి. పొలాలు పూర్వపు యజమానులను చేరగానే, దుకాణాలు తెరచుకున్నాయి. అలంకరించబడినాయి. సైన్లు బోర్డులు తలలెత్తి స్వాగతాలు పలుకుతున్నాయి. ఆ పరిసరప్రాంతంలో నీడకూ గోడకూ నోచుకోని పూరి కొంపలన్నీ తిరిగీ తలలెత్తి నిలబడుతున్నాయి. ఎద్దులబండ్లనిండా, గాడిదల మూవుల నిండా, మరల, పంటల బరువుపడసాగింది. కొన్ని సంవత్సరాలుగా ముకుళించు కొనిపోయిన ప్రజావదనాలు వికసించి దరహాసాలు కురిపించసాగినాయి. మెల్లగా మాటాడుటకే భయపడిపోయిన జనం యీనాడు పకపక నవ్వుతూ ఎకసక్కెములాడుతున్నారు. వారి పలుకులలో “భూలోక నరకం” మాట వినరావటంలేదు. వారు, దాన్ని విస్మరించారు.

* ఈ సభలలో భూస్వాముల చేతులలో తామే నిధంగా భాగలు పడ్డావో అ గాగ్రమంలోని రైతులు, తదితరులు చెప్పినారు. భూస్వాములకూ ప్రజాపీడకులకూ ఎలాంటి శిక్షలు వేయాలో పూర్తిగా చెప్పలేదు.

అంతట అదేసంవత్సరం ఆకురాలుకాలంలో ఛియాంగ్-
కై-పేకు, కమ్యూనిస్టులతో చేసుకున్న సంధివ్రతాన్ని చింపి
పారేసి విముక్తప్రాంతాలను ముట్టడించుటకై నలభై లక్షల
సైన్యాన్ని పంపబోతున్నాడన్న పిడుగులాంటివార్త ప్రజలచేవిని
పడింది. ఈ వార్త ఆ ప్రజలకు మృత్యువుయిచ్చిన నోటిను
లాగనుపించింది. ప్రజల వదనాలలో కానవచ్చేదరహాసం.
చెరిగిపోయింది. దుక్కి దున్నుతున్న రైతులు, ఎద్దులను వడి
లేసి, పలుగూ పారలను భుజాలపై వేసుకొని తమ కొంపలకు
తిరిగి పోసాగారు.

కోపంతో చీకాకుతో చీదరతో ఎరుపెక్కిన ముఖాలతో,
పురుషులూ స్త్రీలు సమావేశం కాసాగారు. ఆ సమావేశంలో
సంఘటిత పడిపోరాడు దామనే కృత నిశ్చయానికి వచ్చారు.
అదే సమావేశంలో యుద్ధరంగంలో పోరాడుతూవున్న ప్రజా
విముక్తి సైన్యానికి అండదండగా సుండగలందులకై ఒక కమిటీని
సౌపించారు. ఒక ప్రజాసైనికదళం, గాయపడినవారిని మోసు
కొని రావటానికై దళాలూ, సైనికుల బట్టలను పుతుకుటకై
మహిళాదళాలూ, సైనికదళాలను ఉల్లాసవరచుటకై సాంస్కృతిక
దళాలూ, రైతులకు వ్యవసాయంలో సహాయంచేయుటకై
పరస్పరసహాయక - ఉత్పత్తి దళాలు, వేగంగా నిర్మించబడి
నాయి. బాల సంఘ సభ్యులు డోల్లూ డప్పులూ మోగిస్తూ
పీఠులలో ప్రవన్యాసాలిస్తూ, ప్రచారముమ్మరంగా సాగించారు.
గోడవార్తా పత్రికలపై ఎప్పటికప్పుడు వార్తలు వ్రాయసాగారు.

తాము తమ పాతశాలలో గీసిన బొమ్మలను గోడలనిండా అంటించ సాగారు.

కొమింటాంగ్ సైన్యం కేంద్ర కియాంగ్సు రాష్ట్రంలో ప్రజావిముక్తి సైన్యం చేతులలో వరుసవరుసగా ఏడుసార్లు ముక్కువగిలేటట్లుగా పరాజయాలు పొందింది ఆ తర్వాతనే, కొత్తవాగు పట్నపుకమిటీకి కార్యాచరణలోనికి దూకవలసిందిగా పిలుపువచ్చింది. ప్రజా శత్రువైన కొమింటాంగ్ తన సైనిక డివిజన్లను అనేకంగా పునర్నిర్మించుకొని, హువైనదీ మైదానంలోపున్న పట్టణానికి అభిముఖంగా ప్రయాణంసాగించింది. ప్రజావిముక్తి సైన్యానికి జెందిన కాప్టెన్ పెన్ తుతగాత్రులను మోసుకొని రావటానికి కొంతమంది వాలంటీర్లుకావాలన్నాడు. చిటికెలో అక్కడి జనం మూకుమ్మడిగా మే మొస్తామంటే, మే మొస్తామంటూ ముందుకురాసాగారు.

“నేవస్తా!” అన్నాడొకడు.

“నేకూడా!” అన్నాడు మరియొకడు.

“బట్టతల ఛియాంగ్ కై-షేరుగాడితో పాతవగ పరిష్కారం చేసుకోవలసివుంది. అందుకని నేనూవస్తా!” అన్నాడొకొకడు.

ముమ్మందుతు ముందుగావచ్చిన వనిత ఫెంగ్ త్సే, ఫెంగ్ త్సేకు యిరవైనవత్సరాల్లుంటాయి. ఈ ఫెంగ్ త్సే వితంతు వైనహీనూయెసుతురు. హీనూయే తన కూతురు చూపిన మార్గాన్ని అనుసరించింది. తాను సైనికులకు పంటచేయ

డానికి ముందుకువచ్చింది. అర్థవై సంవత్సరాలునిండి పండిన వృద్ధుడు షేక్ తాత. ఇతడు కాపైన్ షేక్ తండ్రి. ఈ పయో వృద్ధుడుకూడా యుద్ధరంగానికి వెళ్ళుదామని ఉబలాటపడసాగాడు. కొద్ది క్షణాలలో, మూడువందల యాభైమందికి పైగా సైన్యంలో సైనికులుగా, సేవకులుగా పనిచేయుటకై తమపేర్లను రిజిస్టరు చేయించుకున్నారు. కాని, కొంత తల్లనభిష్టం జరిగిన తర్వాత, వీరి నుండి రెండువందలమందిని మాత్రమే తీసుకొనుటకు నిశ్చయించ బడింది.

గుడ్డలు వ్రతీకేదశం ఒకటి ఏర్పరచబడింది. దానికి నాయకురాలిగా వితంతువైన హీనూయే ఎన్నుకోబడింది. ఈ దశం పట్నంలోవుంటుంది. నట్నానికి దగ్గరలోవుండే సైనికుల గుడ్డలనూ యుద్ధరంగానికి వెనుక భాగంలోవుండే యుద్ధాసు పత్రులలో చికిత్సపొందుతున్న క్షతగాత్రుల బట్టలనూ, పరిశుభ్రపరచిపెట్టే బాధ్యత యీ దళానిది.

రైతులకు వ్యవసాయ పనులలో సహాయపడుటకై ఏర్పాటుచేయబడిన పరస్పర సహాయక - ఉత్పత్తిదళాన్ని సజిపే బాధ్యత షేక్ తాతకు వప్పగించబడింది. యుద్ధరంగానికి తరలి పోతున్న వాలంటీర్ల కుటుంబాలకు జేందిన భూములను దున్నటం, విత్తులు నాటటం, పంటలు కోరటం, అనేకపనులన్నీ పైదళంచేయాలి. ఇందులో ఎవరి భూమియూ బీడు పడరాదు.

ఈ ఏర్పాటులకు అందరూ అంగీరించారు. పగలూ రాత్రీ భేదం పాటించకుండా రైతులు యీ విధ్యయాలను అనులు జరపుటకుపాటుపడసాగారు. కలపనూకొచ్చు బొంగులనూ కోసారు

తాళ్లు పేనారు. పైచెర్లకు అట్లినారు. గాయపడిన నారిని మోసుకొని వచ్చేటందుకు పువయోగపడే పుచ్చూలులుగా వాటిని తయారు చేసారు. జిల్లాలోకల్లా తమకు కావలసిన సామాగ్రినంతనూ సన్నిధించేసుకొన్న రైతులు, కొత్తవాగు పట్నపురైతులే.

దశ నిర్మాణం జరిగిన మూడవరోజు సాయంత్రం కొత్తవాగు పట్నపు క్షతగాత్ర వాహకదళం తన పట్నం నుండి యుద్ధరంగానికి తరలిపోయింది.

2

ఆ దశం పట్నాన్ని విడిచివెళ్ళి పదిహేను రోజులు కావస్తోంది. యుద్ధరంగంనుండి మంచివార్తలే వస్తున్నాయి. కొత్త వాగు పట్నంలోని ప్రజలకు ఆత్మవిశ్వాసం యినుమడించ సాగింది. ఏమికానున్నదోయన్న చీకూచింత వారికీనాడులేదు. మూడువేల మైళ్ళ పెడల్పుగల మహాకుడ్యం, శత్రువునకు అడ్డుగా ఎదురొడ్డి నిలబడినట్లుగా శత్రువుదానినిదాటిరాలేడన్నట్లుగా భావించసాగారు. అంతిమవిజయంలో యిసుకూతైనా సంశయంలేకుండా రైతులు యధాతథంగా తమ పనిపాటలు సాగించుకుంటున్నారు. అయినప్పటికీ, నిర్విరామంగా భోంయి మని మెరుగుతూవున్న తుపాకులూ, ఫిరంగులూ క్రిందుగా ఎగురుతూ, అతిక్రూరంగా బాంబులవర్షంకు పిస్తూ కొంసా గోడలను విధ్వంసం గావిస్తువున్న శత్రునిహూనం వారి మనస్సులను కొంత కలనర పరుస్తూనేవున్నాయి. రైతులు తమ క్షతగాత్ర వాహకదళమంటే గాయపడిన పైకులను మోసుకొనివచ్చేదశం.

నియమాలను మార్చుకొని, సూర్యాస్తమానంనుండి సూర్యోదయంనరకూ తమదైనదిని కార్యకలాపాలను సాగించ ప్రారంభించారు. పగటిపూట నిద్రపోయి శత్రువుల విమానాల కల్లు కప్పతూ కాలంగడుపసాగారు.

ఒకానొకకారు చీకటిరాత్రిలో, వితంతునైన హీనూయే తన పొలంలో చిక్కుడు మొక్కలను కోస్తోంది. ఆమె రెండవ కూతురైన పియా తోడ్పడుతుంది. పట్నం ప్రహరీ గోడలకు వెలుపలవున్న ఒక చిన్న పొలం మీది పంటకోవారు జీవితయాత్ర సాగిస్తున్నారు. పనిచేస్తూచేస్తూవున్న పి.యీ అకస్మాత్తుగా నిలబడిపోయింది. రోడ్డువైపుగా కల్లార్చక తడేకంగా చూడ సాగింది.

“అదిగో ! ఆదిక్కుగా పైచెర్దళం పోతోంది. అమ్మా! అక్కయ్యకూడా వుంటుందంటావా?” అన్నది.

దక్షిణ దిశగా పోతూ, మసకమసకగా కనిపిస్తున్న మానవ ఆకారాల పంక్తిని, తలయెత్తిచూచింది హీనూయే “అక్కయ్య వున్నదళం యుద్ధరంగంలోవుంది మీరు మరేదో కొంటేనుండివస్తున్నట్లున్నారు.” “చీకటివుండగా నే పనిపూర్తికానీ. తెల్లవారితే శత్రువిమానాలు వచ్చిపడే ప్రమాదముంది.”

ఉబుకుతున్న వుత్సాహంతో ఆజవ్వని ఆడుతూపాడుతూ చిక్కుడుమొక్కలు కోతసాగించింది. కూతురికంతంమండి వెలువడుతున్న ఘోరగర్జని చూతూమూర్తి ముఖంలో సంకోష భరితమైన చిరునవ్వులను మొలక లెత్తించింది. పాటల మైకంలో

పడి మునిగిన వారిద్దరూ, తమకు తెలియకుండానే రెండుమూల భూమిలోని చిక్కుడుమొక్కలకోతను చిటికలోపూర్తిచేశారు. వంచిన తలలు పైకెత్తారు. మరల ఊతగాత్రవాహక దళమూ, దాని వెనుక వరుసలో మూడు ఎద్దులబట్లు రోడ్డుపైపోతూ వున్నాయి. ఇదే ఆఖరుదశం కాబోలు. దీనివెనుక మరేదశమూ కానరావటంలేదు. వెదురుశోపులకు పైగా సూర్యకిరణాలు అగు పిస్తున్నాయి.

“అమ్మాయి, వేగంగా వొంటి చక్రపు బండిని యిటు తీసుకురా అమ్మా: మొక్కల మోపులువేద్దాం.” ... “పూత త్వరగాకానీ! శత్రువిమానాలొస్తాయేమో” అన్నది.

చేతిలోని కొడవలినివిసిరేస్తూ, లేడిపిల్లలా ఆపిల్ల పరుగెత్తంది. పొలానికి ఆవలిగట్టనవున్న ఒంటిచక్రపుబండిని లంకించుకుంది. బిరబిరా పడత్రోసుకొచ్చింది. మోపులు వెయి! వెయి!”

వాటెడు చిక్కుడుమొక్కలను ప్రోగుచేసి చేయకమునుపే శత్రువిమానాలు వచ్చిపడినాయి. ఈ విషయాన్ని హీసూయేగమనించింది. ఆగ్నేయ దిశనుండి వడివడిగా అతివేగంగా ఎగురుతూ వస్తున్న శత్రువిమానాలు రొదచేస్తున్నాయి. వాటిని చూసి చూడగానే, హీసూయే వడిగా నేలకు కరచుకొని పండుకొని, “ఆచిక్కుడుమోపులపై పడుకో! కదలబోకు!” అని తన కుమార్తెను హెచ్చరించింది.

పిండిబస్తాల బరువునుమోస్తూ కిరుచప్పుడుచేస్తూ మెల్లమెల్లగా అడుగులువేస్తూ ఎద్దులబుట్లు రోడ్డుమీద తమ ప్రయా

ణాన్ని సాగిస్తున్నాయి. శత్రువిమానాల చప్పుడు వినగానే బండ్ల వాళ్లు చెల్లాచెదురై రోడ్డుమీదనుండి నానా దిక్కులకు పారి పోయారు. చిక్కుడు పొలాలలోనూ, బంగాళాదుంపల పొలాల లోనూ తలలుదాచుకున్నారు.

తలను చేతులతో గట్టిగాకరచి పట్టుకొని కొయ్యబొమ్మలాగున పడియున్న హీనూయే, లోకంతలో “ ఓ! భగవాన్ బుద్ధా! మమ్ములను వాళ్ళకళ్ళు పడనీకు తండ్రీ! ఆ విమానాలను ఇక్కడనుండి వెళ్లగొట్టుతండ్రీ! ” అని ప్రార్థించింది.

కానివరుసలో చివరనున్న శత్రువిమానం పోరాటానికి నియోగించబడినదికాబోలు! ఆ విమానం బాణంలాగున దూసు కొనివచ్చింది. దాని మెషిన్ గన్ను మొరగసాగింది. దానినోటి నుండి వెలువడే గుళ్ళు హైరోడ్డును దున్నసాగినాయి. ధూళి రేగి మేఘాలు గాజొచ్చింది. ఆ విమానాన్ని రెండుబాంబు - విమానాలు అనుసరించినాయి. అవి తమ నోళ్ళను తెరచి బాంబులను కక్కేసినాయి. ఘూమారు యేడు బాంబులు క్రింద పడినాయి. ఆ బాంబుల దెబ్బలకు ఒక ఎద్దులబండి బలిపొయ్యింది. భగభగమండసాగింది. భూమి దద్దరిల్లింది. బండిలాగుతున్న ఎద్దు అక్కడే పడి చచ్చాయి.

కొద్దినిమిషాలు గడచిన తర్వాత, మీయీ మెల్లగా తలెత్తింది. ఈ గడబిడ చూడటంమూలంగా పాపం ఆపిల్లను తలతిరిగి తోందేమో! “అమ్మా! ... అక్కయ్యదళం యిప్పుడు ఎక్కడుండి వుంటుందంటావ్?” అని అడిగింది.

హీనూయే ముఖం ఎరుపెక్కింది. గుండె బరువెక్కింది. జవాబు చెప్పలేకపోయింది. ఆమె మండుతూవున్న బండివంక చూడసాగింది. చచ్చిపడివున్న ఎడ్లవంక చూసింది. తనుపరి ఆకాశంలో యింకనూ వడివడిగా నుడితిరుగుతూవున్న శత్రువిమానాలవంక చూసింది. పిడికిలితో తేలికగా తనతలపై అనేకసార్లు మోదుకున్నది.

ఆమె హృదయం అనేక ఆలోచనలతో తరంగితం కాసాగింది. “నేను ముసలిదాన్ని. చచ్చినా ఫరవాలేదు..... ఫెంగ్ త్వే పసిపిల్ల... ఆమెలాంటి పసిది యుద్ధరంగానికి వెళ్ళటమా.... యీ గడబిడచూస్తే దానిగుండె గుబేలు మంటుంది! స్వైచేర్ దళంలో ఎందుకు చేరనిచ్చాను?... ”

చిక్కుడు మొక్కలు రెండడుగుల ఎత్తున పెరిగివున్నాయి. తలనుండి మొదలువరకూ పనుపువచ్చని కాయల గెలలతో, గుత్తులతో, నవమాసాలు నిండిన నిండు చూలాలిలాగున వున్నాయి. ఆమె వాటివంక తడేకంగా చూడసాగింది. ఆమె స్నాదిలో క్రోధం కరుకెక్కింది. ఆమె తన చేతులను క్రిందికి జార్చింది. “వాడు నా గుండెను ముక్కలు ముక్కలుగా తరు గాలనుకుంటున్నాడు. కాని వాడి పేగులను పగలచీల్చుతా!” అని ఆమెబిగ్గరగా అరచింది. ఈ “వాడు” అనే వాడెవడు? నన్ త్సాయి తానో కన్న మరెవరూకాదు. వాణ్ణిగురించే యీ వితంతువు గుండెలలో మంటలు రేకెత్తుతున్నాయి. మానవులను భక్షించే రాక్షసుడు వాడు. అనేకమందిని తన పొట్టబెట్టుకున్నాడు. మా భూములను దొంగిలించాడు. మా

యిళ్ళను దోచాడు. కొంపలుకూల్చాడు. పద్మాలుగుసంపత్సరాల
తర్వాత మామూలకి కమ్మనిష్టుపాట్టివచ్చింది. మా మామలు
మాకిచ్చింది. మాకొంపలు మాకిచ్చింది. అయినా నా పగ
తీరలేదు. వాడు మళ్ళీవచ్చి మా నెత్తినెక్కాలని చూస్తున్నాడు.
.....తిరిగొస్తే పోగా మిగిలిన వాళ్ళందరినీ తన పొట్టన పెట్టు
కోడూ!... ..” ఆ విశంతువు హృదయంలో ఆవిధంగా అనేక
ఆలోచనలు తలలెత్తినాయి.

శత్రు విమానాల మాటమరచి, లేచికూర్చుంది; తన
కుమార్తెను పిలిచింది. “బిడ్డా! యిటారా! మీబాబు ఎలా...”
షియీ వేగంగా తన తల్లి ప్రక్కకు పాకింది. ఒక
చేతినితల్లి మెడచుట్టూవేసింది. “అమ్మా! పడుకోవే! మళ్ళీ ఒక
నిముషంలో విమానాలొచ్చి పడ్తాయి!” అని బ్రతిమాలింది.

హీనూయే చీదింది. తనకూతురి మొగంపై పడిన
దుమ్మును మృదువుగా తుడిచింది. ఆకాశంవంక చూపుతూ
వున్న కుమార్తెచేతిని క్రిందకులాగింది. ఆనృద్ధురాలు తల
చూపుతూ నిట్టూర్చుతూ, “నికు పదిహేడు ఏళ్ళిప్పుడు. నువ్వు
నా గర్భంలో వుండగానే మీ నాయనపోయాడు. మేమిద్దరం
బాధలుపడటానికే పుట్టినామల్లేవుంది...” ఆ వృద్ధమాత పెద
వులు వణుకసాగినాయి. కళ్ళు చెమ్మగిల్లినాయి. గుంపులు
గుంపులుగా తోపులుగావున్న చెట్లవంక చూపసాగింది. “ఆ
చెట్లపైనుకవున్న పెంకుటింటిని బీడలూ, నిరుపేదలూ తమ
శ్రమసూరక్తాన్ని ధారపోసి కట్టారు... ఆ యింటిని కట్టుటకైతమ

వొంటల్లోవున్న జవనత్వాలను కార్చివేశాడు!... ఆయింటిపేరు
“భూలోకనరకం” ఆనరకంలోనే మీనాయన చనిపోయాడు!”

పిల్ల తల్లికి మోకరిల్లింది. తల్లి భుజాలను పట్టుకొని
కుదిసింది. “అమ్మా! నాన్న చావునుగురించి చెప్పకమ్మా!” అని
ప్రాధేయపడింది. తల్లిగుండెలలోనికి మొగందూర్చింది. ఆపిల్ల
గుండెలలో చెలరేగిన విషాద విచారాలు పొంగి పొరలి
కన్నీరుగా ప్రవహించినయి.

3

తొలిసారిగా తన తల్లి, తనతండ్రి చావునుగురించి చెప్పిన
మాటలా, పియీ మనస్సుపై ముద్రితమైవున్నయి. ఆరోజున
ఆ తల్లిపిల్లా గంటలతరబడి ఏడ్చారు. అటుతర్వాత, తండ్రి
చావుగాధ జ్ఞప్తికివస్తే పియీ అన్నంముట్టలేక పోయేది. రెండు
సంవత్సరాల క్రితం అంటే 1944 సంవత్సరంలో వితంతువు
హీనూయే తన కుమార్తెలను వెంటబెట్టుకొని కొత్తవాగు
వట్నానికి దక్షిణదిశలోవున్న ఒకకుగ్రామంనుండి స్వగ్రామానికి
తరలివచ్చింది. అంతవరకూ తనభర్తచావుకు సంబంధించిన వివరా
లన్నింటినీ తనపిల్లలకు చెప్పకోలేకపోయింది. ధైర్యంచేసి చెప్ప
లేకపోవుటకు కారణం తన భర్తను పొట్టబెట్టుకున్న సకా
త్నాయి అంతటితో పూనుకొక, ఆమెను వేటాడిబెట్టుకొని తన
పుంపుడుకత్తెగా చేసుకోవాలనే యత్నంలోవున్నాడు. తన భర్త
చావు వివరాలన్నింటినీ తన పసిపిల్లలకు తాను చెప్పిపెట్టే
మాయమర్మమెరుగనిఆపిల్లలుఎక్కడైతావాగే స్త్రీకొంటున్నవమా

దంకొని తెచ్చుకున్నట్లు వుతుందిగదా! 1914 సంవత్సరంలో సన్ తాస్యి తోకముడిచి పట్నంనుండి పారిపోయాడు. కొలు ధనం వడ్డీ రేట్లతగ్గింపు ఉద్యమకాలంలో జరిగే నేరారోపణ మీటింగులలో చెలరేగేతుఫానులను తట్టుకోలేకే సన్ తాస్యి పారిపోయాడు. అందువలన పట్నానికి సురక్షితంగా తిరిగి వచ్చి డ్లేమంగా కాపురంవుండవచ్చునని తలచి, హీసూయే కొత్త వాగు పట్నానికి వచ్చింది.

ఆ మీటింగులలో కక్కియటానికి తన గుండెలలో గూడు కట్టుకొనివున్న మంటలు అనేకం వున్నాయని హీసూయే తనకూతుళ్లతో చెప్పింది.

తండ్రి చావుగురించి ఆపిల్లలకు తెలిసిన మొదటివార్త యిదే. ఆమంటలకు కారణమేమిటి యనికూతుళ్ళు అడిగారు.

“మన కుటుంబం పడిన చెరను గురించి తలచుకుంటేనే మీ తల్లి ప్రాణం వుక్కిరిబిక్కిరవుతుంది!” అని ఆనృద్ధమూత తన కుమార్తెలకు జవాబుచెప్పింది. “మన కష్టాలకు కారణం ఆ ఖాసీకోరు వెధవసన్ తాస్యే! కొత్తవాగు పట్నంలోకల్లా నీచపు వెధవ! రక్తం పీల్చే జలగవాడు! ఈ పట్నాన్ని ఏలకూ వుండేవాడు. నాడు యీ పట్నానికి మేయరు. కాని వాని కుటుంబానికి రెండువేలసకాల భూమివుండేది. ఒకకలప, కోల్. మిల్లుకూడా వుండేది. వాడిచేతులక్రింద ఒక డబ్బనుమంది రాడీ వెధవలు వుండేవారు. మనుషులను వేటాడటం, వారిపొలాలనూ కొంప లనూ దోయటం వారిఆడవాళ్ళను పట్టుకొనిపోవటం ... యివే వాళ్ళపనులు!”

ఆమె మాటల తీవ్రతకు అడ్డుపడుతూ, ఆందోళితహృదయంతో, “నాన్నగారినికూడా పట్టుకొని పోయినవాళ్ళు వాళ్ళేనా?” అని పియీ అడిగింది.

కారుతున్న కన్నీళ్ళను తన నీలిరంగు జాకెట్టు అంచుతో తుడుచుకున్నది హిసూయే. తల్లీ! కొత్తవాగు చుట్టూ నీకు నల్ల రేగడ పొలాలు కనిస్తాయి. సన్ కుటుంబం వాటినిన్నింటినీ, మీ తాతగారు కొన్నయిరవై మూల భూమితో సహా, బాకీ క్రింద గుంజేసింది. ఆ యిరవై మూలభూమితో సమే సన్ త్నాయి తావో మీ నాన్నను చంపాడు.....’

పియీ ఆశ్చర్యపడుతూ, ‘మనం ఒకప్పుడు యిక్కడందే వాళ్ళమా?’ అని అడిగింది. కొత్తవాగు పట్నానికి దక్షిణ దిశలో వున్న గ్రామంలో పియీ జన్మించింది. ఆ కుగ్రామం తప్ప, తమకు స్వగ్రామంగా మరియొక గ్రామం వుంటూవుండే దన్న విషయం, ఆమెకు తెలియదు.

‘అవును. మనం కొత్తవాగు పట్న వాసులం. మన హీసూయే కుటుంబానికి, యీ పట్నంలో కాపురం పెట్టిన మొదటి దినాలలో, కుండలు బాచ్చెల్లా తప్ప యితరమైన ఆస్తి ఏమీ వుండేది కాదు. మనవంశం అనేక సంవత్సరాలపాటున రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని, ప్రతి దమ్మిడీ కూడబెట్టి ఆ కొద్ది మూల భూమిని కొన్నది. మీనాంబనగారికి ఆ ఆస్తి సంక్రమించేప్పటికి ఒక ఎద్దు, ఒకబండీకూడ వుంది.’ అని వితంతువైన హీసూయే తన కుటుంబ గౌరవ ప్రియ కు చెప్పసాగింది.

‘అయితే అమ్మా! మనం బీదవాళ్ళం కాదన్న మాట? సరే. దాని తర్వాత ఏం జరిగింది?’ అని షీయా అడుగసాగింది.

‘మన పొలం, తనపొలాల మధ్య వుండటం, సన్ త్సాయి తావోకి కళ్ళుకుట్టినాయి. వాడొక విషసర్పం. పగబట్టాడు, మీ నాన్నను చంపాడు. మనకొంపకూలగొట్టాడు. గట్లు చెరిపాడు. మన పొలం తనపొలంలో కలిపేసుకున్నాడు. మన కుటుంబాన్ని నాశనం చేశాడు!....’

తమ కుటుంబవిషాదగాథను వెలిగ్రక్కుతున్న తనతల్లివదనం నైపు విస్తుపోయి చూడసాగింది షీయా. ‘అమ్మా! ఎలా జరిగింది?’ అని పసిపిల్ల ప్రశ్నించింది.

‘అది 1929 సంవత్సరంలో సెప్టెంబరుమాసం. చిక్కుడు మొక్కలను కోసి, ఒంటిచక్కం బండి నిండా వేసుకొని, మీ నాయన అప్పుడే ఇంటికి వచ్చారు. సన్ త్సాయిగాడికి కుడి భుజంగా ఒకసీచుపు వెధవ వుండేవాడు. వాడిపేరు చాంగ్. ఆ రాడివెధవ పిస్టల్ తీసుకుని మనకొంపకు వచ్చాడు. ఇంటిలోకి రావచ్చునా అని అడుగకుండానే మానం మర్యాద లేకుండా, ఆక్రూరుడు మనయింట్లో చొరబడ్డాడు. డేగ కోడిపిల్లను తన్నుకొని పోయిసట్లుగా మీనాన్నను లంకించుకొని, యాడ్సు కుంటూ లాక్కుపోయాడు...’

“అమ్మా! అంత తేలికగా చేయగలిగాడా?”

“నేను మీ అక్కకు పాలిస్తున్నా. భయంతో మూర్ఛ పోయినంత వనైంది. మీ అక్కయ్యను క్రిందపడేసి, హైరోడ్డు

మీద వాడివెంట పరుగెత్తాను. చాంగ్ గాడిని లంకించుకున్నా. 'మాస్టర్ చాంగ్, నా భర్త అమాయకుడు. ఎవరిజోలికీ పోయే మనిషికాడు. నాభర్తను ఎక్కడికి తీసుకపోతున్నావ్ చాంగ్?' అని కాళ్లా వ్రేళ్లా పడి బ్రతిమాలాను. ఆ ఘాతకుడు కాళ్ళు వెనక్కు లాక్కున్నాడు. యీ నీ తల్లిని రొమ్ముల్లో లాగి తన్నాడు. వెల్లకిలాపడి మూర్ఛపోయాను..."

షీయీవళ్ళు గగుర్పొడిచింది. తల్లి గుండెలను రక్షించుటకా యన్నట్లు తన తల్లి గుండెలకు తన చేతులను అడ్డం పెట్టింది. అమ్మను కావలించుకుంది.

"షెన్ తాత ఆచారినే వెళ్లటం సంభవించింది. నాస్థితిని చూచాడు కాబోలు! నన్ను స్పృహలోనికి తెచ్చాడు. కళ్ళు విప్పి చూచాను. కనుచూపు మేరలో మీనాయన కానరావటం లేదు. ఆరాత్రి మీనాన్నను, షెన్ తాయ్ కట్టేసి, స్పృహతప్పే టట్లు మూడుసార్లు బాదాడని విన్నాం. చిత్రహింస చేశాడని విన్నాం. ఇంతకీ వాడుచూపిన సాకేమిటి? మీనాన్న వాడి గాడిదను దొంగిలించాడట! మీనాన్న గారిముక్కులో యినుప కడ్డి దూర్చారట!... ఓ! తల్లీ! ...ఆయాతన..."

ఈగాధను వింటూన్న షీయీ ముఖం భయంతో పాలి పోయింది. ఒక్కగెంతు గెంతింది. "అబ్బో! అడెంతో బాధ!... నాన్న, వాడి గాడిదను వాడిమొగంమీద కొట్టకపోయాడా?"

"పిచ్చితల్లీ! వాడికి గాడిదంటూ ఒకటి వుంటేగా మీ నాన్న దొంగిలించటానికీ, వాపసు యివ్వటానికీ? మీనాన్న

వొతి అమాయకుడు. పొరుగింటివారిని పూచికపుల్లయినా ముట్టుకునే రకం మనిషికాదు మీనాన్న ! అలాంటిమనిషి, పట్నంలో కల్లా అతి శక్తిమంతుడూ, కూరుడైనవాడి గాడిదను దొంగిలిస్తాడా? దొంగిలించటానికి ఎవడికైనా దమ్ములుంటాయా? ఇదంతా ఆసన్ త్సాయ్ గాడు పన్నిన కుట్రాకుతంత్రం?... వాడివంశం నాశనంగానూ!... వానిపేరు పురుగునాకిపోనూ!... సన్ పట్నంనుండి ఒక నల్లమందు దానుణ్ణి సాక్ష్యంగా పట్టుకొచ్చాడు. మీనాన్న చేసిననేరంలో తానూ భాగస్వామినేనని ఆవేధవ తప్పడుసాక్ష్య మిచ్చాడు. తల్లీ! (తాచుపాము కరిస్తే ఎలాగో తట్టుకోవచ్చు! యిలాంటి విషవృచ్చే పగబట్టి కరిస్తే, నీవు ఎట్లో నదిలోనీ నీళ్ళనీ నీహింటిమీద పోసుకున్నా, కాటుదిగదు; శరీరం బాగుపడదు...

“కాని... నాన్న యీతప్పడు కేసును ఎదిరించి పొరాడాల్సింది... పోట్లాడలేకపోయాడా?”

“తల్లీ! మనకు కొత్తవాగుపట్నంలో బంధువు లెవరూ లేరు. ఆపట్నంలో వున్నదంతా సన్ గుత్త చేసుకున్నాడు. మాబాధ ఎవరితో చెప్పకోవాలి? మాకు దిక్కెవ్వరు? మీనాన్నను జిల్లా మాజస్ట్రేటు ఆఫీసుఎదుట హాజరుపెట్టారు. మొదటిరోజున ప్రశ్న కాలంలో పోలీసులు మీనాన్న కాట్లా, చేతులూ విరుగగొట్టారు. జైలుకొట్టులో పడనెట్టారు. ఎలా భరించగలడు? మూడవరోజు సాయంత్రం... అభిమానం, గౌరవం... మీనాన్న హృదయం నిండిపోయింది... పండిపోయింది... క్రోధం, ద్వేషం ముంచెత్తినాయి... జైలుకొట్టు

గోడకు తన తలను వేసి మోడుకున్నారు... చనిపోయారు...
 నీవు నా గర్భంలో వున్నావు... చనిపోయేముందు మీనాన్న
 తన వ్రేలు కొరుక్కుని, ఆరక్తంతో తన గుండెలపై 'నా పగ
 తీర్చండి' అని వ్రాసుకున్నారు... ..

“నాన్నా !” అని పీయీ అరచింది. వెక్కివెక్కి
 ఏడ్చింది. దుఃఖం ముప్పెరగొనగా భూమిమీదపడి దొర్లింది.

తల్లి పిల్లను కౌగిలించుకుంది. విషాదస్మృతి విషసంద్రంలో
 పడి మునిగిన ఆ తల్లి పిల్లా, భూదేవిపై పొర్లాడసాగారు. ఆతల్లి
 తన పిల్లను తన చేతులలోనికి తీసుకుంది. మృతభర్త నుద్దేశిస్తూ
 విలపించసాగింది. “ప్రియా ! నీహృదయాన్ని వాళ్ళు బ్రద్దలు
 చేశారు ! పగ తీర్చుకోమని ఆదేశించావు. కాని మనకుటుంబం
 చిన్నది. బలహీనమైనది. చిట్టెలుక కొండను ఢీకొనగలుగు
 తుందా ? నిన్ను పూడ్చిపెట్టిన రోజున కసాయిగుండెల
 సన్ తాన్ మనయింటికి సాయుధులైన పదిమందిని వెంటబెట్టు
 కొని వచ్చాడు. నన్ను ఆ నల్లమందు దాసునియింటికి యీడ్చు
 కొని పోయాడు. వాడియింటిలో నన్ను బంధించాడు. తన్ను
 పెళ్లిచేసుకోవలసిందిగా నిర్బంధించాడు. ఆరాత్రి షెన్ తాత
 ఆయింటికి కన్నం త్రవ్వి, నన్ను బయటికి తప్పించి, రక్షిం
 చాడు. థెంగ్ తేను గుండెలకు హత్తుకొని, గుట్టా మిట్టా
 మిట్టా, పల్లమని చూడకుండా ఆచీకటిరాత్రిలో పరుగెత్తాను ఒక
 కుగ్రామం చేరుకున్నా. ఆనందత్సరమే పీయీని ప్రసవించాను.
 పదిహేను ఏళ్ళు గడిచినతర్వాత యీనాడు కమ్యూనిస్టుపార్టీ

మరల మన గ్రామానికి వచ్చి కాపురముండవలసిందిగా నిలచింది....

ఊపిరైనా పీల్చకుండా ఆ తల్లి పిల్లా విలపించసాగారు. ఫెంగ్ తేనూడా ఏడుస్తూనే వుంది. ఫెంగ్ తేనీ చిట్టచివరకు గుండెను దిట్టపరచుకొని వారినిలేపి కూర్చోపెట్టింది. తల్లి గుండెలకు తలనుజేర్చిన పీయీ వెక్కి-వెక్కి-ఏడుస్తూ మధ్యమధ్య “అమ్మా... నాన్నను పొట్టబెట్టుకున్నవాళ్ళపై మనం పగ సాధించాలి!” అనసాగింది.

అటుతర్వాత వారుతెప్పరిల్లి తమ స్వగ్రామం చేరుకున్నారు. వారికి వారి భూమి, యిల్లా వాపసునచ్చినాయి. కాని వారి శత్రువైన సన్ త్సాయ్ తప్పించుకొని పోయాడు. ఫీయం-కై-పేకు యొక్క బందిపోటు దొంగలూ చేరిపోయాడు.

4

వితంతువైన హీసూయే, యిప్పుడు తరచుగా తన భర్త విషాదాంతగాధను గురించి తన పిల్లలకు చెప్పుకొని తన హృదయంలో చెలరేగే పెను విషాద తుఫానులను ఉపశమింపజేసుకుంటోంది. తన భర్త మృతి దృశ్యం కళ్లకు కన్నబట్టగానే ఆమెకళ్ళు కన్నీరు గార్చకుండా వుండలేక పోయినాడు. హృదయం రోదించకుండా వుండలేకపోతోంది. ఆమెతోపాటు

ఆమె బిడ్డలుకూడా విలపించకుండా వుండలేకపోతున్నారు. ఏ గుండె కరుగదు?

తానూ, మీరూ పొలంలో చిక్కుడు మొక్కలను పెరకు తున్న సమయంలో ఛియాంగ్-కై-పేకుని విమానాలు తమ పైగా ఎగురుట ప్రారంభించిన సమయంలో ఆమె కళ్ళెదుట భర్తమృతిదృశ్యం తాండవించసాగింది. మరల ఆమె ఆగాధను త్రవ్వసాగింది. ఆవిషాధగాధ చెలరేగించే పెనుతుఫాను గాడ్పులు తన తల్లిగుండెలను ముట్టడించి ముంచెత్తకమునుపే మీరూ తన తల్లి మనస్సును యింకొకమార్గానికి మరలించింది. అయినప్పటికీ ఆ తల్లి బిడ్డా ఏడ్వకుండా వుండలేకపోయారు. కొద్దిగా ఏడ్చి దుఃఖాన్ని కక్కేశారు.

వొంటిచక్రపుబండీలో కోసిన చిక్కుడు మొక్కలు వేసుకొని యింటికిపోయారు. పెరడులో కుప్పలు కుప్పలుగా పడివున్న చిక్కుడు మొక్కల మోపులపై తాము తెచ్చిన మోపులు వేశారు. ఇంటులోనికి పోయారు. మీరూ కళ్ళు యింకా తడి ఆరలేదు. మధ్యాహ్నపు భోజనానికై బంగాళా దుంపలు వొలుస్తోంది. హీనూయే తన భర్తఫోటోఎదుట సాం బ్రాణి పొగవేసి మోకరిల్లింది.

ఆమె లోకంతంలో “హంతకుల చేతులలో బలవంతపు చావు చచ్చిన మీ ఆత్మకు శాంతి వుండజాలదు. యమధర్మ రాజు ఎదుట సన్ త్యామ తావోపై నిర్యాదు చేయండి. జిగ్ జియాంగ్ లో వాణ్ణి సజీవంగా పట్టుకుని చచ్చేవరకూ బాధించ

వలసిందిగా యమధర్మరాజును ప్రార్థించండి. వాణ్ణి యిక్కడకు తిరిగి రానియ్యకండి. ఫెంగ్ తేన్ ను రక్షించండి. యుద్ధరంగంలో అసంఖ్యాకంగా కామ్రేడ్సును రక్షించే బలం ఆమెకు ప్రసాదించండి. జింగ్ జియాంగ్ మహానగరంవద్దనే శత్రువులను తుత్తినియలు చేద్దముగాక !...” అని ప్రార్థించసాగింది.

“అమ్మా!” అంటూ ఫెంగ్ తేన్ గదిలోనికి పరుగున వచ్చింది. ఫెంగ్ తేన్ భుజంపైనున్న కావడిబద్ద చివర ఆమెకు సంబంధించిన సాధన సామగ్రిగల మూట వ్రేలాడుతోంది. పెద్దకూతుర్ని చూడగానే తల్లిడిల్లుతూవుండిన తల్లి గుండె సంతోషతరంగితమైంది. బిడ్డను అమితసంతోషంతో కాగిలించుకొన్నది.

“బిడ్డా! ఆ హంతకులందరూ చచ్చారా?”

ఫెంగ్ తేన్ కడు విషాదంగా లేదన్నట్లుగా తలవూచింది. “యుద్ధరంగంనుండి వెనుకకు మరలవలసిందిగా నిన్న మధ్యాహ్నం మాకు ఆర్డర్లు వచ్చినాయి.” అని చెప్పింది.

హిసూయే వెన్నెముక రుట్లుమన్నది. మతిపోయినట్లయ్యిందామెకు. కీళ్ళుకొయ్యబారుతున్నట్లనుపించింది. “భగవాన్ బుద్ధా!... ఇక మేమేమి చేయాలి తండ్రీ?... ఇక మాకు దారేమిటి తండ్రీ!...అని” వాపోవసాగింది. తన భర్తపోతూ వైపు తిరిగింది. దానివంక తదేకంగా చూడసాగింది.

షీయా చేతులలోనుండి బాకు జారి క్రిందపడి చచ్చిపోచేసింది. భయం షీయాని ముట్టడించింది. గజగజ వణకనా

గింది. ఆమె తన సోదరిని అభినందించుటకు తెప్పరిల్లేసరికి కొద్ది నిమిషాలు పట్టింది.

ఫెంగ్ తేన్ నిశ్శబ్దంగా బెంచీపై కూలబడి, పెద్దగానిట్టూర్చింది. 'అయ్యో... .. పాపం మన కామ్రేడ్లు జింగ్ జి యాంగ్ వద్ద ఏడురోజులపాటు రాత్రీవగలనక శత్రువులను నిలబెట్టి అద్భుతంగా యుద్ధం చేసారమ్మా! శత్రువుల తుపాకిగుళ్ళు మాచుట్టూవున్న భూమిని దున్నే సాయంతే నమ్ము. ఆ రాక్షసులు అనేకసార్లు మా మీదకు దూకారు. అనేకసార్లు వాళ్ళను తిప్పిగొట్టాం, వాళ్ళ విమానాలలో ఒకదాన్ని కూడా కూల్చేశాం. నిన్న దక్షిణదిశనుండి ఆ రాక్షసులు మరల మామీదకు పెద్దఉప్పెన లాగున విరుచుకు పడ్డారు. జింగ్ జియాంగ్ దక్షిణ ద్వారానికి చేరుకున్నారు. మొగం బద్దలు కొట్టి పంపించాం. ఆ దెబ్బతో వాళ్ళు పిక్కలకు పనిచెప్పాడు. తర్వాత, మధ్యాహ్నం సమయంలో అకస్మాత్తుగా, జింగ్ జియాంగ్ ను వదిలిపెట్టి పోవలసిందిగా మనవాళ్ళనుండి ఆర్డరుచ్చింది... ..

ఫెంగ్ తేన్ తనమాటలను ముగించకమునుపే, హీనూయే ఆమె సంభాషణకు అడ్డుపడి, 'మళ్ళీ సన్ తాన్ యితావో యిక్కడికి వస్తాడా?' అని అడిగింది.

ఫెంగ్ తేన్ జవాబు చెప్పక మునుపే, నోటిలో బాకాలాంటి పైపు వెట్టుకొన్న షెన్ తాత, మాడావిడిగా, రొప్పుతూ కోస్తూ, లోపలికి పవ్వాడు. ఫెంగ్ తేన్ ... ఫెంగ్ తేన్ నచ్చిందా ?' అని అడిగాడు.

అతణ్ణి అభివాదించుటకు ఫెంగ్-తే లేచి నిలబడింది.
'ఇక్కడున్నా, మామా!' అన్నది.

'నున్ ... మా అబ్బాయి ఎలాగున్నాడో చెప్పు ...'
అన్నాడు.

'మీ అబ్బాయి కొంతమందిస్ట్రైచర్ బేరర్లనూ, గాయపడిన కామ్రేడ్లనూ తీసుకొని యింకో గ్రామానికి పోయాడు. త్వరలోనే వస్తాడు. ఆదుర్దా పడబోకండి!' అని జవాబు చెప్పింది.

షెన్ తాత కుదుటపడ్డాడు. చిన్న కుర్చీపీట లాక్కొని మెల్లగా కూర్చున్నాడు. చెకుముకి రాయసి కొట్టాడు. మెల్లగా వైపు ముట్టించాడు. దమ్ము లాగుతూ, తల వూచి తనలోతాను మాట్లాడుకుంటున్నట్లుగా సగం బిగ్గరగా, సగం లోకంతంలో, 'అందరూ తిరిగొచ్చేస్తే బాగుంటుంది. పెద్దల సృజ్యాన్ని జూచి భగవంతుడు మనకలాంటి అదృష్టం కలిగించాలి!' అన్నాడు.

"మన మిప్పుడేం చేయాలో?" చెమ్మగిలిన కళ్ళను తుడుచుకొంటూ అడిగింది హీనూయ్. "ఆరక్కసిముండాకొడుకులు వస్తే నేనూ, నాకూతుళ్ళూ ఎక్కడికి పోవాలి?"

షెన్ తాత "హాయ్ భగనాన్!" అని కోపంతో నేలను తాడిస్తూ, "ప్రజావిముక్తి సైన్యానికి మావాడు కెప్టెన్ కాకుండా వున్నట్లయితే ఎంతబాగుండేది! ఎలాగో అలా యీ రొంఘినండ్ల మాకుటుంబాన్ని బయటపడేసేవాణ్ణి. నన్ త్సాయిగారికి పొలం యిచ్చేసేవాణ్ణి. దాంతో వీడ విరగడైపోయేది. ఈసారి మనం

ఊహించుకొన్నదానిని శత్రువులచేతులలో పడకుండా దక్కించుకోటం చాలాకష్టం. ఇక కొత్తవాగుపట్నంలాంటిదానిమాట వేరే చెప్పాలా?" అన్నాడు. తన కొత్తగాను అంచును పైకెత్తుతూ దాన్ని దులుపుతూ పెద్దగా నిట్టూర్చాడు. "నా కిప్పుడు అరవై ఏళ్ళు నిండినాయి. పురుషుడు పుట్టినన్ని నాళ్ళకు యజ్ఞం చేసినట్లు జీవితమంతా శ్రమించినా ఓవరుకోటు కొనుక్కోవాలనే కొరిక యీనాటికి తీరింది. కాని, యీకోటు అయినా నావంటిమీద ఎక్కువకాలం వుండేట్లు లేదు. "షెన్ తాత హృదయంలో అతని జీవితయాతన కదలబారించి, అతనితల హృదయంపైకి వాలింది. అతని గుండెలలో చెలరేగిన మంటలు మొగంలో కోపంగా రూపొందాయి. భయం కరంగా గుక్క తిరుగకుండా పైపుపొగ తెగపీల్చునాగాడు.

ఫాగ్ టేన్ అతని ముఖంలోనికి చూచింది. "షెన్ మామూ చిరుగాలివీస్తే దానివాలులో పడిపోతావ్. ఆకు కదలితే కంపించిపోతావ్. ఎవరైనా కొంటెతనానికి మీముఖం పాలిపోయిందంటే, నువ్ నిజంగానే జబ్బుపడిపోతావ్." అన్నది. "ఈపట్నంలోనూ, యీపట్నం చుట్టూవున్న రెండువందల కుటుంబాలకు పైగా షెన్ తాయి భూములనూ, భవనాలనూ పంచిపెట్టటం జరిగింది. ఆకుటుంబాలన్నీ కిక్కురుమనకుండా వ్యాటన్నింటినీ వాడికి వాపసు యివ్వబోతున్నాయా? యీనాడు మనకు అతిముఖ్యమైన విషయం. మన ప్రధానకర్తవ్యం ఏమంటే, మనమంతా కట్టుదిట్టంగా, ఐక్యంగా నిలబడాలి. జపానువాళ్ళు మన ప్రాంతాన్ని ఆక్రమించుకున్న కాలంలో

మనమంతా ఒక్క కుటుంబంగా నిలబడి జీవించాంకదూ? న్యూఘోర్తు సైనికులు ఈనాడు మనకు వేనశేలుమంది వున్నాడు. వాళ్ళు మనలను కంటికి రెప్పగా కాపాడుతూవుంటారు... ..” అనిచెప్పింది.

‘మీ గుండెలు కొండల్లాంటివి. మీరు గట్టిపిండాలు’ కాని, ... నేను, సన్ తాయి పొలాన్ని నలభైవళ్ళు దున్నాం. వాడెలాంటి గుండెకలవాడో నాకు బాగా తెలుసు. వాడు విషం పూసిన కత్తి!’ అంటూ, మెన్ తాత, బాకాలాంటి పైపును చంకలో పెట్టుకొని, తలవంచుకొని, బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.

పోట్టువొలిచిన బంగళాదుంపలను ఒకబుట్టలో పోసుకొని, దగ్గిరలోనున్న వాగుకు పోయారు ఫెంగ్ తేన్, పియాలు. ఒంటరిగా, మండకొడిగా హీనూయే యింటిలో కూర్చుంది. ఆమెకు తెలియకుండానే, చెక్కిళ్ళపై కన్నీళ్ళు మిక్కుటంగా పడసాగినాయి. నిరాశా నిస్పృహలలో పడినలుగుతున్న ఆమె హృదయం బరువెక్క సాగింది.

ఆమె తనలో, ‘కొత్తవాగు పట్నం, సగరంనుండివచ్చే హైరోడ్డుకు పదిమైలు మాత్రమే. నాలుగు అడుగుల్లో వాళ్ళిక్కడకు వచ్చిపడతారు. న్యూఘోర్తుసైన్యం వాళ్ళను ఎదురించి పోట్లాడ గలదా? వాళ్ళు రాకుండా చేయగలదా?... .. మేం సన్ తాయికావో భూములను, భవనాలను పంచుకున్నాం. వాడికి కోపం రాదూ? మమ్ములను చంపేయాలను కోడూ? నేనూ, నాకూతుళ్ళూ, వాడికి ప్రక్కలోని బల్లాలం. వాడు నా

భర్తను చంపాడు. కొంపకూల్చాడు. మాభూమి కాజేసాడు. ఆహారాన్ని, ఎద్దునూ, బుడీనీ, సామాన్లునూ దోచాడు. వాడొక్క సూదైనా మిగల్చకుండా దోచేశాడు... మా ప్రాంతం విముక్తిచేయబడింది. మేమొచ్చాం. వాడు పారి పోయాడు. కాని మా కొంపను బాగుచేసుకోవడానికి వాని కలపను పువయోగించుకున్నాం. వానిఎద్దును మాకిచ్చారు. మా భూమిని మాకిచ్చేశారు. వాడు తిరిగివస్తే మమ్మల్ని వదల్తాడా? ఆయి! భగవాన్! పిల్లలను తీసుకొని యిక్కడనుండి పారి పోయి, బిచ్చమెత్తుకుంటే బాగుంటుంది!...” అని తలపోయి సాగింది

ఆమె ఆవిధంగా ఆలోచనా సముద్రంలో మునిగి తేలు తున్న సమయంలో “అమ్మా హీసూయే! దేవాలయంవద్ద మీటింగు జరగబోతోంది. అందర్నీ రమ్మన్నారు. క్వెస్ట్ షెన్, తదితర సైనికులూ వచ్చారు,” అనిచెప్పాడు. ఒక్కక్షణమైనా నిలవకుండా కువాంగ్ అను యువకరై తు సుడిగాలి లాగున గిరున తిరిగి, తురున పరిగెత్తాడు.

హీసూయే లేచి నిలబడి వాడివెంటపడింది. ప్రహరీ ద్వారంవరకు పరుగెత్తి, “ఏంమీటింగు? అందరూవస్తున్నారా?” అని కేకేసి అడిగింది. కాని, కువాంగు అప్పటికే ఎంతోదూరం వెళ్ళిపోయాడు.

ఘోగ్ త్వేని కేకేసి పిలుస్తూ తలకు చుట్టుకున్న రుమాలును బిగించుకొని హడావిడిగా వీధిలోనికి పోయింది. పెద్దదేవా

లయ ఆవరణకు తీసుకొనిపోయేకోడ్డుమీద ఆమె వడివడిగా నుడిగాలిలాగున తరలిపోసాగింది. ఆ శరకులకోడ్డుమీద గమిస్తున్న హీనుయే రొప్పసాగింది. ఆమె ఆవరణలో ప్రవేశించగానే, అప్పుడే అక్కడకు చేరుకున్న రైతులు చిన్నచిన్న గుంపులుగా చీలిపోయి గుసగుసలు ప్రారంభించారు.

“మన సైన్యాలు పట్నంవెలుపల కందకాలు త్రవ్వినాయి.” అని ఒకరైతు చెపుతున్నాడు. “పోరాడటానికి సిద్ధమవుతున్నాయి” అన్నాడు.

పట్నంనుండి పసిపిల్లలను ఎక్కడికైనా తరలించిపేస్తే బాగుంటుందనిగొంతమంది ఆలోచించసాగారు. తాను కొత్త చాగువట్టునికి తిరిగి రాగానే యీపట్నంలోని ప్రతివ్యక్తినీ, చిన్నా పెద్దా తారతమ్యాన్ని పాటించకుండా కొందరినీ ముక్కలు ముక్కలుగా తరిగివేస్తానని, సన్ తాపాయి మార్కెట్ నగరంలోనే శపథంపట్టాడని మరికొందరు చెప్పసాగారు. మనుష్యులనేగాక ప్రతిజంతువునూ తరిగి తంపటేస్తానన్నాడట !

“నాప్రాణాలు కొరికితిన్నాడు, నానగరాలు నమలాలని వాడికోరిక. కాని వాడిగుండె చీలుస్తా !” అని అన్నాడొకరైతు అతికోపంగా.

తమ హృదయాలలో చెలరేగుతున్న ఉద్వేగాలనూ, కోపాలనూ, తాపాలనూ అదుపులో పెట్టికొంటూ చాలామంది రైతులు నిశ్శబ్దంగా నిలబడ్డారు. తనగుండెనిండా నిరాశ తాండ

విస్తూ వుండుటచే హీనూయే కొయ్యబొమ్మలా నిలబడి వింటూ వుంది.

చెవులు గింగురుమనేలాగున యీల వినబడింది; అచ్చట గుమిగూడిన రైతులందరూ దేవాలయంఎదుటకు వచ్చారు. ప్రజావిముక్తిసైన్యానికి కెప్టెను అయిన పెన్ వేదికనెక్కాడు. చిరునవ్వును చిలకరిస్తూ ఉపన్యాసం ప్రారంభించాడు.

“మీహృదయాలు కొద్దిగా వ్యధ జెందుతున్నాయని నేను భావిస్తున్నా. మీరావధంగా బాధపడవద్దని ప్రార్థిస్తున్నా. ధైర్యాన్ని తెచ్చుకోండి! గుండెలు పదిలపరచుకోండి! గత కాలంలో సన్ తస్య దోషిడి ముఠాకు మాత్రమే తుపాకు లుండేవి. ఆనాడు వాడు మనలను తూర్పుగా తిరుగమంటే తిరిగేవాళ్ళం. పడమటిదిక్కుకు తిరిగే దమ్ములు మనకు ఉండేవి కావు. వాడు ఆనాడు పదిని నందియంటే నందిగానూ, నందిని పందియంటే పందిగానూ చెలామణి అయ్యేది. ఆరోజు లవి. ఈనాడు ఆప్రపంచం మారిపోయింది. బీదవాళ్ళమైన మనం సంఘటితశక్తిగా రూపొంగాం. మనకు యీనాడు తుపాకులున్నాయి. వాడు యీనాడు జింగుజియాంగు పట్టున్న పట్టుకున్నా, హూవై నగరాన్ని వశంచేసుకున్నా వానికి మారిగేదేమీవుండదు. జపానువాళ్ళు యిక్కడ ఎనిమిది సంవత్సరాలపాటు తిప్తవేసి పూర్చున్నా మనం యీహంతకులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడి కౌలురేట్లు తగ్గేట్లు చేసుకోగలిగాం; యీ రాక్షసులపై మనకుగల పాతపగలు తీర్చుకోగలిగాం. సన్ తస్య మళ్ళీ యీనట్నంలోనికి కాలుపెట్టాలని యత్నిం

చాడంటే ఆయత్నం ఎలాంటిదంటే, కుందేలు తనంతట తాను వంటింట్లోనికి దూరటంలాంటిదే. కుందేలు తనంతట తాను వంటింట్లోనికివస్తే దాన్ని కోసి కూరవండుకోని వారెవరుంటారు! రాసియండి! వాడొస్తే పచ్చడి పచ్చడవుతాడు! ఈరాత్రి మీ రంతా జేరి, మనపట్నంనుండి, పడమటిదిశ పోయే రోడ్డును అంటే హిసూగ్రామానికి పోయేరోడ్డును మీరంతా కలసి తవ్వి పారేయాలి. శత్రువులు మనమీదకు వేగంగా రాకుండా వుండటానికి మీరాపని చేయాలి. ప్రజాసైనికులమైన మేము తుపాకులను శుభంచేసి సిద్ధంగా వుంచుతాం! ఇప్పుడు మీరు మీయిళ్లకు వెళ్లండి! పారలూ, పలుగులూ తీసుకొని సిద్ధ మవ్వండి. చిటికెలో పని పూర్తిచేద్దాం. మనమంతా కలసి, రక్షణ కట్టడాలను నిర్మించుటలో పైన్యానికి శోధ్యుడూదాం. అటుతర్వాత సన్ తస్సయిగాడి విషయమంటారా —వాడువస్తే రాసియండి! వస్తే మనకేమిఫగవాలేదు!” అని కెప్టెన్ పెన్ తన ఉపన్యాసాన్ని ముగించాడు.

. గుంపుగా యువకులు కొందరు చెంగున ముందుకు దుమికారు. “వాడొస్తాడుగా! రాసియండి! మన తుపాకిగుళ్ల మసాలామజా తినిపించుదాం! మేం సిద్ధంగావున్నాం!” అని అరిచాడు.

“వాడూ, వాడి తాత ముత్తాతలూ వాళ్ళపై నాళ్ళూ, వారి దొంగతొత్తుకొడుకులు! వానితో ఢీయంటే ఢీయంటానికి వెనక్కు తగ్గేదెవడోయి!” అని యువకుడైన బియూ అరిచాడు.

ప్రజలలోని యీ ఉత్సాహాన్ని చూసేసరికి వితంతువైన హీనూయే గుండె కొండలనుండి నూతనోత్సాహపు సెలయేళ్ళు ప్రవహించసాగినాయి. “పోరాటంలో నాకుటుంబమంతా జేరుతుంది!” అని ఆమె ఎలుగెత్తి చాటింది. పలుగులూ, పారలూ తీసుకొనివచ్చి, పని ప్రారంభించుటకై ఉత్సాహంలో పుబుకుతున్న జనం, తమతమ యిళ్లకు పోయారు. వారిలోపాటు హీనూయేకూడా యింటికి బయలుదేరింది.

హీనూయే తన పిల్లలైన ఫెంగ్ తేస్సే, పీయాలకు యీ వార్త నందించగానే వారు రెండు ముంతల బంగాళాదుంపల పులుసును గబగబా దిగమింగి, పలుగులూ, పారలను భుజంపై వేసుకొని యింటికి తాళంవేసి బయలుదేరారు. ఆతల్లి, పిల్లలూ విసవిసా నడిచి దేవాలయపు ఆవరణకు చేరుకున్నారు. పెద్ద పారను భుజంమీద పెట్టుకొని అక్కడ నిలబడిన షెన్ తాత వారికంట పడ్డాడు. షెన్ తాత పచార్లుచేస్తూ అక్కడ గుమిగూడుతున్న చైతులకు లోకంతంలో ఉపన్యాసం యిస్తున్నాడు.

“బీదవాళ్ళమైన మనం తలఎత్తి తిరుగుటకై న్యూఘోర్తు సైన్యం అనేక సంవత్సరాలనుండి తన రక్తాన్ని తర్పించింది. మనకొరకు చెమటోడ్చి పనిచేస్తూ వచ్చింది. అలాంటిసైన్యం యీనాడు మనలను విడచిపెట్టి పారిపోతుందని మీరనుకొంటున్నారా?” అని షెన్ తాత వాళ్ళను ప్రశ్నించాడు. “శత్రువుతో యుద్ధంచేయుటకై తాము సిద్ధమవుతున్నామని నా కొడుకు చెబుతున్నాడు. వాళ్ళు జింగ్ జియాంగ్ వదలిపెట్టారంటే కారణం, శత్రువులను మోసపుచ్చటానికే! గెరిల్లాలో జేరి

యుద్ధం చేయటానికి నేను నాకొడుకుతో పోతా!" అని షెన్ తాత తన శిశ్చయాన్ని వెళ్ళబుచ్చాడు.

నూర్పుడు అస్తమించగానే, రమారమి మూడువందల మంది జనం కొత్తవాగు పట్నపు పడమటిచివ్వారంనుండి రోడ్డు త్రవ్వేయటానికి బయలుదేరారు.

5

1946 సెప్టెంబరు 19 వ తారీఖు సాయంత్రం కొమింటాంగ్ సైన్యానికి జెందిన 74 వ డివిజను, జింగ్ జియాంగ్ నగరాన్ని ఆక్రమించుకున్నది. 29 వ తారీఖున, పెద్దకాల్వ వెంటపడివచ్చి దక్షిణదిశగా దండయాత్ర సాగించి హూనై నగరాన్నీ, పావోయింగ్, కావోయూ పట్నాలను ఆక్రమించింది. విజయం చేకూరటంవలన తల తిరిగిన కొమింటాంగు డివిజను కమాండర్లైన చాంగులింగుపూ తన సేనలను ఉత్తర దిశకు మళ్ళించాడు. లియిన్ షూయా నగరాన్ని ముట్టడించాడు. పదకొండు రోజులు హోరాహోరీగా యుద్ధం జరిగిన తర్వాత అక్టోబరు 26 వ తారీఖున చాంగ్ సేనలకు నడుములు విరిగినాయ్. చాంగ్ సేనలలో రమారమి ఏడువేలమంది ఆ యుద్ధంలో చనిపోయారు.

ఈ దెబ్బతో చాంగ్ సేనలు చిన్నా భిన్నమైపోయాయి. మిగిలిన సైనికులకు ఒక నెల విశ్రాంతియిచ్చాడు చాంగ్. మరల సైనికులనూ, సాధనసాపత్తిని చేకూర్చుకుని వెంటనే

లియిన్ షూయి నగరంపై విరుచుకుపడ్డాడు. న్యూఘోర్డు సైన్యం ఆకాలంలో ఛార్మన్ మావోవ్యూహాన్ని అనుసరించి* "చలన యుద్ధం" చేస్తోంది. ఒక ప్రాంతానికో లేక ఒక నగరానికో అంటిపెట్టుకొనివుండి శత్రువును ఢీకొనుటకు బదులుగా శత్రువు యొక్క సైనికశక్తిని, సాధనసంపత్తిని నాశనం చేయుటయే యియుద్ధరీతియొక్క ప్రధానలక్ష్యం. అందువలన మన సైన్యాలు లియిన్ షూయి నగరాన్ని ఖాళీచేశాయి. యేతింగ్ నగరం నుండి వెళ్ళిపోయాయి.

మన సైన్యాలు వేసిన యీ ఎత్తులమూలంగా, ఫూయాంగ్ నుండి హూవై నగరానికి పోయే రోడ్డుకు దగ్గరలో వున్న కొత్తవాగుపట్నం అతిప్రధానమైన మిలిటరీ కేంద్రమైంది. రోజూ మన వేగులవాళ్ళు వార్తలు తెస్తున్నారు. సన్ త్సాయ్ గాడు కొమింటాంగ్ సైన్యం వెంట వస్తున్నాడని కబురువచ్చింది. కొత్తవాగుపట్నంలోని కుటుంబాలు, పట్నాన్ని విడిచి వెళ్ళిపో సాగినాయి. ఈపట్నపు పరిసరాలలోకూడా వుండకుండా వెళ్ళి పోసాగినాయి. రైతులు తమ ధాన్యాన్ని పాతరవేసి, తమ స్త్రీలనూ, పిల్లలనూ పట్నం నుండి పంపించేశారు. కెప్టెన్ మెన్నూ, అశని చేతిక్రిందవున్న ముప్పైమంది ప్రజాసైనికులూ కలిసి ఏ రాత్రి కాఠాత్రి, సూర్యోదయమయ్యేవరకూ శత్రువు జాడలను కనిపెట్టూ, ఆవార్తలను న్యూఘోర్డు సైన్యానికి జేరవేస్తు

* చలనయుద్ధమంటే, ఒకచోట నిలకడగావుండి యుద్ధం చేయకపోవటం. ఒక ప్రదేశం నుండి మరొక ప్రదేశానికి తరలిపోతూ, శత్రువు అలసి పోయేటట్లు చేసటం.

న్నారు. న్యూఢోర్తు సైన్యానికి జెందిన యోధులు, హైదోడ్డు వెంటపున్న కందకాలతో మెసలుతున్నారు. పట్నంలో మార్షల్లా తీవంగా అమలు జరుపబడుతోంది. అనవసరంగా పౌరులెవ్వరూ వీధులలో తిరుగరాదని శాసించబడింది. వీధులలోనూ, చౌరాస్తాలలోనూ చివరికి ఒక కుక్కఅయినా కనపడటంలేదు. కొత్తవాగుపట్నంలోని జనం, పూపి బిగ్గట్టి రానున్న పెద్ద యుద్ధానికై ఎదురుచూస్తోంది.

డిసెంబరు, 23 వ తారీఖున మన పటాలాలలోని ఒక పటాలం కొత్తవాగుపట్నంలోని జేవాలయంలో సమావేశమైనది సైనికులందరూ శిరస్త్రాణాలు ధరించివున్నారు. మంచు కాంతిలో వారి బాయెస్ట్లు ధగధగలాడుతున్నాయి. చేతిబాంబులు వారి నడుముచుట్టూ వ్రేలాడుతున్నాయి. కిరసనాయిల్ లాంపులు గ్రుడ్డివెలుగును వెలిగ్రక్కుతున్నాయి. ఆవెలుగులో నిలబడిన కంపెనీ కమాండరు, బూరాగొంతుకలో పరిస్థితుల వివరణ ప్రారంభించారు.

“కామ్రేడ్స్! మనం యీ కొత్తవాగుపట్నంలో శత్రువు నెదిరించి పోరాడుటకై పడిగాపులు కాస్తున్నాం. మనకు యీనాడు శత్రువులతో కుస్తీపట్టే అవకాశం లభిస్తోంది. కొమిటాంగ్ సైన్యానికి జెందిన 23 వ బ్రిగేడుకు సంబంధించిన మూడు రెజిమెంట్లసైన్యం హ్యూవెనదీమైదానంలో గుమిగూడినాయి. వాటికి అండదండగా రెండువందలకు పైగా మున్న కీబుబామ్మ సైనికగుంపులు వున్నాయి. వీళ్ళందరూకలసి

ప్రధానయుద్ధరంగంలో తమవారికి అండదండగా వెళ్ళాలని ప్లానులు వేస్తున్నాను. మనం, యీ పటాలాలు అందాక చేరకుండా వుండేలాగున చేయాలంటే, వేటకుక్కల వెనుకకాళ్ళు విరుగ గొట్టే దుడ్డుకర్రలులాగున మనం తయారుకావాలి! మన ప్రాణాలనొడ్డయినా ఈ కొత్తయుద్ధంలో శత్రువును సమూలంగా నాశనంచేసి మనం విజయం సాధించాలి. అలా చేసే పట్టుదల మీకుందా?'' అని ప్రశ్నించాడు.

ఆ సైనికపంక్తిలోనుండి యువసైనికుడొకడు చెంగున ముందుకు దూకాడు. "నా పేరు లియూకెన్సెంగ్. నేను యుద్ధ రంగంలోనే పార్టీలో చేరాను. నన్ను మళ్ళీ యుద్ధరంగంలోనే పరీక్షించవలసిందిగా కోరుతున్నా. నావద్ద ముప్పై ఆరు వందల డాలర్లు ఉన్నాయి. వీటిని పార్టీకి అప్పగిస్తున్నా. నేను చనిపోతే యీ మొత్తాన్ని కడసారిగా నేనిచ్చే పార్టీఫండుగా భావించవలసిందిగా కోరుతున్నా" అని చెప్పాడు.

సైనికులకు రాజకీయాలు బోధించే ఉపాధ్యాయుడైన ఫైలెన్ హావో తనగుండె చరచికొని, "నేను కమ్యూనిస్టును. ప్రజలకోసం రక్తాన్ని తర్పించుటకు సిద్ధమవుతున్న లియూకెన్సెంగ్ మార్గాన్ని నేనుకూడా అనుసరిస్తాను. ఈ పోరాటంలో అగ్ర గామిగావుండి పోరాడగలగని శపథం చేస్తున్నాను. నేను యీ యుద్ధంలో గాయపడినట్లయితే కామ్రేడ్లు అయిన మీరు శత్రు సేనలను అప్పటికింకా సమూలంగా నాశనం చేయకపోయినట్లయితే మీరు నన్ను కన్నెత్తి చూడకుండా ముందుకు సాగండి!

శత్రువులను నిర్మూలించండి! అంతేగాని నన్ను రక్షించాలనే తాపత్రాసంతో వెనుకంజ వేయకండి! నన్ను సురక్షితస్థానానికి చేర్చుటకై యత్నించకండి! నేను యుద్ధంలో చనిపోయినట్లయితే నాకున్న ఆస్తి అయిన ఒకబొంతదుప్పటిని, మూడు యూనిఫారాలనూ, రెండు షష్టలనూ పార్టీకి యిచ్చివేయండి! ఇవి పార్టీ ఆస్తి! వీటిని పార్టీకి తిరిగి యిచ్చివేస్తున్నా. నాకొక రంగులబొంత వుంది. దాన్ని నేను నా పెళ్ళిసమయంలోకొన్నాను. నేను చనిపోతే దీన్ని మీరు ముక్కలుముక్కలుగా చేయండి. ఆముక్కల్ని తలాబకటి తీసుకోండి. నాపేరుమీదుగా మీమీ తుపాకులను తుడుచుకోటానికి వినయోగించండి! మీతుపాకులను మరింత శుభ్రంగా ఆముక్కలతో తుడుచుకోండి! మరింతగా భగభగలాడేటట్లు తుడవండి! మన కామ్రేడ్లను పొట్ట బెట్టుకొన్న ఈ శత్రుమూకలను పూర్తిగా నాశనం చేయుటకై పగతీర్చుకొనుటకై పోరాడండి! అమగవీరుల సంస్కరనార్థం శత్రువులలో ఎక్కువమందిని చంపి, విజయాన్ని చేపట్టండి!" అని ముగించాడు ఫ్రై వెన్ హావో.

మొదటిప్లాటూను నాయకుడైన చాంగ్ ముందుకువచ్చి, నిలబడ్డాడు. 'గాయంతో నేను మూడునెలల నుండి బాధపడుతున్నాను. విశ్రాంతి తీసుకోవలసిందిగా కెప్టెన్ చెప్పి నెలవు యిచ్చాడు. కాని, నేను నిరాకరించాను. యీ యుద్ధం పూర్తి అయితేగాని నేను విశ్రాంతి తీసుకోదలచలేదు. 'ఈకో త్రవాగు పట్నాన్ని మనం నిలబెట్టుకోలేకపోతే, శత్రువులతో చేసే యుద్ధంలో, నారక్తం కందకాలలోనే ప్రవహిస్తుంది! నేను చావ

టమే సంభవిస్తే, అ చావు కొత్తవాగు పట్నపు గోడల వెలుపలే చస్తాను!’ అని నేను పార్టీకి శపథం చేసి చెప్పానున్నాను.’ అని అతడు ముగించాడు.

‘శత్రువుపై మొట్టమొదటగా ముట్టడి చేసే గూపులో చేరి యుద్ధం చేయాలని నాకోరిక, నేను తిరిగివస్తే శత్రువుల మెషిన్ గన్నును ఒకదాన్ని పట్టుకొని వస్తా, లేదా అక్కడే ప్రాణం తర్పిస్తా!’ అని గర్జించాడు హూచింగ్ కావో అనే యువపైనికుడు.

లూకాస్ త్వయి అనే యువకుడు ముందుకు దుమికాడు. ‘సతకాలను గెల్చుకొనే అవకాశం లేదా ప్రజలకై ప్రాణాలు తర్పించే అవకాశం మనకు యీ నాడు లభించింది! కంఠంలో ప్రాణం వుండగా పిరికితనాన్ని దరి చేగ నీయనని వాగ్దానం చేస్తున్నా. నేనుకూడా ముట్టడి దశంలో చేరుతా! అనివరిమాడు.

ఆకాశంలోనికి నిటారుగా పదిపదుల పిడికిళ్లు పైకి లేచి నాయి. ‘శత్రువులు కొత్తవాగు పట్నపు గోడల వెలుపలనే చాతమవుతారు! మా కంఠాల్లో వూపిరి వుండగానే శత్రువులను ముందుకు సాగనివ్వం!’ అనిగర్జించారా ప్రజలు.

అటు తర్వాత, కంపెనీ కమాండర్ వేదికపైకిదూకాడు. అతని నోటినుండి సింహగర్జనలు వెలువడ సాగినాయి. మొగం కండగడ్డలాగున ఎర్రబారింది. ‘నా తుదిశపథాన్ని పార్టీకి అంద జేస్తున్నా. నాహృదయంలోని కడగొట్టు రక్తబిందువు కారిపోయే

వరకూ, కొత్తవాగు పట్నపు పరిజలను రక్షించుటకై పోరాడుతాను! నేను యీ యుద్ధంలో చనిపోవటం సంభవిస్తే, నా స్థానాన్ని మొదటి ప్లాటూను కమాండరు ఆక్రమించి, పోరాటం సాగించ వలసిందిగ కోరుతున్నా. కామ్రేడ్లు! మన యుద్ధవిధి మనకు ప్రసాదించబడింది. మనంపోయి, ఆవిధిని నిర్వహించి వద్దాం!

ఈశాన్య దిశనుండి వీచుచున్న ప్రచండ వాయువుతో గగనంలోని ఘననీలమేఘాలు ధీ కొంటున్నాయి. చందమామను, నక్షత్రాలనూ కప్పివేస్తున్నాయి. కందకాలలో కన్ను పొడుచుకున్నా కానరాని కటిక చీకటిలో తాండ విస్తోంది. నిశ్శబ్దం నిండుగా అంతటా ఆవరించింది. నల్లనిచీకటిలను విడువకుండా వెలిగిక్కుతున్న ఆ కాగునలుపు రాత్రిలో వాయువు చేసే గలగలధ్వని తప్ప మరేమీ వినవచ్చుట లేదు. కటికశిలలు లాగున్న ఆ కందకాలను తెల్లనిమంచు తనరెక్కలతో కప్పివేసింది. రానున్న యుద్ధంలో యోధులు అర్పించబోయే రక్తాన్ని దానంగా పొంది ఎరుపెక్కుటకు సిద్ధంగా కూర్చోని వుండా ఆ మంచు అని అనిపిస్తోంది.

నైరుతి దిశనుండి వెలువడిన కఠోరశబ్దం. ఆ నిశీధ ప్రశాంతాన్ని బలిగొన్నది. ఆకాశంలోనికి ఎర్రనిమంట ఒకటి ఎగిరి వయ్యారంగా దొర్లింది. ఆ అగ్నికీల శైల్లని వెలుగులను, వెలిగిక్కుతూ అనేక కీలలుగా విడిపోయి మినుమిట్లు గొల్పుతోంది. ఆ మంటల కాంతిలో మెడసరకూ ముచులో మునిగి పున్న గోధుమ కంకులు రజితకాంతులను వెదజల్లుతున్నట్లు

కనుపడ సాగినాయి. కాని చిటికెలో చిమ్మచీకటి ఆవరించి వేసింది.

దళనాయకుడైన లియూకెన్-పెంగ్, హైరోడ్డుమీద తన దళాన్ని సమీకరించాడు. 'కామ్రేడ్సు! యుద్ధం ఆరంభమైంది! చేతిబాంబులను సిద్ధం చేసుకోండి!' అని వారి చెవిలో పూదాడు.

శత్రువుల ఫిరంగిగుండు ఒకటి కొత్తవాగు పట్నపువెనుక భాగంలో పడి పేలింది 'చెవులను బద్దలు చేసేస్వని' చేసింది. వెచ్చగా మెత్తనిపకుపులలో సుఖంగా నిద్రపోతున్న గ్రామస్థులకు ఆ ధ్వని వులికిపాటు కలుగ జేసింది. కుక్కలు మొగుగ సాగినాయి. పండులు గోల చేయసాగినాయి. పిల్లలు ఏడ్వసాగారు. చేతిబాంబులపై చేతులు వేసుకొని సిద్ధమయ్యారు న్యూఫోర్డు ఆర్మీ సైనికులు.

ఆకారుచీకటి రాత్రిలో, మిణుగురు పురుగులగుంపులలాగున ఎర్రని మంటలు బారులు బారులుగా ఆకాశంలోనికి ఎగసినాయి. చెవులకు విసుపుపుట్టించే ఉబ్బసపునాని దగ్గులాగున విధి విరామంలేనిదానిలాగున మరఫిరంగి మొహగసాగింది. నాలుగు చెరగులనుండి రైఫిళ్లు, మరతుపాకులూ, రణగొణధ్వనిచేస్తూ తలలెత్తుతూ సీసపుగుళ్ళను గ్రక్కసాగినాయి. బజూకాలూ, ట్రెంచి మోర్టారులూ, కార్యరంగంలోనికి దూకినాయి. హూవి జడ్జూ, తుపాకులూ, తమ ధ్వనితో ఆకారు చీకటి రాత్రిని మరింత భయంకరం గావించినాయి. ఒకటొకటిగా వరుసవిడువకుండా ఫిరంగిగుళ్ళు ప్రేలుతూవుంటే, రైతుల కొంపలలో

ధూళివర్షం కురియసాగింది. కందకాల ప్రక్కన వున్న మట్టి ముక్కలు ముక్కలు కాసాగిండి. నిర్విరాసంగా మేఘాలుగా పైకెగురుతున్న ధూళీ, ధూమాలు, అందరినీ వుక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి. అందరికళ్ళనూ కప్పేస్తున్నాయి.

ఆ గందరగోళంలో భంయి మంటూ బుల్బుల్లురొదచేస్తూ అంతటినీ కమ్మేస్తూవున్నా, లెక్కచేయకుండా కంపెనీ కమాండరు ప్రభంజనంలాగున యుద్ధరంగంలో కందకాలవైపునకు దూకాడు. శత్రువుల ముట్టడిని ఎదుర్కొనుటకై సిద్ధపడుతున్న లియూనూ, అతని ముట్టడిదళాన్నీ చూశాడు. 'కెప్టెన్' లియూ చేతిని గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

“కామ్రేడ్ లియూ! నీవు చేయవలసిన పనిని పార్టీనీకు అప్పగించింది! శత్రువుల మంటలవర్షం ఎంత ఘోరంగావున్నా భయంలేదు. చివరకు ఒక్క మనిషి బ్రతికివున్నా కడకంటా పోరాడాలి! యీ విషయం గుర్తుంచుకుంటావుకదా?” అన్నాడు.

ఆచీకటిలో దళనాయకుడైన లియూకమాండరుచేతినిఅతి ఆప్యాయంగా తనహృదయానికి హత్తుకున్నాడు. ఏమీ ఘరవా లేదని హామీఇస్తున్నట్లు దానిపై తట్టాడు. “కామ్రేడ్! ఆదుర్దా పడకండి! నా కంఠంలో ప్రాణం వున్నంత వరకు శత్రువు యీ కందకాలను దాటలేడు! దాటితే నాతలను బలియిస్తాను!” అని హుంకరించాడు. కామ్రేడ్ లియూ తన దళంవైపునకు తిరిగాడు. “కామ్రేడ్స్! తుపాకులను తయారుగా వుంచుకోండి! చేతి బాంబులను చేతులలోనికి తీసుకోండి! మీలో ఎవ్వరూ

తుపాకులను పేల్చరాదు. శత్రువులను దగ్గరగారానివ్వండి. రాగానే వారిపై చేతి బాంబులు విసరండి!” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

కమాండరు, ఆకందకాన్ని క్లుప్తంగా పరిశీలించాడు. దళంవైపునకు తిరిగి ఉపన్యసించ సాగాడు. పిస్తోలుతో చూపుతూ “కామ్రేడ్స్! మీరూ శత్రువులకూమధ్య ఒకవాగువుంది. ఆ వాగుపైవున్న నంతైన యిదినరలోనే ధ్వంసమైపోయింది. మీరు సంరక్షిస్తున్న యీ శ్రేణి రక్షణపై మన కంపెనీచావు బ్రతుకుల సమస్య ఆదాధారపడివుందన్న విషయాన్ని గుర్తుంచుకోండి! పట్టుదలచూపండి! ధైర్యంగా పోరాడండి! అంతేగాని బేఫర్లాఫీమాను మీ హృదయాలలో ప్రవేశించనీయకండి! శత్రువులు ముందడుగువేయకుండా నిలబెట్టండి! పరిస్థితులు క్లిష్టం కాగానే, రెండవప్లాటూనును వెంటబెట్టుకొని మీకుడివైపు రంగానికివస్తాను. మా కోసం ఎదురుచూడండి!” అని చెప్పి కమాండరు వేగంగా ఎడమవైపున్న కందకంలోనికి వెళ్లిపోయాడు.

ఆ రాత్రంతా శత్రువులు ముందుభాగంలోవున్న కందకంపై తుపాకి గుళ్ళవర్షాన్ని కురిపించారు. వారిదృష్టి ఆ కందకంపైనే కేంద్రీకృతమయ్యింది. కందకంలోవున్న సైనికు డొకడు ఆ తుపాకులగుళ్ళవర్షంపై హైకోడ్డుమీదకు విసరివేయ బడ్డాడు. కాని అతడు వెంటనే కందకంలోనికి దొర్లుకుంటూ వచ్చాడు. తూర్పున తెలిరేఖలు గోచరించే సమయానికి మరిద్దరు ప్రజావిముక్తి సైనికులు బురద సముద్రంలో భుజాల వరకూ ముంచివేయబడ్డారు. ఉక్కిరి బిక్కిరిచేస్తున్న ఆబురదలో

నుండి బయటపడాలని ఆసైనికులు తమ చుట్టూవున్న బురద మట్టినిచేతివేళ్ళతో తొలుస్తూ, దోవచేసుకోయిస్తున్నారు. వారిని బయటికి లాగటానికి తోడ్పడుతూన్న లియూ చెవులకు అకస్మాత్తుగా నీళ్ళరు చిందిస్తూ వస్తున్నపాదాల చప్పుడు తగిలింది. ఆధ్వనిభ్రమకాదు. నిజమే నల్లనిసీడల గుంపులు లాగున వాగును చాటుతూవస్తున్నవారు శత్రువులే! వారిని లియూ చూడగానే గురిచూసి రెండు చేతి బాంబులువిసిరాడు. కండకంనుండి బయటకుగెంతాడు.

“కామ్రేడ్! ముందుకు దుముకండి!” అని అరచాడు.

సమీపిస్తున్న కొమింటాంగ్ సైనికులపై చేతిబాంబుల వర్షంకురిసింది. గర్జిస్తూ న్యూఫోర్త్ ఆర్మీ సైనికులు పదముగ్గురు ముందుకు దుమికారు. శత్రువుల దళం, రైఫిళ్ళను గారుచేసి, క్రిందగా వంగి, వాగుగట్టు ఎక్క-సాగింది. ప్రజాసైనికులు విసరివేసిన యిరవై చేతి బాంబులూ, శత్రువుల దళ మధ్యంలో పడినాయి. ఆదెబ్బతో వానిలోకొందరు నేలపై కూలిపోయారు. మరికొందరు వాగు నీటిలో పడిపోయారు. చావగా మిగిలిన శత్రువులు తమ తుపాకులకు పనిచెప్పేలోపలే వారు యమలోకానికి పోవాల్సి వచ్చింది.

ఒక ప్లాటూనుతోపాటు మరిరెండు శత్రుదళాలు వాగు లోనికిదిగినాయి. విత్తినచేబిల్లోని విత్తనాలకన్న మిక్కిలి ఎక్కువగా తుపాకుగుట్లూ, చేతి బాంబులూ, రైఫిళ్ళ మరతుపాకుల గుట్లూ చిత్తుచిత్తుగా నేలమీద కానవస్తున్నాయి. పొడుస్తున్న

బాయె నెట్ల చప్పుల్నూ, ఉక్కు శిరస్త్రాణాలకు తగిలి పేలుతున్న గుల్లూ గింగురమంటూ భయనిచేస్తున్నాయి. మనసైనికులు శత్రువులను హతమార్చుతున్నకొలదీ ఆ కొమింటాంగ్ బందిపోటు దొంగలు మరిత అధికంగా వాగు నీళ్ళను చిందిస్తూరాసా గారు తుపాకులూ తుపాకులూశీలన్న శబ్దం అధికమయ్యేకొలదీ చనిపోతున్నవాళ్ళ మూలుగులూ గాయపడి వాళ్ల వడ్డులు మిన్న ముట్టసాగినాయి.

చిట్టచివరకు కంపెనీ కమాండరు రెండవ ప్లాటూనును వెంటబెట్టుకొని కుడినైపునవున్న యుద్ధరంగంలోనికి దూకాడు. శత్రుశ్రేణులవెనుభాగాన్ని తుడముట్టించాడు. ఆదెబ్బతో కొత్త బలాలను సమీకరించుకొని యుద్ధరంగంలోనికి దూకింపజేసే శక్తికాస్తా శత్రువులకు క్షీణించింది. ముందుకు సాగవలసిందిగా బాకాలు భొంయి మన్నాయి. చిటికెతో శత్రువుల కళ్ళేబరాలు ఘుమారు అరనై వాగునీటిలో తేలియాడ సాగినయి.

న్యూఫోర్టు ఆర్ట్లీ ఫ్లావరాలలోనికి గండికొట్టుకొని చొచ్చుకు పోవాలను కొమింటాంగ్ సైనికులు ఏడుసార్లు ముందు కొచ్చారు. కాని వారి ఆశలు ఫలించలేదు. సూర్యుడు ఉదయించాడు. శత్రువుల తుపాకులు చడిచప్పుడూలేకుండా పడి నిడపోసాగినాయి. శత్రు సైనికులు మాత్రం తమయుద్ధకట్టడాలను బలపరచుకొనసాగారు. చివూ చళంలోని పదముగ్గురు సైనికులక్కూ ఏడుగురి మాత్రం మిగిలారు. ఆ మిగిలినవారి దేశాలు హూనంహూనమైపోయి వున్నాయి అందులో ఒక సైనికుడు చావూ అతని శిరస్త్రాణం చిల్లలుపడిపోయింది. ఒక వేచి చివర

నుండి రక్తం బొట్టు బొట్టుగా కారుతోంది. సాయం అనే సైనికుని నడుమునుండి కాళ్ళనుండి బొత్తనిబొత్తనిబొత్తల పీలికలు వేలాడుతున్నాయి. లియూ చేతిలో శ్రేణివేసిన బామనాగ్రుచ్చాడు కాబోలు ! ఆ చేతినుండి ఎడమెరచి తీసుడా రక్తం కారుతోంది.

“కామ్రేడ్స్! రంగున్న కాపాడుకున్నాం. శత్రువు వెనక్కు తగ్గాడు. రక్తాన్ని తప్పించి వేరు కలపట్టాం” అని అన్నాడు లియూ.

ఈ దళానికి బరిలేగా, రాజకీయాలు చెప్పే ఉపాధ్యాయుడు రెండు దళాలను వెంటబెట్టుకొనివచ్చాడు. యుద్ధరంగాన్ని విడిచిపెట్టి నిశాంతి తీసుకొనుటకు వెళ్లి కాకరించింది లియూ దళం. “మా కంఠంలో ప్రాణాలు యింకావున్నాయి. మావంట్లో సత్తువవుంది మే మీ ప్రదేశాన్ని విడిచిపో,” అని ప్రకటించాను. “ఏమైనాసరే యుద్ధరంగాన్ని విడచి వెళ్ళం!”

నేల మడుగు కట్టిన రక్తపురంగును మరింత ఎరుపెక్కించుటకై నల్లని మబ్బులను చీల్చుకొని, తలపైకెత్తి చూడసాగాడు సూర్యుడు. బొత్తనిబొత్తల యూనిఫార్మలనుండి విడిపోయిన దూది సోమరిపోతులాగున గాలికొడుక్కోతోంది. వాగు నకూ గట్టునకూ మధ్యగా పడివున్న సలుగురు కోమింటాంగ్ సైనికులు గాయాలతో మూలుగుతూ ఏడుస్తూవున్నారు. వారి పీడ్ములువిన్న లియూ కందకం అంచునకు ప్రాకిపోయి, స్నేహ కంఠంతో వారిని పిలచి చెప్పసాగాడు.

“కొంచెం నోపిక పట్టండి మిత్రులారా! రుసమందరం వైదినావాళ్ళం. మాకు మీ మీద కోపమేమీలేదు. మేము

దేవీస్తున్నది ఛియాంగ్-కై-షేకును మాత్రమే. వాళ్లి తొత్తుగా పడివుండాలనే కోరికతో వాడు మనదేశాన్ని అమెరికావాళ్లకు అమ్మబూస్తున్నాడు. అందుకనే వాడు మిమ్మల్ని తుపాకులను బలిహారంగా యిస్తున్నాడు. వినయో గించుకుంటున్నాడు. ట్రైదర్ బేరర్లు త్వరలో యిక్కడికి వస్తారు. మిమ్ములను మోసుకొనిపోయి, మీ గాయలకు కట్టు కట్టిస్తారు” అని చెప్పాడు.

ఆకాశంలో సూర్యుడు అంతకంతకు ప్రకాశమైనాగాడు. కొత్తవాగు పట్నాన్ని నిశ్శబ్దత అవరించింది. శత్రువులజాడ నీడలు కలకంలోనికైనా లేకుండా పోయినాయి. ఆపట్నంలోని రైతాంగ ప్రజలు కందకాలలోనున్న న్యూఫోర్టు ఆర్మీ సైనికులకు ఆహారాన్నీ “టీ”ని తెచ్చియిచ్చారు. రైతులు సైనికులకలసి కేరింతాలు కొట్టూ ఆహారాన్నీ, ‘టీ’ని సేవిస్తున్నారు. కొంత మంది యుద్ధకట్టడాలు బాగుచేస్తున్నారు. మాంసాహారమూ, అన్నమూ వెదజల్లుతున్న సువాసనలను పిల్లవాణ్యువుల మోసు కొనిపోతున్నాయి. మరతుపాకులు వెలిగి కేమంటలుగానీ పొగలుగానీ యిప్పుడెక్కడా కడబడటంలేదు, వాటికి బదులుగా కోశ్చిగుడ్లనూ బఠాణీగింజలనూ సైనికులకు ఆప్యాయంగా యిస్తూన్న రైతులు ఎక్కడచూచినాకనడంలేదు. సైనికుల యోగక్షేమాలను నివారిస్తున్న రైతులు ఎక్కడచూచినా కాన పస్తున్నారు. ఫిరంగుల మోతలుగానీ, చేతి బాంబులచే ప్రేలుడు శబ్దాలుగానీ వినపచ్చుటలేదు. నూతన రక్షణ కట్టడాల నిర్మా

ణకార్యక్రమంలో మునిగి తేలుతున్న పలుగులా పాఠలవప్పల్లు తప్పమఠీమీ విసబడటం లేదు.

ముద్దరంగంలో అన్నిటికన్నాముందు పంక్తి కందకంలో వున్న లియూదళానికి షెన్ తాత అతని కుమారుడూ కలసి ఒక పెద్ద బొక్కెనెడు వేడివేడి వరిబియ్యపు అన్నాన్ని తీసుకొని వచ్చి చుచ్చారు ఆ ఆన్నం మల్లెపూవులు లాగున తెల్లగా వుంది. “వేడిగావుండగానే తినండి కామ్రేడ్స్” అన్నాడు షెన్ తాత. అతిఆప్యాయంగా “కామ్రేడ్స్! మీరు సాక్షాత్ చీవతలు! మా ప్రాణదాతలు! కొత్తనాగు పట్టుకోని ప్రతి జీవియొక్క ప్రాణం మీ భుజబంపై ఆధారపడివుదీనాడు. సన్ తాతాయ్ తిరిగి రావటం జరిగితే మాసర్వస్వం సమూలంగా నాశనమైపోతుంది. వాడు మా భూములను లాక్కుంటాడు. మా కొంపలనుకూల్చివేస్తాడు ఏమైనాగురీ మమ్ములను వదిలివెళ్ళకండి!”

ఆ సైనికులు షెన్ తాత హృదయాన్ని అర్థంచేసు కున్నారు. అతనిని చేతులుపుచ్చుకొని “తాతా! నివు గాబరా పడకు! మారక్తాన్ని తర్పించి నీఋణం తీర్చుకుంటా!” అని అన్నారు.

బీయా అనేరైతు బాగా బరువుగా వున్నరెండు బొక్కెనలనిండా వేడివేడి‘టీ’ని తెచ్చాడు. “తాగండి కామ్రేడ్స్!” అని ఆ సైనికులకు బ్రతిమాలాడు. “పాపం మీకురాత్రంతా జాగారనై పోయింది. ఒక్కక్షణమైనా నిద్రపోవటానికి మీకుఅవకాశం

వుండివుండదు. మీరు శత్రువులను ఆపగలుగుతారో లేదో యని మేము రాత్రల్లా భయపడిపోయాం' అన్నాడు. వాడు వైపు నున్న కందకంపై పునకు చూచాడు. గాయపడిన కొమింటాంగ్ సైనికుడొకడు మూలగుతూ వూడడం గమనించాడు. బీయూ కళ్ళు చింతనుప్పల్లాగునయ్యాయి. కావడిబద్దను లంకించుకున్నాడు. కందకంనుండి పై కెక్కసాగాడు. “లంజగొడకా! సన్ గాడు మళ్ళీ మావూరురావటానికి సాయపడుతున్నావుకదా? సాయపడుతున్నావ్!” అని పురిమి వళ్ళు పటపట కొరికాడు.

లియూదళసభ్యులు అతణ్ణి వెనక్కుసుంజారు. “శాంతించు! కామ్రేడ్! శాంతించు” అనీ అతణ్ణి బ్రతిమాలారు. “మనం వాళ్ళ పట్ల వుదారంగా వుండాలి. పాపం వాళ్ళను కొమింటాంగ్ సైన్యంలోనికి బలవంతాన యీడ్చుకొచ్చారు అని చెప్పారు.

“వుదారం? అంటే?” అని కళ్ళురిమాడు బీయూ. “ఈ కుక్కలచేతుల్లో మనం పడితే వీళ్ళెంత రాక్షసంగా ప్రవర్తిస్తారో మీకు తెలుసా? ఈతోత్తుకొడుకును చంపేస్తా!” అని అరచాడు.

లియూ, అతనిదళసభ్యులూ, అతణ్ణి కూర్చోబెట్టి ఎంకో సేపు నచ్చజెప్పిన తర్వాత అతడు శాంతించాడు.

వితంతువు హీనూయే, ఆమె కూతుళ్లు యిద్దరూ కలిసి పగలల్లా సైనికుల దుస్తులను వులికిబెట్టారు. గతం కట్టడాలను మర్చిపో నేయుటలో పోడ్పడ్డారు. సామంతమద్యేస్వరికి వారు బాగా అలసిపోయారు. భోజనంచేసే వోపిక్తైనా లేకపోయింది.

మంచములమీద పడి వళ్ళు ఎరగకుండా నిద్రపోయారు. ఏదో విరిగిపడిన చప్పుడు రెండుసార్లు వినవచ్చింది. చెవులను బ్రద్దలు చేసే ఆచప్పడికి వారు ఉలిక్కిపడి లేచారు. వారింటికి సూటిగా వెనుకవున్న గుట్ట ఫెళఫెళార్బడాలో విరిగి పడింది. మహాగ్ని గుండంలాగున మండిపోతోంది. ఆదెబ్బ అదురునకు వారి యింటి మట్టిగోడలు అండలు విరిగి పడినాయ్. వారిని పడకల మీదనుండి విసిరేసినయ్. మరతుపాకుల, ధైశిళ్ళ, యుద్ధబాకాల మొరుగుళ్ళు శ్రవణేంద్రియ పుటాలను భేదిస్తున్నయ్. ఆ తల్లి పిల్లల హృదయాలను భయకంపితం గావించాయి. ఫెంగ్ తేస్ హీసూయేలు ఒకరినొకరు కప్పలులాగున కరచుకొనిపోయారు. హీసూయే తెప్పరిల్లి పడక ప్రక్క-న మోకరిల్లి భగవంతుని ప్రార్థించసాగింది.

“అమితాబా ! కువాన్ ఇన్ ! ఆర్తత్రాణ పరాయణా ! దీనబాంధవా ! నీశక్తిని జూపుతండీ ! మా న్యూఫోర్టు ఆర్మీని రక్షించు తండ్రీ ! సన్ గాడిని హతమార్చు తండ్రీ ! అమితాబా లోనబాంధవా ! ” అని భగవంతుని పలుమారు ప్రార్థించసాగింది.

సూర్యోదయానికి తుపాకుల మెరుగుడు మూలపడింది. కాని హీసూయేమాత్రం భగవానునికి మోకరిల్లుతూ పలు మారు ప్రార్థనలు గావిస్తూనే వుండిపోయింది. ఫెంగ్ తేస్ నిద్ర మత్తుగా దుప్పటిలోనుండి తలను బయటకు పెట్టింది. తలుపు సందులలోనుండి వస్తున్న సూర్యకిరణాలను చూచింది. చెవులను నిక్కబాడించి వినసాగింది. ఎలాంటిశబ్దమూ వినవచ్చుటలేదు.

అంతా ప్రశాంతంగా వుంది. మెల్లగా పిల్లిలాగున తలుపువద్దకు పోయింది. మెల్లగా ఒక ప్రక్కకు నిలబడి అడ్డు-కడ్డిని తొలగించింది. కొద్దిగా తలుపు తెరచి బయటకు తొంగిచూసింది. సంతోషంతో అమాంతంగా గెంతింది.

“అమ్మా! అమ్మా! కొమ్మిటాంగును మనవాళ్ళు చావగొట్టారే! కందకాలలోనికి మన రైతులు తిండి తీసుకొని పోతున్నారే! కప్టెన్ షెన్, ప్రైవేట్ బేరర్లకు సాయపడుతున్నాడే! పూ! వేగంగా చూడవే! షెన్ తాతకూడా వచ్చాడు!” అని చెప్పసాగింది.

“నిజంగానా తల్లీ!” అని హీనూయే చివాలునలేచి నిలబడి తలుపువద్దకు పరుగెత్తింది. ఫెటీమని తలుపును బాగ్లాగా తెరచి బయటికి పరుగెత్తింది. ప్రహరీగోడలవరకు పరుగెత్తి సుడిగాలిలాగున పెనుదిరిగింది. జుత్తు సరిచేసుకొని నెత్తికి రుమాలు చుట్టుకొన్నది. “ఫెంగ్ తే! కూజాలోవున్న గుడ్లను తీసుకొని త్వరగా ఉడుకబెట్టు! మన కుర్రాళ్ళకు అందరూ భోజనం తెస్తున్నారు. పూ! వేగిరంగా కానీ! నేను పట్నంలోనికి పోయి గాఁచువడిన కామ్రేడ్స్ కు సేవజేసివస్తా!” అని అరిచింది. ఇంటిలోనికి రాకుండానే మళ్ళీ వెనక్కు తిరిగింది. పట్నం ప్రహరీగోడలవైపుగా పరుగెత్తింది హీనూయే.

హీనూయే ఆసుపత్రికి చేరుకుంది. అప్పటికే చాలా మంది రైతుస్త్రీలు క్షతగాత్రులకు కట్టు కట్టటాలోనూ, వానికి ఆహారమిచ్చుటలోనూ డాక్టర్లకు తోడ్పడుతున్నారు. వారికి

తీచిక ఎక్కడా లేనట్లుంది. వారినొసళ్ళపై స్వేదజలం ముత్యాల సరలాగున ముచ్చటగావుంది. హడావిడిగా హీనూయే ఒక గిన్నెలో జావపోసింది.

“భయంశో కొయ్యబారిపోయాను. ఇక్కడికిరావటంలో అనవసరంగా ఆలస్యంచేసాను... అలా చేయకుండావుంటే బాగుండేది...” అని ఎవరికో ఊమార్పణ చెప్పుకుంటున్నట్లుగా తనలో తాను అనుకోసాగింది.

మూరంలో యుద్ధరంగంలో తుపాకులూ, మరఫిరం గురూ చేస్తున్న రణగొంధ్వని, ఆసుపత్రిలో నున్నవారి చెవులలో పడజొచ్చింది. గాయపడిన సైనికులు పళ్ళు పటపటాడించసాగారు. తిట్లూ, శాపనార్థాలూ కురిపించసాగారు. “వియాంగ్ బందిపోటుదొంగల్లారా! గొంతులు కోసే హంతకులారా! మిమ్మల్ని మారణం చేయటానికై నా బ్రతుకుతాం.”

6

డిసెంబరు 24 వ తారీఖున అంతటా ప్రశాంతంగావుంది. 25 వ తారీఖు రాత్రిపూట శత్రువులు మరల ముట్టడి సాగించారు. ఇక్కడకు సమీపగ్రామంలో సురక్షితస్థానాన్ని ఏర్పరచుకొని కొమిటాంగ్ ఘాతకులు వరుసవరుసగా పదిహేడు సార్లు మనసేవలపై దాడిచేశారు. కొత్తవాగుపట్నాన్ని రక్షిస్తున్న కంపెనీ కమాండరూ, కమిస్సరూ బెటాలియన్ స్టాఫ్ ఆఫీసరూ, రాజకీయప్రసాధ్యాయుడూ, యుద్ధం తాత్కాలి

కంగా ఉపశమింపగానే లియూదశంపున్న కందకానికి వెళ్ళారు. పెదవులు బిగించి ఒక మ్యాపును తచేకంగా పరిశీలిస్తున్నారు. ఆ మ్యాపుపై స్టాఫ్ అఫీసరు ఎర్రని సున్నాచుట్టాడు.

“మన స్థావరానికి యీ గ్రామం మైలులో మూడో పంతు దూరం మాత్రమేవుంది,” అని కనుబొమలు ముడిపేస్తూ చెప్పసాగాడు. “ఈ గ్రామం కోట బాగా ఎత్తైన ప్రదేశంలో వుండి వాళ్ళు అక్కడనుండి మనమీద అంతలేకుండా అగ్ని వర్షం కురిపిస్తున్నారు....” అని అతడు తలవూపసాగాడు. బాగా ఆలోచనలో పడ్డాడు. తెప్పరిల్లి “ఈకోటను కూలగొట్టటం చాలా కష్టం. ఈకోటచుట్టూ మూడువరుసలుగా ముళ్ళ తీగేవుంది. శత్రువుల యుద్ధరంగపు ప్రథమశ్రేణికి ఆఫీసు యిక్కడే వుంది.....” అని గంభీరంగా చెప్పసాగాడు.

స్టాఫ్ అఫీసరు కుర్చీపై కూర్చున్నాడు. నిర్లిప్తంగా సైని కులవంక కొద్దిక్షణాలు చూశాడు. బొంగురుగొంతుతో “కమాండర్ కామ్రేడ్! హెడ్ క్వార్టర్స్ నుండి ఒక ఆర్డరు వచ్చింది. రాత్రి ఏడు గంటలయ్యేసరికల్లా ఆ కోటను కూల గొట్టాలి. మన సైన్యంయొక్క భవిష్యత్తు దానిమీద ఆధార పడివుంది. అముళ్ళతీగల వలయాన్ని ఛేదించటానికి కోటక్రింద డైనమైట్ పెట్టటానికీ, మీరు మరుపునకు పంపాలి. వెంటనే తయారవ్వండి. అప్పుడే నాలుగు గంటలైపోయింది,” అని చెప్పాడు.

కమాండరు నోరు మెదపుటకు అవకాశమివ్వకుండానే
లియూ తన నిశ్చయాన్ని వెల్లడించాడు. అతడు వారిప్రక్కనే
నిలబడి వారి సంభాషణలను వింటున్నాడు,

“ఆ పని నాకు అప్పగించడి.” అని లియూ, వారిని
అర్థించాడు. తన సభ్యుల వైపునకు తిరిగి ‘మీలో పిరికితనం
పిసరంతైన లేని మనుషులు ముందుకు రండి! మనం పోయి ఆ
పని పూర్తిచేసి వద్దాం!’ అని అరచాడు.

ఆ దళ సభ్యులందరూ ఒక్క మనిషిగా ముందుకొచ్చి
నిలబడ్డారు.

కమాండరు, లియూ చేతులను ఆప్యాయంగా లంకించు
కున్నాడు. ‘కామ్రేడ్! వెళ్ళండి! మీరు కాకలు దేరిన యో
ధులు!’

లేచి నిలబడి, రాజకీయోపాధ్యాయుడు, ఆ దళానికి
సెల్యూట్ చేసాడు. ‘కామ్రేడ్లు! పార్టీతరపున మీకు సెల్యూట్
చేస్తున్నా. మీరంతా కాకలు దేరిన యోధులు. వార్మీ, మిమ్ము
లను ఎన్నటికీ మరచి పోదు!’ అన్నాడు.

స్టాఫ్ ఆఫీసర్ తన మ్యూపును త్వరత్వరగా ముడిచే
సాడు. కంపెనీ కమాండరుతో కరస్పర్స చేశాడు. “బాగుంది.
నేనుపోయి త్వరలోనే ఒక భారీ-మెషిన్ గన్ - క్లంపెసిని, ఆర్మీ
లరీ బ్యాటరీని మీకు రక్షణగా పంపిస్తాను. ఈ కంపెనీలు
రెండూ మీ అదుపులో వుంటాయి. శత్రువులపై అగ్నివర్షం

కురిపిస్తాయ్. ఇక సెలవు,” అని చెప్పి పెద్దలపై యీదుతూ వుయ్యాల పూగుతూ పోయే పెద్దచేసలాగున కందకంలోనుండి బయటకు పోయాడు స్టాఫ్ ఆఫీసరు.

మబ్బులచాటున పయనిస్తున్న సూర్యుడు పడమటికొండును చేరుకోసాగాడు. అతని తుదికిరణాలను నలుదిశలా ఆవరించిన పొగమంచు దిగ్గ్రమింగుతోంది. భూదేవిని తాకవలెనన్న ఉబలాటంతో పోటీపడి క్రిందికి దిగుతున్న మేఘాలలోనికి శత్రువులు, వెలుగులు కురిపించేబాంబులను విసరుతున్నారు. మోగుల రేఖిల్లాగున అది గిరగిర ఆకాశంలో తిరుగుతూ, భూమవర్ణ వృక్షాలను కాంతివంతం గావిస్తున్నాయ్. తమ స్థావరానికి ముందుభాగంలోవున్న ప్రతిసమాధినద్దా కొమింటాంగ్ పైనికులు వెలుతురు విరజిమ్మే కాగడాలను వుంచారు. ఆకాగడాలు కొత్తగా నిర్మించబడిన కందకాలను చూపిస్తున్నాయి. అనేకవేల చిన్నకిరణాలను ప్రసరిస్తున్నాయి, వాటి కాంతులు పసుపుపచ్చచి యిసుకపై పడి యిసుక రేణువులను మెరపిస్తున్నాయి. ఎముకలకొరికే చలిగాలి వీస్తోంది.

లియూదళంతోపాటు కందకంలో నిలబడిన కంపెనీ కమాండరు తన గడియారంవంక జూచి, “కామ్రేడ్స్, ఆరు గంటల పదిహేను నిమిషాలయ్యింది,” అన్నాడు.

అదేక్షణలో నీరి కార్యక్రమానికి పూతమిచ్చుటకు వచ్చిన మెషీన్ గన్నులూ, ఆర్టిలరీ తుపాకులూ చెవులు చిల్లులు పడేటట్లుగా గర్జించసాగినాయి. లియూ పల్చని దుస్తులు వేసు

కున్నాడు. అతని భుజంమీద బండకత్తి వ్రేలాడుతూవుంది. అది నాలుగు అడుగుల పొడవుంటుంది. యిరవైపాళ్లు బరువుంటుంది. అతడు మృదువుగా, “పోదాంపదండి!” అన్నాడు. ఏడు ఆకారాలు ఆకందకంలోనుండి బయటకు ప్రాకినాయి. వాగులోపడి నడువసాగినాయి.

మనవాళ్ళ కంపెనీలు మంటలను కురిపించేముందు రెండురోజులనుండి యుద్ధం చేసిచేసి అలసి విసిగెత్తిన శత్రుమూకలు కొద్దిగా విశ్రాంతి తీసుకోసాగినాయి. ఆ మూకలలో కొంతమంది నిద్రపోతున్నారు. మరికొంతమంది పండులను కోస్తున్నారు. మిగిలినవారు ఆవులను చంపి వాటి శోళ్ళను వొలుస్తున్నారు. ఇంకా మిగిలినవారు కోడిగ్రుడ్లను ఉడకబెట్టున్నారు. అకస్మాత్తుగా ఫిరగిగింపు ప్రేలసాగినాయి. కొమింటాంగ్ సైనికుల గుండెల్లో రైళ్ళు పరుగెత్తసాగినాయి. గందరగోళంగా వాళ్లు తలదాచుకోటానికి పరుగెత్తసాగారు. వాళ్ళు తుపాకులను చేతపట్టి, పోరాటానికి సిద్ధమయ్యేలోపలే లియూడళం మొదటి పలయపుముళ్ళను భేదించివేసింది. శత్రువులు యిది గమనించి లియూడళంపై మంటలు కురిపించసాగారు. దళంలోనివారు కొందరు ఆగుళ్లకు బలైపోయారు. లోపలి పలయాన్ని భేదించే సమయంలో ఆదళంలో నలుగురుమాత్రమే మిగిలారు. తన బండకత్తిని తన తలపైకెత్తి, గిరిగిర త్రిప్పతూ లియూ ముందుకుసాగాడు.

“మూండుకురకండి!” అనిగర్జించాడు.

న్యూ ఫోర్టు ఆర్మీ ముందుశ్రేణి కందకంలో నిలబడిన కంపెనీ కమాండరు, మొరుగుతూన్న మెషీన్ గన్ వద్దకు ఎగబాకి, ఆ యంత్రంచేస్తున్న ధ్వనితోలయకలుపుతూ, “చంపండి! చంపండి!.....” అని, యంత్రకంగా గొణగసాగాడు. కొద్దిక్షణాలుగడచిన తర్వాత, లియూ, అతని దశసభ్యుడైన “లూ” లిద్దరూ, గాయపడిన కామ్రేడ్సులో చేరి ఒకణ్ణి వీపుమీద వేసుకొని, వాగులోపడి, మెల్లగా తిరిగి రాసాగారు.

వారిద్దరూ కందకాలలోనికి చేరుకున్నారు. తెగ రొప్పసాగారు. “రిపోర్టు. మాకు అప్పగించిన పని పూర్తిజేసాం. మూడు వలయాలనూ భేదించాం.”

కమాండరు, వారిని, అమాంతంగా కౌగలించుకున్నాడు. “కామ్రేడ్స్! మీరునిజంగా.....” అతని గొంతుమూగవోయింది; సంతోషం అతణ్ణి ముంచెత్తివేసింది.

లియూ, కందకంలో, కళ్ళుమూసుకొని పడుకున్నాడు. అర్థచైతన్య స్థితిలో పడిపోయాడు. చాలాసేపైన తర్వాత, “తెల్లవారవస్తోంది, కమాండర్, ఆకోటకు డై నమైట్ పెట్టటానికి మూడుసార్లు ప్రయత్నించి, విఫలమయ్యాం. ఇప్పుడేం చేద్దామంటారు?” అని, అడుగుతున్న చావకీయోపాధ్యాయుని మాటలు, లియూ చెవినిపడ్డాయ్.

లియూ గుండె అదరి పడింది. అనుకున్నవని అర్థమై కానందుకు అతని హృదయం బాధపడింది. ముక్తుగా లేచి నిల

బడ్డాడు. “నేను నెత్తాను కమాండర్ !” అని ప్రార్థించాడు. “ఇది తుదిసారికోర్కె,” అన్నాడు. నడుముచుట్టూ నాలుగు చేతిబాంబులను ప్రేలాడవేసుకున్నాడు. కండకంలోనుండి బయటకు ప్రాకాడు.

పరిచయమైన పాతదారినిపడి, శత్రువుల కోటపాదానికి చేరుకున్నాడు. కండకం తిప్పుటకు వుపయోగించే పారను తీసుకొని, ఆకోట పాదానికి కంతచేసాడు. తడిసివున్న మట్టిని త్రవ్వి పారబోసి, పెద్దగుంటచేసాడు. ఆగుంటలో డైనమైట్ ను పెట్టాడు. తర్వాత రెండువందల మీటర్లదూరం వెళ్ళుకు దొర్లాడు. నిప్పు త్రాటినిలాగాడు. కాని, ఆ త్రాటి రెండవ కొనను డైనమైట్ నకు ముడివేయటం మరచిపోయాడు. ఈ సంగతి తెలుసుకోగానే అతనికి తనమీద రోతపుట్టుంది. అలసటతో అతని గుండెలు అవిసిపోతున్నాయ్. కొద్దిక్షణాలు వైతన్యరహితంగా పడివున్నాడు. చేతులను తలచుట్టూ చుట్టుకొని, మరలకోటవైపు దొర్లిపోయాడు. ఈ సారి అతడు మందుత్రాటిని ఫైరింగ్ పిన్నుకు గట్టిగా ముడివేసాడు. కొన్ని వందలగజాలు దూరంగా దొర్లాడు, కాని, అతణ్ణి సంశయం పీడించసాగింది. సరిగా ముడివేసానో లేదో చూద్దామని మళ్ళీ డైనమైట్ వద్దకు పోయాడు.

అయిదు నిమిషాలు గడచిన తర్వాత, డైనమైట్ బ్రహ్మాండంగా పేలింది, కోటలు ముక్కలుముక్కలై అకాశానికి ఎగిరింది. పొగమేఘాలు అంతటా తాండవించసాగినయ్. ఆ గ్రామంలో స్థావరం ఏర్పరచుకొన్న శత్రువులు చెల్లాచెదరై

పోయారు. మెరుస్తూన్న మట్టి ముద్దలూ పరిసరప్రాంతాలలో పడసాగినయ్యే.

ఆమరునాడు, అంటే, 27 వ తారీఖున, శత్రువులలో ఒక్కనికీ తలెత్తి తిరిగే ధైర్యంలేక పోయింది. అక్కడక్కడా వర్షపు చినుకులు పడినాయి. 28 వ తారీఖున మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు ఒక చిన్న విమానం ఆగ్నేయ దిశనుండి వచ్చింది. కొత్తవాగు పట్నంచుట్టూ చంక్రమణం చేసింది. దానివెనుక రెండు విమానాలు వచ్చినాయి. వాటివెనుక నాలుగు ఐదు తలల దయ్యాలు వచ్చిపడినాయి. ఆదయ్యపు విమానాలు తమకడుపులలోనుండి బాంబులను వదలసాగినాయి. వెంటనే భూమి దద్దరిల్లి పోయింది. విమానాలు, కొత్తవాగు పట్నాన్ని మంటలతో దున్నేయ సాగినాయ్. గతరెండు రోజుల నుండి తోకలు ముడుచుకొని పొలాలలో తలదాచుకుంటున్న కొమింటాంగ్ కుక్కలు, హుమారుగా తోకలు ఝాడిస్తూ, కొత్తవాగు పట్నంమీదకు రాసాగినాయ్.

తుపాకులు బారుచేసి, న్యూ ఫోర్టు ఆర్మీ సైనికులు, యీ దుష్టుల రాకకై కందకాలలో నిలబడి ఎదురుచూస్తున్నారు. విసుగు విరామంలేకుండా, క్రిందకు దిగుతున్న శత్రువుల విమానాలమీద, తుపాకి గుళ్ళ వర్షం కురిపిస్తున్నారు. అదే విధంగా, పొలాలలోనుండి పరుగెత్తుకొని వస్తున్న శత్రువు మూకలపై తుపాకి గుళ్ళ వర్షాన్ని కురిపించసాగారు. మృత్యు శరాలు వడివడిగా దడికట్టుకొని నలుదిక్కులా పరుగిడుతున్నయ్యే.

రోష్ణతూ రోజుతూ, యువవాళ్ళాహరుడొకడు, ప్రథమ శ్రేణిలో వున్న కందకానికి వచ్చాడు. “కామ్రేజ్ లియూ! హెడ్ క్వార్టర్స్ నుండి ఆర్డర్లు వచ్చినయ్. మనం చేయవలసిన పనిని పూర్తిచేసివేసామట. ఇక యిక్కడనుండి వెంటనే తరలి పోవలసిందిగా ఆర్డరిచ్చారు. మూడునైపులనుండి శత్రువులు సైన్యాలతో ముంచుకొస్తున్నారట!” అని రోష్ణతూ చెప్పి, వెంటనే వెళ్ళిపోయాడు.

లియూ వెంటనే ఆర్డరు జారీచేసాడు. సుశిక్షితమైన ఆదళం వెంటనే అమలుజరిపింది. అతడు తన దళాన్ని రెండు గ్రూపులుగా విడదీశాడు. అందులో ఒక గ్రూపు కందకంలోనే వుండి శత్రువులను ఎదిరించి పోరాడుతూ, పురోగమిస్తున్న గ్రూపునకు రక్షణగా పనిచేయాలి. దగ్గరలోనున్న గ్రామాన్ని యీగ్రూపు చేరుకోగానే, కందకంలో వున్న గ్రూపు మొదటి గ్రూపునకు రక్షణగా వుండేట్లు, రెండవ గ్రూపు శత్రువులపై మంటలు వర్షం కురిపిస్తుంది. అప్పుడు మొదటి గ్రూపు కందకంలోనుండి బయటకు వచ్చి నిర్దేశిత గ్రామాన్ని చేరుకోవాలి.

లియూ నాలుగు వందల గజాలు నడిచాడో లేదో మెషీన్ గన్నులైన యాంగ్ నేలకొరుగుటను, లియూ చూశాడు. వెంటనే వెనుదిరిగాడు. గాయపడిన ఆ కామ్రేజునూ, మరళువాకీసి భుజంపైవేసుకొని, ఒక సమాధి వెనుకకు పోయాడు లియూ. కొద్దిక్షణాలు విశ్రమించి, మరల బయటకు భుజంపై వేసుకొని బయలుదేరాడు. శత్రువుల మెషీన్ గన్ను కురిపించే

గుళ్ళు లియూకాళ్ళలో దూరినయ్, యాంగ్, లియూలు
యిద్దరూ పడిపోయారు.

బాయెనెట్లతో సాయుధులైన వడముగ్గురు శత్రు పైని
కులు వారిద్దరి కభిముఖంగా రాసాగారు.

“మీ ఆయుధాలను క్రిందపారేయండి!” అని అరచారు.

వారి అరపులకు సమాధానంగా యాంగ్ తన మెషిన్
గన్ గుళ్ళను వారిపై కురిపించాడు. ఆదెబ్బతో యిద్దరు శత్రు
పైనికులు హతమై పోయారు. కాని, యాంగ్ వద్ద మందు
గుళ్ళు ఐపోయినాయ్, జేబులు తడుము కున్నాడు. కాని లాభ
మేమీలేకపోయింది. కోపంతో చివాలున లేచాడు. తనమీద
పడుతున్న కొమింటాంగ్ కుక్కను తుపాకి మడమతో మోదాడు.
కాని యాంగ్ వెనుదిరిగే లోపల మరియొక కొమింటాంగ్ బంది
పోటు దొంగ, యాంగ్ వీపులో తుపాకి - కత్తితో పొడిచాడు.

కాళ్ళలో గుళ్ళు దూరినప్పుడే, లియూ మూర్ఛబో
యాడు. అతడు కొంతసేపైన తర్వాత కళ్ళు తెరిచి చూచాడు.
తన రైఫిలు, కొమింటాంగ్ పైనికుని భుజంపై వేలాడుతూ
వుండుటను గమనించాడు. లియూ తల ఎత్తాడు. పిడికిలితో గుం
డెబాదుకో సాగాడు.

“సరే! పొడవండిరా!”

పొట్టిగూటం లాగున్న ఒక చిన్న అడవిమృగం, అతని
వంక చూచాడు; లియూ తలచుట్టూ అనేకసార్లు తన బాయ
నెట్లను తిప్పాడు. పొడుస్తున్నట్టు నటించాడు. “నిన్ను యిలా

చంపడం చాలా చౌకగా నీకు మృత్యువును ప్రసాదించినట్లువు తుంది.” అన్నాడు విషం గ్రక్కుతూవాడు. “నిన్ను సజీవంగా వుంచే నీప్రాణంతో ఆటలాడాలని వుందిమాకు!”

ఆ విషనాగు ప్రక్కనే రోడ్డు రోలరులాంటి కొమింటాంగ్ కుక్క మరొకడు నిలబడి వున్నాడు, వాడు తన బూటు కాలిని పైకెత్తి లియూభుజంపై దభీమని నొక్కాడు. “నీయమ్మ! కొన్ని జిత్తులు చూపిస్తామురా నీకు!” అని, బొంగురు కంఠంతో మొరిగాడు.

కొమింటాంగ్ బందిపోటు దొంగలు, రక్తం కాదుతూ వున్న లియూకాళ్ళను లంకించుకొని, మంచుతో గడ్డకట్టుకొని పోయి రాతిలాగున తయారైన నాగటిబాళ్ళలోనుండా కొత్త వాగు పట్నపు దక్షిణదిశ ప్రహరీ గోడవద్దకు యీడ్చుకొని పోయారు. లియూ కాళ్ళలోనుండి కారినరక్తం దారి పొడుగునా ఎర్రని చారలుగీస్తూ పోయింది. ఇంతరక్తం కారిపోయిన, అతని కాలికిబాధా స్పృహ తప్పిపోయింది. తన శత్రువులను శపించు టకై, అతడు తనవంటిలో మిగిలిన శక్తి నంతటిసే సమీకరించాడు. తన హృదయంలో రేగుతున్న ద్వేషాన్ని అణచిపెట్టూ “మీ, చేతనైనది చేసుకోండిరా! మావాళ్ళు మిమ్ములనందర్నీ యీ భూమి మీదతుడిచి వేస్తారులే! ఆ రోజు దగ్గర పడిందిలే!” అన్నాడు.

అతి కూర్పగా, అతణ్ణి, ఆ కొమింటాంగ్ కుక్కలు ఒక సమాధి మీదకు విసరివేశారు. “వాణ్ణి యిక్కడే నిద్రి

పోనిద్దాం. మనంపోయి పారను తెద్దాం పదండి!” అని అందులో ఒకడు విషం గ్రక్కుతూ ప్రవచించాడు.

7

హీసూయే, ఆమె కూతుళ్ళూ కలసి న్యూఘోర్టు ఆర్మీ సైనికులకు ఆహారాన్ని చేరవేస్తున్నారు. వారు హైరోడ్డు మీదకు చేరుకోగానే, రెండుశత్రు విమానాలు ఎగురుతూ వచ్చినాయి. కందకాలలో నున్న ప్రజావిముక్తి సైనికులు ఆమెను కేకవేసి చెప్పసాగారు.

“మామ్మా! క్రిందపడుకో వెంటనే! విమానాలొస్తున్నయ్!”

హీసూయే కాళ్ళు తడబడినై; ఆమె బలహీనంవల్ల కందకం ప్రక్కగా పడిపోయింది.

“అమ్మా! వాళ్ళొస్తున్నారు! హాయ్ భగవాన్ బుద్ధా!” అని అరచింది పీయీ.

ఫెంగ్ తేన తన చేతిలోవున్న బాక్సెనను క్రింద శెట్టింది. “అమ్మా!” అని అరస్తూ, తల్లిని గుంజింది. “లే అమ్మా! లే! వాళ్ళి టుదిక్కుగానే వస్తున్నారమ్మా!”

గందరగోళంగా పీయీ తన చేతిలోని బుట్టనుక్రింద పారవేసింది. గొంతు పగిలేటట్లు “అమ్మా!” అనిపడుస్తూ యింటివైపు బలంకొద్దీ పారి పోయింది.

సక్షవాతం వచ్చినట్లయ్యింది హీనూయేకు. ఆమెకాళ్ళు విసరీకిం గా వణుకసాగినై. లేచి నిలబడలేక పోయింది. ఒకకాలు పట్టుకొని ఒకమారూ, మరియొక కాలు పట్టుకొని మరియొక మారూ? ఫెంగ్ తేస్, ఆమెను కందకంలోనికి లాగింది.

“అమ్మా! మూడుపెద్ద విమానాలు వస్తున్నయ్. ఘోరంగావుది. అవి మరీక్రింది కొస్తున్నయ్,” అని, ఫెంగ్ తేస్ రహస్యంగా లోకంతంలో తల్లికి చెప్పసాగింది.

“షీయీ ఏది?” అని కంపిత కంఠంఘో అడిగింది హీనూయే. “ఎక్కడుంది?”

ఈ సమయానికి షీయీ గడ్డివామి వరకూ పరుగెత్తింది. ఇంతలోనే ఒక ఫైటర్ విమానం, గుళ్ళవర్షాన్ని కురిపిస్తూ, ఆమె వెంటపడింది. షీయీ, ఆ ఫైటర్ విమానపుగుళ్ళకు బలైపోయింది.

తల్లిని కందకంలోనికి యీడ్చు కొనిపోయిన ఫెంగ్ తేస్, షీయీ పడిపోవుటను చూసింది. ఆమె కంఠధ్వని గద్దదమై, “అమ్మా! ...చెల్లి! ...చెల్లి!...” అంటూ పొలానికి అడ్డంపడి సరుగెత్తి, షీయీ శరీరంచుట్టూ చేతులువేసింది.

అప్పటికే షీయీకాళ్ళు పత్తి కాయలులాగున విపోయి, పైకుబికినై; కాంతి హీనమైనై. ఆమె వీపునుండి రక్తం భయంకర స్రవంతి లాగున ప్రవహిస్తోంది. ఆమె వీపునుండి కాలిన రక్తం నేలమీద గుంటలాగున ఏర్పడింది. ఆరక్తాన్ని చూచేసరికి, ఫెంగ్ తేస్కి కళ్ళు తిరిగినై; మూర్ఛపోయింది.

ఇనుపడేగలు లాగున ఆకాశంనుండి బాంబులు అదే పనిగా భూమిమీదకు దిగసాగినాయి. మర తుపాకుల గుళ్ళు, గడ్డ కట్టుకొనిపోయిన భూమిలోనూరి, మంచు ముక్కలను ఆకాశంలోని కెగరతంతున్నయ్.

ఫెంగ్ తే తేప్పరిల్లి, కళ్లు తెరచింది. తనప్రక్కగా కొయ్య బారి పడియున్న తల్లిని చూచింది. ఫెంగ్ తేకి దుఃఖం కట్టలు తెగింది. తల్లి వైపునకు దొర్లి వెళ్లింది. ఆమెను కౌగిలించుకొని, “అమ్మా! అమ్మా!...” అని వెక్కి వెక్కి ఏడ్వసాగింది.

వితంతువైన హీసూయే మెల్లిగా యీలోకంలో పడింది. ఆమె ఒకచేతితో పీయూ నడుమును చుట్టింది. రెండవ చేతిని ఫెంగ్ తే మెడచుట్టూ వేసింది. “అయ్యో! నాకూనా! నాబిడ్డా! నాతల్లీ!...నా...” అంటూ, వల వల ఏడుస్తూ, దుఃఖం ముంచి వేయగా మూగవోయిన హృదయంతో, ఫెంగ్ తే గుండెలపై పడి, కుమిలిపోసాగింది.

వితంతువైన హీసూయే తన చిన్న కూతురు మొగవంక జూచి, “నా కన్నతల్లీ! నన్ను విడచిపోకే! నాతల్లీ!...” అని బ్రతిమాల సాగింది. ఆ కన్నకడుపు గొంతుక బొంగురుపోయింది; ఆగొంతుకలో దుఃఖంనిండి, నాలుకను మాటాడకుండా అణచి వేసింది.

పీయూ పాగ్గిశాన్ని బలిగొన్న విమానాలు వెళ్ళిపోయాయి. తుపాకిగుళ్ళ ధగని దూరంలో అపుతూన్నట్లు. వినవస్తోంది. దుఃఖ సాగరంలోపడి కొట్టుకొని పోతున్న హీసూయే, ఫెంగ్

తేలు, పీయూని ముందుంచుకొని, ఒకరినొకరు గట్టిగా కౌగి లించుకున్నాడు. బిడ్డను పోగొట్టుకున్న ఆకన్నకడుపు, ప్రియమైన సోదరిని పోగొట్టుకున్న అక్క, వెక్కి వెక్కి ఏడ్వసాగారు. వారి దుఃఖానికి యింతటితో అవసానం లభించలేదు. యములాడు లాగున కొమింటాంగ్ సైనికుడొకడు ఒకపాడు పడ్డకొంప వెనుకనుండి వారియెదుట ప్రత్యక్షమయ్యాడు. వాని భుజంపై పెద్దపాద ఒకటివుంది. వాడు పీరివద్దకు వచ్చాడు. వితంతువైన హీనూయే యొక్క జాకెట్టు కాలరును లంకించుకున్నాడు.

ఆటవిక మృగంలాగున మొరటుగావాడు, “ముసలి పీనుగా! లేచి నుంచోవే! నాతో రా!” అంటూ, ఆమెను యొచ్చుకొని పోసాగాడు.

కొమింటాంగ్ మృగం పంజాలోపడి తన కన్నతల్లి వుక్కిరి బిక్కిరి గావటం చూసిన ఫెంగ్ తేన్ రక్త మాంసాలు వుడికెత్తి పోయినాం. గుడ్డిగా ఆమె ముందుకుదుమికి, పాము లాగున తల్లి కాళ్ళను చుట్టేసింది. అమ్మా.....” అని అరచింది.

భూతంలాగున ఆ కొమింటాంగ్ మృగం, ఫెంగ్ తేన్ వంక, చింత నివ్వల్లాంటి కళ్ళతో ప్రతిమిచూశాడు. శోసి చూసినా ఏనరంలోనూ దాడిణ్యం వీసమెత్తు అయినా లేని ఆ కొమింటాంగ్ భూతం, తన పాదమెత్తి, ఫెంగ్ తేన్ రొమ్ములపై నేసి నొక్కుతూ, ఆనందిస్తూ, రెండవ పాదంతో ఆమెను లాగితన్ని, తల్లి బిడ్డను దూరంచేసాడు. బండబూతులు మొరుగుతూ, వితం

తువైన హీనూయేను యీడ్చుకొని పోవాలని పెనగులాడ సాగాడు.

ఆ పెనగులాటలో హీనూయే రవికె చిరిగిపోయింది. భుజాలపై కండ ఎర్రగా కనపడుతోంది. ఒక కాలిచెప్పు ఎక్కడో పోయింది. కాళ్ళమేజోళ్లు చిరిగిపోయి, వేలాడు తున్నాయ్. జుట్టుమొగం మీదపడి, గాలి కెగురుతోంది. నోరు తెరచుకొని పోయింది. పూపిరి పెనగులాడుతోంది. పిడికిళ్ళు గాలిని పొడుస్తున్నయ్. నేలమీద కాలు నిలబెట్టి నిలబడాలని పెనగులాడ సాగింది.

“చంపరా! చంపు!” అని పిచ్చిదాని లాగున అరవ సాగింది హీనూయే.

ఎలుగుబంటి లాగున్న ఆ కొమింటాంగ్ మృగం, ఆమె ఎడమకాలు వట్టుకొని గుంజుతున్నాడు. వెనుదిరిగి చూడకుండా వాడు, అదేవనిగా, మంచుతో గడ్డకట్టు కొనిపోయిన పొలాలలో పడి, పెద్ద పెద్ద అంగలు వేసుకొంటూ, ఆమెను సమాధివద్దకు యీడ్చుకొని పోయాడు. అక్కడ ఆగాడు, భుజంమీద పారను చేతిలో పుచ్చుకొని, అతిక్రూరంగా నేల తల్లిని పొడిచాడు. న్యూఫోర్టు ఆర్మీ పైనికునివంక చూపాడు.

“వాణ్ణి పూడ్చిపెట్టు,” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

బలికాబోతున్న వ్యక్తివంక హీనూయేతల్లి హృదయం రెప్పార్పక చూడసాగింది, ఆతల్లి వెన్నెముక ఝల్లుమన్నది. ఆమెకళ్ళు గిరుస తిరుగసాగినై. గగనం గిరిగిర తిరుగుతోంది!

నేలతల్లి కంపిస్తోంది! ఆ కన్నతల్లి బుర్ర నుడిగుండంలాగున నుట్లు తిరిగింది! మాతృమూర్తి మమకారపూరిత హృదయం గతుక్తు మన్నది! లేనిబలం తెచ్చుకొని, ఆమె కూలబడి, మోకిల్లి, దేవునిదయకై ప్రార్థించ సాగింది!

“ఓ భగవాన్”

ఆమె భగవంతుని ప్రార్థించటం, ఆ కొమింటాంగ్ కుక్కకు యిష్టంలేదు. చీకిరి బాకిరిగా ఎగురుతున్న ఆమెజుట్టును లంకించుకొని, ఆమెను నిలబెట్టాడు. “అసి నీయమ్మ—! నటన ఆవవే! లేచి నిలబడు!” అని మొరిగాడు.

వితంతువైన హీనూయే తన తలను రెండు చేతుల తోనూ గట్టిగా పట్టుకుంది. తన పాదాలనద్ద పడియున్న ప్రజా విముక్తి సైనికునివంక రెప్పార్చక చూచింది. అతణ్ణి గుర్తుపట్టింది. ఆవ్యక్తి దళనాయకుడైన లియూ “నీవా...” ఆమె గొంతు బిగిసుకొని పోయింది. చిరిగిన చేటలాగున్న అతనికాళ్ళ ప్రక్కగా కుప్పకూలి పోయింది.

దుక్కలాగున్న కొమింటాంగ్ సైనికుడు తన అమెరికన్! రైఫిలు మడమతో ఆమె వీపులో పొడిచాడు. “నీయమ్మ— లేవవే! లేలే!” అని అరచాడు. “వాణ్ణి దయ దలుస్తున్నావా? మీరిద్దరూ నరకానికి పోతే యముడు మీకు పెళ్ళి చేస్తాడలే!” అని కూసాడు. మరల తుపాకి మడమతో ఆమెను మోదాడు.

లియూ తలపైకెత్తాడు. చచ్చుపడిన పిడికిలితో నేలను గుద్దాడు. “పశువా! యీమె నీకన్న తల్లికన్న పెద్దదిరా! అని

కోవంగా అరచాడు. “ఆమెను వదలిపెట్టరా! కావాలంటే నన్ను చంపరా!” అన్నాడు.

ఆ మోటువాడు లియూని తన్నాడు. “చిటికెలో సీఫూ చస్తావులే!” అన్నాడు.

హీనూయేను పారతో తొడలపై మోదుతూ, “లేలే! ముసులిముండా! లేచి నిలబడు! లేకపోతే చంపుతా!” అని మొరిగాడు.

“మామ్మా! ఆలస్యం చేయకుండా గొయ్యి తవ్వు... బ్రతిమాలుతున్నా...” అని లియూ ఆమెను బ్రతిమాల సాగాడు.

హీనూయే లేచినిలబడుటకు యాత్నించింది. ‘నీవా...’ అని అంటూ మరల కూలబడిపోయింది.

ఆ రెండు కొమింగ్ టాంగ్ కుక్కలు, ఆమెను రెక్కలు పుచ్చుకొని పైకి లేవనెత్తినాయి. ఆమెచేతులలో బలవంతాన పారను పెట్టారు.

‘తవ్వు! తవ్వవే ముండా! లేకపోతే నీకు చాపు మూడు తుంది!’ అని అరచారు.

వణుకుతున్న చేతులతో ఆమె పారను పుచ్చుకుంది. వెల్లికిలాపడివున్న లియూ వంక జూచింది. ఆ తల్లి హృదయం కంపించింది. తాను పిల్లలను గన్న తల్లి. చూస్తూచూస్తూ పరాయి తల్లి కన్నబిడ్డను — సజీవంగా వున్న బిడ్డను — పూడ్చి పెట్టటానికి గోతి నెలా త్రవ్వగలదు! కాని ఏమి చేయగలదు!

ఎదురుగుండా కొమింగ్టాంగ్ యమభటులున్నారు. నిమ్మదిగా పారను నేలలోనికి గుచ్చింది. అతిప్రియాసమీద అరపార మట్టిని త్రవ్వించింది. కాని, ఆ కన్నతల్లి కన్నీళ్ళు ఏరుతై పార జొచ్చినై; ఆమె శరీరం కంపించిపోయింది. ;మెలికలు తిరిగింది. ఆ అరపారమట్టి మరల భూమిలో కలసిపోయింది. ఆ ఘాతకులు ఆమెను వీపుమీదా, భుజాలమీదా ఫెటేల్ ఫెటేల్ మని తోలుబెట్టులతో బాదారు.

“అమితాభా” అని గొణుగుతూ, పాపమా హీనూయే మరల పారతో మట్టిని త్రవ్వసాగింది. పిల్లలను పెంచిన ఆ తల్లి చేతులు ఎక్కువ మట్టిని త్రవ్వ నిరాకరించివై. ఈ సారి పారకు కోడిగ్రుడ్డంత మట్టిమాత్రమే వచ్చింది. అగ్ని కణాలు లాగున్న కనులతో ఆ కొమింగ్టాంగ్ కుక్కలపై ద్వేషం కురిపించింది. లియూవంక సాదరంగా చూచింది. శత్రువులను జూచి వళ్ళుచిగబట్టింది. ఆమె నుదుటి నుండి చెమట బొట్టుబొట్టుగా కారసాగింది.

యదార్థానికి అమె చేతిలోని పార కొత్తది; మంచిపదు నైనది. ఒక్కదెబ్బతో అది చిన్న చెట్టును సరికేయ గలను. కాని, ఆ పార హీనూయే చేతులకు కమ్మరివాని పెద్దనుత్తికన్న బరువైనదిగా అనిపించింది. ఆమె దాన్ని నేలపైనుండి ఎత్తలేక పోయింది. కన్నీళ్ళూ, చెమటూ, ఆమె బట్టలను తడిపి ముద్ద జేసినాయి. అంతశ్రమపడినా సన్నగా నాలుగడుగులు పొడవున ఒక చిన్నగుంటను మాత్రం ఆమె త్రవ్వగలిగింది. అదెంత

చిన్నదంటే, ఎవరైనా దానిలో నిలబడితే వారి చీలమండలము
లైనా మునుగవు.

ఆ కొమింటాంగ్ బందిపోటు దొంగలకు ఎక్కడలేని
వినుగుపుట్టింది. వారు తమభుజాల మీదవున్న తుపాకులను
సమాధిమీద వినరేసి, ఆమె చేతులలోనుండి పారను గుంజుకు
న్నారు. బూతులు తిట్టూ, ఆమెను ఒక్కతోపు వెనక్కిత్రోసాడు.
వాళ్ళేగొయ్యి తవ్వసాగాడు. గొయ్యి త్రవ్విన తరువాత, వారు
పారతో లియూనెత్తిపై తట్టారు.

“ఇదిగో! నీగొయ్యి! వూఁ రా!”

కంపించిపోతున్న ఆ తల్లివంక లియూ చూశాడు;
తర్వాత, తనవంక భీకరంగా పారను చూపుతూ, మరణశిక్ష
విధిస్తూన్న జడ్జీలలాగున నిలబడివున్న ఆ కొమింటాంగ్ కుక్కల
వంక చూచాడు.

“పూడ్చిపెట్టటం ప్రారంభించండిరా!” అని గంభీరంగా
నవ్వుతూ, “అసంఖ్యా చైనాప్రజలు మీ మీద పగ తీర్చు
కుంటారులే!” అన్నాడు. గోతిలోనికి ప్రాకాడు. బోర్లగా
గోతిలో పడుకున్నాడు. చేతులపై తలపెట్టుకొని, కళ్ళుమూసు
కున్నాడు.

వణుకుగో పూగిపోతూ, చేతులను చాపుతూ, హీనూ
యే తల పూపసాగింది. ఆ న్యూఘోర్తూఆర్మీ పైనికుని కడసారి
కొగిలించుకోవాలిని ఆ మాతృహృదయం ముందుకు అడు
గేసింది. కాని ఆ కొమింటాంగ్ కుక్కలలో ఒకడు తన బల

మంతా పూరించి ఒక్క గుద్దు గుద్దాడు ఆమెను. ఆ దెబ్బతో ఆ తల్లి వెనక్కు పడ్డది.

లియూవంక చూపుతూ ఆ పందివెధవ, 'ఆరి నీయమ్మని మీయిద్దరూ ఒకటే రకం! పూడ్చిపెట్టవే ముండా!' అని బూతులు తిట్టసాగాడు.

కన్నీళ్ళు కుండపోతగా కురుస్తూవుంటే, ఆమెపెదవులు మూగగా కదలసాగినై. ఆమె యాంత్రికంగా మట్టిని గోతి లోనికి పారతో పోయసాగింది. 'కువాన్ ఇన్! భగవాన్! యీ కొమింగ్టాంగ్కుక్కలు జపాన్వాళ్ళకన్న నీచులు. భగవాన్! నీవు వీళ్ళ నెత్తిపై ఒకబాంబు పడేసి, వీళ్ళను హతమార్చు భగవాన్! యీ ప్రజావిముక్తిసైనికుని ప్రాణం రక్షించు తండ్రీ! నీకు దేవాలయంలో మూడుసార్లు పూజలు చేయిస్తా భగవాన్ నాజన్మలో మాంసం తినను తండ్రీ!' అని, ఆ తల్లిగుండె లోలోపల భగవంతున్ని వేడుకోసాగింది.

రోడ్డు రోలరులాగున్న ఆ కొమింటాంగ్ పందివెధవ కళ్ళార్పకుండా హీనూయేవంక చూశాడు. ఉండివుండి పురి చూడు, ఆమె చేతులలోనూడి పారను లాక్కొని, "నీయమ్మ! ఏమనుకుంటున్నావే ముండా? పూలముక్కలు నాటుతున్నానను కుంటున్నావా? లే యిక్కడనుండి!" అని మొరిగిగాడు. అచేత సంగా పెడియున్న లియూపై పారతో బరబరా మట్టిపోసి, గట్టిగా కాలితో త్రొక్కి, చప్పగా చేసాడు. "ఏయ్! ముసలిముండా! యీశవం బాధ్యత నీది! తెలుసుకో! యీశవం యీ గోతిలో నుండి మాయ మయ్యిందా యికచూసుకో, మాదెబ్బ! నీ

కుటుంబం యూవత్తునూ పూచకోత కోస్తాం! జాగ్రత్త!" అని ఆమెను బెదిరించాడు.

ఈపందివెధవకన్న దుక్కలాగున్న రెండవవాడు, వీడిని భుజం పట్టుకొని లాగి, "రారా! పోదాంపద! గోతిలో పాతేసిన తర్వాత ఆ వెధవెక్కడికి పారిపోతాడూలే! యీగొయ్యి వాడి ప్రాణాలను బలిపుచ్చుకో లేకపోతే, వాడు బయటికి వచ్చినా, చలి, వాడిని బలిగొంటుంది! వాడిక సఫాసఫ్ ఐపోయినట్టే!" అన్నాడు.

వీపులమీద తుపాకులను వేలాడవేసుకుని, ఆ కొమింటాంగ్ బందిపోటు దొంగలిద్దరూ, తమగ్రేట్ కోట్లలో తలలు దూర్చుకొని, గాలికి ఎదురీదుతూ, కొత్తవాగు పట్టుపు గోడల వైపుగా, చక చకా నడిచిపోయారు. వాళ్ళు వెళ్ళిపోగానే, హిసూయే అమాంతంగా లేచి, పార పట్టుకొని, లియూతలను కప్పివున్న మట్టిని చిటికెలో త్రవ్వి పారపోసింది. అటు తర్వాత పారను పారవేసి, పారి పోయింది.

8

కొమింటాంగ్ కుక్కతన్ని న తన్నుతో మూర్ఛపోయిన ఫెంగ్ తేస్సే, కొద్ది సమయానికి తెప్పరిల్లింది. పీయీ యింకా పూపిరిపీల్చుతూ వుండుటను గమనించింది. తల్లికోసం నలువంకలా చూసింది. కాని, కను చూపుమేరలో ఆమెకు తల్లి ఎక్కడా కనిపించలేదు. చేతులతో నేలనుబాదుతూ, ఫెంగ్ తేస్సే భయం కరంగా విలపించసాగింది. ఏడ్చి ఏడ్చి ఆమెలేచి నిలబడింది

చనిపోతూవున్న తన చెల్లెలిని రక్తస్థ మడుగులోనుండి పైకెత్తింది; వీపుమీద వేసుకొని, యింటికి చేర్చింది. వంటయింటిలోనుండి వాటెడు ఎండుగడ్డి తీసుకొనివచ్చి, నేలమీద పరచింది. దానిమీద ఒక చాపవేసింది. చాపమీద పీయూని మెల్లగా పండబెట్టింది. పెట్టెలోనుండి తెల్లని ఒకసారా కప్పునుతీసి, దానినిండా నూనెపోసింది, దానిలో రెండువత్తులు వేసింది. వత్తులు వెలిగించింది. పీయూ తలపైపున బాల్లీకప్పునూ, రెండు చాపస్టిక్కులనూ వుంచింది. ఆవిధంగా, మృతిరాలికి అమర్చవలసిన సామాగ్రి సంతటిసి అమర్చింది. తనచెల్లిలి ప్రక్కన కూర్చోని, ఫెంగ్ తేనె, గుండెలు బ్రద్దలయ్యేటట్లుగా ఏడ్వసాగింది.

హీనూయే హడావిడిగా గడ్డి వామివద్దకు పరుగెత్తుకొచ్చింది. తన కూతుళ్ళుకొరకు వెలికింది. వారు కనిపించకపోయేడప్పటికీ యింటికి పోయింది. పరలోకయాత్రకై అమర్చబడిన ఆహారం, వెలిగించబడిన దీపాలూ, ఆతల్లి కంటబడగానే గుండె గుభేలుమన్నది. పీయూ ప్రక్కగా కుప్పకూలింది. ఒక చేతిని పీయూ మూతిపైనవుంచింది. రెండవచేతిని ఆమెగుండెలపైన వుంచింది. పీయూ మృతిచెంది దన్నసంగతిని గ్రహించింది. ఆ తల్లి పెదవులు వణకసాగినై. గుమిగుూడి గూడుకట్టిన కారు మేఘాలు కుంభవృష్టి సాగించినట్లుగా, ఆమె హృదయంలో పోగుపడిన విపాదంకన్నీళ్లుగా వర్షించసాగింది. ఆ తల్లి తన బిడ్డచుట్టూ చేతులు వేసి బిడ్డమొగంపై ముద్దుల వర్షం కడసారిగా కురిపించసాగింది.

కొద్దిసేపైన తర్వాత, ఆ తల్లి గుండెలో ఆశ రేకెత్తింది కాబోలు! కుమటపడి, అమె. తనపెద్ద కూతురుతో, “అమ్మ! అది యింకా బ్రతికేవుండే!” అన్నది. “యింకా గుండె వెచ్చగానే వుంది; కొట్టుకుంటోంది. దుప్పటి తీసుకొనిరా! కప్పుదాం...” అన్నది.

ఫెంగ్ తేస్ తల్లివంక చూసింది. తల్లి ఆచూపును అర్థం చేసుకుంది. ఇద్దరూ గుండెలు ప్రయ్యలయ్యేట్లు వడ్డసాగారు. హీసూయే మూర్ఛ రోగిలాగున నేలమీద పడిదొర్ల సాగింది. తలను బల్లకానికి మీద కొట్టుకోసాగింది. తెలివితప్పి మూర్ఛ పోయింది ఫెంగ్ తేస్. తల్లిని, అతి ప్రయత్నమీద తన వొడిలోనికి తీసుకుంది, కొంతసేపటికి తల్లికొద్దిగా తెప్పరిల్లింది.

“అమ్మా... నీవు అడదానిని, మన కుటుంబానికి జరిగిన అపకారానికి బదులు తీర్చుకోలేవు. మీఅమ్మ చనిపోతే, అమె ఆత్మ తిరుగుతూ వుంటుంది; ఆమె ప్రేతాత్మ కళ్ళు మూయజాలదు... మీఅమ్మ కోరేదేమంటే... ..” అని, హీసూయే, మరల బల్ల కానికి తలనువేసి మోదుకోసాగింది.

ఫెంగ్ తేస్ తని తల్లిని యీసారి గట్టిగా గుండెలకు హత్తుకొంది. “అమ్మా! మనం బ్రతికివుంటే, ఆశ అనేది వుండనే వుంటుంది! మనకు జరిగిన అపకారానికి న్యాయఫోర్ములపై న్యాయ పగ సాధిస్తుంది...” అని ఫెంగ్ తేస్ చెప్తూ వుండగానే, హీసూయే చివాలున లేచింది, తనచిడ్డను పక్కకు నెట్టింది, ద్వారంవైపు పరుగెత్తింది.

ఫెంగ్ తేస్ తల్లివెంట పరుగెత్తి, గట్టిగా పట్టుకున్నది. “వూళ్ళో వాళ్ళందరూ గాయపడిన వాళ్ళను మోసుకొని పోయాను, అమ్మా! గ్రామంలో కోమింటాంగ్ కుక్కలు తప్ప మరెవ్వరూ లేరు! ఎక్కడికి పోతున్నావే? అమ్మా!...”

“నన్ను పోనియ్యవే తల్లి!, అని ఆ తల్లి జవాబుచెప్పింది. “దొడ్డిలోనుండి పండులను పొలాలలోకి పారదోలి వస్తా; కోమింటాంగ్ వాళ్ళ కళ్ళపడకుండా చేయాలి,” అన్నది.

ఫెంగ్ తేస్ తల్లినిగట్టిగా కరచుకొని పట్టుకుంది. “చెల్లి యీవిధంగా వుంటే పండులను గురించి ఆలోచిస్తున్నావా?” అని అడిగింది అవసమృతంగా.

హీసూయే ఆపిల్లను నిర్లక్ష్యంగా ప్రక్కకు స్టెట్టతూ, “నీచెల్లెలు చచ్చిపోతోంది, కాని, నేను, యికా బ్రతకాలిగా...” అన్నది.

ఫెంగ్ తేస్ హృదయంలో కోపం తుఫానుగా వీచింది; “పండులు నీప్రాణం! పండులంటే పడి చస్తావ్! నేను చచ్చిన తర్వాత కూడా ఆపండులనే కుటుంబంగా పెట్టుకొని బ్రతుకుతావ్!” అని, కోపాన్ని వెళ్ళగక్కి, గిరుక్కుల యింటిలోనికి వచ్చింది ఫెంగ్ తేస్.

యదార్థానికి, పండులను పొలాలలోనికి పార దోలుటనేది ఆతల్లికి తోచినసాకు మాత్రమే. ఆక్షణంలో ఆతల్లికి అంతకన్న మరొకసాకు తోచలేదు. తన కుటుంబానికి జరిగిన అపచారానికి ప్రతీకారం న్యూఫోర్టు ఆర్మీతప్పక తీసుకోగలదని ఫెంగ్ తేస్ చెప్పిన మాటలు, హీసూయే చెవిని పడగానే, గోతిలో పూడ్చి

పెట్టబడి, చలిగాలికెరయౌతున్న లియూ ఆమెకు గుర్తుకు వచ్చాడు. అతన్ని పూడ్చిపెట్టుటకు తాను సాయపడ్డానన్న విషయాన్ని తనబిడ్డకు చెప్ప సిగ్గుపడింది హీనూయే. ఏమైనప్పటికీ, తాను వేగిరంగాపోయి, అతనికి సహాయపడుట తనధర్మమని భావించింది. అతన్ని ఏవిధంగానైనా బ్రతికించ గలిగితే తాను అతనికి చేసిన మహాపచారం మాసిపోతుంది. అంతేగాక తనరక్తాన్ని పంచుకొని పుట్టిన బిడ్డ, తానెంతో అనురాగంలో పెంచిన బిడ్డ, పీయూ చనిపోయినలోటు, యితన్ని రక్షించుట ద్వారా పూర్తి చేసుకోగలనని భావించింది. అంతేగాదు. ఈ యువకుండు సామాన్యుడు కాదు. న్యూఘోర్తు ఆర్మీలో జేరి ప్రజలకై తన రక్తాన్ని తర్పించిన యోధుడు. అనువులు బలి యిచ్చుటకు వెనుదీయని యోధుడు. ఇతడిని రక్షించుట చాలా అవసరం.

“న్యూఘోర్తు ఆర్మీ లేకపోయినట్లయితే, యీహీనూయే యీ కొత్తవాగుసట్నుంలో సజీవంగా వుండగలిగేదే కాదు!” అని హీనూయే తనలో తాను గొణుక్కుంది. “అతడు చని పోవటం సంభవిస్తే, భగవంతుడు నన్ను కృతఘ్నురాలంటాడు. మంచిని పొంది చెరువుయిచ్చిన ఘాతకురా లంటాడు. నేను అతడిని రక్షించ గలిగినట్లయితే కనీసం, నేను అతని వద్దకు పోవాలి. అతనితో మాటలాడాలి,...” అని హీనూయే తలపోయసాగింది.

పీయూ బల్లెపోవుటచే హీనూయే మనస్సునకు గొప్ప డెబ్బ తగిలింది. అది సామాన్యమైన డెబ్బ కాదు. ఆడెబ్బ

ఆమెను ఉన్నతస్థాయిగా చేసింది. ఆమెనాగోగులు గమనించే స్థితిలో లేదు. బిడ్డ పోయింది. ఆఫ్ఘానాన్ని భర్తీచేసే వ్యక్తి కావాలి; అతడు గోతిలో పూడ్చిపెట్టబడివున్నాడు. ఆ బిడ్డను రక్షించాలి; ఇది తన విధి. ఇది తన సత్వర కర్తవ్యం. ఇదే ఆలోచనతప్ప ఆమె హృదయంలో మరొక దానికి తావులేదు. పట్నపుగోడలకు దగ్గరగానున్న పెద్దసమాధినైపుగా హీనూయే పరుగెత్తసాగింది. షడుతూ లేస్తూ ముందుకు సాగింది, తుపాకులు ప్రేలినయ్ తుపాకులు ప్రేలిన ధ్వని చెవిని పడగానే, తప్పున ఆగింది. అక్కడొకరైతు కొంపయొక్క ప్రహరీగోడ వుంటే, దాన్ని కప్పలాగున కరుచుకుంది. “కొమింటాంగ్ కుక్కలు బయటికొస్తున్నారా ఏమిటి ఖర్చు!” అని భయంతో విస్తుపో సాగింది. కాని, నిశ్శబ్దం అంతటా ఆవరించింది. మరలతుపాకుల ధ్వని వినపడలేదు. గోడమూలనుండి తనతలను జాగ్రత్తగా బయటకు పెట్టి తొంగి చూసింది. పట్నపు గోడనైపుగా చూసింది. కనుచూపు మేరలో ఎవ్వరూ లేరు.

కొంతదూరంలో, పెద్దసమాధికి ఎదురుగా, మట్టికుప్ప బయటికి నిక్కపొడుచుకొనినున్న నల్లనితల, ఆమెకు అగు పించినాయి. తల్లిడిల్లుతూవున్న ఆ తల్లిగుండెలు సంకోచంతో గంతులు వేయసాగినై. ఉత్తరదిశగా బయలుదేరి, సమాధిని చుట్టుచుట్టింది. బోర్లాపడుకొని, కాళ్ళుచేతులమీద జాగ్రత్తగా ప్రాకి మట్టికుప్పవద్దకు చేరింది.

మెల్లగా, “కామ్రేడ్! ఎలావున్నావ్? నీగాయం బాధ పట్టాందా?” అని ప్రశ్నించింది.

పార్టీలో సభ్యుడుగా చేరిన సమయంలో, కామ్రేడ్ లియూ, ప్రజలకొరకు, అవసరమైతే తన రక్తాన్ని తర్పిస్తానన్నాడు; ప్రాణాన్ని త్యజిస్తానన్నాడు. అటు తర్వాత కాలంలో కామ్రేడ్ లియూ, యుద్ధరంగం లోనేగాక, శత్రువులు తన్ను పూడ్చిపెడుతున్న సమయంలో కూడా నిశ్శబ్దంగా బోల్గా పడుకొని, చేతులపై ముఖాన్ని వుంచి, ధైర్యం ప్రదర్శించాడు. అవిధంగా, అతడు చేతులపై ముఖం వుంచి, పడుకొనుటవలన, నేలకూ, ముఖానికీ మధ్యకొద్ది ఖాళీ ఏర్పడింది. ఈ ఖాళీ అతని ప్రాణం గమించిందనే చెప్పాలి. ఎందువల్లనంటే, యీ ఖాళీలో వున్న కాస్త గాలి, హీనూయే అతని తలపై వున్న మట్టిని తీసి సారే సేవరకూ అతని ప్రాణాన్ని నిలబెట్టింది.

హీనూయే, యింటికి పోయేముందు, లియూ తలపై నున్న మట్టిని తీసివేసిపోయింది కదూ? అది అతనికి సాకార్యాన్ని కలుగజేసింది. గాలిని గాఢంగా వూపిరితిత్తులనిండా పీల్చాడు. శరీరంమీద వున్న బరువుదిగిపోయి నట్లనిపించింది. అతడు తలను పైకెత్తాడు. హీనూయే యింటికిపోయి వచ్చేలోపల తల మీద మిగిలిన మట్టిని, మెడచుట్టూ మిగిలిన మట్టిని, భుజాలమీద వున్న మట్టిని, మెల్లగా గోకి పారేశాడు.

హీనూయే వచ్చింది. ఆమె బుగ్గలమీదుగా వేలాడుతూ వున్న తెల్లచారలుగల నల్లనిజుట్టును పట్టుకోటానికి, లియూ తనచేతిని చాచాడు. “అమ్మా!” అని ఆమెను మృదువుగా పిలిచాడు. “కాళ్ళమీద వున్న మట్టిని తొలగించమ్మా. మోకాలి బొమికకు దెబ్బ తగిలిందనుకుంటాను. తొడకు తగిలిన దెబ్బ చిన్న

దేలే. గాయాలు పాగొం తీసేట్లు లేవుగాని, ఆకలి మాత్రం పాగొం తీసేట్లుంది. నాహం చంపేస్తోంది...” అన్నాడు.

ఆతల్లి చివాలున లేచింది. ఇంటికి పరుగెత్తింది. ఇంటిలో వున్న బియ్యాన్ని పోగుచేసి, జావకాచింది.

“అమ్మా! నీది రాతిగుండెలా ఏమే? చెల్లి ఆవిధంగా చచ్చిపడి వుంటే, నీవు జావ కాస్తున్నావా?” అని కఠినంగా తల్లిని మందలించింది ఫెంగ్ లేస్.

“పొలాలలో పందులను కాస్తూ, జావ తాగుతాను,” అని ఆమె జవాబు చెప్పింది.

తల్లి పెడసరవు జవాబును విన్న ఆపిల్ల - ఫెంగ్ లేస్ - మరల ఏడ్వసాగింది. ఆతల్లి జావను కూజాలో పోసుకొని, లియూవద్దకు చక చకా నడిచివెళ్లింది.

కూజాను అతని నోటి కందిస్తూ, “ఇదిగో, తాగు కామ్రేడ్!” అన్నది.

లియూ మనస్సు పరిభ్రమించ సాగింది. అతని కళ్లు బాధతో ఉబ్బివున్నాయి. చూపుసరిగా కనుపించుట లేదు. కాని, శక్తిసంతా కోడికరించుకొని, ఆ మాతృదేవతను చూశాడు. ఆ మాతృమూర్తి తనకు చేస్తున్న సేవకు అతని హృదయం తబ్బిబ్బు విపోతోంది. తబ్బిబ్బు పడుతున్న హృదయాన్ని కుదుట పడవేస్తూ, ఆ తల్లిచేతిని అప్యాయంగా పట్టుకున్నాడు. “అమ్మా!.....నువ్వు.....” అంతకన్న, అతని నోరు, ఎక్కువగా, శృతజ్ఞతను పలుకలేక పోయింది.

ఆతల్లిగుండెలు, ఆబిడ్డ మాటలఅర్థాన్ని గ్రహించ గలిగి నయ్. అతని తలను మెల్లగా చేతులతోనికి తీసుకుంది ఆతల్లి. “కామ్రేడ్! తాగు నాయనా!” అని బ్రతిమాలి బుజ్జగించింది. “మనమంతా ఒక కుటుంబం...”

అతడు జావను తాగిగాడు. ఆమె అతని కాళ్ళను పూడ్చి వేసిసమట్టిని, లాగి పారేసింది. “మీదే ప్రాంతం, కామ్రేడ్?” అని మృదువుగా అడిగింది. “ఈరాత్రి కొమింటాంగ్ కుక్కలు గ్రామాన్ని విడిచిపోగానే, నిన్ను మీయింటికి పంపుతాం. సరేనా?” అన్నది.

లియూ తల సూపాడు. “మాది ఆన్వాయ్ రాష్ట్రం, అమ్మా. ఇక్కడకు అది ఆరువందలమైళ్ళకు పైగావుంది. నాకు మూడేళ్ళు నిండినిండకమునుపే మానాన్న చనిపోయాడు. నాకు ఏడేళ్లు నిండగానే మాఅమ్మ చనిపోయింది. మాయింటిసీ, భూమిసీ, మాదగ్గర బంధువొకడు కాజేసాడు. వానివద్ద పశువుల కాపరిగా పనిచేస్తూ పూడేవాణ్ణి. వాడునన్ను ఎన్నిసార్లు చావబాదాడో లెక్కలేదు. నాకు పదమూడవ ఏడురాగానే, న్యూఘోర్తు ఆర్మీతోచేరటానికి యింటినుండి పారిపోయాను. నేను విప్లవంలో అయిదేళ్ళనుండి పనిచేస్తున్నాను....అమ్మా!” అన్నాడు.

ఆ విషయ జీవితగాధను వింటూవుంటే హీనూయే గుండెలు కదలి, కన్నీళ్ళుగా ప్రవహించినాయ్. పెద్దగా నిట్టూర్చింది. “అయ్యో నాయనా! ఎన్నికష్టాలతోయ్! మనబీదవాళ్ళు

బతుకులో అనుభవించిన కష్టాలున్నీ అన్నీకాదు!” అని వోదార్చింది. ఆమె తన కూజాను తీసుకొని యింటికి వెళ్లింది.

9

హీనూయే గడప మీద కూర్చుంది. గడ్డంకింద చేతులుపెట్టుకొని, ద్వారబంధానికి ఆనుకొన్నది. ఆలోచనా సముద్రంలో పడింది. ఆమె చూపులు పెద్దసమాధివైపుగా పోతున్నాయ్. కళ్ళు చెవ్వుగిలివై. “యారాత్రి ఆ కొమింటాంగ్ కుక్కలందరూ ఒక్కపెట్టగా చచ్చిపోతే ఎంతబాగుంటుంది! ఆ బిడ్డను యింటికి తీసుకొనివచ్చి, గాయాలకు కట్లు కట్టి, మాన్పుచునుగదా! మళ్ళీ అతడు సైన్యంలోనికి పోగలుగుతాడుగదా!... ..” అని, ఆ తల్లి ఆలోచించసాగింది.

లేచి నిలవడి సమాధివైపు బయలుదేరింది. సమాధిని శమిస్తున్న సమయంలో పట్నపు గోడలమీద నిలవడి పహారా యిస్తున్న కొమింటాంగ్ కుక్కలు ఆమెకళ్లపడినారు. వారి గాయెన్నెల్లు తళతళ మెరుస్తున్నయ్. నిట్టూర్పుతూ వెనక్కువచ్చింది. ఇంటికి చేరుకుని ఆలోనలో పడింది. ఏమి చెయ్యాలో పాలుపోవటంలేదు. పరిస్థితులు అధ్వానంగా వున్నయ్. క్రొత్త వాగు పట్నం చుట్టూ కొన్ని మైళ్ళదూరం వరకూ ఎక్కడ చూచినా కొమింటాంగ్ కుక్కల మాయం! చిట్టచివరికు నీవు పొరపాటున తుబుక్కున్న ఉమ్మివేస్తే అదిపెళ్ళి కొమింటాంగ్ కుక్కమీద తప్పక పడుతుంది! అంతకట్టంగా, యిసుకవేస్తేరాలకుండా కొమింటాంగ్ కుక్కలు క్రిక్కిరిసివున్నవి. ఆ చుట్టుపట్ల

గ్రామాలలో ఏ గ్రామంలో చూసినా, వీళ్లు లేని చోటులేదు. ఇప్పుడేమి చేయాలి? నిస్సహాయస్థితికి ఆమె విలపించింది.

ఇంతలోనే ఈశాన్యదిశనుండి చలిగాలి జోరుగా సాగింది. మంచు బిళ్ళలు బిళ్ళలుగా కురుస్తోంది. మంచు బిళ్ళలు ఆమె కళ్ళ ఎదుట విలయతాండవం చేయసాగినై. ఆ బిడ్డ ఏమై పోతాడోనని ఆ తల్లి గుండెలు దడదడలాడినై. ముఖం వెల్ల బారింది. చివాలున లేచి నిలబడింది. కనుచూపు మేరవరకు మంచు తన తెల్లని దుప్పటిని పరచినట్లు కనుపిస్తోంది. అతణ్ణి యింటికి తీసుకొని రావాలి. ఈ కార్యభారాన్ని తానొక్కతే మోయజాలదు. తనకు సహాయం కావాలి. ఆ ప్రజాపిముక్తి సైనికుణ్ణి యింటికి తీసుకొని రావాలంటే తానొక్కతే మోసుకొనిరాగలదా? లేదు. ఇక తన బిడ్డకు చెప్పి, ఆమె సాయాన్ని కూడా తీసుకోవటం తప్ప మరొక మార్గం అగుపించుటలేదు.

వెంటనే గదిలోనికి వెళ్లింది. “ఫెంగ్ తే! బిడ్డా.... నాతో రా అమ్మా!....” అని చెప్పనారంభించింది. “కాని ఒక చిక్కు వచ్చిపడిందే! తీరా అతన్ని యింటికి తీసుకొనివస్తే ఎక్కడదాచాలి? కొమింటాంగ్ కుక్కలు వచ్చి చూస్తారేమో? చూసి పూరికే పోతారా? చంపెయ్యరూ అతన్ని! బ్రతికున్న వాన్ని పూడ్చిపెట్టటానికి సాయపడ్డానని ఫెంగ్ తేకు చెప్పాననుకో! నన్ను తీమిస్తుందా! నలుగురుతోనూ చెప్పేస్తుందేమో? చెపితే వాళ్ళు నన్ను తీమిస్తారా? నన్ను “ఛీ! ఛీ!” అనరూ? ఇక ఎవ్వరి మొగమైనా చూడటానికి వీలుంటుందా?” అనే

ఆలోచనలు ఆమె బుర్రలో గిరగిరా తిరుగసాగినాయ్. ఏమి తోచక మెల్లగా పీయూ శవం ప్రక్కన కూర్చున్నది.

ఫెంగ్ తేస్సే విచారంతో తలవంచుకొని, మెల్లగా, “అమ్మా! నువ్వంతకంతకు వింతగా తయారవుతున్నావ్! పట్టుపు ప్రహరీ గోడలకు వెలువలవుండి జీవితాన్ని వెళ్ళి బోస్తున్న కొంప మన దొక్కటే! మన కుటుంబం ఒక్కటే మిగిలిపోయింది. ప్రజావిముక్తి పైనికులతోపాటు తక్కిన కుటుంబాలన్నీ వెళ్ళిపోయినై. పీయూ చనిపోతోంది! కొమి టాంగ్ కుక్కలు యిక్కడే తివ్వచేసి కూర్చుంటారట! యివ్వా లోరేహో, సన్ త్సాయిగాడుకూడా వస్తాడట! మనం చస్తామో, బ్రతుకుతామో మనకే తెలియకుండావుంది! యిలాంటి పరిస్థితు లలో ఏంచేయాలో ఆలోచించుటకు బదులు, పందిపిల్లల్ని గురించిఆరాటపడతావేమిటి! నాకుసీతీకు ఏమీ అర్థంగావటం లేదు. అవి మన ప్రియం రక్షిస్తాయటమ్మా!....” అన్నది.

ఈ మాటలు విన్న హీనూరేయే హృదయం ఆందోళన జెంద సాగింది. ఫెంగ్ తేస్సే మాటలను సాగనివ్వకుండా మధ్యలోనే అడ్డుపడింది. “బిడ్డా నీకు అర్థంకాదు!” అన్నది.

నీకు అర్థంకాదన్నదేకాని అసలు సంగతేమిటో తన పిల్లకు విడమర్చి చెప్పేదైర్యం ఆమెకు లేకపోయింది. తలుపు వద్దకుపోయింది కురుస్తున్న మంచువైపు చూడసాగింది. మంచు వర్షం అంతకంకు జోరుగా కురుస్తోంది. అతన్ని రక్షించాలి, తప్పుక రక్షించాలిఅన్న భావన ఆమె హృదయాన్ని పిండి గొట్టసాగింది. ఉన్నాదిని లాగున, శరవేగంతో బయటికి పరుగెత్తింది.

బియ్యపుజావ త్రాగుటచే లియూకి కొంతబలంవచ్చింది. కొత్తవాగుపట్నపు ప్రహరీ గోడలపై పహరా యిస్తున్న శత్రువులనీడలు అతని కంటపడగానే, అతనికి పట్టరాని కోపం వచ్చి పడింది. “అరే! సిగ్గులేని వెధవలు” అని గొణిగాడు. “నా చెతిలో ఒక తుపాకీగన్న వుంటేనా! మిమ్మల్ని తేలిగ్గా పరి పారేసే వాణ్ణిరా!” అని తనలోతాను గొణుక్కోసాగాడు.

తలను ప్రక్కగా తిప్పిచూచాడు. తన వైపుగా పరు గెత్తుకొస్తున్న హీనూయే అల్లంత దూరంలో కనిపించింది. పరుగెత్తుకొస్తున్న ఆమెను ఒక గుడిసెచురుగు పరచింది. “ఆ వృద్ధురాలు నా కన్న తల్లికన్న నన్ను ఎక్కువగా ప్రేమిస్తోంది.” అని అనుకున్నాడు. “నేను దెబ్బనుండి కోలుకుంటే ఆమెను నా పెంపుడు తల్లిగా చేసుకుంటా, నా ఉత్తమురాలు,” అని, అనుకున్నాడు.

బాధగా, వెల్లకిలా దొర్లాడు. కాళ్ళకు కట్టుకునే “పట్టీల” తోతన గాయాలకు కట్టు కట్టుకున్నాడు. కాళ్ళను నొక్కి చూసు కున్నాడు, నవ్వాడు. “అరే! ఇంతాచేస్తే తొడఎముక విరుగనే లేదు! చీలమండ మాత్రం దెబ్బ తిన్నట్టుంది. చీల మండైతే ఫరవాలేదు, ఒక్కజేల ఆసుపత్రిలో వుంటేబాగు పడుతుంది. మళ్ళీ తుపాకీపట్ల గల్లుతాను. అప్పుడు చూపిస్తా నా తడాఖా యీ కుక్కలికి.....” ఆనుకోసాగాడు.

కాని, యింతలో, మంచుగాలి వీచింది. అతని ముఖా నికీ, గుండెలకూ మంచుగాలి జోరుగా తగిలింది. “హయ్!”

అని నిట్టూర్చాడు. “గాలిని అదుపులో పెట్టటం నాకుచేత గాదు గదా! యీపాడు గోతిలోనుండి ఎగిరిపోదామంటే రెక్కలు లేవు. మెల్లగా పాకి పోదామన్నా ఓపికలేదు. ఒక్కరాత్రి యీచలిలోపడి వున్నానంటే, శత్రువు తుపాకి గుండుదెబ్బకు గురైనంత పనవుతుంది. పాణం కాస్తా ఎగిరిపోతుంది!” అని, నిస్పృహగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

తెల్లని బాతుతన రెక్కలను విప్పి కప్పివట్లుగా, తెల్లని దూది పింజలు కప్పివట్లుగా, అతని నల్లని వెంట్రుకలనూ, ముస్తూల మీదవున్న డిజైన్లనూ, మంచు కప్పేసింది. చలిగాలి శూలాలాగున అతని బామికెల లోనికిదూరి అమితబాధ పెట్ట సాగింది. అతడు ఆచలికి తట్టుకోలేక విపరీతంగా వణికిపోసాగాడు. కడుపులో చెయ్యిపెట్టి కలచివట్లు అనిపించింది. తల గిరున తిరుగసాగింది. వాంతులు ప్రారంభమయ్యాయి. గాయాలనుండి రక్తం అదేపనిగా కారుతోంది. బ్రాజర్లను తడిపి వేసింది. బ్రాజర్ల క్రిందవున్న నేలనుకూడా తడిపి వేసింది. బ్రాజర్లనూ, నేలనూ కలిపి ఎర్రని మంచుముస్తగా విస్తోంది. ముస్తూన్న మంచు అతణ్ణి అంతకంతకు గోతిలో పూడ్చిపెట్టున్నా, అతని ధైర్యం నడల లేదు; అది అతణ్ణి వీడలేదు.

“ధైర్యసాహసాలు ప్రదర్శించినందుకుగాను నాకు రెజి మెంటుపతకాలను బహుకరించింది. యుద్ధరంగంలోని అగ్ని గుండాలద్వారా నా జీవితాన్ని నడిపించాను. ఛేస్ ! కాస్త మంచుదెబ్బకు జడుస్తానా? చావుకు వెరుస్తానా? అని, ఆకాశం వంక బిగించిన పిడికిలి చూపించాడు. “ఓ మంచూ! కానియ్!”

నీ వోషిక ఏమిటో చూస్తా? కానియ్! నీ యిష్టమొచ్చినట్లు కురుసుకో! పండెల! ఎవరు గేయస్తాలో చూద్దాం!” అని భుజాలపై తలను వేలిలాడవేసి, నిశ్చింతగా, నిర్భయంగా, నిర్వికారంగా ప్రతిజ్ఞా పూరితంగా దృఢాత్మకంగా దృఢచేతనుకొండై కామ్రేడ్ లియూ, ఆ మంచు గోతిలో పడుకున్నాడు.

మంచు విపరీతంగా కురుస్తోంది. కంటిచూపును బెదరగొట్తోంది. కళ్ళున్నా ప్రయోజనం లేకుండా చేస్తోండా మంచు వర్షం. ఆవిధంగా, ఘోరంగా కురుస్తున్న మంచువర్షంలో పడి వస్తున్న మాతృమూర్తి హిసూయే హృదయంలో ఆనందం, విశ్వాసం తాండవించ సాగినాయ్. కారణమేమంటే, మంచు వర్షం ఆమెకు యిబ్బంది కలుగజేస్తూవున్నా, అది శత్రువుల కళ్ళనుకప్పేస్తుంది గదా, అనే సంతోషమే! మంచువర్షం జోరుగా కురుస్తూవుంటే, దాని దెబ్బ తట్టుకోలేక, కొత్తవాగు పట్నంలో వున్న కొమింటాంగ్ కుక్కలన్నీ తోకముడిచి యిళ్లలోనికి దూరక తప్పదు - వాళ్ళుగోడలపై పహరాయివ్వటం మానుకుంటారు. పూరివెంట తిరగటం మానుకుంటారు. అనుకుంటూ, ఆమె లియూవుచ్చ గోతివద్దకు వచ్చింది కాని, లియూను చూడగానే, ఆమెగుండె జారిపోయింది. లియూ తలను, ఆతల్లి తన గుండెలకు హాల్తుకుంది. ఆ వృద్ధ మాతృమూర్తి గుండెలు ఆబిడ్డ స్థితినిజూచి కరగిపోయివై; కన్నీళ్ళుగా ప్రవహించి మంచుతో కప్పబడియున్న అతని ముఖాన్ని తడువసాగివై.

“బిడ్డా! ఎలాగుంది. నాయనా! కులాసాగా వుందా?” అని అడిగింది.

అతని కళ్ళకు మబ్బులు క్రమిస్తోంది కాబోలు! ఆమాతృదేవతదూపు అతని కనులకు స్పష్టంగా గోచరమవుతుంటేదు కాబోలు! తదేకంగా ఆమూర్తివంక చాలాసేపు పిచ్చివాని లాగున చూసాడు. చూపుతోంది కాబోలు! అమాంతంగా ఆమె మెడను మంచుముద్దలాగున్న తనచేతితో చుట్టేసాడు. “అమ్మా!” అని గొణిగాడు. అతని పెదవులు మంచుమూలంగా గడ్డ కట్టుకొని పోయాయి. అతి కష్టమీద మాటలు పెకలిస్తూ, “అమ్మా! నన్ను మరచిపోకు! నేను ఎల్లోసీబిగేడునకు చెందిన వాణ్ణి; రెండవ కంపెనీ మాది; ముట్టడిదళం; నాపేరు లియూ కెన్సెంగ్, కొత్తవాగు పట్నానికి న్యూఫోర్టు సైన్యం మరల రాగానే, నన్ను శత్రువులు సజీవంగా యీగోతిలో పాతిపెట్టి నప్పటికీ, మన సైన్యానికి అపకీర్తితెచ్చే పని చేయలేదని చెప్పా. మన సైన్యంపేరు నిలబెట్టానని చెప్పమ్మా!... మరచిపోకు!... అమ్మా!... జ్ఞాపకముంచుకో!...”

ఆ బిడ్డస్థిని చూసిన ఆతల్లి గుండెలు అప్పటికే బాధతో చెప్పనలవి కానంతగా కోసుకొని పోతున్నయ్. దానికి తోడుగా, అతడు చెప్పిన మాటలు, ఆమె హృదయాన్ని మరింత బాధ పెట్టినై. మరింతగా ఏడ్చింది. ఆబిడ్డను తన గుండెలకు మరింత గట్టిగా అదుముకుంది. “బిడ్డా! బాగా చలిగావుందా? బాధగా వుందా?” అని అడిగింది.

వేలితో నలువైపులా చూపుతూ, “అమ్మా! గామా లన్నీ శత్రువుల పాల్పడి మంటల పాలవుతున్నాయి. మన చుట్టూ శత్రువులు! కంచుగోడ లాగున్నారు, ఇంకేమి ఆశ

మ్మా? నీ హృదయంలో ఎముందో నాకు తెలుసు, కాని, నువ్వు యింటికి వెళ్ళిపోవటం మంచిది” అన్నాడు.

“కామ్రేడ్!..... నేను” ఆమె నోటి నెంటు మాట పెకలటాలేదు; విపరీతంగా ఏడ్వసాగింది.

లియూ, రెండు చేతులతో ఆమెమెడను పెనవేశాడు. “అమ్మా, నేను ప్రజావిముక్తి సైనికుణ్ణి. ఈనాడు ప్రజలపేరు ఎలాంటిదో బాగా బోధపడింది! నన్ను వదిలి వెళ్ళమ్మా!” ఇంటికి వెళ్ళమ్మా! “మంచు విపరీతంగా కురుస్తోంది.” అని బ్రతిమాలసాగాడు.

ఆతల్లి ఏడుస్తూ, “బిడ్డా! బిడ్డా!... కామ్రేడ్!” అని అరుస్తూ, అతణ్ణి తన గుండెలకు మరింతగట్టిగా అదుమతో సాగింది. కాని, అతని నోటి నెంటు మాటరాలేదు. తలవాల్చే శాడు. ఎన్నిసార్లు ఆతల్లి పిలచినా పలుకలేకతడు. చిట్టచివరకు, అతని తలను మెల్లగా క్రింద జెట్టింది. గజగజ వణుకుతున్న కాళ్ళతో లేచి నిలబడింది. పిచ్చిగా గోతివాక చూచింది. నిట్టూర్చింది దీర్ఘంగా.

“బుద్ధ భగవానుడు గుడ్డివాడై పుడాలి, లేకపోతే యింతమంది మంచివాళ్ళు బలైపోతూవుంటే చూస్తూ పూకుంటాడా? రక్షించకూడదూ!” అన్నది. నిమ్మదిగా వెనుదిరిగింది; నడకసాగించింది. కాని, నాలుగైదు అడుగులువేసిన తర్వాత, వెనక్కు నచ్చింది. తన బొంత కోటును విప్పింది. లియూ పైకప్పింది “మా పెన్సమ్మాయిని పిలుచుకు రావటానికి యింటికి పోతున్నా. నాకూ, దానికిమంచి భవిష్యత్తుంటూ ఒకటికలదన్న

ఆశ ఏమాత్రం కనిపించడంలేదు. నిన్ను, మేము రక్షించలేక పోయినట్లయితే, నీకోపాపే ప్రాణత్యాగం చేస్తాం!” అన్న దాతల్లి. ఆతల్లి, ఆబాంతకోటును జాగ్రత్తగా లాగి, లియూ తల వరకూ గట్టిగా చుట్టింది.

లియూ, ఆమెచేతిని పట్టుకున్నాడు. “అమ్మా! మంచు బాగాకురుస్తోంది. యివి అసలే గడ్డు చలిదినాలు. ఇలాంటిసమయంలో నీవు నీకున్న ఆ ఒక్కకోటూ నాకు కప్పేస్తే, నీవు చలితో చచ్చిపోతావు. పోనీ, అది నా ప్రాణాన్నయినా కాపాడుతుందా అంటే అదీజరుగదు. నీకోటూ నీవు తీసుకోవమ్మా!” అని బ్రతిమాలాడు.

ఆ తల్లి అతని చేతిని గ్రోసివేసింది. “యీ వయసులో నేను బ్రతికివున్నా, చచ్చినా, ఒకటేకానీ, నువ్వు బ్రతకాలి. భవిష్యత్తుకు ప్రయోగపడతావు. నన్ను వెళ్లనియ్ బిడ్డా!” అన్నది.

“అమ్మా! నాకోసం, నిన్ను హానికగురికానియను...” అన్నాడతడు

నిమ్మదిగా అతని చేతిని వదలించుకున్నది. లేచి నిలబడింది. గొనుమీదపడిన మంచును మెల్లగా తొలగించింది. చలితో ఆమె దవడలు వణకుతున్నాయి. “కామ్రేడ్!... వేచియుండు..... ఇప్పుడే వస్తా.....” అంటూ, ఆతల్లి యింటి ముఖంగా బయలుదేరి వెళ్ళింది.

ఇదివరలో, ఫిరంగిగుండ్లు మహాభయంకరంగా ప్రేలినై. ఆగుండ్లముక్కలు చెల్లాచెదురుగా నలుదిక్కులా పడి పూరిగుడి సెల వైకప్పులలో కంఠలుచేసివేసినై. హీనూయే కొంప వైకప్పుకూడా ఆవిధంగానే గురిఅయ్యింది. ఆకొంప వైకప్పు కంఠలనుండి ఈశాన్యవాయువు గొనివస్తున్న మంచు కురియ సాగింది. అది, మృత్యు శయ్యాగతయైన షీయీముఖంపై పడు తోంది. రెల్లుతో ఆ కంఠలను మూసి, తన చెల్లెలిని మంచు నుండి రక్షించాలని ఫెంగ్ తేన్ ప్రయత్నించింది. షీయీపట్ల తన తల్లి చూపుతున్న అలక్ష్యానికి కోపంగా గొణుగసాగింది.

అకస్మాత్తుగా, షీయీ కాళ్ళూ, చేతులూ కొట్టు కున్నయ్, ఫెంగ్ తేన్ హృదయం కంపించింది. చివాలనలేచి, పొయ్యివద్దకు పరుగెత్తుకొనిపోయి, బియ్యపుజావను గరిటెతో తెచ్చింది. షీయీ నోటిలో పోసింది. కాని, మ్రింగుడు పడ లేదు. పోసినజావ పోసినట్లుగానే గొంతులోనుండి బయటకు వచ్చివేసింది. ఫెంగ్ తేన్ చేతిలోని గరిటెను విసరివేసింది. ఏడుస్తూ చెల్లెలిని కాగిలించుకుంది.

సరిగ్గా యిదే సమయంలో హీనూయే యింట్లోకి వచ్చింది. బిడ్డలస్థితి చూసింది. ఆమె వంటిమీదవున్న పల్చని దుస్తులు కాస్తా మంచుతో ముద్ద అయిపోయినాయ్, వాటినుండి నీళ్ళు బొట్లుబొట్లుగా కాకుతున్నాయి. గదిలోనికి వచ్చింది. ఫెంగ్ తేన్ ప్రక్కగా కూలబడింది. ఫెంగ్ తేన్ కౌగలించు కుంది.

“నూడు అమ్మా! ఏవరితోనూ చెప్పబోకు..... మీ అమ్మ.....” అని బొంగురుకంఠంకో అరవసాగింది.

ఫెంగ్ తేస్ ముఖం కందగడ్డలాగు నయ్యింది. “అమ్మా! నువ్వు — చెవులున్నదేమిటి?”

“ఉమ్! బిగ్గరగా మాట్లాడకు! అని ఫెంగ్ తేస్ నోరు మూస్తూ అన్నదాతల్లి.

“ఈరోజున ఆవేటకుక్కలు నన్ను యిచ్చుకొనిపోయి నప్పుడు వాళ్ళు నాచేత ఒక గొయ్యి త్రవ్వించి, సజీవంగావున్న కామ్రేజ్ ను నాచేత పూడ్చిపెట్టించారు! ఈమాట ధైర్యంచేసి నీతో చెప్పలేకపోయాను. ఈవిషయం నేను నీకుచెపితే, నువ్వు యితరులతో చెప్పేస్తావేమోఅనీ, వాళ్ళు నన్ను (నోహి...)” ఆమె చెవులున్న మాటలను పూర్తిచేయకమునుపే ఫెంగ్ తేస్ అడ్డుతగిలి ఎక్కడ పాతిపెట్టారు?” అని అడిగి, చివాలున లేచి నిలబడింది. ఆమె ముఖం గర్జించబోయే కారుమబ్బులా గయ్యింది.

“అతడు బ్రతికేవున్నాడు. యాంగ్ కుటుంబంయొక్క సమాధికి ప్రక్కగా అతణ్ణి పూడ్చిపెట్టారు.” అని చెప్పి తల నూచింది. “కాని, ఆతణ్ణి మనం వెంటనే బయటికి లాగి తీసుకొని రాకపోతే యీమంచువన్న అతణ్ణి పొట్ట బెట్టుకుంటూది. అతనికి మాట్లాడే ఓపికైనా లేదు. ముఖం ఎర్రబారివుంది. పెదవులు నల్లబడినై. చాలా బలహీనంగా వున్నాడు...” యిక ఆతల్లి చెప్పలేకపోయింది.

“వేగిరం! వూ! జల్దీపడ! పెద్దతట్టలో పెట్టుకొని అతణ్ణి తీసుకొద్దాంపద! పొయ్యిదగ్గరగా పండుకోబెట్టి, వెచ్చ గలిగే టల్లు చేద్దాం పదమ్మా!” అన్నదాపిల్ల.

పిల్ల దాని చొక్కా-అంచును పట్టుకొని గుంజి, “లాభం లేదుతల్లీ! లాభంలేదు. ఈ కాస్తంత కొంపలో అతణ్ణి ఎక్కడ దాచిపెట్టాం? మనం అతణ్ణి ఎక్కడికి తీసుకొచ్చినా, రేపు కొమింటాంగ్ కుక్క లెలాగైనా వస్తారు. అతణ్ణి పొట్ట బెట్టుకుంటాను,” అనిఅన్నదా తల్లి.

ఫెంగ్ తేన్ నిశ్చేష్టితంగా ఒక్కక్షణం చూసింది. ఆ చిరుమనస్సులో ఏవో మెరుపుమెరిసింది. “జయాలావో గ్రామానికి తీసుకొనిపోతే? అక్కడ మనసైన్యం వుందిగా! వాళ్ళకు అప్పచెప్పవచ్చుగా!” అన్నదా చిన్నది.

ఆతల్లి మరల తల అడ్డంగా వూపింది. పెదవి విరచింది. “మిడతలుపండులాగున ఎక్కడచూచినా యీరోజున కొమింటాంగ్ కుక్కలున్నారు. ప్రతిగ్రామంలోనూ తొక్కితే వూరే టల్లు ఉన్నారు. మంటలుపాలుగాని గ్రామమంటూ ఒక్కపైసా నీకంటి కగుపిస్తోందా? అల్లాంటప్పుడు మనసైన్యమనేది ఎక్కడగుపిస్తుందితల్లీ? చుట్టూ పదిమైళ్ళదూరంలో సురక్షితంగా అడుగుపెట్టటానికి తగిన చోటంటూ కన్నుపొడుచుకుని వెతకినా రవ్వంతైనా అగుపించదు!” అన్నదాతల్లి.

ఫెంగ్ తేన్ ముఖం చిట్టించింది. కాని, ఆమె తన పట్టుదల వీడలేదు, వంటంటిలోనుండి పెద్దతట్టను తెచ్చింది.

“ఇన్ని ఆలోచన లెందుకమ్మా! ముందర అతణ్ణి యింటికి చేరు ద్దాంపట్టు! తర్వాత ఏం చేయాలో ఆలోచించుకుందాం. మంచం క్రింద గొయ్యి త్రవ్వి, దానిలో అతణ్ణి దాచిపెట్టాం. ఈతుపాను ముగియగానే, మనోతావునకు మారుద్దాం అతణ్ణి, పదఅమ్మా!” అన్నది ఫెంగ్ తేస్సే.

అలసటగా తలుపునకు జేరగిలబడింది హీనూయే. కొద్ది తుణులపాటున నిశ్శబ్దంగా వుంది. అటుతర్వాత, “నాతల్లీ! ఆతడా గోతిలో రేపు కనబడకపోతే నన్ను వేటాడుతామని కొమింటాంగ్ కుక్కలు పోతూపోతూ చెప్పిపోయారు. అతణ్ణి మనకొంపలో చూడగానే వాళ్ళు, నిన్నూ, నన్నూ, అందర్నీ “సఫాచేసేస్తారు! అన్నదామె.

బయట కుదుస్తున్న మంచునైపు చూచిందాతల్లి. కొన పూపిరితో కొట్టుకుంటున్న తనబిడ్డ పీయీవంక జూచింది. అమెప్రక్కగా కూలబడింది. “నాతల్లీ! ఇంకా యాతనపడుతా వెందుకే! ఇప్పటికి పడినబాధ చాలదా?” అని అతల్లిని మృదువుగా సంబోధించి, వెక్కివెక్కి ఏడ్వసాగింది.

నిట్టూర్చుతూ, ఫెంగ్ తేస్సే ఆవరణలోనికి వెళ్లింది. పూర్వంకన్న మంచుజోరుగా కురుస్తోంది. అమెగుండెలు మండ సాగినై. కళ్ళు జ్యోతులాగున మండసాగినై. వెనుదిరిగి, వేగంగా, తుపాను గాలిలాగున యింట్లోకి పోయింది, తల్లిని గట్టిగా కౌగలించుకుంది.

“అమ్మా! నీకు నిజంగా న్యూఘోర్తు అర్చిపట్ల భక్తివుంటే, నువ్వు మన వైద్యునిని నిజంగా ప్రేమింస్తుంటే, నీ శరీరంలో ఒక భాగాన్నికోసి, ఆ కామేడ్ ను రక్షించగలవ్! అన్నది.

సంభ్రమాశ్చర్యాలతో ఆతల్లి, తన పిల్లవంక చూసింది, “ఏమంటున్నావ్ అమ్మ!” అన్నది.

ఫెంగ్ తేన్ ప్రేమగా, తన చెల్లెలివంక జూచింది. వెక్కి వెక్కి ఏడ్వసాగింది. తల్లి గుండెలలో తలను దాచుకుంది. పెకలి పెకలకుండా వస్తూన్న మాటలలో, “అమ్మా! నీకు కొడుకులు కలగలేదు. ‘ఆడచెత్త’ మేమిద్దరం నీకడుపున పుట్టాం. నాన్న గారిని బలిగొన్న వాళ్ళమీద పగసాధించ సమర్థతలేని ‘ఆడ చెత్త’ మేం..... నీకు నిజంగా పగసాధించాలని వుంటే, న్యూఘోర్తు అర్చి మనకుచేసిన మేలునకు ప్రతిసేవ చేయాలని నీకు నిజంగావుంటే, అమ్మా! నువ్వు..... ఫెంగ్ తేన్ యిక ముందుకు సాగలేక పోయింది.

పిచ్చి దానిలాగున, ఉద్వేగపూరితంగా, ఆతల్లి తనపిల్ల తలను వైకెత్తింది. ఫెంగ్ తేన్ పెదవులనుండి ఏమిమాటలు రాగలవోనని తడేకంగా, మంత్రముగ్ధంగా, చూడసాగింది. “చెప్పన్నా! చెప్ప! ఏం చెప్ప దలచుకొన్నావో చెప్ప!” అని తనపిల్లను బ్రతిమాలింది.

ఫెంగ్ తేన్ కళ్ళు తుడుచుకుంది. ముఖం పాలిపోయింది. కళ్ళువైకెత్తి తల్లిని చూడలేకపోయింది. గొంతుకలో నుండి మాటలు సరిగా వెలువడలేదు. ఎలాగైతేనేం పెకలించుకొని, “అతనికోసం పీయిని మార్పిడిచెయ్!” అన్నది. ఆమె హృద

యం దుఃఖంబో నిండిపోయింది. వల వలవడుస్తూ చెల్లెలి శరీరం పైపడింది.

ఆతల్లి పెదవులు వణుక సాగినై. కొయ్యబారిన దాని లాగున, పత్తికాయలు లాగ కళ్ళు చేసుకొని ఫెంగ్ తేస్తే వంక చూడసాగింది. లేచి నిలబడింది. ఈడబడతూ తలుపునై పుగా రెండడుగులు వేసింది. సుడిగాలిలాగున గిరుగిన తిరిగింది. ఫెంగ్ తేస్తే మెడచుట్టూ చేతులు పెనవేసింది. “బిడ్డా!,, అని ఏడుస్తూ, “నేను... నేను మిమ్మల్ని ఇద్దరినీ పెంచి పెద్దవాళ్ళు చేయటానికి ఎన్ని తిప్పలు పట్టానో నీకు తెలుసు... ..”

ఫెంగ్ తేస్తే తన తలను తల్లి భుజంపై ఆన్చింది. కళ్ళనిండా నీళ్ళు గిరుగిన తిరిగినై. “అమ్మా! న్యూఘోర్తు పై న్యమే యీనాడు లేకపోయినట్లయితే మనలో ఎవ్వరమూ సజీవంగా వుండటానికి ఆస్కారముండేది కాదు. వాళ్ళ చలవవల్లనే మనం యీ మా తండ్రిగా నైనా బ్రతుక కలిగినాం. సన్ త్సాయ్ వచ్చి, మానా న్నను చంపినట్లుగానే మనలనందరినీ చంపి వేసేవరకూ చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుండామని వుందా? చెల్లి చచ్చిపోతోంది. కాని, ఆమెద్వారా నాన్నగారి పగ, మన పగ మనం తీర్చుకునే అవకాశంవుంది. అమ్మా! చెల్లికి తగిలినగాయాలు చూశావా!” అని అడిగింది.

చల్లబడిపోయిన ఆచేతిని తన పెదవులపై పుంచుకొని, అతి ప్రేమగా, మరల మరల చుంబించసాగింది. ఆతల్లి, “అబ్బిడ్డా నువ్వు యిక రెండు నెలలకు పుట్టారనగా మీనాన్న చనిపోయాడు, అని ఏడ్వసాగింది. “బిడ్డా! నాగుండెప్ర, నారక్తానివి, నామాంసా

నివి నువ్ ... ఆయన దురదృష్టమే నీకూ పట్టింది. ఆయన బాధలే నీకూ సంభవించినై ...” ఆ తల్లిలేచి నిలబడింది. వెల్లకిలా పడియున్న పీయికి ప్రక్కగా, గుండెలు విషాదంలో నిండి కడుపు కోసుకొనిపోతున్నట్లు—యిటూ అటూ పిచ్చి దాని లాగున పచ్చార్లు చేయసాగిందా తల్లి. ఆమెహృదయంతో పదిహేడేళ్లుగా గూడు కట్టుకొనివున్న విషాదం ఒక్కమారు పెల్లుబి్చి, వెల్లువలై పారసాగింది. “పదకొండో మాసంలో మూడోరోజున నిన్ను కన్నానమ్మా! తల్లీ!... నాబిడ్డా! ఆనాడు ఎటుచూచినా మంచు...మంచుగడ్డలు గడ్డలుగా కురుస్తోంది... ఆనాడు మేమొక “బారన్”లో వున్నాం తల్లీ!... నాకు తాగటానికి వేడివేడి మిరియాల పులుసైనా లేదు తల్లీ!... ఏదో మసిబారిపోయిన బొచ్చెలో “టీ” తయారు చేసుకోవల్సి వచ్చింది!... నువ్వు ఒక అడుగెత్తు ఎదిగినది లగాయితు, నీకు నీళ్లుపోసేదాన్ని, శుభ్రంగా తుడిచేదాన్ని, కడుపునిండా పెట్టేదాన్ని బిడ్డా!... చెట్టంతదాన్ని చేసాను బిడ్డా!... మమ్ముల్ని విడిచిపెట్టుపోతున్నానా...తల్లీ!”

ఆ తల్లి ద్వారంవైపునకు నడిచింది. ఘోరముగా కురుస్తున్న మంచుకు ఆమె కళ్ళుజికేల్ మన్నాయ్. చనిపోయినభర్త తనయెదుట నిలబడి నట్లనిపించిందామెకు. అతని పళ్లంతా రక్తం; కాళ్ళువిరిగిపోయివున్నాయ్; గూళ్ళుజారిపోయివున్నాయ్; గోడకు తలవేసి కొట్టుకున్నాడుగదూ! అందుకని తలలో ఒక భాగం పచ్చడి పచ్చడైవుంది. రక్తం కారుతువుంది. అతని కళ్ళు భయంకరంగా రెప్పార్చుకుండా చూస్తున్నాయ్. అతని పళ్ళు

పెదవులను కొరకీవేసివై. హీనుయే మనసు స్థానం తప్పింది. భర్త మృతి స్మృతి పథంలోనికి రాగానే ఆమెకు మతిపోయింది. కుప్ప కూలిపోయింది. ఆమె కళ్ళయెదుట అనేక దృశ్యాలు తాండవించసాగినై. సన్ త్యాయ్ తుపాకి చూపుతూవున్నట్లూ, తన్ను తనభర్త ఎదుటనే చేరచయత్నిస్తున్నట్లూ! తల్లి మానసికంగా పడుతున్న బాధను ఫెంగ్ తేస్ గమనించింది. తల్లిప్రక్కగా మోకరిల్లి, ఆమెను పైకెత్త యత్నించింది; హీనుయే ఆమె చేతులను మోసింది; పిచ్చిదానిలాగున “వూ! నన్ను చంపు! చంపరా! చంపు! నువ్ నాకుటుంబాన్నంతనూచంపావ్! నువ్...” అని అరవసాగింది.

“అమ్మా! నేనమ్మా!” అని అరుస్తూ, తల్లి చేతులను పట్టుకున్నది ఫెంగ్ తేస్.

క్రమంగా ఆ తల్లి యీ లోకంలోనికి వచ్చింది. తన పిల్లని గుర్తించింది. ఏడుస్తూ, ఫెంగ్ తేస్ ను గుండెలకు అదుముకుంది. ఒకటి తర్వాత ఒకటిగా ఆతల్లి మనసులో యీ వదిలేడేళ్ళనుండి జరిగిన ఘటనలన్నీ గిరగిర తిరుగసాగినై. ఫెంగ్ తేస్ చేతులను వదలి, లేచి నిలబడి, ద్వారంవద్దకు పోయింది. మంచు పెద్దపెద్ద బిళ్ళలుగా ఆమె గుండెలమీద పడుతోంది. కాని, లోపలవున్న గుండెలు వివరీతంగామండుతున్నాయ్. “షీయా!—అవును, షీయాకి బదులుగా ఆమె స్థానంలో ఆ ప్రజావిముక్తి సైనికణ్ణి పూచాలి; పూచితే, అతడు, సన్ త్యాయ్ చేతులనుండి తుపాకి లాక్కోగలడు—మా పగ తీర్చగలడు— నేను...” అని ఆలోచిస్తూ, గిగుక్కున ఫెంగ్ తేస్ నంక తిరిగింది.

“బిడ్డా ! ఆ పెద్ద తట్ట తీసుకొనిరా !” అని అరచింది.

కాని, ఫెంగ్ తేసికి నమ్మకం చిక్కలేదు. అపనమ్మకంగా తల్లివంక తేరిపారచూసింది. “అమ్మా నువ్ నిజంగా...?”

ఆతల్లి పళ్ళు బిగపట్టి, తానే వంటయింటిలోనికి వెళ్ళి పెద్దతట్టను తెచ్చింది. షీయూ వంటిమీద వున్న బొంతను లాగి వేసింది. “పోదాం పద !” అన్నది.

ఫెంగ్ తేసి తన గుండెలను రాయి చేసుకుంది. షీయూని బుట్టలో వుంచింది. ఆ తట్టను మోసుకొని పోవుటకు వొక వాసం బొంగును తెచ్చింది. కాని చెల్లెలిపై ప్రేమ పెల్లుబికింది. గుండెలు మండసాగినై; హృదయంలో విషాదం చెలరేగింది; గప్పన కుప్ప కూలింది; నేలపైపడి వలవల ఏడ్చింది.

బిడ్డా ! వాళ్ళు మీనాన్నను ఏరకంగా చిత్రహింస చేసారో నువ్ చూడలేదు. ఈ నీ తల్లి ప్రాణం ఏరకంగాబాధ పడిందో నీవు ఎరుగవు. ఏడుస్తూ కూర్చుంటే లాభంలేదు. బిడ్డా ! వాసాన్ని భుజంపై వేసుకోవే.....” అన్నది తల్లి,

వాళ్ళ కనులనుండి నీళ్ళు కాల్యలు కట్టున్నాయ్; గుండెలు దడదడ కొట్టుకుంటున్నయ్. షీయూని తట్టలో పెట్టుకొని, డోలిగా ఆ తట్టను అమర్చి, దాన్ని భుజాలపై వేసుకొని, తడబడుతూ, ఆ తల్లి కూతుళ్ళు వడచిపోసాగారు. దారిలో అనేక సార్లు పడిపోయారు. మెల్లగా సమాధి వద్దకు చేరుకున్నారు. డోలీని దించారు. ఆ తల్లి బొంతకోటును లాగి గోతిలోవున్న

లియూ ముఖంపై తన చేతిని వుంచింది. ఆ మంచులో, చటుక్కున కూర్చుంది.

“శ్వాసాడటంలేదు!” అని అతణ్ణి వుద్దేశిస్తూ అన్నది.

ఫెంగ్ తేస్సే, అతని ముక్కువద్ద వేలుపెట్టి చూచింది. గుండెమీద చెయ్యివేసి చూచింది. “ఇంకాపూపిరివుందమ్మా! గుండె వెచ్చగానే వుంది! పూ! వేగంగా కానిద్దాం!” అన్నది.

ఆందోళ కందళిత హృదయంతో, షీయీ వంటిమీద వున్న, పూలు అద్దివున్నవట్టునూ, ఎర్రచారలుగలవెస్ట్ కోటునూ ఆతల్లి తొలగించింది. ఆ తల్లి తన కుమార్తె సగ్గువత్తుంపై విషాదభరిత చుంబనాన్ని ముద్రించింది. లియూ వంటిమీద వున్న పూదారగు దుస్తులను తొలగించి, ఫెంగ్ తేస్సే తన చెల్లెలు షీయీకి తొడిగింది. తల్లి చేతులలో నుండి తన చెల్లెల్ని మెల్లగా తీసుకొని, మంచులో నిండియున్న ఆగోతిలో వుంచింది ఫెంగ్ తేస్సే. షీయీ కొయ్యబారిపోయింది. ఆమె పెదవుల నుండి చల్లని చిరుగాలి బుడగ వొకటి బయటకు వచ్చింది. చనిపోతూవున్న ఆ పిల్లకళ్ళు, తల్లివంకా, అక్క వంకా, రెప్పార్పకండా చూస్తున్నాయా అనిపించింది. ఫెంగ్ తేస్సే తన చెల్లెలి కనురెప్పలను గట్టిగా నొక్కి, కళ్ళు మూతపడేట్లు చేసింది.

పుత్రికా మృతినంజనిత విషాద హృదయని అయిన ఆ మాతృమూర్తి, “బిడ్డా! షీయీ! సజీవంగా వున్నప్పుడు నీవు హీనూదే కుటుంబ వృక్షానికి శాఖవు; చనిపోయి యీనాడు నీవు హీనూదే కుటుంబానికి కులదేవత వయ్యవమ్మా!

న్యూఢోర్తు ఆర్మీ పై నికుని స్థానాన్ని ఆక్రమించుట ద్వారా నిపు యీనాడు మీ నాన్నగారి పగ తీర్చుతున్నావు తల్లీ! నీ తల్లికి నీవు పడిన రుణం తీర్చుకున్నావమ్మా! నీకు యీనాడు అఖండ గౌరవ పూరితమైన అంత్యక్రియలు జరుగుతున్నాయమ్మా!.... నాబిడ్డ!...” అని శోకించసాగింది.

ఒక తుపాకి రెండుసార్లు మొరిగింది; వారి తలలపైగా తుపాకి గుళ్ళు బజ్జమంటూ పోయినాయ్. హీనూయే ఆదరా బాదరా పార తీసుకుంది.

“ఫెంక్ తేస్! ఆమె దుస్తులు అతనికి త్వరగా తొడిగేయ్!” అని అంది.

వారు అతివేగంగా, పీయూని పూడ్చిపెట్టారు. కామ్రేడ్ లియూను పెద్దతట్టడోలీలోపెట్టుకొని, ఇంటికిమోసుకొనిపోయారు

11

కొమింటాంగ్ రాక్షసులుకొత్త వాగుపట్నంలోనికిఅడుగుపెట్టి సనాడే, ఆపట్నంలోని ప్రజలు ఎక్కడినాశ్చక్కిడ పట్నంనుండి తప్పకున్నారు. పట్నం నిర్జనమైపోయింది. పట్నంలోవున్న ఏ కొంపలో పొయ్యి రాజేసినట్లు అగుపించటంలేదు. ఆమరునాటి ఉదయం, రెండు అడుగుల మంచువర్షం కురిసింది. వాగులూ, వీధులూ, సందులూ గొందులూ, మంచుతో ఏకమై పోయినాయ్. అంతటా తెల్లనిదుప్పటి పరచినట్లు ఐపోయింది. రోడ్ల వెంట జనసంచారం ఏమాత్రీయూ లేదు. ఆపట్నంలో శాసన వచ్చిన జీవజాల మెల్లా రెండుపక్షులు మాత్రమే. వాటికి దిక్కుమొక్కులేక ఒక చెట్టుకొమ్మపై దిగాలువడి కూర్చున్నయ్.

తలలను రెక్కలలో దాచుకున్నయ్. తెల్లవారగానే చేతికర్రను వూతంగాగొని పెన్ తాత కర్రతో దారిని పొడుస్తూ, మెల్లగా హీసూయేగారి యింటికి వచ్చాడు. సదాదుఃఖిపెన్ తాత, ఆ కొంపఆవరణలో అడుగుపెట్టగానే యథాప్రకారంగా మానవజీవిత విషాదంపై ఉపన్యసించ సాగాడు.

“ఏమి జీవితమ్మా! యిది! ఎప్పుడు చూచినా వుండుమీదే పుల్ల గుచ్చుకుంటుంది. ఒక్కవాళ్ళకే పెనుబాధ లొచ్చిపడతై. నోడేప్పు, సదా, బలహీనమైన వారిమీదనే పడతై. పాపం! మీయాకి గాయాలు తగిలాయి కాబోలు!” అని దగ్గాడు. “గత రాత్రే వద్దాచుని రెండుసార్లు స్రీయశ్చించాను; కాని, ధైర్యం చాలకపోయింది. నామీద వాళ్ళు గుళ్ళవర్షం కురిపిస్తారేమోనని భయపడ్డాను!” అన్నాడు.

కామేడ్ లియూకిజావ పోస్తోంది హీసూయే; ఆజావ గిన్నెను ఫెంగ్ తేక్కి యిచ్చి, పెన్ తాతను ఒక ప్రక్కకు తీసు కొనిపోయింది; గతరాత్రి జరిగిన సంఘటనలను అతని చెవిలో వూదింది హీసూయే.

పెన్ తాత నోరు ఆశ్చర్యంతో తెరచుకుంది; ముఖం సిందూర వర్ణాన్ని దాల్చింది. ఆతల్లి పిల్లల ధైర్యానికి విస్తుపోయాడు; తెలివి తప్పినంత పనైందతనికి. చిట్టచివరకు నరాలకు పగ్గాలువేసి, తన్ని దాను సంబాలించుకొని, కుదుటపడ్డాడు, “ఇ తడు మీయా అని అందరికీ చెప్ప. అతని తలమీది గాయానికి కట్టుగట్టు; ఎవ్వరినీ అతని దగ్గరకు పోసేయబోకు. ఈవిషయాన్ని చర్చించి, సలహాలివ్వటానికి ఒకశ్లిద్దరు స్నేహితులను పిలచుకొని

వస్తా, ఈవ్యవహారం చాలా ప్రమాదకరమైనది! అంత తేలికైనదికాదు! సరేకాని. అతని గాయాలెలావున్నాయ్?” అన్నాడు.

“తలమీద కొద్దిగా గాయమైంది; బొమికెలేమీ విరుగలేదు; కాని, కాళ్ళుమాత్రం బాగా గాయపడినాయి. ఎడమ తొడలో ఒక గుండు దూరింది; వ్రేలు వెడల్పున గాయమయింది, కుడిమోకాలి చిప్పమీద కోడి గుడ్డంత మేర చర్మం పూడి, కోడి గుడ్డంత కండ తెగిపోయింది. పిక్కలో రెండు కంతులు పడ్డాయి. అతణ్ణి తాకటానికి మాకు దైర్యంచాల లేదు!” అని చెప్పింది ఫెంగ్ త్సే.

“పాపం! బిడ్డ మంచుకు గడ్డలాగునై పోయాడు! మాటాడే వోషిక కూడా లేదు!” నిట్టూర్చింది ఆ తల్లి.

ఆమె చేతిని నొక్కుతూ, “అవలక్షణాలేమీ కనిపించటంలేదు. మనస్సు స్వస్థతగానేవుంది,” అన్నది ఫెంగ్ త్సే.

అదే ఊణులో కామ్రేడ్ లియూ కళ్ళు తెరచాడు, నూత్రదేవత హీసూయే వంక చూశాడు. తన పంటిమీద వున్న ఆడపిల్లలు ధరించే షర్టువంక చూశాడు....

షెన్ తాత ముఖంలోనికి రక్తం చిగున ఎక్కింది. ముఖం ఎర్రబారింది. బిగ్గరగా అరచాడు. “అతణ్ణి కదల్చు బోకండి! బూయూసు పిల్చుకొని వస్తా. రెండుసంవత్సరాల క్రితం, కీలబామ్మ సైనికులు గుర్రపెట్టి అతని కాళ్ళమీద తుపాకిగుళ్ళు వ్రేల్చారు. కాళ్ళు గాయపడినై. వాటిని మాన్చుకున్నాడు. వాడికి యీ వ్యవహారాలన్నీ బాగా తెల్సు! వాణ్ణి

పిలుచుకొస్తా!” అని, చేతికర్రను తీసుకున్నాడు. ఒక్క ఊణమైననూ పిశ్రాంతి తీసుకోకుండా, విసవిసా వెళ్ళిపోయాడు.

షెన్ తాత యువకులైన బూయూ, లీ, అనే రైతులను వెంటజైట్టుకొని వచ్చాడు. ఆ సమయంలో ఆ తల్లి పిల్లా, కామ్రేడ్ లియూ, ముఖాన్ని శుభ్రంగా తుడిచారు; అతని పడకను శుభ్రపరిచారు. బూయూ, కామ్రేడ్ లియూ గాయాలను పరీక్షించి ముఖం చిట్టించాడు.

“పెద్ద తీవ్రమయిన గాయాలేమీ కావు. తొడ ఎముక విరగలేదు”, అన్నాడు.

షెన్ తాత చేతులు ముడుచుకొని, భగవంతునికి ముమ్మారు నమస్కరించాడు. “భగవాన్ నీ కృప! దయా మయుడవు!”

బూయూ చెప్పిన మాటలతో, లీకి నమ్మకంబిక్కలేదు. అతడు కామ్రేడు లియూ తొడను నొక్కిచూచాడు; తన తొడను నొక్కిచూచుకొన్నాడు. “సరిగ్గా చూడు, ఎముక సరిగ్గా తొడమధ్యలోవుంది,” అన్నాడు.

“ఎముక విరిగినట్లయితే దాని ముక్కలు కండ క్రింద మనచేతికి తగిలేవి. కండ క్రింద మనచేతికి ఎముక ముక్కలు ఏమీ తగలటం లేదంటే, దాని అర్థం ఎముక విరగలేదని,” జవాబు చెప్పాడు.

“బుద్ధభగవానుడు దయామయుడు! మన పూర్వుల పుణ్యానికి ఫలితం ప్రసాదించాడు! హే! భగవాన్! నీవు దయా మయుడవోయీ!” అంటూ, ఆ మాతృదేవత బుద్ధభగవానుని

స్తుతించసాగింది. బుద్ధభగవానుని పట్ల తన కృతజ్ఞతను వెల్లడించేసాగింది.

ఫెంగ్ తేస్ సంతోష ముహూర్తమును హృదయంతో వంటయింటి నుండి పరుగెత్తుకొని వచ్చింది. వారు కామ్రేడ్ లియూను పరీక్షిస్తున్న సమయంలో ఆమె వంటయింటిలోనికి వెళ్ళింది; వారి నోటినుండి ఏమి మాటలు వస్తాయో యని చెవులు నిక్కపొడుచుకొని వినసాగింది.

ఆమె అక్కడకు రాగానే, “వేడినీళ్ళు కావాలమ్మా,” అన్నాడు బూయూ; హీసూయే వంకతిరిగి, “నీ కుట్టుపని పెట్టి తీసుకొని రావమ్మా, అందులో మంచి మెత్తని గుడ్డను ఏరి నీళ్ళలో వుడకేద్దాం; గాయాలు కడగటానికి మెత్తని గుడ్డ కావాలి,” అన్నాడు.

“ఒట్టి కడుగుడుతోనే నువ్వు నీ గాయాలు మాన్పుకోగలిగావా?” అని హీసూయే అడిగింది. హీసూయే కంఠంలో అపనమ్మిక ధ్వనించింది. గాయాన్ని కడిగినంత మాత్రాన గాయం మానదనే సంశయమూ, మండు ఏదైనా వడితేగాని గాయం మానదనే అభిప్రాయం ఆ తల్లికి కలిగినై.

“లేదమ్మా! మందువేసేముందుగాయాలనుకడగాలిగా!” అని ఆమె సంశయాన్ని నివృత్తిచేయ యత్నించాడు బూయూ, అంతేగాక, “గాయం కడిగాను; తర్వాత, కలువపువ్వులూ, కుంకుమ మొక్కలూ, చేపగుండె గడ్డి తెచ్చి వుడకబెడితే, ఒక రకమైన పిండి తయారవుతుంది. ఆమందు విపాలన్నింటికీ విరుగుడు. యీ మందు గాయాలకు పట్టిస్తే కొద్ది రోజుల

లోనే మనకు గుణం కనబడుతుంది. దీన్ని మన యింట్లోనే తయారు చేసుకోవచ్చు,” అన్నాడు.

“ఒక్కొక్కప్పుడు యీ విదేశీ-సూదిమందు-డాక్టర్ల కన్న మన నాటుమందులే నయమనిపిస్తాయ్,” అని హీనూయే అతనితో ఏకీభవించింది.

“మా యింట్లో యీ మందుకు కావలసిన మూలిక లన్నీవున్నయ్. మా అమ్మమ్మ వ్రతి సంవత్సరం వీటిని ఏరు కొస్తూ వుంటుంది,” అన్నాడు బూయూ.

“మెల్లగా మాట్లాడండమ్మా! మీ మాటలు అతని నిద్రను భంగపరుస్తాయి,” అని హెచ్చరించింది ఫెంగ్ తేస్సే.

గుడ్డను ఉడుకబెట్టారు. బూయూ గాయాలను మెల్లగా తుడిచాడు. “యిట్లా రోజుకు రెండు సార్లుగా గాయాలను కడగాలి. అలా కడుగుతూవుంటే, గాయాలు శుభ్రంగా వుంటాయ్. మట్టిచేరుకోదు. ఉడుకు ఉడుకు నీళ్ళతో గుడ్డను ఉతకాలి. ఆ విషయం మరువకు సుమా! గాయాలలో మట్టి చేరకూడదు. అలా చేయాలని నాకు ఆసుపత్రివాళ్ళు చెప్పారు. ఈ గదిని కూడా శుభ్రంగా వుంచాలి,” అన్నాడు బూయూ.

“చీపురు ఎక్కడుండమ్మా,” అంటూ, పెన్ తాత వంట యింట్లోకిపోయాడు. “నేనూ పూడుస్తా,” అన్నాడు.

“ఇదిగో! అమ్మాయ్! కాసేపు నువ్వు సిగ్గును అవతల పెట్టాలి. రోజూ అతని గాయాలను శుభ్రంగా కడుగుతూ వుండాలి,” అని లీ, ఫెంగ్ తేస్సే నుద్దేశించి అన్నాడు.

షీయాకి గాయాలు తగిలాయన్న విషయాన్ని విని, యిరుగు పొరుగువాళ్ళు కొంతమంది గుంపుగా వచ్చి పడ్డారు. ఆ గది క్రిక్కిరిసిపోయింది. పరువుమీద పడుకొని వున్న మనిషిని చూచి, ఒక వృద్ధవనిత ఆశ్చర్యంతో ఒక్క అడుగు వెనక్కు వేసింది.

“అయ్యో! పిల్లా! ఒక్క రోజులోనే ఎంత భయం కరంగా చిక్కిపోయావే తల్లీ!” అని అరచింది.

షెన్ తాత, బూయూ చేతిని లంకించుకొని, “హూ! త్వరగా కానీ! ఆమె తలకు కట్టు కట్టు. వాతం కమ్ము తుండేమో, హూ! త్వరగా కానీ!” అని తొందర పెట్టాడు. కొత్తగా వచ్చిన వాళ్ళవంక తిరిగి, “మూరిప్పుడు అందరూ బయటికి పొండి!” అని వాళ్ళను అక్కడ నుండి తరిమివేశాడు.

నువ్వు మాత్రం యిక్కడే వుండు అన్నట్లు లీ, బూయూలు, షెన్ తాత చిన్న కొడుకైన తువాన్ కు సంజ్ఞ చేసారు. అటు తర్వాత, వారు, అతణ్ణి వంటింట్లోకి తీసుకొని పోయి, కొద్ది క్షణాలపాటు అతనితో గుసగుస లాడారు; బయటకు వచ్చారు; మంచం ప్రక్కన నిలబడ్డారు.

“గాబరా పడకు! నువ్విక్కడ సురక్షితంగా వుండ వచ్చు....” అని లియూతో అన్నారు.

ఉచ్చపోసుకోటానికని, షెన్ తాత దొడ్డిలోనికిపోయాడు. అక్కడ తన పని పూర్తి చేసుకున్నాడో లేదో కాని యీ యింటివైపుగా వస్తున్న ముగ్గురు కొమింటాంగ్ సైనికులు అతని

కంటబడ్డారు. వాళ్ళు పదాలు పాడుకుంటూ, భుజాల మీదుగా వ్రేలాడుతున్న తుపాకులను పూపుకుంటూ వస్తున్నారు.

“వేటకుక్కలోయ్!” అని ఆ ముసలాడు పెకబొబ్బ పెట్టాడు. అపనిముఖం కందగడ్డలాగయ్యింది. తూనిగలాగున తుర్రున యింటిలో దూరాడు.

ఆ యింటిలో పున్న రైతుల మొగాలమీద ముచ్చెమటలు పోసినాయి.

మొదటి కొమింటాంగ్ కుక్క, ద్వారంలోనికి తలపెట్టి చూశాడు; తలను వెనక్కులాక్కొన్నాడు; ఇంటిగోడకు వీపును ఆనాడు. అతడు తన తుపాకిని సరిచేస్తున్న చప్పుడు యింటి లోనివారికి విసపడుతోంది.

“మీరక్కడ ఏం చేస్తున్నారా? అందరూ బయటికి రండి!” అని మొరిగాడా కొమింటాంగ్ కుక్క.

లియూని రక్షించుటకై అతని చుట్టూ ఆ రైతులు గట్టిగా ఒకే కట్టగా నిలబడ్డారు. షెన్ తాత దగ్గుతూ, తలుపు వద్దకుపోయాడు.

“నిన్న గాయపడిన పిల్ల ఒకటే యిక్కడవుంది.” అన్నాడు షెన్ తాత; అతని కనులవెంట నీరు కారసాగినై బొంగురుపోయిన కంఠంతో, “చాల జబ్బుగా వుంది ఆమె...” అన్నాడు.

కురుచకుక్క వొకడు గదిలోనికి త్రోసుకొచ్చాడు. రైతులను ప్రక్కకు నెట్టాడు. చరుపుమీదపడినవ్యక్తినిచూశాడు.

“ఉఫ్” అని మూల్గారు. “ఎక్కువకాలం బ్రతుకదు. పోదాం పదండిరా!” అని తనన్నే హితులకు చెప్పాడు. ఆముగ్గురు కొమింటాంగ్ కుక్కలూ పూగుతూ, వాగుతూ, వెళ్ళిపోయారు.

లియూ కళ్ళు తెరచాడు. తనచుట్టూవున్న మిత్రుల ముఖాలవంక తేరిపారచూశాడు. ప్రయాసపడుతూ, లేచి కూర్చున్నాడు. మాతృదేవత హీనూయే గుండెల్నిపై వ్రాలిపోయాడు. “అమ్మా!” అన్నాడు. అతని కనులనుండి నీలాలులాంటి కన్నీటి బిందులు బుగ్గలమీద దొర్లినాయి.

షెన్ తాత తప్ప మిగిలినవాళ్ళందరూ అక్కడనుండి వెళ్ళిపోయారు. షెన్ తాత లోకంతంలో, “ఇది చాలా తీవ్రమైన వ్యవహారం. ఈరోజునుండి మనమంతా అతణ్ణి ‘షీయా’ పేరుతో పిలవాలి. ఎలాంటి పొరపాట్లూ దొర్లకూడదు. వూ! జాగ్రత్తగా వుండాలినుమా! జ్ఞాపకముంచుకో!” అని హెచ్చరించాడు. అతడుకూడా అక్కడనుండి వెళ్ళిపోయాడు,

12

కొత్తవాగువట్నూన్ని కొమింటాంగ్ కుక్కలు ఆక్రమించుకోగానే, నన్ త్సాయ్ ని జిల్లాకమిషనరుగా నియోగించారు. తన “భూలోకనరక” భవనద్వారానికి “జిల్లాప్రభుత్వ ఆఫీసు” పేరుగల బోర్డు తగిలించాడు. బాలురూ వృద్ధులూ, స్త్రీలు అనే భేదం లేకుండా వూరిలోవున్నవారి నందరినీ బలవంతపు

బండచాకిరీకొరకు మందవేశాడు. ఇలా పద్దెనిమిది రోజులపాటు, వారిచేత, రెండడుగుల మంచుపూబిలో, కొత్తవాగుపట్నం చుట్టూ మూడు మట్టిగోడలు నిర్మింపజేశాడు. పదిహేడు బార కాసులను కట్టించాడు. కొత్తవాగు పట్నంచుట్టూ రెండుమైళ్ళ పరిధిలో పెద్దమానులు మొదలుకొని వేలెడు లావున్న చెట్ల వరకూ, అన్నింటినీ రెండురోజులలో కొట్టివేశారు. రైతు లేమైనా ధాన్యం, ఆయుధాలను దాచుకొన్నారేమోనని కొమింటాంగ్ బందిపోటుదొంగలు, రైతుల దొడ్లనూ, ఆవరణలనూ త్రవ్విచూశారు. మూలమూలల వెతికారు. ఇళ్ళలోని సామానులను చిందరవందర చేశారు. కొత్తవాగుపట్నం మరల ఒక బందిఖానాగా మారిపోయింది.

నూరై యుద్ధరంగంలో ప్రజావిముక్తి సైన్యం, కొమింటాంగ్ పటాలాలను చావచితుకకొట్టింది. ఈ యుద్ధంలో కొమింటాంగ్ సైన్యంయొక్క అరవైతొమ్మిదవ, యిరవై ఆరవ, పదకొండవ, యాభైఏడవ నెంబర్ల డివిజన్లు నాశనం గావించబడినాయ్. పైడివిజన్లకు చెందిన సైనికులలో రమారమి యిరవై నాలుగువేలమంది సైనికులు చనిపోవుటయో, తీవ్రంగా గాయపడుటయో సంభవించింది. కొమింటాంగ్ సేనలు యీవిధంగా దెబ్బతినగానే, కొత్తవాగుపట్నంలో తిష్టవేసుకొని కూర్చున్న కొమింటాంగ్ సైనికులకు పిలుపువచ్చింది. ఘమారు యాభై మందికి లోపుగా వున్న కీలుబొమ్మ పోలీసులూ, కీలుబొమ్మ సైనికులకు తోడుగా ఒక్కకంపెనీ కొమింటాంగ్ సైనికులు మాత్రమే కొత్తవాగు పట్నంలో మిగిలిపోయారు. మిగిలినవా

శృంగదరూ యుద్ధరంగానికి వెళ్ళిపోవాల్సినచ్చింది. ఒకనాటిరాత్రి పహరాశ్రేణులపై రెండుసార్లు ప్రజావిముక్తి సైన్యం యొక్క గెరిల్లాలు దాడిచేసి చొచ్చుకొనిపోయారు. ఆదెబ్బకు కొత్తవాగు పట్నంలోని అభివృద్ధి నిరోధకుల గుండెలు దడదడలాడసాగినై. ఆరోజు లగాయతు ప్రతిరోజూ, చీకటి పడినతర్వాత కొత్త వాగుపట్నపు గోడలచుట్టూవున్న కందకంపైగల లాగుడువం తేన (డాబ్బి) ను రాత్రిపూట పైకెత్తివేయసాగారు కొమింటాంగ్ సైనికులు. వాళ్ళు మరతుపాకులను ప్రేల్చుకుండావుంటే వెలుగు బొంబులనైనా ఆకాశంలోకి విసురుతూనైనా వుండేవారు. కొమింటాంగ్ సైనికులు భయపడితులైపోయారు. వాళ్ళ నరాలు వశం తప్పసాగినై. పరిసరప్రాంతాలలో ఏమాత్రం చప్పుడైనా కొమింటాంగ్ సైనికుల పిరికిగుండెలు దడదడలాడేవి. తాము కాపురముంటున్న పదమూడు బ్లాకులలోని దీపాలను ఆర్పివేళి కిక్కురుమనకుండా కుక్కి-నపేనుల్లాగున పడివుండేవారు. కొమింటాంగ్ కుక్కలు ప్రదర్శిస్తున్న యీ పిరికితనానికి అర్థం కొత్త వాగుపట్నంలోని రైతులకు బోధపడలేదు. కాని వీళ్ళకేదో జరిగిందనిమాత్రం రైతులు వూహించగలిగారు.

ఒకనాటి ఉదయం యువకరైతులైన లీ, బూయూలు, ఘూయూగారి దొడ్డిలో ఎండలో కూర్చొని పంటని వెచ్చబెట్టు కొంటూ, పిచ్చా పాటీ చెప్పకొంటున్నారు. ఇంతలోనే అక్కడకు షేన్ తాత హీనూనుగారి యింటినుండి పెద్దపెద్ద అంగలు వేసుకొంటూ వచ్చాడు. షేన్ తాత నెత్తిమీద ఒకటోపీవుంది. అదిదొరటోపీ. ఆదొరటోపీకివున్న అంచులు చెవులవరకూ వ్రేలా

డుతూవుంటాయ్. ఒకపొరకూ మరొకపొరకూ మధ్యన దూది పెట్టి కుట్టబడిన దొరటోపీఅది. చెవులవరకూదానిఅంచులు వ్రేలాడుతూవుండటంవలన దానికి “కుక్కతల”టోపి అని ఆహూళ్యోవాళ్ళు పేరుపెట్టారు. అంతేగాక ఆటోపీలో యికొక విశేషమేమంటే దాని అంచులు సరిగ్గా వేటకుక్క చెవులలాగున వ్రేలాడుతూవుంటాయ్. పోనీ యీదొరటోపీయైనా సరికొత్తదాయంటే అదేమీకాదు. పొరలమధ్యవున్న దూదిపొరలను చీల్చుకొని బయటికి వుబికి చూసేవారికి నవ్వుపుట్టిస్తూవుంటుంది. అంగుళం పొడవుగల మంచురేకులు కుదుస్తున్నాయ్, పెన్ తాతది పల్చని మీసం. ఆమీసాలపై మంచురేకులుపడి మీసాలను గట్టిగా ఒకచోటకు చేర్చి కట్టకట్టివై. అంతేగాక, మీసాలకూ, టోపీ పొరల్లోనుండి ఉబికివచ్చినదూదికిమధ్య వంతెనవేసివై ఆమంచురేకులు. గుండీలులేని నీలిరంగు బొంతజాకెట్టు పెన్ తాత గుండెలను మంచుగాలికి గురిచేసి అతని గుండెలకు నీలిరంగును కల్పించింది. ఆగుండెలపై చలికిగాబోలు ముడుతలుకూడా కనిపిస్తున్నాయ్. నడుముకున్న జెట్టులో అతనిపైపు ఛురికలాగున కనిపిస్తోంది. రొప్పుతూ అతడు వారివద్దకు పరుగుత్తుకొచ్చి వారి మధ్య కూలబడ్డాడు. వారి ముఖాలనూ, పరిసరాలనూ బాగా పరికించి పరిశీలించినపిదప లోకంతంలో ప్రారంభించాడు.

“ఉత్తరంగా పెద్దపెద్ద యుద్ధాలు జరిగినాయట, మన వాళ్ళు కొమింటాంగ్ కుక్కలను అనేకమందిని హతమార్చారట! మనవట్నంలో తిష్టవేసుకొని కూర్చున్న యీకుక్కల గుండెలు దడదడలాడుతున్నాయ్. గ్రామాలూ, వాడులకు

చెందిన పడకొండుమంది కీలుబొమ్మ అధికారులతో వాళ్ళు రాత్రంతా సమావేశం జరుపుకున్నారు. వాళ్ళేదో ప్లానులు వేసుకొన్నారు; మనం మరింత జాగ్రత్తగా వుండాలినుమా!” అని చెప్పాడు పెన్ తాత.

లీ తన తొడ చరచుకొన్నాడు. “ఆ! అదీసంగతి! అందుకనే కాబోలు వాళ్ళు యితీవల కొద్దిరోజులనుండి వింతగా వ్యవహరిస్తున్నారు! మనం మనవాళ్లందరికీ యీ కబురంద చేయాలి! జాగ్రత్తగా వుండమని. మనవాళ్ళకు చెప్పటం చాలా అప్రసరం. యీకుక్కలకొడుకులు తాము చచ్చేమాండు మన కొంపలను మళ్ళీ దోచకుండా వుండరు. దోచి మరీ చస్తారు!” అన్నాడు.

“భయమెందుకూ? బాధ ఎందుకు? మనం గాబరా పడాల్సిన అవసరం అంతకంటేలేదు. ఎందుకంటేవా, మన కొంపల్లోవున్నదంతా యీకుక్కలకొడుకులు ఎప్పుడో పూడ్చు కొనిపోయారుగా! మనవద్ద మిగిలినదేముంది దాచుకోటానికి! పిచ్చివాడా! ఒక వుప్పెనలో వున్నదికాస్తా పూడ్చుకొనిపోయి నప్పుడు యింకా ఎన్ని వుప్పెనలొస్తేమాత్రమేమోయ్? భయ పడాల్సిన అప్రసరమున్నదంటేవా?” అన్నాడు బూయూ.

ఇటీవలి ఘటనలను గురించి వారావిధంగా తమలో తాము చర్చించుకుంటూ వున్న సమయంలో పోలీసువాడైన సాండ్స్ పగిలిపోయిన జేగంటను మోగిస్తూ, “ఇవ్వాళసాయం త్రం దేవాలయంలో మీటింగుకు అందరూ రావాలఫోయ్!”

ఇంటికొక ప్రతినిధిచొప్పున రావాలండోయి. రాకపోతే ఒక్కొక్కరికి జరిమానా వేస్తారహోయి! యాభైశాండ్లు (చుట్టల) తుపాకిగుండ్లు యిచ్చుకోవాల్సి వస్తుందహోయి!” అని అరచి చెప్పసాగాడు.

షెన్ తాత తన నోటిలోవున్న పైవును మరల బెల్టులో దూర్చాడు. “హూఁ! భూలోకనరకం!” అని మూర్ఛి అక్కడనుండి వెళ్ళిపోయాడు.

అచ్చట గుమిగూడిన రైతులందరికీ దేవాలయంలో చోటు చాలలేదు; మంచుతో నిండిపోయివున్న దేవాలయ ప్రాంగణంలో గుమిగూడారు. షెన్ తాత ప్రక్కగా హీనూయే కూర్చుని వున్నది. చలితో గజగజ వణికిపోతోంది. షెన్ తాత చెవిమూత్రమే వినపడేటట్లుగా ఆమె లోకంతంలో ఆవృద్ధునికి ఏదో చెప్పసాగింది.

“కాన్వాక్కు సంపాదించాడట! పోనంటున్నాడు.” అన్నది.

ఎవరికైనా వినపడిపోగలదేమోయని షెన్ తాత ఆమెను మోచేతితో పొడిచాడు, మాట తప్పించుటకు. “మంచు విపరీతంగా చలిగావుందినుమా!” అని బిగ్గరగా అన్నాడు,

ఆమె తన తలను ప్రక్కకు తిప్పింది. ఎలుగుబంటిలాంటి మనిషైన, వాడుక అధికారి చాంగ్ కోపాన్ని కక్కుతూ, దేవాలయంలోనికి వురుకుతూ వచ్చాడు. దేవాలయంలోనికి ప్రవేశించగానే చిటికెతో తన జాకెట్టును కొద్దిగా తెరచాడు. జాకెట్టు లోపల తెల్లని గొర్రెబొచ్చుతో నేయబడిన గుడ్డతో కుట్టబడిన

దని చూచినవాళ్ళకు తెలుస్తోంది. నల్లగా నిగనిగలాడుతున్న పిస్తోలును బెల్టులో దూర్చుకున్నాడు. అటుతర్వాత లోపలి జేబునుండి ఒక కాగితాన్ని బయటికి లాగాడు. గడగడ చ దువ సాగాడు.

“జాతీయ సైన్యంయొక్క ఆజ్ఞ :—

యుద్ధానికి ఆయత్తమవుటకొరకై కొత్తవాగుపట్నం చుట్టూవున్న అడ్డంకు లన్నింటినీ తొలగించాలి. పట్నపుగోడలకు దక్షిణదిశలోని గేటుకు పరిసరాలలోనూ, తూర్పువైపుగేటుకు పరిసరాలలోనూ పున్న కొంపల నన్నింటినీ, మధ్యాహ్నం మూడుగంటలు అయ్యేసరికల్లా నేలమట్టం గావించాలి. ఈ కొంపలమీదవున్న పెంతులనుగానీ, దూలాలనుగానీ, తదితర కలవసామగ్రినిగానీ, ఎవ్వరూ తొలగించరాదు. వీటి నన్నింటినీ జాతీయ సైన్యంయొక్క వినయోగానికై యథాతథంగావుంచాలి. ఈ ఆజ్ఞలను ఎవరు ఉల్లంఘించినాసరే వారిని బందిపోటు దొంగగా భావించి కాల్చివేయబడుతారు.

(సం.) సన్ తాన్ తావో,

జిల్లాకమిషనరు.

చాంగ్ తన శ్రోతలపై కత్తులు కురిపించే చూపులు విసిరాడు. చూపులుగావవి! విషాన్ని వెలిగ్రక్కుతున్నతూపులు. “మూడుగంటలకల్లా నేలమట్టం చేయకపోయారా వాటిని మంటలపాలుచేసి, మసిచేస్తాం!” అని మొరిగాడు; బెదరించాడు. బెల్టులోనుండి పిస్తోలును బయటికి లాగాడు. భయోత్పాద

కంగా చాచి చాచి అంగలువేస్తూ దేవాలయపు గదినుండి బయటకి పోయాడు.

ఈ దారుణవార్త చెవుల బడగానే ఎక్కడిరైతులక్కడ కొయ్యబొమ్మలులాగున నిశ్చేష్టితంగా నిలబడిపోయారు. వారి కంఠాలు మూగవోయినై. హృదయాలు రోదించినాయి. కనులు కన్నీళ్ళు కార్చినై. తుఘాను ముందుసమయంలో కొద్ది నిమిషాలు అంతటానిశ్శబ్దం ఆవరించింది. అటుతర్వాత పెనుతుఘానుగాలి లాగున బ్రహ్మాండమును బ్రద్దలుచేసే ధ్వని పెల్లుబుకిననదించింది.

“పోరాడుదాం! అని నినదిస్తూ ఆరైతాంగ ప్రజావాహిని ఆ దేవాలయ ప్రాంగణాన్ని లంఘించి ఆపట్నపు వీధులలోనికి వెల్లువలై పారింది.

దారిపొడుగునా చనిపోయిన తన తల్లిదండ్రుల పేరెత్తి రోదిస్తూ, హీనూయే యింటికి పరుగెత్తింది. గుండెలు బాదుకుంటూ హీనూయే సుడిగాలిలాగున యింటిలోనికి దూరింది. “షీయా”* చుట్టూ చేతులుపెనవేసింది. ఏడుస్తూ అతని పరుపు ప్రక్కన పడిపోయింది

“బిడ్డా! కొంప మునిగిందోయి!...” అని విలపించింది.

ఫెంగ్ శేస్సే, అతని గాయాలను శుభ్రపరచి, మందురాచి మెల్లగా కట్టుకట్తోంది, అదేసమయంలో హీనూయే గుండెలు రాదుకొంటూ, విలపిస్తూ, అకస్మాత్తుగా సుడిగాలిలాగున

* “ఇకనుండి “షీయా” అంటే, కామ్రేడ్ రియూ ఆని ఆర్థంచేసుకోవాలి. ఎందువల్లనంటే “షీయా” పేషంలో కామ్రేడ్ రియూవున్నాడుకదూ!

యింటిలోనికి వచ్చి పడిందన్నమాట. ఈ వింతప్రవర్తనకు ఫెంగ్ తేస్ ఆశ్చర్యపోయింది. కొంపలేమీ మునిగిపోయామో అన్న భయంతో ఆమె గుండె దడదడలాడింది. ఆమె తన మనస్సును కుదుటపరచుకొని, “అమ్మా! షీయాలి గురించి ఎవరైనా అక్కడేమైనా చెప్పారా?” అని అడిగింది.

షీయాలి కళ్ళుతిరిగినై. అతడు “అమ్మా! చెప్పమ్మా!... అసలు సంగతేమిటో చెప్పమ్మా.....” అన్నాడు.

హీసూయేలేచి కూర్చింది. ఎడమచేతిని ఫెంగ్ తేస్ భుజంపై వేసింది. కుడిచేతిని “షీయాలి” గుండెలపై వేసింది; “బిడ్డా! ఏమి చెప్పమంటావ్! వాడి మొహంమండా! పట్నం గోడ వెలుపలవున్న యిళ్ళన్నింటినీ నేలమట్టం చేయాలంటూ సన్ గాడు ఆజ్ఞను జారీచేశాడే తల్లీ!..... లేకపోతే కొంపలు తగలబెట్టిస్తాడట!.....” అంటూ రోదనా సముద్రంలో మునిగిపోయింది. చేతులతో, ఆవేదనలో, పరువు తాడించ సాగింది. గుండెలు బాదుకోసాగింది.

“షీయాలి” ముఖం చిట్టించాడు; ఆలోచనలో పడ్డాడు. ఇంటిదూలాలవంక అదే పనిగా చూస్తూ, ఆలోచించసాగాడు. చిట్టచివరకు, శోకవివశయైన మాతృమూర్తి హీసూయే తలను తన గుండెలకు లాక్కున్నాడు.

“అమ్మా! నీపిచ్చిగానీ! ఏడిస్తే యిళ్ళను రక్షించ గలుగుతామా? ఏడ్చు యిళ్ళను. రక్షిస్తుందటమ్మా? ఏదో ఒక ప్లాను వేయాలి.... అన్నాడు.”

ఫెంగ్ తేను కూడా పిలిచాడు. కొంతసేపటివరకూ ఆ ముగ్గురూ ఏదో గుసగుస లాడారు. అటు తర్వాత ఫెంగ్ తేనే లేచి నిలబడింది. తలకట్టు సరిజేసుకుంది.

“నేను వెళ్ళి బూయూని పిల్చుకొస్తా,” అన్నదామె “అమ్మా! నువ్ పెన్ తాతకొసం గోడప్రక్క నిలబడు. అందరికీ యీ కబురు అందచేయాలి...” అనిచెప్పి, ఫెంగ్ తేనే అక్కడ నుండి వినవిన నడిచిపోయింది.

“చెల్లీ! ఒక్కమాట!” అని “షీయూ” పిలిచాడు. “యువకులంతా జాగ్రత్తగా కనిపెడుతూవుండాలి!” అనిచెప్పి! అన్నాడు.

“నన్నది నెయ్యినియ్!” అంటూ హీనూయే, చేతికర్రను తీసుకుంది; జట్టుముడికి రుమాలును గట్టిగా బిగించింది. పూపిరి ఆడకుండా పరుగెత్తు గుర్రంలాగున అక్కడనుండి పరుగెత్తింది.

అదేరోజు ఉదయాన ఘుమారు పదిగంటలకు, పట్నపు ప్రహరీ గోడలకు వెలుపలవున్న ఇళ్ళవద్దనుండి ఏడ్పులు పెడ బొబ్బలూ బ్రహ్మాండాన్ని బద్దలు చేసేటట్లుగా వినవస్తున్నయ్. స్త్రీలూ, పురుషులూ, పిన్నలూ, పెద్దలూ, వీరు వారేమిటి, ఆ కొంపలలో వుండే వారందరూ, యిటూ అటూ నడుస్తూ, ముందుకుపోతూ, వెనక్కువస్తూవున్నారు. మరీ లేవలేని ముసలి వాళ్ళనూ, జబ్బుగావున్న వాళ్ళనూ, చేతులమీదనే వేసుకొని మోసుకొని పోతున్నారు. బాధమతసంబంధమైన పనులు పచ్చని చీట్లను తలలపై ధరించారు. సాంబ్రాణి పుల్లలను గట్టిగా

పట్టుకొని, బుద్ధదేవుని చిత్రపటాలకు ధూపం వేయసోగాడు. ఏడ్చేవారు కొందరూ; అరచేవారు కొందరూ; దేవుని ప్రార్థిస్తున్నవారు కొందరూ; ఇదే అక్కడ గుమిగూడిన జనాన్ని గురించి తెలుస్తున్న విషయాలు. వీరందరూ, పట్నపు ప్రహరీ గోడల దక్షిణపు గేటువద్ద గుమిగూడినారు. ముంచేత్తుకుంటూ వచ్చే ప్రవాహంలాగున వున్న యీ జనాన్ని జూచి, పహారావాళ్ళు గజగజలాడి పోసాగారు; గేటును మూసేసుకున్నారు. లాగుడు వంతెనను (డాబ్బిక్టీ) లాగేసుకున్నారు. గోడపైవున్న కాపలాదారుల కొంపలో, మరతుపాకిని తెచ్చి వుంచారు. హెచ్చరికగా గాలిలోనికి మరతుపాకీ గుళ్ళను పేల్చారు.

“దగ్గరకు వచ్చారంటే కాల్చి పారేస్తాం!” అని జనాన్ని హెచ్చరించారు సెంట్రీలు.

ఈ హెచ్చరికలూ, బెదిరింపులూ పనిచేయలేదు. రైతాంగప్రజలు తలలువంచలేదు. స్త్రీశిశుుుులు ఎత్తి, ముందుకు సాగజొచ్చారు. “రైతులకోసం పాటుపడుతున్నానని జాతీయ సైన్యం చెబుతూవుంది. మా కొంపలు కూల్చటం క్షమాక్షేమం కొరకేనా? జాపానువాళ్ళు యిక్కడ మూడేళ్ళ పాటువున్నా యిలాంటి ఘాతుకపుపని తలపెట్టలేదు. వూఁ! కానీయండి! మమ్ముల్ని కాల్చండి! మేమీ భూలోక నరకాన్ని విడిచి వెళ్ళదలచాం!” అని ఆ ప్రజానీకం ఐక్యకంఠంతో ఘోషించింది.

అక్కడ గుమిగూడిన వారు ఘుమారు వందకుపైగా వున్నారు. వారిలో అన్నివయసులవారూ వున్నారు. వారందరూ

కట్టకట్టుకొని, ఒక్కమనిషిగా నిలబడ్డారు. వారి ఆక్రందన మిన్ను ముట్టుకోంది. గోడలపై పహారాయిస్తున్న సైనికులలో కొంత మంది సహృదయుల హృదయాలను ఆ ప్రజల ఆక్రందన కలత పెట్టింది. వారు తమ కంఠాలను రైతుల కంఠాలతో కలపి, అరవసాగారు.

తోటి సైనికుల నుద్దేశిస్తూ, సహృదయులైన ఆ సైనికులు “కాల్చవేమిరా? వీళ్ళందర్నీ మన పొట్టను పెట్టుకో గలమేమో చూద్దాం!....” అని అరచారు.

మధ్యాహ్నమయింది. వార్డు యజమాని చాంగ్ ప్రహరీ గోడపైకి ప్రాకి వచ్చాడు. అచ్చట గుమిగూడిన రైతులను బూతులు తిడుతూ, “మీరంతా తిరుగుబాటుదాళ్లు. మీతలలు ఎగిరిపోతాయ్ జాగ్రత్త! మీ తలకాయలను బంతుల్లాగున ఎగ రేయమంటారా? లేక వెళ్ళిపోతారా? జాతీయస్వేచ్ఛం మాకు ఆజ్ఞలు జారీచేసింది!....” అని మొరిగాడు.

“ఇదంతా తల్లికి మొగుడు... దుక్క లంజకొడుకు సన్ గాడి పని! ఆ వెధవగాడి పోలీసులూ, తుపాకులూమమ్మల్ని భయపెట్టాయనుకున్నావా!” అని అరచాడు సైనికులలో ఒకడు.

ప్రహరీ గోడపైవున్న కొంపలో వుంచబడిన మర తుపాకిని ఒక సైనికుడు లంకించుకున్నాడు. దాన్ని క్రిందికి విసరేశాడు. “వాళ్ళొతి తల్లికి మొగుడు ముండాకొడుకులు! నేపోతున్నా! యంతకాలం జనాన్ని చంపాం! ఎందుకు? సన్ గాడి మూక

స్వేచ్ఛగా తాగితందనాలాడే అవకాశం కట్టటానికి! వాళ్ళు స్వేచ్ఛగా వ్యభిచరించటానికి!.... ఛీ! ఛీ! నేనిక్కడ వుండను!” అని అరచాడు.

“ఈ వార్డు యజమాని వొతివంది! జూదగొండి వెధవ! దమ్ములుంటే ఆ వెధవని గోడధాటి యివతలకు వచ్చి, మాట్లాడ మనుచూద్దాం!” అని యింకొక సైనికుడు అరచాడు.

ఈవిధంగా గాలి తనకెదురు తిరగటం చాంగ్ కు యిష్టం లేదు. కాని ఏమి చేయగలడు? టోపీని నెత్తిమీద అణచిపెట్టు కున్నాడు. అక్కడనుండి చకచకా వెళ్ళిపోయాడు.

13

ఇళ్ళను నేల మట్టంచేయాలన్న జాతీయ సైన్యయొక్క ఆజ్ఞపై మూడు రోజులు తర్జనభిర్జనలు జరిగినాయి. ఏం చేయాలో చాంగ్ కు తోచలేదు. సన్ తాయి తావో తన నల్లమందు సేవనశాలలో సోఫాలో కూర్చుని, హాయిగా నల్ల మందు పొగను సేవిస్తున్నాడు.

గళంలో పెల్లుబుకుతున్న విచారగరళాన్ని వెల్లిగ్ర క్కుతూ, చాంగ్ తన యజమానియైన సన్ తాయి ఎదుట చేతులు కట్టుకొని నిలబడి, తన అసమర్థతను వెల్లడించుకో సాగాడు. “హుజూర్! ఆ కొంపలను నేలమట్టం చేయాలంటే నావశం కా లేదు.... రెండు పటాలాల సైనికులను యిప్పిస్తే....”

చాంగ్ యొక్క అసమర్థత సన్ త్సాయి చెవులకు యిది వరకే సోకింది. ఈ వ్యవహారం అతనిలో కోపాన్ని రేకెత్తించింది. రేకెత్తుతున్న కోపాన్ని అణచుకోవడానికి నల్లమందు పొగను అదే పనిగా తేగ త్రాగుతున్నాడు. ఇదే సమయంలో చాంగ్ వచ్చి తన అసమర్థతను వెల్లడించగానే, అతనిలో రగులుతున్న కోపం అగ్ని హర్షతంలాగున భళున బ్రద్ధలయ్యింది. సన్ త్సాయి తన నల్లమందుపైపును తపీమని పరుపుమీద పారవేశాడు. తన తొత్తువంక పురిమిచూశాడు.

“దండుగమారి తిండిపోతుతొత్తు కొడకా! నీది కొయ్య తుపాకీయటరా? కాల్చేయలేక పోయినావ్ వెధవ్వి! పిరికి లంజకొడుకా!” అని మొరిగాడు సన్ త్సాయి.

చాంగ్ కాళ్ళు గజగజవణికినాయి. నత్తి నత్తిగా, “హూ...జూ...ర్...అందులో ముసలివాళ్లున్నారు. పిల్లలున్నారు. అందరూ ఏడుస్తూ, పెడబొబ్బలుపెట్టూ, నేలమీద పడివొర్లుతున్నారు. వాళ్ళ ఏడ్చులూ, పెడబొబ్బలూ మన వాళ్ళలో కొంతమందిమనసులను విరిచేసి, మెత్తపరచివేసి నాయి. మీరు కోరుతున్నది వాళ్ళను....” చాంగ్ తాను చెప్పదలచినది పూర్తిచేయనేలేదు.

“అయ్....” అంటూ సన్ త్సాయి నిట్టూర్చినాడు. స్వీయమత ప్రబోధానికి ప్రాణాలను బలియివ్వడమే అమర పీఠమని లాగున ముఖం పెట్టి, సన్ త్సాయి పరుపుమీదకు తన తొత్తుని చేర్చి, తదేకంగా పైకప్పువంక చూడసాగాడు. కొద్ది

క్షణాల పాటున నిశ్చేష్టితంగా, శవంలాగున పరువుమీద పడి ఆలోచించసాగాడు. అటు తర్వాత, లోవలిజేబునుండి విజిటింగ్ కార్డును బయటకులాగి చాంగ్ నకు యిచ్చాడు.

“ఇదిగో! యిది హెడ్ క్వార్టర్స్ కు తీసుకుపో. ఇక్కడకు రావలసిందిగా కెప్టెన్ వాంగ్ గారిని ఆహ్వానించు” అని హుకుం జారీచేశాడు సన్ త్యాయి తావో.

చాంగ్ నకు అప్పటికే ముచ్చమటలుపోసినాయి. ఎందువల్లనంటే సన్ త్యాయి దొరగారు తనకేమి శిక్షవిధిస్తారోయనే. కాని సులభంగా గండం తప్పినందుకు చాంగ్ సంతోషంతో ఉక్కిరిబిక్కిరై పోయాడు. ఆకార్డును పుచ్చుకొని పూపిరాడకుండా అక్కడనుండి బయటికి పరుగులంకించుకొన్నాడు. ఆనల్లమందు గదినిదాటి బయటపడగానే, చాంగ్ పోకిరివాని లాగున టోపీని ఎడమకంటిపైకి దిగజార్చుకున్నాడు. చేతులు పూపుకుంటూ, రొమ్ము విరచి నడువసాగాడు.

సన్ త్యాయీ, అతని కూతురైన తినూయీలు కలసి, వరండాలో చకచకా సామానులు సర్దసాగారు. వరండాలో పున్న బల్లపై పంచదార పానకంలో నూరవేసిన కర్జూరపండ్లనూ ఆపిల్ పండ్లనూ, రేగుపండ్లనూ, టార్జెరైన్ నారింజపండ్లనూ ప్లేట్లలో అమర్చసాగారు. వారీ విధంగా, కెప్టెన్ వాంగ్ గారికి అతిథిసేవలు చేయుటకై కావలసినవస్తు సామగ్రిని యింకా పూర్తిగా చేకూర్చారో లేదో, యింతలోనే, వార్డుయజమాని చాంగ్, కెప్టెన్ వాంగ్ గారిని వెంటబెట్టుకొనివచ్చేశాడు. ఇంత

త్వరలో కెప్టెన్ వాంగ్ గారు వచ్చిపడగలరని సన్ త్నాయి ఘోషించలేదుకదూ, అందువలన అతడు అమితంగా గాబరా పడ్డాడు. తనపై అధికారిపట్ల ప్రదర్శించవలసిన వినయవిధేయతా పూర్వకలాంఛనాలనూ, సాష్టాంగదండ ప్రమాణాలనూ మరచి రోటితో వెల్లుల్లిపాయలు పోసి దంచుతున్నవాని మొగంపెట్టి దాసానుదాసుడనంటూ ముక్కునేలకు ఆనేటట్లుగా వంగి నమస్కరించాడు.

“మీరింత త్వరలోనే వేంచేస్తారని నేను అనుకోలేదు. లేకపోతే, ముందుగానే బయటికొచ్చి, మిమ్ములను ఆహ్వానించి తీసుకొచ్చేవాడిని. ఊమించ ప్రార్థిస్తున్నాను.” అంటూ సన్ త్నాయి క్షమార్పణవేడుకొని “తినూయీ! వెంటనే టీ తీసుకొనిరా!” అని కేకవేసి చెప్పాడు.

దమ్ము లాగటానికైనా దమ్ములేక తలుపు వెనుక నిలబడ్డాడు వాడు యజమాని చాంగ్.

అతిథులను రంజింప జేయుటలో తినూయీ అంజెవేసిన చెయ్యి. నల్లమందుపొగ సేవించుటకై వుపయోగించే పరువుపై వింతవెలుగు పడేటట్లుగా లాంపును మరింత కాంతివంతంగా ఏర్పాటుచేసింది తినూయీ. తనవక్షోజాలను కప్పతున్న జాకెట్టునుండి రోజారంగు సిల్కు జేబురుమాలును బయటికి లాగింది. ఆపట్టుపరువుపైవున్న పట్టుదుప్పటిని తన మెత్తని చేతులతో సరిచేస్తూ, చిరునవ్వులను చిందులాడిస్తూ, కెప్టెన్ వంక కొంటెగా క్రిగంటితో చూచింది.

“కెప్టెన్ యిక్కడకూర్చోండి. కొద్దిగా పొగసేవించండి” అని కోకిల లాగున కూసింది. “అదైన తర్వాత టీ త్రాగుదాం” అన్నది.

ఆ వెన్నెల విననకర వెదజల్లిన చూపుతూపులకు కెప్టెన్ కుక్కల కొడుకు మంత్రముగ్ధభుజంగం లాగున అయిపోయాడు. అచ్చా! అచ్చా! అచ్చా!” అంటూ, రొట్టలువేస్తూ ఆమెవంక జూస్తూ, మరొకమాట వానినోటి నెంట పెగలకపోగా, ఆమె సూచించిన తావులో కూర్చున్నాడు.

సన్ శ్శాయి పెదవులు బిగించి, చాంగ్ వంక వ్రేలు చూపుతూ, యికనున్న పోవచ్చునురా అన్నట్లు తలవూపాడు. అటు తర్వాతి తన కుమార్తెను పిలిచి, “తిసూయీ! కెప్టెన్ గారికోసం రెండు నల్లమందు హుక్కాలు తయారు చేయ్యి. నేను పోయి కెప్టెన్ గారికోసం నల్లమందు తయారు చేసుకొని వస్తా.” అని అంటూ అక్కడనుండి మెల్లగా జారాడు. చాంగ్ పోయిన దారినే పోయాడు.

జిత్తులమారి తండ్రి కనుచాటుకాగానే, ఆవగలాడి వయ్యారంగా వళ్ళువీరచుకుంది. తల ఎగరేస్తూ, కెప్టెన్ ను ఉద్రిక్తపరచుటకై, అతని కెదురుగావున్న సోఫాలో కూలబడింది. చారిద్దరి తలలకూ మధ్య అడ్డం జానెడు వెడల్పుగల నల్లమందుబల్ల మాత్రమే.

“కెప్టెన్ గారూ, మా బీద ఆతిథ్యాని మన్నిస్తారని భావిస్తున్నా” అన్నదావగలాడి. ఆమెకంతధ్వని అసలే పతనమైన

అతని మనోదారుణ్యాన్ని మరింతా నైపథ్యం జెందిస్తోంది. ఆ వయ్యారి తన ప్రేమతో పట్టుకొనివున్న నల్లమందు కడ్డిని స్పిరిట్‌లాంపుకు ఆహుతిచేస్తూవుంటే అది బుజ్‌మంటూ ధ్వని చేస్తోంది.

కెప్టెన్ కుక్కల కొడుకు, తిసూయీ రొమ్ములపై చేయి వేశాడు. నల్లమందు హుక్కాకై ఎదురుచూస్తోంది అతని నోరు. చిన్నగిన్నెలాగున నోరు తెరచుకొనివుంది. నల్లమందును ఆయిల్‌పేపరులో పొట్లం కట్టుకొని, మెల్లిగా పిల్లిలాగున వచ్చిన సన్‌త్సాయి వంక కెప్టెన్‌గాడు చూడనైనా చూడలేదు. వాడిలోకంలోవున్న ప్లేలేదు. తిసూయీ అందాన్ని మింగుతూ ఆమె వక్షోజాలపై చెయ్యిచేసి కామరుజాసంద్రంలో మునిగి వున్నాడా కెప్టెన్ బచ్చా. సన్‌త్సాయి పసుపుప్రక్కన నిలబడి, కెప్టెన్‌గాడికి వంగి నమస్కరించాడు.

“కెప్టెన్‌గారూ, అంతఎక్కువగా ఏమీలేదు. ఏదో ఉడతాభక్తిగా యీచిన్న పాకెట్టును సమర్పించుకుంటున్నా...” అంటూ సన్ గొణిగాడు.

సన్‌త్సాయి వెనుక చాంగ్ తలవంచుకొని, నిలబడ్డాడు. వాడు కెప్టెన్‌గాడివంక క్రిగంటితో చూశాడు. కెప్టెన్‌గాడికి యిదేమీ పట్టినట్లులేదు. వానికళ్ళు తిసూయీ అందాన్ని తాగుతున్నాయి. వాని దృష్టిని మరల్చటానికి గాను సన్ త్సాయి తాను తెచ్చిన నల్లమందు పాకెట్టుపైన చిన్న దెబ్బ వేశాడు. ఆచప్పుడుకీ కెప్టెన్ మేల్కొన్నాడు కాబోలు. తల తిప్పుకొని చూచాడు.

నల్లమందు కడ్డిలన్నీ ఆఖరైపోయాయని యిక తిసూయీ చేతిలో ఏమీ లేవని సన్ త్సాయి గ్రహించాడు. ఇదే అదను అనుకున్నాడు.

“కెప్టెన్ గారూ, నాకొక్క చిక్కు సమస్య వచ్చిపడింది. అని ప్రారంభించాడు సన్ “యీ చిన్న విషయానికి మిమ్ముల్ని అనవసరంగా కష్టపెట్టవచ్చునా...అనుకుంటున్నా”

కెప్టెన్ నోటిలో నుండి హుక్కా గొట్టం తీసాడు. నల్లమందు తన ప్రభావాన్ని అతనిపైగాఢంగా కలుగుజేసింది. అతని కళ్లుమిలమిలా మెరుస్తున్నాయి. “ఓ తప్పకుండా, తప్పకుండా చెప్పిండి! నాకన్నీ చెప్పేయ్యండి! నేచూస్తాగా...” అన్నాడు కెప్టెన్.

చాంగ్ వంక చూశాడు. సన్ త్సాయి, మంత్రం పారించోయి అన్నట్లుగా ఒక్క చూపు చూశాడు సన్ త్సాయి చాంగ్ వంక చిరునవ్వు వొలకబోసి, కెప్టెన్ గారూ! మొన్నటి రోజున మీ రెజిమెంటు మా పట్నాన్ని విడిచిపోగానే స్థానికంగా వుండే కమ్యూనిస్టు బందిపోటు దొంగలు వచ్చిపడ్డారు. అర్ధరాత్రివేళ మన కాపలాదార్ల నిద్రాన్ని ఖైదీలుగా పట్టుకొని పోయారు. కమ్యూనిస్టుల పీడబాస్తి అయ్యేటట్లుగావుందని తలచాను. అందుకని వాళ్ళపీడవదలించటానికని, వాళ్ళకు తలదాచుకోటానికి తావులేకుండా వుండటానికని, పట్నపు ప్రహరీ గోడకు వెలుపలవున్న కొంపలన్నీ కూల్చివేయాలని నిశ్చయించుకున్నా. ఇంకో విషయం ఏమంటే, యీ కొంపలే అక్కడ

వుంటే, కమ్యూనిస్టులు హాటి చాటున దాగి, మళ్ళీ దాడి చేయడానికి అవకాశం వుంటుందిగదా! ఏటిని కూల్చివేస్తే ఆ ముండా కొడుకులకు చాటుగాదాగి మనమీద ముట్టడి సాగించటానికి అవకాశంవుండదుకదా! అనుకున్నా అంతేగాకుండా. యీ కొంపల్ని కూల్చివేయాలని సంకల్పించానంటే, యింకొక విషయంకూడా వుందని మనవిచేసుకుంటున్నా. అదేమంటే యాంగ్ డన్ వద్ద ఒకచిన్న కొటలాంటిది కట్టించాలని నా అభిప్రాయం. కాని యీ రైతుముండాకొడులున్నారే వీళ్ళు - వీళ్ళు కమ్యూనిస్టు విషాన్ని తెగతాగాండి! వాళ్ళ నరనరాన కమ్యూనిస్టు విషం జీర్ణించి పోయిందంటే నమ్మండి... మనం తలపెట్టిన పనిని ప్రతిఘటిస్తున్నారు...." అని సన్ తాస్యి ఆ కెప్టెన్ కుక్కలకొడుక్కి కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక విషాన్ని నూరిపోయి సాగాడు.

అసలే నల్లమందు విషం మత్తు తలకెక్కివుంది కెప్టెన్ కు. అసలే వాడు హృదయంలేనిమనిషి. అసలే కోతి. కల్లుతాగింది. నిప్పు త్రొక్కింది, తేలుకుట్టింది అన్నట్లయింది కెప్టెన్ కు. సన్ తాస్యి మాటలు కెప్టెన్ లో పొరపాటు ఎకాస్తయినా మానవత్వ లక్షణం మిగిలివుంటే ఆకాస్తనూ తుడిచిపెట్టేసి నాయ్. సన్ తాస్యి తాను ఎక్కించదలచుకున్న విషం డోసు పూర్తిచేయక పూర్వమే, కెప్టెనుకు తలతిరిగినట్లయింది. వాడు బల్లమీద గబీమని ఒక్క గుడ్డు గ్రద్దాడు. బల్లమీద వున్న నల్లమందు దీపం ఎగిరిపడింది. వాడు అరవసాగాడు; "దాన్ని

అపెయ్యాలి! ఆ దొంగలనాయకుణ్ణి అరెస్టుచేయ్! అక్కడే కాల్చేయ్!” అని కూసాడు కెప్టెన్.

అతి వినయం వుట్టిపడేటట్లుగా నేలకు వంగాడు చాంగ్. కెప్టెన్ గారికి నమస్కరించాడు. కెప్టెన్ గాడి మాటలకు అడ్డు పడ్డాడు. “కెప్టెన్ గారూ! ఆ ముండాకొడుకులకు రమారమి ఆరేడు ఏళ్ళ నుండి కమ్యూనిస్టు తర్ఫీదువుంది. వాళ్ళేదైనా చెప్పదలచుకుంటే, అంతా కలసి కట్టుగా ఒక్కమాటగా నిలబడి అందరూ ఒక్క-మాటే వల్లిస్తారు. వాళ్ళతో వ్యవహరించటం చాలా కష్టం,” అన్నాడు చాంగ్.

కోతిముండాకొడుకు కెప్టెన్ గారి కళ్ళు ఆకస్మికంగా పత్తికాయలంత అయిపోయినై. ఒక్కగంటువేసి, కోతిలాగున పరుపుమీద నిలబడ్డాడు. గొంతుకను బాకాలాగున మ్రోగిస్తూ చాంగ్ వంక భయంకరంగా వ్రేలిని చూపిస్తూ, “ఏమంటున్నావ్? చచ్చుముండాకొడుకా! మహాసేనాధిపతి ఛియాంగ్ కై పేకుగారి ఆజ్ఞ యేమిటో తెలుసునా? ‘అసలు నేరస్థుడు దొరకకపోతే, వాడు తప్పించుకొని పారిపోకుండా వుండుటకు గాను వేలమంది అమాయకులనైనా సరే చంపివేయండి!’ అని రేపు ప్రొద్దున్నే ఆ గుడిసెల్లో వున్నవాళ్ళ నందరినీ మంద వేయండి. వాళ్ళమీద మరతుపాకిగుళ్ళ వర్షం కురిపించి, వాళ్లను హతమార్చండి” అని ఆజ్ఞాపించాడు.

సన్ త్సాయ్, కెప్టెన్ గారికి నమస్కరించాడు. అతివినయంగా “కెప్టెన్ గారూ, నేనొక చిన్న సలహాను మనవిచేసుకోవచ్చా?...” అన్నాడు.

ఆ మూడు బుర్రలూ ఒకచోట కూడినై. సమాలో చనలు సాగించినై. కెప్టెన్ కుక్కలకొడుకు నన్ తాస్య వీపు మీద “భేషోయ్” అన్నట్లు తట్టాడు.

“భలే తెలివితేటలు గలవాడివోయ్! నా కంపెనీ అదనుకోసం వేచివుంటుంది. అటు తర్వాతనే పాములను పుట్టలో నుండి బయటకు తోలుదాం!” అన్నాడా కెప్టెన్.

ఈ సమయానికి తినూయీ, ప్రక్కగదిలో తేనీటి విందునకు అన్నీ సమకూర్చింది. వచ్చి తే నీరు సేవించవలసిందిగా వారిని ఆహ్వానించింది.

ఆ మరునాటి ఉదయాన, సాందోజ్, డప్పుమోగిస్తూ, కొత్తవాగుపట్నపు ప్రహరీగోడలకు వెలుపలవున్న కుగ్రామ వీధులగుండా నడుస్తూ, “దొరవారు సైనికాధికారుల ఆమోదాన్ని సంపాదించారు. మీ కొంపలను కూల్చరహోయ్!...” అని చెప్పసాగాడు. వివరాలు కనుక్కోవాలనే ఆదుర్దాతో ఆ కుగ్రామంలో వున్న పిల్లలూ, పెద్దలూ, అందరూ తమ తమ గుడిసెల్లో నుండి బిలబిల బయటికి వచ్చారు. అతణ్ణి చేతులు పుచ్చుకొని వివరాలు చెప్పవలసిందిగా అడిగారు. ఒక్కక్షణంలో ఆపూరంతా మారుమోగి పోయింది.

“ప్రమాదం తప్పిపోయింది!” అని రైతులు సంతోషముతో అరచారు.

ఈ సంఘటన సంభవించి అప్పుడే అయిదుహోజులై పోయింది. దీన్ని గురించి అందరూ మరచిపోయారనే చెప్ప

వచ్చు. కాని. యింతలోనే ఒకనాటి వ్రదయం నాస్తా సమయం దాటిన తర్వాత, మూడువందలమంది కొమింటాంగ్ ఘాతుకులు, కొత్తవాగుపట్నం నుండి వొక్కుమ్మడిగా ఆకుగ్రామంపై పడ్డారు. ఆ కుగ్రామంలో వున్న రమారమి యిరవై కుటుంబాల కొంపలను చుట్టుముట్టేశారు. నైరుతిదిశలోవున్న మిట్ట యాంగ్ డంగ్ దానిపై మూడు మరతుపాకులను వుంచారు.

హీనూయే ఇది గమనించింది. ఆ తల్లి ముఖం తెల్ల పోయింది. పాలిపోయింది. దబదబా యింటికి పరుగెత్తింది. “షీయీని జాగ్రత్తగా కాపాడు. వాళ్ళు సోదా చేయటానికని పట్నం నుండి వచ్చిపడ్డారు.....” అని ఫెంగ్ తేస్సోతో చెప్పింది.

చిరుతపులి చర్మముతో తయారుచేయబడిన టోపీని నెత్తిపూద, నక్కబొచ్చు అంచువేసి కుట్టిన నల్లని పొడగాటి అంగీని ధరించి సన్ త్సాయ్ పాముతలగల బెత్తాన్ని చేతితో పూపుతూ, కుక్కలకొడుకు కెప్టెన్ వాంగ్ తో ముచ్చట్లాడుతూ ఆ కుగ్రామపు వీధులవెంట తిరుగసాగాడు. ఈ ఘాతుకులకు ముందు వార్డు యజమాని చాంగ్ నడువసాగాడు. వానిచేతిలో ఒక పిస్తోలు కూడా వుంది. షూ అనే రైతు యింటివద్ద చాంగ్ ఆగాడు.

“మన కోత యిక్కడనుండి ప్రారంభిద్దాం,” అన్నాడు వాడు.

నడువబోయే ఘాతుకానికి వాంగ్, సన్ త్సాయ్ లిద్దరూ నాయకులు కదూ! వారిద్దరూ తలలూపారు; దగ్గరగావచ్చారు.

ఒక్కక్షణంలో అన్ని దిక్కులనుండి కొమింటాంగ్ ఘాతుకులు, బల్లెములనూ, పిచ్ ఫోర్సులనూ, పారలనూ, పలుగులనూ భుజాలమీద వేసుకొని ముందుకొచ్చారు. షూ రైతుగారి దొడ్డిలోని గడ్డిమేటులవద్దకు ఆ కుగ్రామంలోవున్న స్త్రీలనూ, పురుషులనూ, పిల్లలనూ తోలుకొని వచ్చాడు. సన్ త్సాయ్ వికటాట్టహాసం చేయసాగాడు; వాని చేతిలోని బెత్తం గిరగిర తిరుగుతూ నేలను తాడిస్తోంది. వాని తెల్లని కనుగుడ్లు, నల్లని అద్దాలవెనుక, ముందుకూ వెనుకకూ తాండవిస్తున్నాయి. తల పై కెత్తి మృత్యుదేవతలాగున నవ్వుసాగాడు.

కోతి స్వర్గానికి పోయిందట! అక్కడ తన విధవచేష్టలతో అందరినీ నవ్వించిందట! అందరూ నవ్వుతుంటే, తానింత గొప్పపని చేయగలిగాను గదా అని ఉబ్బిపోయిందట! శాశ్వతంగా స్వర్గంలో వుండిపోతాననుకుందట! చిట్టచివరికి దిక్కుమాలిన చావు చచ్చిందట..... మీరొక కోతి ముండా కొడుకులు. సిగ్గు ఎగ్గు లేని కోతిసజ్జ..... కమ్యూనిస్టులు మిమ్మల్ని అతివాదులుగా మార్చివేశారు.....యిక్కడున్న కొంపలను కూలగొట్టాల్సిందిగా జాతీయ సైన్యం హుకుం జారీ చేసింది. ఆ హుకుంకు ఎదురు తిరుగుతారురా మీరు! నిరాకరిస్తారా? సిగ్గుమాలిన లంజకొడుకుల్లారా!..... ఎవడురా మీనాయకుడు? వాణ్ని ముందుకు రమ్మనండిరా!.....” అని సన్ త్సాయ్ మొరగసాగాడు. చికాకుగా వార్డ్ యజమాని ఛాంగ్ వంకకు తిరిగాడు; కళ్ళురిమి చూశాడు; “ఆలస్యం

చేస్తున్నా వెందుకురా, లంజకొడకా! పూ, కానీ!” అని అరచాడు.

ఫిస్టోలు పుచ్చుకొని, చాంగ్, షూ రైతుగారింట్లో చొరబడ్డాడు. ఒక డజనుమంది కొమింటాంగ్ మృగాలు వెంబడించారు. “బయటకు రండిరా! డైనమైటుపెట్టి యాకొంపల్ని కూల్చేస్తున్నాం! రండిరా! లంజకొడుకుల్లారా!” అని అరుచుచున్న చాంగ్ కంఠధ్వని బయటపున్నవారికి వినపడుతోంది.

గడ్డివాములవద్ద రైతులందరూ గుమిగూడి వున్నారు. వారి హృదయాలు కల్లోలకాసారాలుగా వున్నయ్. వారికి మనస్సు మనస్సులో లేదు. ఆలోచించుకోటానికిగాని, కలసి కట్టుగా ఏదైనా ప్రతీకారం సలుపుటగానీ వ్యవధిలేదు. ఈ బెడద వారిపై హఠాత్తుగా విరుచుకుపడింది. వార్డు యజమాని చాంగ్ ఎదుట మోకరిల్లాడు షూ అనే రైతు. అతని కాళ్ళ మీదపడి ప్రార్థించసాగాడు.

“నీపూ నేనూ బంధువులం. నాకొంపకుచిచ్చుపెడ్డావా?చాంగ్! వద్దు వద్దు!” అని షూరైతు అతిదీనాతిదీనంగా ప్రార్థింపసాగాడు.

చాంగ్ వి కటికిగుండెలు. అతని చేతిలోని ఫిస్టోలులోనికి అతని గుండెలలోని కటికితనం ప్రవహించి, మూడుసార్లు మొరిగింది. షూరైతుకాళ్ళు ఎగిరిపడినై. ఫిస్టోలుగుళ్ళ దెబ్బలుతిన్న షూరైతు గుండెలలోనుండి చిక్కని వేడికక్తం చిమ్మసాగింది. షూయొక్కకళ్ళు పిచ్చిగా గిరిగిరి తిరుగసాగినై. పత్తికాయలు

లాగున వుబ్బినై. నోరు తెరచుకునేవుంది; కాని, ఆనోటివెంట ఒక్క మాటఅయినా వెలువడలేదు. అతని కాళ్ళూ, చేతులూ గిలగిలా తన్నుకొని, కొయ్యబారిపోయినై. చనిపోయాడుషూ.

షూయొక్క భార్య, తన ఆరుమాసాల బిడ్డచు తీసుకొని పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చింది; యింకా రక్తాన్ని స్రవిస్తున్న తన భర్త మృతశరీరంపై పడి వలవల ఏడ్వసాగింది. “అయ్యో! దైవమా!.....”

ఆశేష్వయసుగలిగిన షూ కూతురు తన తలను రెండు చేతులతో అదిమివట్టుకొని, “అమ్మా!.....” అని అరస్తూ, తన తండ్రి గుండెలమీదపడి ఏడ్వసాగింది. అక్కడవున్న రైతుల హృదయాలు బాధతో వ్యధ జెందసాగినై. కనులనుండి నీరు ప్రవహించసాగింది.

కసాయి సన్ త్సాయ్ తన పాముతల బెత్తాన్ని వారివంక చూపుతూ, “ఇంకా ఎవకు ముందుకు రాదలచారు? అన్నాడు.

బూయూముఖంబ్రబారింది. అతనికళ్ళు నిప్పులను కురి పిస్తున్నాయ్. “మెషీన్ గన్లను ఉపయోగించుకోండిరా! పందల్లారా!.....” అని అరవబోయేసరికి అతని నోటిని లీతాత మూశాడు.

“ఇది వాళ్ళరోజు!” అంటూ బూయూను అవతలికి లాక్కుపోయాడు లీతాత. “గుడ్డిగా వాళ్ళ తుపాకులకు ఎరకా కూడదు.....” అని చెప్పసాగాడు.

అటుతర్వాత తువాణా కోపంతో ముందుకు దూక బోతూవుంటే అతనిభార్య, శ్రీమతి పెన్ అతణ్ని లంకించు కొని కదలకుండా వెనక్కు లాగింది. “ఈసమయంలో మీరు చేయగలిగిందేమీలేదు.” అన్నది.

“నేను ముందుకెళ్ళుతా,” అని పెన్ తాత తన కుమారున్ని హెచ్చరించాడు. శ్రీమతి చా, మరియు హీనూయే కూడా అతణ్ని వెనక్కు లాగారు. “నీజీవితం అమూల్యమైనది. కొంపలను కూలగొడ్డే గొట్టనీ! విచారపడకు! అన్నారువారు.

తోకత్రొక్కిన త్రాచులులాగున బుసలుకొట్టున్న యువకులను వృద్ధరైతులు గట్టిగా రెక్కలు పట్టుకొని ఆపారు. ఆ ప్రవేశంనుండి లాక్కొనిపోయారు. ఎక్కడివాళ్ళక్కడ సర్దుకున్నారు.

యీ దారుణ హత్యాకాండను చూసిన హీనూయే మనసు కలత జెందింది. ఆమె వినవినా యింటికి పోయింది. ఆమె యింట్లో ప్రవేశించేసరికి, ఫెంగ్ తే “షీయా తలకు రుమాలు చుట్టుకోండి. “సర్వనాశనమైపోయిందేతల్లీ!...అని అరచింది హీనూయే. “షూను చంపివేశారు!” అని చెప్పి, కుప్పకూలిపోయింది. “షీయా”ని కాగలించుకొని ఏడ్వనాగింది.

ఇంతలోనే కొమింటాంగ్ మృగాలు యిద్దరు గుడిసెలోనికి చొరబడుటనుచూసి, ఫెంగ్ తే ఆశ్చర్యపోయింది. వారి తుపాకులకు అమర్చబడియున్న కత్తులు ధగధగ లాడుతున్నయ్.

“బయటికి నడవండి!” అని ఆ మృగాలు మొగిగాను.
 “యీ యింటిని కూల్చేస్తున్నాం! నడవండి బయటికి!” అని
 హుకం జారీజేశారు; హీనూయే కాళ్ళను లంకించుకొని బర
 బర బైటికి యీడ్సారు. మూటనువిసరివేసినట్లు ఆమెను బయ
 టకి విసరివేశారు.

“దొర్ల వే ముండా!... దొడ్డా!” అని ఆమృగాలు
 అరచారు.

ఘెంగ్ తే గుండెలు దడదడలాడినాయ్, ఆమె “షీయా”ని
 వీపుమీద వేసుకుంది. వంగి ప్రాకుతూ, ప్రాకుతూ, యింటి
 ముందువున్న గడ్డివామివద్దకు చేరుకుంది. “షీయా” తలను పరు
 వుతో కప్పినతర్వాత తల్లిని సురక్షితస్థానానికి చేర్చుటకై
 అక్కడనుండి వెళ్ళింది.

కుక్కలకొడుకు కాప్టెన్ గాడు చేతిలో పిస్తోలు వూపు
 కుంటూ, షుమారు రెండువంగలమంది సైనికులను వెంటబెట్టు
 కొని రెండు గంటలలోపల అచ్చటవున్న కొంపలను కూల
 గొట్టించాడు; తగులబెట్టించాడు. “షీయా”, ఘెంగ్ తేలు గడ్డి
 వామివద్ద కూర్చొని వీడ్వసాగారు. షెన్ తాత వారివద్దకు
 వచ్చాడు. హీనూయేకూడా అక్కడేవుంది.

అతడు హీనూయే వంకకు తిరిగి, “ఏడవకండి. కళ్ళు
 తుడుచుకోండి. యీ భూలోక నరకంలో మనమింకా అనుభ
 వించవలసిన గడ్డుదినాలు ముందున్నాయ్. ఎన్ని చెడుదినాలు

వచ్చినా మనం వాటిని క్షేమంగా దాటేయగలం. శుభోదయం కలుగుతుంది! భయపడకండి!” అని వోదార్చసాగాడు పెన్ తాత.

14

కొత్తవాగుపట్నపు ప్రహరీగోడలకు వెలుపలవున్న పూరి గుడిసె లావిధంగా కూల్చివేయవడుటచే నూటముప్పదియారు మందికి తలదాచుకొనుటకు నీడలేకుండా పోయింది. ఈ నూట ముప్పదియారు మందిలో అందరికన్న చిన్నవాళ్ళు రెండు నెలల పసికందులు, అందరికన్న పెద్దవారికి డెబ్బదియారువళ్ళుంటాయి. తలదాచుకోటానికి తావులేకుండా చేయబడిన యీకాందిశీకులు, యాంగ్ డన్ కు గ్రామంలో ఒకమూలచేరారు. చాపలతో గుడిసెల నిర్మాణం సాగించారు. వీరు నిర్మించుకున్న పేటను, ఒక వార్డులో ప్రత్యేక పరిపాలన భాగంగా కొమింటాంగు పాలకులు గుర్తించారు. యీ రైతులపై నిఘాగా ఒక ఆఫీసునుకూడా తెరచారు. ప్రతిసాయంత్రం యీ ప్రత్యేకపేటలోని జనమంతా వున్నారా లేదా అని లెక్కిస్తూ వుండేవారు. ఈ పేటనువిడచి అయిదు “లీ”ల దూరంకన్న ఎక్కువదూరం పోవాలని ఎవరైనా అనుకుంటే ఆవార్డు ఆఫీసు అధికారుల అనుమతివ్రతాన్ని పొందాలి. ఈపేటలోని ఏకుటుంబాన్ని అయినా చూడాలని వారి తాలూకు బంధు వెవడైనా వస్తే, ఆవిషయాన్ని ఆ కుటుంబంవారు వార్డు అధికారులకు తెలియపరచాలి. ఆలా తెలియజేయకపోతే ఆ కుటుంబానికి మూడునెలల ఖైదు విధించబడు

తుంది. ఆవిధంగా భూలోక నరకం, భయంకరమైన ఘోర నరకంగా మార్చబడింది.

వార్డు యజమాని చాంగ్ రైతుల కొంపలను కూల గొట్టటంలో తన సామర్థ్యమును ప్రదర్శించి తన యజమానుల మన్ననలను పొందగలిగాడు. దానికి ప్రతిఫలంగా గ్రామ “ఆత్మ రక్షణ దళానికి” నాయకుడుగా నియమించబడ్డాడు. యాంగ్ డన్ గ్రామంలో ఒక పెద్ద మట్టిగోడనూ, ఏడు బారకాసులనూ నిర్మించాడు. దానిమూలంగా దీనికి “పెద్దగరిటె” అనిపేరు వచ్చింది. అంటే దూరాన్నుండి చూస్తే ఈ ఏడుబారకాసులూ, గోడా కలసి ఒక పెద్ద గరిటెగా కనపడుతాయన్నమాట. ఈ ఏడు బారకాసులలోనూ “ఆత్మరక్షణదళం” నుండి ఎన్నుకో బడిన యిరవై ఒక్కమంది కీలుబొమ్మసైనికులను నింపాడు. ఈ బారకాసుల సంరక్షణకై చాపలతో గుడిసెలు నిర్మించుకొని జీవితాన్ని వెళ్ళదీస్తున్న రైతులందరినీ పదిహేనువళ్ళ వయసు గలవారు మొదలుకొని అరవైవళ్ళ వచ్చిన వృద్ధులనూ, స్త్రీలనూ, పిల్లలనూ. — అందరినీ, — రాత్రి కాపలాదళంగా నియోగించాడు.

బారకాసులచుట్టూ నిర్మింపబడిన గోడకు ఆవలివైపున అరఫర్లాంగు పొడవున రాతి వంతెన కట్టవలసివుంది. యీ కార్యక్రమ నిర్వహణ భారాన్ని వార్డు యజమాని చాంగ్ ఏడేళ్ళ వయసుగలవారు మొదలుకొని పదిహేనువళ్ళ వయసు గలవారిపైననూ, అరవై డెబ్బే ఏళ్ళుగల వృద్ధులపైననూ,

వేశాడు. వంతునకు దగ్గరలో ఒక గుడిసె వేయించాడు. సూర్యోదయం గాకపూర్వమే, పిల్లలనూ, వృద్ధులనూ యీ గుడిసెవద్దకు తోలుకొనివచ్చేవాడు. అప్పటినుండి రాత్రికాపలా దారులు వచ్చేవరకూ వారిచేత పనిచేయించేవాడు. పొలాలలో ఏదైనా ఒక డేగ ఎగురుతూ అరచిందంటే ఆ విషయాన్ని యీ నిర్భాగ్యజీవులు చాంగ్ దొరవారికి రిపోర్టు చేసుకోవాలి. పొర పాటున క్రొత్తవా డెవడైన యీ గ్రామందిక్కు-గావస్తే, యీ నిర్భాగ్యజీవులు తప్పెటలు మ్రోగించి చాంగ్ దొరవారి ముఠాను హెచ్చరించాలి.

ఒకనాడు షెన్ తాత, మరియొక కుర్రవాడూ, వంతున వద్ద పహారా యిస్తున్నారు. ఆ సమయంలో యిరవైరెండు, యిరవై మూడేళ్ళ వయసుగల ఒక స్త్రీ వంతునవద్దకు వచ్చింది. ఆడ దాన్ని సోదాచేయాలంటే షెన్ తాతకు సగం చచ్చినట్లయ్యింది. అతడు సిగ్గుపడ్డాడు. కుర్రవాడు మాత్రం ఆమె దుస్తులను సోదా చేయకుండా వీపుమీద నాలుగుసార్లు మెల్లగా తట్టి 'వెళ్ళవమ్మా' అన్నాడు. ఆమె తన నడుమునకు కట్టుకొన్న పటకానుండి నల్లగా నిగనిగలాడుతున్న పిస్తోలును బయటకులాగి వాడివంకచూపి "కదలకండి!" అని ఆజ్ఞాపించింది. షెన్ తాత, ఆ కుర్రవాడూ గజగజలాడిపోయారు. వీళ్ళు సరిగా కాపలాకాస్తున్నారో తెలుసుకోవలసిందిగా క్రొత్తవాగుపట్నంలోని అధికార్లు యీ గుడిసేటి దాన్ని పంపారట! ఈముండ షెన్ తాతనూ, కుర్రాడినీ, పట్నానికి తోలుకొనిపోయింది. "పూర్తిగా సోదా జరుపుట

లేదు" అనే నేరాన్ని వారిపై మోపింది; వారిని ఏడురోజులు జైలులో వేయించింది.

ఆరోజు లగాయతు వంతెనవద్ద కాపలాకాసే డ్యూటీ చావకొంపలపేటలోని ఏవృద్ధునికైనా తగిలితే వారు తమకు బదులుగా బియా, లీ లాంటి యువకులను పంపేవారు. షెన్ తాతకు సంభవించిన సగఘటనను గురించి రైతులు నవ్వుకుంటూ వుండేవారు. అతన్ని చావకొంపల - కెప్టెన్ అని ఆనాటినుండి పిలువసాగారు. యాంగ్ డనువద్ద మట్టిగోడల నిర్మాణం జరిగిన నాటినుండి చావకొంపలపేట రైతుల దైనందిన జీవితం నానాటికి దుర్భరంగా జోచ్చింది. సివిల్ అధికారులూ, మిలిటరీ అధికారులూ, యీ నిరుపేద పేదరైతులపై రెట్టింపుపన్నులు వేయసాగారు. ఈవిధంగా యీ నిర్భాగ్యజీవులనుండి వసూలు చేసిన పన్నులను, కట్టెలు కొనుక్కోటానికీ, దీపాలు వెలిగించు కోటానికీ, తిండి కొనుక్కోటానికీ వేడినీళ్ళు స్నానాలఖర్చులకూ, ఊరపు ఖర్చులకూ, రైఫిలు బుల్లెట్లకూ, దుస్తులకూ, అమాం బావతు ఖర్చులకూ, సివిల్, మిలిటరీ అధికారుల వినియోగించు కోసాగారు. మూడుమాసాలు గడచి గడవక పూర్వమే, చావకొంపల పేటలోని యిరవై యేడు కుటుంబాలకు బిచ్చమెత్తుకొని బ్రతుకాల్సిన దుస్థితి ఏర్పడింది. పొయ్యిలోని పిల్లి లేవటంకట్టమై పోయిందంటే నమ్మండి. ఈ ప్రాంతపు రైతులోకంలో ఒక సామెత ప్రచారంలో వుంది. అదేమంటే, "జనపరిలో అమీర్, ఫిబ్రవరిలో ఫకీర్," అని. రైతులస్థితి ఆవిధంగా వుండేదన్నమాట చావకొంపలపేట నిర్మాణం, "ఫిబ్రవరిమాసం - కడుదరిద్రపు

మానంలో - ప్రారంభమైంది. యదార్థానికి యీమానంలో రైతుల చేతులలో దమ్మడి ఆడకపోయినా, ఒకకుటుంబానికి మరి యొక కుటుంబం సాయపడుతూ కాలం వెళ్ళదీస్తూవుండేవారు. ఆవిధంగానే యీసారికూడా కాలం వెళ్ళదీయసాగారు. ఏకుటుంబ మైనాకాస్త వంటచేస్తే, తక్కిన కుటుంబాలవాళ్ళు, ఆ కొంపకు వచ్చి, కొద్దోగొప్పో, యింతగంజి పోయించుకొని పోతూవుండేవారు. మార్చి నెలాఖరయ్యేసరికి, యీ యిరవై ఏడు కుటుంబాలలో ఏఒక్క కుటుంబంవద్ద ఒకగుప్పెడు గింజలైనా మిగలలేదు. బొచ్చెలు పుచ్చుకొని, భిక్షాటనకై, పట్నంలోనికి, పరిసర ప్రాంతాలకూ బయలుదేరారు పాపం! అంతకన్న చేసేదేముంది? చేయగలిగిందేముంది?

ఒకరోజున హీసూయే బిచ్చమెత్తుటకు వెళ్ళింది. తాను పట్టుకొనివెళ్ళిన కుండబొచ్చె నిండా మిలెట్ ధాన్యపుగంజి తెచ్చింది. అప్పటి ఆమె ఆకారంచూస్తే, జుత్తు అంతారేగి పోయి, కాళ్ళకు చెప్పలులేకుండా, వంటినున్న గుడ్డలుచినిగి పోయి, మహా వికృతంగా వుంది.

మట్టి మూకుడునిండా చోడిజావ నింపుకొని, వితంతువు హీసూయే ఒకనాడు యింటికి తిరిగివచ్చింది. ఆమె ఆకారం మహా భయంకరంగా వుంది. జుత్తురేగి పీచులాగున గాలికెగిరి పోతోంది. కాళ్ళకు చెప్పలులేవు. ముఖమంతా మట్టి మరకలు! చేతులుగోగు పుల్లల్లాగున్నాయ్! అడుగులేసి అడుగు వేయటమే ఆమెకు అమితబాధాకరంగా వుంది! ఆమె తన చాపకొంపలోనికి ప్రవేశించగానే “షీయా” లేచి కూర్చున్నాడు.

“నా గాయాలు కొంచెం నయమైనాయమ్మా. రేపు నీతో కూడా ముట్టెత్తటానికి వస్తాను,” అన్నాడు.

“మొన్న నేగా పుళ్ళలోచీము కనపడింది. నువ్వురాలేవు నాన్నా!- వద్దు!” అని చిరునవ్వు నవ్వుతూ అన్నదామాతృ మూర్తి. ఇంతలోనే ఒకచిన్న బక్కెట్టును చేతిపుచ్చుకొని లోనికి పోవేశించింది. ఫెంగ్ తేస్.

లేచికూర్చున్న “షీయా”ను జూచి ఫెంగ్ తేస్, “మళ్ళీ లేచికూర్చున్నావా? వద్దనిఎన్నిసార్లు చెప్పాను?” అని చివాట్లు వేసింది. “షీయా” పక్కగా మోకరిల్లి, అతణ్ణి బుజ్జగించి పడుకోబెట్టింది. తల్లియిచ్చిన మట్టిమూకుడు తీసుకొని, చోడి జావను అతనిగొంతులో పోయేసాగింది.

హీనూయే ఆ చాపకొంపలోనుండి బయటకు అడుగు వేసిందోలేదో ఎదురుగా ప్రత్యక్షమయ్యాడు సాండోజ్. ఆయ మదూత వీపుమీద వేలాడుతోంది ఒకతుపాకి. సైన్యంలోనికి బలవంతంగా మనుష్యులను లాక్కె-ళ్ళ టూనికొచ్చానంటూ వాడు ప్రతికొంపా గాలిస్తున్నాడు. యదార్థానికి అసలుకిటుకు ఏమిటంటే, కొమింటాంగ్ ఘాతుకులకు జేబులోపైసలు అయి పోయినప్పుడెల్లా, రైతులనుండి డబ్బు గుంజటానికి యీ వన్నా గంపన్ని బయలుదేరుతూ వుంటారు, నిజానికి వాళ్ళకు సైనికులు అక్కరలేదు. సైన్యంలో జేరవలసిందిగా బలవంతపెట్టే జేరటం యిష్టంలేని రైతులుదానికి బదులుగా జరిమానాగా, ఎంతోకొంత డబ్బు యిచ్చుకోవాలిగా! యిచ్చుకుంటారుగా! అదిజేబులో వేసుకోవచ్చు! యదార్థానికిది, కుటుంబంలోని ప్రతియువకునిపై

పడే తలపన్ను! ఈ పన్నుమూలంగా కొంపలారిపోతాయ్! సైన్యంలోనికి పనికివచ్చే కుర్రాళ్ళు కుటుంబంలో లేకపోయినా, యీపన్ను యిచ్చు కోవాల్సిందే! అదే విచిత్రం!

“యుద్ధానికి పనికివచ్చే యువకులు సీయింట్లో లేరుగా. అందుకని సేపు ప్రభుత్వానికి ఒక ఇరసథానాన్యాన్ని సమర్పించు కోవాలి... మూడుసోజులు పైము...” అని చెప్పి సాండోజ్, ప్రక్కగుడిసెకు పోయాడు. హీనూయే తలవొంచుకుంది. ఈమె ఏమనుకుంటున్నదీ చూడకుండానే, పెన్ తాత యింటికిపోయి, “సైన్యానికి పనికివచ్చే కుర్రాడు సీకొకడున్నాడు. నువ్వొక అగ బస్తాథానాన్యాన్ని ప్రభుత్వానికి యిచ్చుకోవాలి.....” అని ఆజ్ఞపించాడు.

ఆరోజున అర్ధరాత్రి వేళవరకూ, చాపకొంపల నగరం లో, ఎక్కడ విన్నా ఏడ్చులూ పెడబొబ్బలే. హీనూయేను ఓదార్చి, నిద్రబుచ్చి, బియ్యం, పెన్ తాత లిద్దరూ, శ్రీమతి లీ యింటికిపోయారు. అక్కడ ఆమె సూదిపోట్లతో తనజబ్బును నయంచేసుకోవాలని యత్నిస్తోంది. ఇక్కడ హీనూయేగారి గుడిసెలో “షీయా” కళ్ళుమూసుకొని పడివున్నాడు. అతనికి ఒక కల వచ్చింది కాబోలు! ఆకలలో అతనికి కళ్ళకు తనలాంటి యువతి ఒకతె కనపడింది! ఆయువతి వంటినిండా రక్తం! గుంటలో పడివుంది! అకస్మాత్తుగా ఆ యువతిలేచి నిలబడి, “యీ భూలోక నరకంనుండి పారిపో!...తప్పకో...” అని అరచింది! ఇదంతా అతనికల. వణుకుతూ మేల్కొన్నాడు. మెల్లగాలేచి కూర్చున్నాడు.

అప్పుడే మెల్లగా అడుగులు వేసుకొంటూ, ఫెంగ్ తేస్సే లోపలికి వస్తోంది. “చూడూ, దీన్ని నీకిమ్మని లీ నాకు యిచ్చాడు. అతడు కాపలాకాస్తున్నాడు.....,” అని. సుభ్రమాశ్చర్యా లతో కూడుకున్న హృదయంతో, ఫెంగ్ తేస్సే తన కొప్పలో దాచిన కాగితాన్ని బయటకుతీసి అతనికి, అందిచ్చింది.

“షీయా” ఆచీటిని విప్పాడు. నిప్పుపుల్ల వెలిగించి, దాని వెలుగులో ఆచీటిని చదువసాగాడు.

“కాన్ స్క్రిప్షన్ లెవీకి వ్యతిరేకంగా ఆందోళన సాగించు టకై స్థానిక పార్టీ శాఖను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కాంటీకమిటీ మిమ్మలను ఆదేశిస్తోంది” అని వున్న దా చీటీలో*.

అతడా కాగితాన్ని నోటిలో వేసుకొని నమిలివేశాడు. “నిద్రపో! చెల్లీ!” అని ఫెంగ్ తేస్సేతో అన్నాడు. ఒక్కక్షణం గడచిన తర్వాత లేచి కూర్చున్నాడు. ఫెంగ్ తేస్సే, హీనూయేలు నిద్రపోతున్నారు. వారి పూపిరిచప్పుడు అతనికి వినవస్తూనే వుంది.

నిద్రలో, ఫెంగ్ తేస్సే, “నేనే షీయా, షీయాయే నేను...” అని కలవరిస్తోంది.

* కాన్ స్క్రిప్షన్ లెవీ అంటే, ప్రతికుటుంబం, ఒక్కొక్క యువకుణ్ణి సైన్యంలోనికి పంపాలి. అలా పంపకపోతే, దాని బదులుగా ప్రభుత్వం విధించిన పన్ను చెల్లించుకోవాలి. వివరాలు యింతకు ముందు పేజీలలో వచ్చినాయి. ఆసవాదకుడు.

“షీయా” నిట్టూర్చాడు, “పిచ్చిపిల్ల! చంపేయబడ్డ చెల్లెలిని తలచుకుంటోంది!” అని తనలో తాను అనుకున్నాడు. చాపకొంప యొక్కతలుపు వద్దకుప్రాకి పోయాడు. అక్కడున్న ఒకచిన్న స్త్రీలుపై కూర్చున్నాడు. మసక వెన్నెలలో, యదార్థ షీయా సమాధివంక చూడసాగాడాదళ నాయకుడు.

నిద్రలో అటునుండి యిటు వత్తిగిలిన ఫెంగ్ తేన్ చేయి ఖాళీగావున్న షీయా పడకపైపడింది. ఆఖాళీతనం ఆమె మేల్కొనుటకు కారణమైంది, ఉలిక్కిపడి లేచింది. “అమ్మా!... షీయా... ఎక్కడ?...” అని అరచింది.

ఆ అరపుతో తల్లిగుండె హీనూయే అదరి, లేచింది. “బిడ్డా!...బిడ్డా!...” అని అరచింది.

“నేను యిక్కడేవున్నా,” అని జవాబు చెప్పాడు. “షీయా”. మాతృదేవత హృదయం సంతృప్తిజెంది; బిడ్డను కౌగలించుకొన్నది. “బిడ్డా! ఇక్కడేమి చేస్తున్నావ్?” అని అడిగింది తల్లి.

ఆందోళిత హృదయమైన ఫెంగ్ తేన్, “బియూచెప్పిన మాటలు మరచిపోయావా? గాయాలు తగిలిన మనిషి, యిటూ, అటూ తిరుగరాదు” అని మందలించింది.

మాతృమూర్తి అయిన హీనూయే గుండెలకు తలను ఆన్చి, అతడు, “ఏమిటో యిదిగావుందమ్మా!” అన్నాడు. ఫెంగ్ తేన్ చేతిని తన చేతిలోనికి తీసుకొని, “ననగాడు మన కొంపలను కూల్చిన వైనంనీకు తెలుసుగా చెల్లి” అన్నాడు.

ఫెంగ్ తేన్ అతనికివంక నిర్లిప్తంగా చూస్తూ, “వాడు అనేకమంది సైనికులను వెంటబెట్టు కొచ్చాడాయ్. వాణ్ణెలా ఆ పగలం?” అని గొణిగింది.

కాన్స్క్రిప్షన్ లెవీ యివ్వకుండా యీసారి తప్పించు కోగల మని భావిస్తున్నావా?”

“తింటానికి పట్టెడుకూడు ఒక్క కుటుంబానికైనా లేదు, మనమెలా చెల్లించగలం? అందర్నీ చంపెయ్యనీ; అదే మంచిది!”

అనంగీకార సూచకంగా “షియా” తలవూచాడు. “అలాకాదు. ఇళ్ళ కూల్చివేత వ్యతిరేకోద్యమంలో నేను పొర పాటు చేశాను. నాయకత్వాన్ని చక్కగా నిర్దించలేక పోయాను. నిజంగా పనిచేసే సంఘం మనకు లేకపోయింది. తుంగవత్ వంగు; జాప్యం చెయ్యి! అన్నజిత్తు ప్రయోగించాడు సన్ గాడు. దాన్ని జూసి మోసపోయాం.....”

“శత్రువుల కళ్ళపడకుండా తప్పకోండంటూ సలహా యిచ్చిన వారిలో మీరొకరు గారా? మేమంతా తెలివితక్కువ వాళ్ళం.. ఎత్తుకు పైఎత్తు ఎత్తి వాణ్ణి చిత్తుచేయటం మాకేమి తెలుసు? జాగ్రత్తగా, మెల్లగా, వాడిపని పట్టాల్సింది,” అని గుక్కతిరుగుకుండా ప్రశ్నించింది ఫెంగ్ తేన్.

“ఇళ్ళు కూల్చివేత సంఘటన నుండి మనం యీసారి నష్టపాతాన్ని నేర్చుకుందాం. మీ ఏడుగురూ కలసి పార్టీ శాఖగా ఏర్పడుటకు మన పార్టీ ఆమోదించింది. మీరంతా

కలసి కాన్స్క్రిప్షన్ లెవీకి వ్యతిరేకంగా పోరాడాలి. మెత్తగా తప్పించుకోండి, గట్టిగా యెదిరించండి, చివరిదాకా పోరాడండి! గోడలకు వెలుపలివూరిలో ముప్పైత్తుకోటానికి లీ ఎలాగూ రేపు పోతాడుగా? ఈ విషయాన్ని అందరితో చర్చించి రమ్మని చెప్ప” అన్నాడతడు.

చీకటిలో దారి తడుముకుంటూ బయటకు పోయింది హీనూయే. మరలలోనికి వచ్చి, “తూర్పున తెలిరేఖలు అగు పిస్తున్నాయి. పట్నం నుండి కుక్కల కొడుకులు మళ్ళీ వచ్చి పడతారు; పోయి పడుకో నాయనా!” అని “షీయా”తో చెప్పి, ఫెంగ్ తేన్ వంక తిరిగి, “అతణ్ని లోనికి మోసుకుపో,” అన్నది. మరల ద్వారంవద్దకు పోయి నలువంకల కలయ జూచింది. అంతటా ప్రశాంతంగా వుండుటను జూచి, స్థిమిత పడింది.

అటు తర్వాత మూడురోజులపాటు లెవీ విషయం, పట్నంలోను పట్నపుగోడలకు వెలుపలనూ, సముద్ర గర్భస్థ బడ బానలంలాగున కుతకుతలాడింది. నాలుగోనాడు లెవీ వనూళ్ళకై చాంగ్, సాండ్రోజ్ ను పంపాడు.

మొట్టమొదటిగా సాండ్రోజ్, లీ తాత యింటికి వెళ్ళి, కర్కశంగా, ‘మీ కుటుంబం కట్టాల్సిన పన్నుకట్టేయ్. వూ! త్వరగా కానీ!’ అని అధికారిక తత్వాన్ని ప్రదర్శించాడు.

తన గుడిసెలో వున్న బెంచీని బయటకు లాక్కొచ్చాడు లీతాత. సమ్రత వుట్టిపడేటట్లుగా వంగి నమస్కరించాడు.

చిరునవ్వు చిలకరిస్తూ, “దయచేయండి! కూర్చోండి!” అని మర్యాద చూపించబోయాడు లీతాత.

“ఛీ!” అని వుమ్మి వేస్తూ, సాండోజ్, “నేకూర్చోను నీ లెవీ ఏది!” అన కోపంగా మొరగసాగాడు.

“మేం చచ్చిపోవాలని జాతీయ సైన్యం కోరుతూవున్నట్లయితే మమ్ములను నింపాదిగా చావనీయండి. మా కొంపలు కూల్చారు; భూములు లాక్కొన్నారు మీరు! మమ్ములను పీల్చి పిప్పిచేశారు! మా మూల్గులను పీల్చివేశారు! ఇంకా మా వద్దేముంది! పన్ను కట్టమంటే ఎలా కట్టగలం! ఎక్కణ్ణుంచి తేవాలి! డబ్బుకు బదులు మనుష్యులను రమ్మంటే, మీ వెంటపడి రావటానికి సిద్ధంగా వున్నాం!” అన్నాడు లీతాత.

చివాలున లేచి నిలబడ్డాడు సాండోజ్. మృగం దూకే చిరుతపులిలాగున లీ తాత వంక చూచాడు. “ఆఁ! ఎంత ధైర్యం! మొనగాడివయ్యావ్! లెవీకి వ్యతిరేకంగా ఫిర్యాదు చేయడలచుకుంటే, నాతోపాటు గ్రామానికి రా! ఏయ్! ఏమిటీ ఆడాల్లు గొడవచేస్తున్నారా!”

“సరే! పోదాంపద! పుట్టుట గిట్టుట కొరకే, ఇప్పుడో అప్పుడో, ఎప్పుడో వొకప్పుడు చావు తప్పదు; ఏదైనా వొకటే; ఏదో వొకరోజున మీరు మమ్ముల్ని పొట్టబెట్టుకోక మానరుగా!” అన్నాడు లీతాత.

“రావోయ్! నాతో రా! అని అరచాడు సాండోజ్.

ఇంతలోనే రంగంలోనికి వచ్చాడు షెన్ తాత,
 “సాండోజ్! నీవు మాలాగే నొకప్పుడు ముట్టెత్తాన్. బీదరిక
 మంటే యేమిటో బాగా రుచి చూశావు నువ్వు. లేవీ యిచ్చు
 కోటానికి బిచ్చగాళ్ళకు తాహతు వుంటుందా? ఎక్కణ్ణుంచి
 తీసుకొనిరాగలరు? గుండెలు తడుముకొని, నిదానించి ఆలో
 చించి చెప్ప!” అని అడిగాడు షెన్ తాత. షెన్ తాత కం
 తంలో శీతలత్వం ధ్వనించింది.

సాండ్రోజ్ ఒక్కక్షణం నిరుత్తరు డయ్యాడు.
 ఏమనిజవాబు చెప్పగలడు? సిగ్గుతో శలవంచుకొన్నాడు.
 “మిరివ్వగలరని నేనంటుంటేదు. నేనూ బ్రతకాలి కాబట్టి
 యిష్టద్యోగం చేస్తున్నా. నాతో పోట్లాడి ప్రయోజనము
 లేదు,” అని గొణిగాడు.

“ఓయ్! నీతో పోట్లాడటములేదు మేము? నువ్వు
 తిరిగివెళ్ళి, మా తరపున ఒక మంచిమాట వెయ్యి. ఈసారి
 లేవీకోసం నొక్కవద్దని అధికారులతో చెప్పి. అంతే మేం
 కోరుతున్నది,” అన్నాడు షెన్ తాత.

“సరే! నాకు లేవీ వద్దు; ఏమీవద్దు, వాద్దు యజమాని
 చాంగ్తో మీరే మాట్లాడండి” అని చెప్పి, సాండోజ్
 తుపాకి భుజాన వేసుకొని, సిగ్గుతో చచ్చిపోతున్న మనిషిలాగున
 నడచిపోయాడు.

నూర్యస్తమయం కాగానే ఆత్మరక్షణ దళానికి, జెం
 దిన కీలుబొమ్మ సైనికులు ఆర్థరు యాంగ్ డన్ కు వచ్చి

బియ్యాను, పెన్ తాతనూ, లీ తాతనూ, ఇోలుకుపోయారు. ఈ వార్త రైతుల చెవినిపడింది. వారు భయకరిపితులయ్యారు.

లీ, “షీయా” ఫెంగ్ తేస్సెలు సమావేశమైనారు. ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. అటుతర్వాత, లీ, ఫెంగ్ తేస్సెలు యితర రైతులతో కలిసి చర్చించారు. సాయంత్రమయ్యేసరికి, చాప కొంపల సెటిల్ మెంటులోని రైతాంగమంతా కార్యరంగం లోనికి దూకింది. శ్రీమతులు హిసియావో షూ, ఫెంగ్ తేస్సెలు రైతాంగనలకు నాయకత్వం వహించారు. లీ, తువాన్, క్వాంగ్, షన్ లు రైతులకు నాయకత్వం వహించారు. తమ కొంపలలో సామాగ్రిని, వండుకునే బొచ్చెలూ, పీటలూ, చేటలతో సహా భుజాన వేసుకొని, రైతులు బయలుదేరారు. ఎక్కడికి? ఎందుకు? తమవద్దనున్న యీ కాస్త సామాగ్రినీ, లెవీగా సమర్పించుకోవటానికి గ్రామానికి అభిముఖంగా బయలుదేరారు.

“ఎలాగైనా మేం యింటివద్ద కూడులేక చచ్చేవాళ్ళమే! కావాలంటే జైలులో పారేయండి మమ్ముల్ని! డబ్బుకు బదులుగా యీ సామానులు యిస్తాం! తీసుకోండి!” అని అరవసాగారు ఆ రైతులు యాంగ్ డన్ లో కాలుపెట్టగానే.

ఒక యింటిలో నుండి మెల్లగా బయటకు వచ్చాడు వార్డు యజమాని చాంగ్. రైతాంగానికి అభిముఖంగా నిలబడి, “జాతీయ లెవీని నిరాకరించే గుండెలుగల మొగవాడెవడురా? మిమ్ముల్నింధరినీ అరెస్టు చేస్తున్నా...” అని మొరిగాడు.

శ్రీమతులు హిసియావో, షూ గార్లు ఆ మూర్ఖుని చూచాలపై వడి, “నీపిస్తావుతో మమ్ముల్ని కాల్చి చంపు!

మా బ్రతుకు మహానరకంగా వుంది! దీన్ని అంతంచెయ్యి!” అని అరచాడు.

దీనికి ఉపరిగా యిరవైమంది వృద్ధమాతలు అతణ్ణి చుట్టుముట్టారు. అతడు విస్తుపోయి పది అడుగులు వెనక్కు పోయాడు.

క్వాంగ్ ముందుకొచ్చాడు. “ఈనాడు నీవు మాకు వాడ్లు యజమానివి. మా రైతులతో నీకు పనిలేదుకదూ! కొంటే మేజిస్ట్రేటు గారికి విజ్ఞప్తి చేసుకుంటాం. ఆయన కూడా రైతులతో యెవ్వరికీ అవసరములేదంటే, మేమంతా కట్ట కట్టుకొని, ఆనకట్టమీదనుండి నదిలో దూకుతాం!” అన్నాడు.

రైతులు యావన్నండీ చాంగ్ చుట్టూ మూగారు. అతణ్ణి కదలనివ్వలేదు. అక్కడనుండి తప్పకోవాలనుకున్నాడు చాంగ్. కాని దారిలేదు. ఇలాంటి చిక్కుల్లో చిక్కుకోవటం అతనికి యెంతమాత్రం యిష్టంలేదు. చుట్టూ జనం అంత కంతకు మూగిపోతున్నారు. పిసోలును ఒకచేతితో గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. కాని దాన్ని పేల్చే శక్తి అతనిలో శూన్యమైంది. ఆందోళనతో అతని ముఖం యెర్రబడింది. “సరే సరే,” అంటూ అతడు, లెవీని, విధించినవారు మహా ఘనత వహించిన సన్ గారు. వారిని కలుసుకోటానికి మీరంతా నాతో పట్నానికి రండి.....” అన్నాడు.

లీ తన పిడికిలిని గాలిలో వూపుతూ, “యమధర్మరాజు వద్దకు రమ్మన్నా వస్తాం. మాకేం భయం, ఈ దిక్కుమాలిన జీవితం కంటే చావు మేలు!” అని అరచాడు.

షుమారు వందకు పైగా రైతులు ఆ నినాదాన్ని అందుకున్నారు. “పోదాం పదండి! లేవీ క్రింద యీ వస్తువులు జమ కడదాం!... బుద్ధితెచ్చుకోండి! యీరైతులందరినీ ఛియాంగ్ కై షేకు చంపితే, వానికి వంటలు పండించి పెట్టేవాళ్ళేవళ్ళు? గాలి తిని బ్రతుకుతాడా?” అని అరవసాగాడు. తమ సామాగ్రిని భుజాలపై మోసుకొనివస్తున్న ఆ రైతుజన సందోహం ప్రవాహంలాగున ముందుకుసాగింది.

వారి బారినండి తప్పించుకొని చాంగ్ పట్నంలోకి పారిపోయాడు. వారిని సన్ వద్దకు వెంటబెట్టుకొని వెళ్ళుటకు బదులు, ఆత్మరక్షణ దళం సైనికులను తెచ్చి వారిని పారదోలుటకై పట్నంలో దూరాడు! సైనికులను పంపాడు, కాని, రైతులు పట్నంవిడిచి పోవుటకు నిరాకరించారు. సూర్యాస్తమయం అయ్యేవరకూ, రైతులు అరచారు, ఆక్రోశించారు; చీకటిపడగానే తాము తెచ్చుకున్న బెంచీలపై నిద్రించారు. తెల్లవారగానే బాచ్చెలు పుచ్చుకొని, పట్నంలోవున్న ప్రతి కొంపకూ, బారకాసుకూపోయి, ముట్టెత్తుకుంటూ, తమ కష్టాలను చెప్పకోసాగారు. ఇలా మూడు రోజులు గడిచేసరికి పట్నవాసులలోనూ, కొంతమంది సైనికులలోనూ, రైతులపట్ల సానుభూతి యేర్పడింది. వారందరూ రైతులతో కలసి నిరసన ప్రదర్శనం జరిపారు. వందమందితో బయలుదేరిన పూరేగింపు మూడువందలకు పెరిగింది. సన్ గారి యింటి మెయిన్ గేటు దగ్గర యీ పూరేగింపు దిక్కులు పిక్కటిల్లేలాగున నినదించింది. సానుగోరోజున, సన్ కళ్ళు తెరచాడు. పరిస్థితులు చేతులు

జారిపోతున్నాయని గ్రహించాడు. ప్రదర్శకులకు జవాబిచ్చుటకు స్వయంగా బయటకొచ్చాడు.

“చావకొంపలవాళ్ళు లెవీ కట్టాల్సిన గడువు పొడిగించ బడింది...” అని అన్నాడు కృతకమందహాసవదనంతో.

ఇంకా ఏదో చెప్పబోయేలోపలనే, ఫెంగ్ తేన్ కంఠం విచ్చి, అరచింది; “ఇంకోసారి మోసపోం. మూడు రోజులు గడువకముందే లెవీ మళ్ళీ వసూలు చేస్తావు. మమ్ముల్నింద రిసీ ఒక్కసారే గొంతుకోసి చంపేసెయ్యు! చిత్రవధచేసిచంపుతా వెంతుకు ! నీ మరతుపాకులతో మమ్ముల్నిందర్నీ కాల్చి పారెయ్య !”

“సరే ! సరే ! మీరంతా పొండి! మీరేమీ యివ్వ క్కరి లేదులే” అన్నాడు.

“పచ్చి అబద్ధం! మేమేమీ యివ్వనవసరం లేకపోతే మా వాళ్ళు ముగ్గుర్నీ యెందుకు వదలి పెట్టవ్? అని అరచాడు తువాన్.

“వెళ్ళిపొండి ! వాళ్ళను యిప్పుడే వదలుతాం !” అని తన బౌదాధ్యక్షుని ప్రదర్శించాలని యత్నించసాగాడు సన్.

“బ్రతుకుతే అంతా ఏకంగా బ్రతకదలచాం ! చావొస్తే అంతా కట్టకట్టుకొని చావదలచాం! వాళ్ళను వదిలితే గాని మేం యిక్కడనుండి పోం!” అని అరచాడు క్వంగ్.

ఏదోమాట్లాడుచామని నోరు తెరవయత్నించాడు సన్; కాని, ఉద్రిక్త ప్రజాసేకపు కంఠధ్వని ఆతణ్ణి ముంచెత్తివేసింది. తుదకు

తోక ముడిచిన కుక్కలాగున, “వాళ్ళను వదులుతాను. వాళ్ళను వదులుతాను” అంటూ అక్కడనుండి పారిపోయాడు.

ఈ జనప్రవాహాన్ని జూచిన సన్ గారి భవన రక్షకుల గుండెలు భయంతో కంపించిపోసాగాయి. తుపాకులను ఎక్కు పెట్టారు. భవనంలోదూరి పెద్దగేటును మూసివేశారు. ఇనుప కమ్మాలతో బంధించారు. రైతులు ఉద్రిక్తులై గేటుమీద రాళ్ళవర్షం కురిపించసాగారు. “ఘైదీలను వదలండి!” అన్న నినాదం ప్రక్కనున్న కొంపలను ప్రకంపిత మొనరించింది.

సన్ గారి యింటివెనుకనున్న కోటనుండి పోలీసులు యిరవైమంది బాయ్స్ నెల్లను ఎక్కు పెట్టి వచ్చారు. “పోతారా ? కాల్చమంటారా?” అని రైతులను బెదిరించారు.

“చంపండి! కాసియండి మీ దారుణహత్యాకాండ” అని అరచింది ఫెంగ్ తే.

“వూఁ! చూస్తారేం ? చంపండిరా! మమ్ముల్ని! పొడ వండిరా! మమ్ముల్ని!” అని అరుస్తూ, రైతులు, పోలీసులను చక్రబంధంలో బిగించారు.

“కంగారుపడకండి,” అని అంటూ పోలీసులు ఆ రైతులను బుజ్జగించ యత్నించారు. “ఒక్కొక్కరే మాట్లాడండి,” అన్నారు పోలీసులు. ఆ జనం పోలీసులను చుట్టుముట్టావుంటే, పోలీసుల తుపాకీలు ఆకాశం వంకకు తిరిగినాయ్.

సంధ్యా సమయమయ్యేసరికి, సన్ గారి నరాల బిగువ సడలిపోయింది. కోటిలాగున గంతులేయసాగాడు. పట్నపు

తూర్పుగేటును కాపలాకాస్తున్న మువైమంది ఆత్మరక్షణ సైనికులను యిక్కడకు తీసుకొని రావలసిందిగా కబురంపాడు. వాళ్లు వచ్చి రావటంతోనే, దూరంగా వుండేకొన్ని తుపాకిగుళ్లు పేల్చారు. తుపాకుల మూతులనుండి పొగబయటికి పోయిందో లేదో, వాళ్ళను రైతులుచుట్టు ముట్టేశాను.

“భూలోక సరకం ప్రజలనుహత్య చేస్తోంది!” అని ఆ రైతులు అరచాను.

పోలీసులలో ఒకడు తనతుపాకిని క్రిందపారేసి, “జనాన్ని చంపటానికి సన్ గాడి డబ్బును యికముందు ఎవడు తీసుకున్నావాడు తనతల్లిని చొరచినంత ఒట్టే! సన్ గాడు తనంతతానే యీ జనాన్ని చంపమను!” అని అతడు జనంలో కలసిపోయాడు.

ఆ పోలీసువాడు అన్నమాటలు విన్న మరి కొంతమంది పోలీసులు తమ తుపాకులను ముడిచిపెట్టారు. మరి కొంతమంది తమ ఆయుధాలను క్రిందపారేసి, జనంలో కలసిపోయారు. తన సైనికులు, పోలీసులూ, ఒక్కొక్కరే ఆయుధాలు విసర్జించి, జనంలో కలసిపోవుటను సన్ తన మేడపైనుండి గమనించాడు. పెన్ తాతనూ, లీ తాతనూ, బియూనూ వదలండే రైతులు ఆ ప్రదేశాన్ని విడచిపెట్టరని గ్రహించి వాళ్ళను పదలి పెట్టాడు.

15

మూడురాత్రిళ్ళు ఆరుబైట నిద్రించుటచే వితంతువు హీనూయే తీవ్రంగా జబ్బుపడింది. తీవ్రంగా జ్వరంతో బాధ

పడసాగింది. ఆమెలో సంధి లక్షణాలు ప్రవేశించినాయి. పిచ్చి దానిలాగున వాగసాగింది. నాలుక అమిత వేడివల్ల కొయ్య బారింది. ఆమె అనారోగ్యాన్ని జూస్తున్న షెన్ శాతకు ఏడ్చు వచ్చింది.

“ఆరి! భగవాన్! మానవుడు సృష్టించిన అగచాల్లనుండి బయటపడ్డామో లేదో మామీద యాకష్టం విరుచుకు పడింది.” అని షెన్ తాత్కాలికంగాడు. శ్రీమతులు హిసియావో, లీ, బియూ, తదితర రైతాంగనలతోపాటు, హీసూయేకు జ్వరం తగ్గేవరకూ- అర్థ రాత్రివరకూ- హీసూయే ఏడక పక్కగా కూర్చునేవారు. హీసూయేకు అర్థరాత్రివేళ జ్వరంతగ్గుతూ వుండేది. అంతవరకు తితిమ్మ రైతులుకూడా ఆమెచుట్టూ దూరంగా కూర్చునేవారు. జ్వరం తగ్గిందనగానే వారుకాస్త పూసిరి పీల్చుకునేవారు. అంతవరకూ ఎంతో ఆందోళనపడుతూ వుండేవారు.

దురదృష్టవేషతవిసిరే వడిసెలరాళ్ళ దెబ్బలరుచి. వేసే బాణాల గాయాలరుచి, పద్దెనిమిదివళ్ళ పడుచైన ఫెంగ్ తేస్సకు ఏమి తెలుసు! మృత్యు ద్వారాభిముఖురాలైనది తల్లి. దానితో పాటు “షీయా” గాయాలు, ఆమె హృదయాన్ని కలచనాగినై: కన్నీరు కట్టలుతెగి వాగులై నదులై నిరవధికంగా ప్రవహించ సాగింది. భిక్షాటనంద్వారా ఆర్జించే దానిలోనుండి ప్రతిరైతూ ఒక్కొక్క మూకుడుజావో ఏదో ఒక ఆహారం తెచ్చి హీసూయే కుటుంబానికిచ్చుటకు నిర్ణయం చేసుకున్నారు రైతులు.

అదే విధంగా, శ్రీమతి షూగారిబిడ్డ అయిదేళ్ళది మలే రియాజబ్బతో బాధ పడుతోంది. ఆ కుటుంబానికికూడా రైతులు తోడ్పడ్డారు. పిల్లదాని అమ్మమ్మ, పిల్లదానికి మందులు యిప్పించుటకుగాను ఒక వెండిడాలరును పంపింది. కాని, ఆపిల్లదాని తల్లి అయిన శ్రీమతి షూ ఆడబ్బను మరొక విధంగా వ్యయపరచిన బాగుంటుందనుకుంది.

చేతిలోని వెండి నాణెమువంక చూస్తూ, “పిల్లదాని కొద్దిగా నిమ్మళించింది. యీనాణెంలో “షీయా” గాయాలను మాప్పగలిగితే చాలామేలు గలుగుతుంది.” అని అనుకుందా తల్లి. ఆమె ఆవెండి నాణెమును తీసుకొని సరాసరి మార్కెటుకుపోయి ఐదుకాటీల గోధుమపుండలను కొని, ఫెంగ్ తేకు యిచ్చింది.

వసంతకాలం హగానే గోధుమపైరు పండింది. ప్రతి కుటుంబానికీ, కొంతపని తగిలింది. వితంతువు హీనూయే ఆరోగ్యం కోలుకుంది. కర్రను ఆసరాచేసుకొని, “షీయా” కూడాయితూ అటూ పచార్లు చేస్తున్నాడు. కొత్తవాళ్ళ కగటపడే ప్రమాదముంది కాబట్టి అతడు యిల్లువిడచి ఎక్కువదూరం పోవటంలేదు.

ఒకరోజున ఫెంగ్ తే గోధుమల తట్ట వీపుమీద వేసుకుని, చేతిలో గోధుమపనను వుంచుకొని, మెల్లగా యింటికి వస్తోంది. యదార్థానికి బరువుతో ఆమె కృంగిపోతోంది. చిక్కుడు గింజలంత చెమటబిందువులు ఆమె ముఖంనుండి కారుతున్నాయ్. చావకొంప ద్వారంవద్ద కూర్చొని, గోధుమపనలను నలగగొట్టు

తున్నాడు “షీయా”, హీనూయేలు. కొంచెం దూరాన ఒంటె లాగున బరువులు వేసుకొని, నడుస్తూవస్తున్న ఫెంగ్ తేన్ను చూశాడు “షీయా”.

“అమ్మా, ఫెంగ్ తేన్నే వస్తోంది,” అన్నాడతడు. కర్రచేయి వుచ్చుకొని, ఆమెను కలుసుకుందామని, కుంటుకుంటూ బయలుదేరాడు “షీయా.”

గోధుమపనలను సలగగొట్టున్నందుకు గాను తల్లిమీద కోపం వచ్చింది ఫెంగ్ తేన్నకు. రొప్పుతూ లోజుతూ చాపకొంపనుజేరిన ఫెంగ్ తేన్నే, తట్టను క్రిందకువిసిరేసి, కాస్త సయమైందో లేదో పథ్యం వుచ్చుకున్నావో లేదో, పని ప్రారంభించావా? మళ్ళీ మూల పడ్డావంటే, నీకు చాకిరీ చేయలేక మేమంతా చావాల్సి వస్తుంది! ఏమిటమ్మా ఇది?” అని కేకలేసింది.

హీనూయే కళ్ళలో పడినదుమ్మును తన చొక్కా అంచుతో తుడుచుకొని, “బిడ్డా, బీదవాళ్ళు జబ్బుపడితే విశ్రాంతి తీసుకునే అవకాశం ఎక్కడ చిక్కుతుందమ్మా తల్లీ! నీతల్లి యికపూరికే కూర్చోజాలదు. వసంతకాలపు పంటనేది ఏడాది కొకసారి మాత్రమే వస్తుంది,” అని జవాబిచ్చింది.

ఫెంగ్ తేన్నే! అమ్మతో పాటు నేనూ ఒక తట్టెడు గోధుమలు నూర్చాను.....” అన్నాడు షీయా.

“అలాగా! మరోవీరి మనిషివి! మళ్ళీ జబ్బుపడే దాకా నీకు నిద్రపట్టదు! అందరిచేతా సేవ చేయించుకుంటావ్!” అని మందలించింది ఫెంగ్ తేన్నే అతణ్ణి.

అనుకోని యీదాడికి 'షీయూ' ముఖం కుంచించుకు పోయింది. హీసూయే కోపంతో మండిపోయింది. "పిచ్చికుక్కలా ప్రవర్తిస్తున్నావ్ పిల్లా!... ఎదురైన వాళ్ళందరినీ కరుస్తున్నావ్! షీయూ నీకేమి అపకారం చేశాడే? అతణ్ణి విధంగా దుయ్యబట్టున్నావ్!" అన్నది.

ఫెంగ్ తేన్ సిగ్గుపడి తలవంచుకొని, "షీయూ"ని కౌగలించుకుంది. "నిన్ను గురించి మేమంతా ఆదుర్దాపడ్డాం షీయూ, నీగామూలు మానితే నాకు చావు సంభవించినా ప్రశాంతంగా కళ్ళు మూస్తాను..." అని గొణిగింది.

"షీయూ" ఆమె చేతినిగట్టిగా నొక్కాడు. "నీ హృదయం ఎంత ఉదాత్తమైనదో నాకు తెలుసు. నీరుణాన్ని ఎలా తీర్చుకోగలుగుతానో..." అన్నాడు. అతడూ, ఆమె కన్నీళ్ళు విడువసాగారు. హీసూయే కూడా ఏడ్చింది.

"షీయూ" భుజాలపై ఆనుకుని ఫెంగ్ తేన్ ఏడ్చింది. ముత్యాలులా కన్నీటి బిందువులు ఆమె నాసికాగ్రిమునుండి జారిపడ సాగినై. ఆమె తన రవికెలోనుండి ఒక కాగితాన్ని తీసి, "షీయూ"కి యిచ్చింది. పెన్ పంపాడు యిది..."

కళ్ళుతడుచుకొని అతడు ఆకాగితాన్ని విప్పి చదివాడు. అతని ముఖం వికసించింది. సంకోపంతో పొంగిపోతూ, "అమ్మా, మంచివార్త!" అంటూ నేలను కొట్టసాగాడు. "ఊత్తవాగు పోలీసువాళ్ళు రైతులనుండి ధాన్యం గుంజుదామని బియావోగ్రామం వెళ్ళారు! ప్రజాసైన్యం వారిలో పన్నెండు మందిని హతమార్చిందట! ప్రజాసైన్యం ఒక విజయాన్ని సాధించింది!"

“అందులో ఆశ్చర్యమేముంది!” అన్నది హీసూయే ఆలోచనా పూర్వకంగా. “ఈప్రాద్దున్న గుమ్మంవద్ద కూర్చున్నా. ఖాళీసంచులు వేసుకొని పదహారు ట్రిక్కులు పెళ్ళాయి. మరి మూడు ట్రిక్కులు యిప్పుడే పోయాయి, వాటినిండా అడవి మచువులాంటి సైనికులున్నారు,” అన్నది.

ఫెంగ్ తేన్ తన తలను మీయి గుండెలపై ఆన్చింది. “జాగ్రత్తగా వ్రుండండని లీ మనలను హెచ్చరించాడు. ధాన్యం కోసం వాళ్ళు రెండుమూడు రోజులలో యిక్కడకు కూడా వచ్చిపడొచ్చు. పరిస్థితులన్నీ విపులంగా తెలుసుకొని వస్తానన్నాడు,” అన్నది ఫెంగ్ తేన్ మృదువుగా.

ఇరవైవత్సరాల వయసుగల కొమింటాంగ్ సైనికుడొకడు మెల్లగా చాపకొంప వెనుకనుండి రాసాగాడు. ఆమె అతణ్ణి అకస్మాత్తుగా జూచింది. వాని ముఖంనిండా కక్కుగొట్టి నట్లు మచ్చలున్నై. ఆందోళన చెందుతున్నట్లు అతని ముఖ వర్చస్సు తెలుపుతోంది. వాని కనుబొమలు మాత్రం ముడివడి వున్నై. కళ్ళాప్పుతూ వాడు, చాపకొంపలోనికి చూడ సాగాడు.

“మీయి”ని మోచేత్తో పొడుస్తూ, “సైనికుడు!” అన్నది ఫెంగ్ తేన్, తాను మాత్రం గోధుమపవనసు నలిపి దులుపు తోంది.

పెద్దటోపి ధరించివున్న ఆ సైనికునివంక చూశాడు “మీయి” హీసూయేవంక తిరిగి కన్నుగీటి, ముక్కుతో పలుకుతూ “అమ్మా, నీకు నిద్రవస్తోందల్లేవురాది. లోపలికిపోయి, ఒక్కకునుకు తీయవమ్మా!” అన్నాడు.

హీనూయేకు భయంవేసింది, “పొలాలో పనులుయింకా అలాగేవున్నై. మిరిద్దరు పొలానికి పొండి.” ఆన్నదామె.

హీనూయే నూచించిన విధంగా, “షీయీ,” కుంటుతూ, ఫెగ్ తేవెంట బయలుదేరాడు.

ఆసైనికుడు ద్వారంవద్ద మొద్దులా నిలబడ్డాడు. “అయ్యో కర్మా! యీపాపిష్టి యూనిఫారంను వేసుకోగానే నన్ను ఏదో దయ్యంగా చూస్తున్నారు రైతులు. నాతో మాట్లాడనైనా మాట్లాడకు. ఏదో గుసగుస లాడుకుంటూ, ముఖం తప్పించి పారిపోతారు. నేను నాపాపాలకు శిక్ష అనుభవిస్తున్నాను. . .” అని వాపోవసాగా డతడు.

అతనివంక చూడగానే హీనూయే కళ్ళు ఎర్రబడి నాయ్. “అయ్యో! బిడ్డా! ఎక్కడున్నావ్ రా నాయనా! కష్టాలు పడమని నన్ను వదిలి పోయావా? నీ చెల్లికాలు విరిగింది. నీకే మాత్రం దయలేదేమిరా! నాబిడ్డా! ఎక్కడున్నావురోయ్! . . .” అని నేల మీదపడి హీనూయే అదేవనిగా ఏడ్వసాగింది.

ఆమెస్థితిని చూస్తూన్న ఆసైనికుని గుండెకరగి పోయింది. ఆమెను సమీపించాడు. “అమ్మా! నన్ను చూస్తే నీకు భయమే సిందా? వేరే దారిలేక సైనికుడుగా జేరానమ్మా!” అని అతడు వివరీతంగా ఏడ్వసాగాడు.

అతడు ఏడుస్తూవుంటే, ఆమెకూడా మరింతగా ఏడ్వసాగింది. “నీయూనిఫారాన్ని చూసేసరికి నాకొడుకు జ్ఞాపకం వచ్చాడు నాయనా!” అని మరింతగా ఏడుస్తూ, నేలమీద పడి దొర్లసాగింది.

ఆ సైనికుడామెను కౌగలించుకొని, “తల్లీ! నిన్ను బాధిస్తున్న దేమిటి? వృద్ధాప్యంలో యీవిధంగా ఏడ్వరాదు... పూరుకో అమ్మా!...” అని బ్రతిమాలుతూ, ఆమెను కూర్చోబెట్టి, వోచార్చసాగాడు.

హీసూయే కళ్ళు తుడుచుకున్నది, “నాకొడుకు సరిగ్గా నీలాగే వుండేవాడు. ఈ ఏడుకో వాడికి యిరవైఒకటి వచ్చినాయి. పెళ్ళయి మూడురోజులైనా కాలేదు. ఫిబ్రవరి తొమ్మిదవ తారీఖున నేషనలిస్టులు వచ్చిపడ్డారు. సైనికుడుగా భర్తీచేసి లాక్కుపోయారు. ఆనాటినుండి యీనాటివరకూ వాడిజాడే తెలయదు. నగరంనుండి సైనికులొచ్చి వానిపెళ్ళాన్ని లాక్కుపోయారు! వాని వదిలేపడేళ్ళ చెల్లెలికాలిలో ఏడు తుపాకీగుళ్ళు దూరినై. అవన్నీ తలపుకొస్తే గుండె బిడ్డలపుకోంది. నేనుచిస్తే తలకింద కొరివి పిట్టే దిక్కులునా లేదు నాయనా! వాడు ఏడళ్ళవాడై వుండగా నేను ముండమోసాను, అప్పటినుంచి నాకుకొచ్చాను. పెద్దవాణ్ణి చేశాను!...” అని ఏడుస్తూ, మరల నేలపైపడి పొర్లసాగింది.

ఆ సైనికుడు కూడా ఆమెతో పాటువుడుస్తూ ఆమె ప్రక్కగా కూలబడి, “అయ్యో! భగవాన్! యీజగత్తు అంతా మా లాంటి దుఃఖితులతోనే నిండిపోయిందా తండీ!...” అని యింకేమేమో అనబోయాడు. కాని, వెంటనే తమాయించుకుని, లేచినిలబడి, వళ్ళు దులుపుకొని, వినవిసా నడచిపోయాడు.

ఆరోజు యదార్ధానికి రెక్కలుముక్కులై పోయినరోజు. ఆరాత్రి) హీసూయేముఖం మహాగ్ని గుండంలాగున కణ కణలాడ సాగింది. పక్క కుదరక, నిదురపట్టక ఆమె యిటూఅటూ

నిర్విరామంగా వత్తిగిలుటయే గాక, కాలుచేతులు గాలిలోనికి ఎగురసాగివై. ఒక్కకుచుకైనా సరిగాపోక, మెల్లగాలేచి, ద్వారం వద్దకు పోయింది హీనూయే. పిల్లగాడ్పువీస్తోంది. దానితోపాటు తుప్పరవాన ప్రారంభమవుతోంది. వేగిరంగా వెనుకకుతిరిగి ఫెంగ్ తేనెను మేల్కొల్పింది.

“పిల్లా! నిద్రలే, నాతో రా! మిగిలిన గోధుమపనలను కూడా మోసుకొచ్చేద్దాం. వర్షం పడుతోంది! పనలు తడిసిపోగలవు. వానిమీదే మనకూడు ప్రాణాలూ ఆధారపడి వున్నై!” అన్నది.

ఆతల్లి పిల్లా కలిసి పొలానికి పోయారు. తల్లి రోజుతూ రొప్పుతూ పనలను భుజాన వేసుకొని, యింటికి పరుగెత్తుకొచ్చింది. పరుగెత్తుకొస్తున్న సమయంలో తన్ను ఎవరో వెంబడిస్తున్నట్లు పసికట్టిందామె. ఎలాగంటే, కాళ్లుచప్పుడు ఆమెకు వినవచ్చింది. వెనుక్కుతిరిగి చూసింది. పెను భూతంలాగున ఒక వ్యక్తి ఆమెకళ్లకు గోచరించాడు. క్రమేణా ఆవ్యక్తి భీకరాకారం కుంచితమైపోయినట్లు ఆమెకళ్లకు అనిపించింది. ఆమె హృదయం కంపించిపోయింది; కుప్ప కూలిపోయి, “ఫెంగ్ తేనె...” అని అరచింది. ఆ ఆకారం కుంచితమైపోయిందని చెప్పాం. “అమ్మా!” గడబిడ చేయబోకమ్మా! నేను నేరస్థుణ్ణి,” అన్నదా మానవాకృతి మృదువుగా, మెల్లగా.

“ఎవరు?— ఎవరు నువ్వు? ఇంతఅర్థ రాత్రివేళ యిక్కడి కెందుకొచ్చావ్? యియింట్లో మగ పురుగనే వాడెవ్వడూ లేడే....”

“అమ్మా! యారోజు సాయంత్రం వచ్చినవాణ్ణే నేను. నేను నేనునలిప్తు పైనికుణ్ణి. తల్లీ! నీకాళ్ళు పట్టుకుంటూ, గొడవ చేయబోకు...”

తలుపువెనుక దాక్కున్న ఫెంగ్ తేస్కు యీమాటలు చెవిని పడగానే విపరీతమైన భయంవేసింది. ఆమె “షీయా” పడకనర్దకు పోయి, అతణ్ణి మేల్కొల్పింది. “చెల్లీ! నేనునులిస్తులు!” అన్నది.

“నిదానించు!” అని “షీయా” ఆమె చెవిలో పూదాడు. “ఏమి చెపుతాడోవిను. నాకర్ర తీసుకొని గోడకు కరచుకొని నిలబడు. ఒక్కడే వచ్చినట్టయితే ఒక్కపటు ఎయ్!”

ఆ సాయంత్రం వచ్చినవాణ్ణేనని ఆపైనికుడనగానే హీసూయే గుండెలవిసి పోయినాయ్. కీలు కీలు బిగిసిపోయి నట్లని పించిందామెకు. గజ గజ వణికిపోతూ, ఆపాదముస్తకం కంపించి పోతూ ఆమె “దయచూపు మాపై నాయనా! నాకూతురు చిన్నది... “ఆమె జీవితాన్ని నాశనం చేయబోకు!... నాకూతురు... ఫెంగ్ తేస్, వేగిరంగా...”

హీసూయే మాటపూర్తి చేయకమునుపే, ఆవ్యక్తి మోకరిస్తాడు. “అమ్మా! నముదాయించుకో! తల్లీ! స్థిమితపడు! అన్తాయే ప్రాంతంవాణ్ణి. వాంగ్ నాపేరు. ఈజనవరిలో నన్ను బలవంతంగా పైన్యంలోనికి లాక్కొచ్చారు! అరవైఓళ్ళ వయసు గల నీలాంటితల్లి నాకొక తెవుది; పదిహేడేళ్ళ వయసుగల చెల్లెలుంది. వాళ్ళు తిండిలేక చచ్చిపోతున్నారు. నీకు నీకొడుకు

ఎలా ఆసరాకాకుండా లేకుండా పోయాడో మావాళ్ళకు నేనూ అలాగే అయ్యాను. నన్ను రక్షించుతల్లీ! గొడవ చెయ్యబో కమ్మా! నీ కాళ్ళపట్టుకుంటాను.” అని విలపించాడా వ్యక్తి.

“నువ్ - నువ్ నాకు చెబుపు చేయరాదు! అన్నివిధాలా దిక్కులేసిదాన్ని నేను. వితంతువును, పట్నం నిండా సైనికు లున్నారు. వాళ్ళు నిన్ను పసికట్టేస్తారు. దానిమూలంగా మనం దరికీ చావుమూడుతుంది. వెనక్కు తిరిగి పో వేగిరంగా!” అని అన్నదామె.

“అమ్మా! వాళ్ళలో చేరటంకంటే నేను చావుకైనా సిద్ధంగావున్నా. -- మన తండ్రులనూ, తల్లులనూ చంపటానికి అమెరికా ఆయుధాలను యిక యీ చేతులతో పునయోగించ టానికి నాకు యిష్టం లేదు. అందుకనే యిలా పారిపోయి వచ్చాను. వెనక్కు- తిరిగి పోయానా, వాళ్ళు నన్ను హతమారు స్తారు. నన్ను రక్షించు తల్లీ!” అని, ఆ సైనికుడు ఆ తల్లివడిలో తలపెట్టి గుండెలు కరిగిపోయేట్లు ఏడ్వసాగాడు.

“షీయా” సడకమీద నుండి లేచాడు! ఫెంగ్ తేస్తేతని పట్టుకొని, “పారిపోయివచ్చిన వాడవీడు. వాడివద్ద తుపాకి వుం దేమో చూడు వేగిరంగా, అన్నాడు.

పటాలంగో నుండి పారిపోయివచ్చినన్న విషయాన్ని సైనికుడు వివరింపగానే హీనూయే గుండెలు కొంచెంస్థిమితపడి నాయి. “నువ్ — నువ్ కోరే దేమిటి? ...” అని ఆమె సత్తి పోయింది.

“నా తండ్రిని కొమింటాంగ్ వాళ్ళు హత్య చేసారు, నా అన్నను పట్టుకుపోయారు. ఇప్పటికి ఏడేళ్ళనుండి వాళ్ళకబుగు పిస రంతైనా తెలియటంలేదు. కుటుంబంలో మగవాణ్ణి నేనొకణ్ణి మిగిలారు. అమ్మా! నేను యింటికి పోదలచాను.

ఆచీకటిలో “షీయా” అత్తణ్ణి సమీపించాడు. సైనికుని వద్ద తుపాకి పున్నదన్న సంగతి గ్రహించాడు. హీసూయే భుజాలను కుదిపి, “అమ్మా! యితడు బలవంతముగా సైన్యంలోనికి యీడ్వబడినవ్యక్తి సైన్యానివదలి పారిపోయివచ్చాడు. ఇంటికి పోదలచాడు. యీవిషయం నీకర్థంకావటంలేదా?”

“అర్థంగాకపోలేదు. అర్థమైంది. తన్నురక్షించ మంటున్నాడు. ఎలారక్షించగలను? కాగుతున్న నూనెభాండి అంచున నిల్చున్నట్లే యీవ్యవహారం. ప్రమాదకరమైనవిషయం బిడ్డా యిది...” అన్నదామె.

“అమ్మా? పాతవి ప్రాజక్టు, ఒకపర్టు పుంటే యీ యూనిఫారాన్ని వదిలేస్తాను. తప్పించుక పోగలను. ? అన్నాడా సైనికుడు.

“మేం—మేమంతా ఆడాళ్ళం!”

ఫెంగ్ తేన్ అందుకుంది. “అమ్మా! ఏడుసంవత్సరాలపాటు మాంసాహారాన్ని విసర్జించిన పుణ్యంకంటే ఒకప్రాణిని రక్షిస్తే ఎక్కువ పుణ్యం; నేను తువాన్ ఎక్కడున్నాడో చూసివస్తా!” అన్నది.

ఫెంగ్ తేన్ వెళ్ళుదామని ఒక్కఅడుగు వేసింది. కాని, ఆ సైనికుడు ఆమెను వెనక్కు లాగాడు, “వద్దమ్మా వద్దు యీ

విషయం రవ్వంత బయటికి పొక్కిందో నాప్రాణాలు పోతాయ్!” అన్నాడు.

“షీయూ” అందుకుని, “మెల్లగాపో, గుడ్డలు తీసుకునిరా. ఎందుకోసమా గుడ్డలో వివరాలు చెప్పబోకు ” అన్నాడు. సైనికునివంకకు తిరిగి, “ఆమెను పోసి, మాప్రాణాలు నీప్రాణానికి ఫణంగావున్నై,” అన్నాడు.

గుడ్డలచాటున గుండెలవద్ద దాచుకున్న పిస్తోలును తా కాడు ఆసైనికుడు. “సాధారణ దుస్తులు దొరుకక పోయినట్లయితే ఆత్మహత్య చేసుకుందామనుకున్నా - ఇప్పుడిది ఆయుధాన్ని ఏం చేయమంటావ్?”

“నీవలా అనుకోరాదు. చిట్టచివరికి పురుగులూ, పాములూకూడా బ్రతుకాలనికోరుకుంటాయ్,” అన్నది హిసూయే.

‘దాన్ని నాకివ్వ’ అన్నాడు “షీయూ” ఒక్కక్షణ మాలోచించి, “దాచిపెట్టాను. అది నీవంటిమీద వుంతురొమ్మ ఎత్తుగా వుండేమో అని ఎవరైనా అనుమానిస్తారు.”

“షీయూ” చేతులో పెట్టేశాడు పిస్తోలు ఆ సైనికుడు. “ఱూ ఆయుధాలన్నీ అమెరికావాళ్ళు సప్లయి చేస్తున్నారు. మనచైనా ప్రజలను హతమార్చటాని కివి విసియోగింపబడుతున్నై. దాని వంక చూస్తేనే నాకు వళ్లుమండి పోతుంది. దాచలేకపోతే, నుగ్గునుగ్గుగా పిండికొట్టెయ్. ఱూపిస్తోలు ఎవరికంటా పడరాదు!” అన్నాడు సైనికుడు.

కొన్నిక్షణాలు గడచిన తర్వాత గుడ్డలను పుచ్చుకొని పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చింది ఛెంగ్ తేన్. వాటిని ధరించాడా సైని

కుడు ఆదరాబాదరాగా. గుడ్డలుసరిగా అచ్చు గుద్దినట్లుగా సరి పోయాయి. “అచ్చా! సరిగ్గా సరిపోయాయి!” అన్నాడు.

అతని దుస్తులను పర్యవేక్షించాడు “షీయా”. “ఇక్కడకు ఆ గేయదిశగా మూడు పంటకళ్ళాలు దాటివెళ్ళు. ఒక వాగు వస్తుంది. ఆవాగు దాటితే విముక్తస్థాంతాలు వస్తాయి. కొమింటాంగ్ సైన్యాన్ని వదిలిపెట్టి పోయేవాళ్ళకు, యింటికి పోవుటకు దారి ఖర్చులను ఆ స్థాంతంవాళ్ళు యిస్తారని వీన్నాను... ..” అన్నాడు షీయా.

‘షీయా’ మాటలకు అడ్డువచ్చి, సీసూయే, “ఇక్కడకు అయిదు లీలు దూరంమాత్రమే. నిలాంటి వాళ్ళను ముగ్గుర్ని నిన్నటిరోజున ప్రజావిముక్తి సైన్యం యింటికి పంపిందని వీన్నా. అక్కడికి చేరగానే వాళ్లలో చెప్పగదా... ..” అని యింకేమో చెప్పబోయింది.

“షీయా” చెయ్యివూపుతూ అడ్డుతగిలి, “ప్రజావిముక్తి సైన్యానికి ఉదారమైన పాలసీవుంది. వాళ్లు అకారణంగా ఎసరినీ చంపరు— భయపడకు. పో!” అన్నాడు.

సైనికుడు మోకరిల్లి తల్లికి నమస్కరించాడు. “అమ్మా! భగవంతుడు నన్నా శీర్వించి, జైమంగా యింటికి చేరిస్తే, నీకు శుభంకలుగాలని రోజూ చేవునికి ధూపం దీపనైవేధ్యం ఏర్పాటు చేస్తా... ..” అని లేచాడు.

ఫెంగ్ తేన్ అతని చేతిని పుచ్చుకొని, “తెల్లవార బోతోంది. నేను నీకుదారిని చూపిస్తా,” అంటూ, అతణ్ణి గేటు వద్దకు గొని పోయింది.

“ఓడ్డా! ఘెంగ్ తేన్! పెద్దసమాధికి దక్షిణంగావున్న రోడ్డు
బొందుగా వెళ్ళండి! జాగ్రత్త!” అని హెచ్చరించింది తల్లి.

ఆ నల్లని ఆకారాలు రెండూ కొద్దిక్షణాలలో అసంత
అంధకారంలో లీనమై పోయినాయి.

16

ఆరోజుకారోజు కొత్తవాగు పట్నం సైనికులతో నిండిపో
సాగింది. ఆరోజుకారోజు చావకొంపల కాలనీలోని రైతాంగ
ప్రజలు బీదరికాన్ని మరింతగా రుచి చూడసాగారు. వసంత
కాలపు గోధుమపంట చేతిలోనికి వచ్చి ఒక నెలైనా గడువక
ముందే, కొమింటాంగ్ వాళ్ళు విధించిన లెవీలు, కొత్తపన్నులూ
మూలంగా, కాలనీలోని రైతాంగ ప్రజల కొంపలు అయ్యి
వార్లంగారి నట్టిల్లులూ తయారైపోయినై - రైతులు చేయగలిగిం
దట్లా వాసాలవంక చూస్తూ, యీభూలోక నరకంనుండి పారి
పోవుటకు రెక్కలాస్తే బాగుండువని ఆలోచిస్తున్నారు.

“షీయా” రైతాంగాన్ని సమావేశ పరచాడు. తత్ఫలి
తంగా, విముక్త ప్రాంతాలలో రైతులకు సంబంధాలు ఏర్పడి
నాయి. విముక్త ప్రాంతాలలోని వారు, యీరైతులకు “నూలు
వడుకు గూపులను” సంఘటిత పరచుకొనుటలో తోడ్పడ్డారు.
వడికిన నూలును అమ్ముకొనుట ద్వారా తదుపరి నాలుగు మా
సాల కాలాన్ని యిరవైఏడు కుటుంబాలవారు తమ జీవితాన్ని
సుఖంగా లాగ గలిగారు.

ఒకానొకనాడు కోడికుయ్యక మునుపే, నూలు వడుకుటలో నిమగ్నులై పోయారు “షీయీ,” ఫెంగ్ లేసెలు. నూలు కదురుచేస్తున్న ధ్వనిని వింటూ పనిలో నిమగ్నులైవున్న వీరు తువాన్ వస్తున్నాడన్న విషయాన్ని గమనించలేక పోయారు. అతడు వారిని సమీపించి, ఫెంగ్ లేసే భుజాన్ని తట్టాడు; “షీయీ” చేతిని పట్టుకున్నాడు.

వారందరూ లోనికి పోయారు. తువాన్ మెల్లగా చెప్పసాగాడు. “విషయాలు మళ్ళీ అధ్వాన్నంగా తయారవుతున్నాయి. పట్నం పదముగ్గురు కాన్ స్క్రిప్టులను యివ్వాలట. మన వార్డువాళ్ళు నలుగురిని యివ్వాలట. త్వరలోనే వచ్చి లాక్కుపోతారట. యీ మారు వాళ్ళు హడావిడిగా వున్నట్లు తోస్తోంది” అన్నాడు.

“దానికి బదులు డబ్బు తీసుకోరా?” అని అడిగింది ఫెంగ్ లేసే.

“తీసుకోరట. గతరాత్రి వార్డు యజమాని చాంగ్ ఒక మీటింగు పెట్టాడు. పట్నంలోని స్రీతి కుటుంబంనుండి అయిదు పికాలుల ఆరుపెక్కుల ధాన్యాన్ని వసూలు చేయుటకూ, మన కాలసీనుండి మనుషులను లాక్కెళ్ళుటకూ నిర్ణయించారు. ఈ సారి గట్టిపట్టే పట్టేటట్లున్నారు” అన్నాడు తువాన్.

“సరిగ్గా యిదే సంభవించ బోతుందని పార్టీ ఎప్పుడో చెప్పింది” అనిగొణిగాడు ‘షీయీ’ పాన్ టుంగులోనూ, ఈశాస్వ ప్రింతంలోనూ, నైరుతిప్రింతంలోనూ కొమింటాంగ్ వాళ్ళు

చావుదెబ్బలు తిన్నారు. లియూ పో-చెంగ్ యొక్క ప్రజావిముక్తి సైన్యం అప్పుడే తాపియా పర్వతాలను చేరుకుంది. ఛియాంగ్-కై - షేక్ యొక్క సైన్యాలగుండెలు దడదడలాడుతున్నాయి. వాళ్ళు యిది చేయాలి ... జాగ్రత్తగావుండమని అందరికీచెప్పింది. అందరితో మాట్లాడావా?” అన్నాడు “షీయా”.

“యువకులకు చెప్పింది యంగ్ చూ మెల్లగాజారిపోయి దాక్కుంటానంటున్నాడు”

మెల్లగా నిశ్చయాత్మకంగా షీయామాట్లాడసాగాడు. ఆందోళన జెందాల్సినపని లేదు. ముందు తెల్సుకోటం ముందుగా ఆయుధాన్ని పొందుట వంటిది, పోయి లీ నిపిల్చుకురా, మీటింగువెయ్యవలసిందిగా చెప్పింది. యివిషయాన్ని అందరూ అతిజాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. మొదటిదెబ్బ కొట్టే అవకాశం మనకు కలగాలి.

“నిజం!నిజం! గతరాత్రి యిన్ సరిగా యిదే అన్నాడు. వాళ్ళమీద మొదటి దెబ్బతీయాలి—వాళ్ళెప్పుడువిషపుముండా. కొడుకుల్ని హతమార్చడాం” అన్నాడు తునాన్.

ఈచర్యలతో హీనూయేకు మెలకువ వచ్చింది. “షీయా, చేతులు పట్టుకుంది. “బిడ్డా! దుందుడుకుగా వ్యవహరించకండి! మనుషులను చంపటం అంతతేలిక గాదు.....” అన్నది.

“పరిస్థితులను చెయిజారి పోసీకూడదు. కొంపలు పీక్కుని ఎక్కడికి పోగలం!” అన్నది ఫెంగ్ తేన్ ఆదుర్దాగా.

తువాన్ తనతలను ఒక వైపుకువంచి, “పిచ్చిదానా! అర్థంలేదు సీమాటలకు. రెండుభుజాలు, ఒక నోరూవుంది. ఎక్కడికి పోయినా పనిచేసుకుని బ్రతుకగలం! యీ చాపకొంపను వదలిపెట్టటం గీక్సిష్టం లేదల్లేవుంది! మనం యీపని చెయ్యదలచుకుంటే వెంటనే చేద్దాం పట్టండి! అంటూ, విన వినా నడచి పోయాడు తువాన్.

“షీయీ” ఫెంగ్ తేస్సేను బయటకు తీసుకుపోయాడు. గగనవీధిలో గుర్రాల్లాగున పరుగెత్తుతున్న మేఘాలవంక వారు చూశాడు. మబ్బులతో దోబూచులాడుతున్న అగ్గచంద్రుణ్ణి పరికించారు.

“చూశావా ఫెంగ్ తేస్సే! ఈలోజు రాత్రి పగలు వాతావరణం అకస్మాత్తుగా మారిపోయింది. ఆకాశాన్ని కారు మబ్బులు క్రమిస్తున్నాయి. ఉరుములూ మెరుపులూ ఘోరంగా ఘోషిస్తున్నాయి. వర్షం కురియగలదని అమ్మ అనుకుంది. కారు మబ్బులను చీల్చుకొని చంద్రుడు ప్రకాశిస్తున్నాడు. రేపు సూర్యదర్శనం అవుతుంది! మన భూలోకసరకంపై విహరించే కారు మబ్బులుకూడా త్వరలో విచ్చిపోతై!” అన్నాడు “షీయీ”.

అకస్మాత్తుగా, పట్నంనుండి వినువీధికి ఒకవెలుగు ఎగిరింది. పరిసర ప్రాంతంలోని కుక్కలు హడావిడిగా మొరగసాగినై. ఆకాశంలోని కెగిరిన ఆ అవ్వాయించువ్వాయీ వెదజల్లిన

వెలుగునుజూచిన ఫెంగ్ తేన్ భయభ్రాంత అయి, కుప్పకూలి, షీయీకాళ్ళను పట్టుకుంది.

“కూర్చో! వాళ్ళ కళ్ళనడకు...” అన్నది.

ఆమె ప్రక్కగా వచ్చి కమిద కూలబడ్డాడు “షీయీ!” ఏమీ ఫర్వాలేదన్నట్లు చెయ్యివూపుతూ. “ధైర్యం తెచ్చుకో. మొన్నటిరోజున పాన్ టుంగ్ నుండి మన సైన్యాలు యిటువైపుగా బయలుదేరినై. అందుకని పట్నంలోని పిచ్చి కుక్కల గుండెలు దడదడ లాడుతున్నై. భయం పోగొట్టుకోటానికని అవుట్లూ, వెలుగుబాంబులూ పేల్చుకుంటున్నారు. వాళ్లు ఎవరినీ చూడ జాలరు” అని షీయీ ఆమెకు ధైర్యాన్ని నూరిపోయి సాగాడు.

గుండెలు రాచుకుంటూ ఫెంగ్ తేన్, “నాకు అమిత భయ మేస్తోంది!” అన్నది.

“షీయీ” ఆమె ముఖంలోనికి చూశాడు. “ఈభూలోక నరకం, ప్రజలను అమితబాధలకు గురిచేసింది. దీనిరోజులు మూడినై. ప్రజల కష్టాలు తీరిపోయేకాలం ఆసన్నమైంది. చచ్చిన వాళ్ళు లేచి, చిత్రవధగర్తనుండి బయటకు దుముకుతారు. ఇలాంటి సమయంలో, నిరుత్సాహ పడుతూ వెందుకు? నిరుత్సాహ పరుస్తూ వెందుకు? సంక్షోభం మనలను ఎదుర్కొంటోంది. యిరవై టన్నుల బరువుగల ఖడ్గం మనజాతునుండి వేలాడుతోంది. వాడు నీవాళ్ళను చంపకపోతే, వాళ్ళు నిన్ను చంపుతారు. నీవు నీ తండ్రినీ, పెద్ద సమాధిలో పూడ్చి పెట్టబడిన వ్యక్తిని మరచావా?”

తలను పైకెత్తింది ఫెంగ్ తేన్. చంక్రునివంక రెప్పార్ప కుండా చూసింది; వట్నంవంక చూసింది; పెద్దసమాధిని చూసింది. ఆమెనేత్రాలు చింతనిప్పు ల్లాగయ్యాయ్; నోటి వెంటమాటపెగలక పోయింది; “షీయా” గుండెలపై వారిగింది.

“షీయా” బాహువులలోనికి వారిగిన ఫెంగ్ తేన్ ఏడ్వ సాగింది; ఇంతలోనే వారికి పాదముల నవ్వడి వినవచ్చింది. ఆ వచ్చినవ్యక్తి తువాన్; రోజాతూ రొప్పతూ, “వార్లొస్తున్నారు!” అని చెప్పాడు తువాన్.

చివాలున లేచినిలబడి, “లోవలికి పోదాం, పదండి!” అన్నాడు షీయా. “నీవు మాత్రం బయట నిలబడు!” అని ఆదేశించాడు ఫెంగ్ తేన్. “చప్పుడేదైనా వినవస్తే వెంటనే దగ్గు. జాగ్రత్తగా కనిపెట్టివుండు!” అని చెప్పి షీయా అక్కడకు విచ్చేసిన రైతులతోపాటు చాపకొంపలోనికి పోయాడు.

వారందరు లోపల గుమిగూడగానే “అందరూవచ్చారా” అని ప్రశ్నించాడు షీయా.

“మిసెస్ హిసియావోతప్ప, అందరూ వచ్చినట్లే. ఆ కుక్కల కొడుకు లేమిచేయబోతున్నదీ తెలుసుకొస్తానని ఆమె వెల్లింది. మీటింగ్ ప్రారంభిద్దాం పట్టండి” అన్నాడు లీ గుంపు వెనుకనుండి.

రైతులమధ్యలో కూర్చొని “షీయా” కాన్ స్క్రిప్టునుక వ్యతిరేకంగా ఎలా సంఘటితపడాలన్న విషయంపై కొంటిపాట్లై ఉచ్చినసూచనలను చదివి వినిపించాడు. కుక్కలకొడుకు లెలాగూ

కాన్స్క్రిప్టులను పట్టుకొని పోవటానికి రాగలరని వివరించాడు. రైతులూ విషయంపై చర్చించసాగారు.

“ఈ కాన్స్క్రిప్టును అర్థమేమంటే, మన ముడ్డి క్రిందకు మంటలొచ్చి పడ్డాయని మనం యిక ఏమాత్రీమూ ఆలస్యం చేయరాదు. ముందుకుదుమికి, ఏదోఒకటి చేయాలి” అన్నాడు లీ.

“వాళ్ళలో ఒకణ్ణి హతమార్చినా విషవృక్షం వేళ్ళను కెగగొట్టినట్లే అవుతుంది. లంజకొడుకు! ఆచాంగ్ గాణ్ణి హత మార్చితే, యీభూలోక నరకంయొక్క ఒకచెయ్యిని విరగ్గొట్టిన వాళ్ళమవుతాం! వాణ్ణి హతమార్చే బాధ్యతనేను తీసుకోటానికి సిద్ధం!” అన్నాడు క్యాంగ్.

వెనుకనుండి ముందుకు తోసుకొచ్చాడు ఇన్. తొడలుచరచు కున్నాడు. “ఆపని చేయటం అతిసులభం. గార్డ్ డ్యూటీకి పిలుద్దామని హిసీ వద్దకు పోయాను. యీరాత్రి దారిలోఫంగ్ కలిశాడు. తన కొత్తపెల్లాన్ని చూడబోతున్నాడు. చాంగ్ అని ఫంగ్ చెప్పాడు. చాంగ్ తప్పతాగి తూలిపోతూ వున్నాడట!” తలను వంచుకొని నైరాశ్యంగా నీళ్ళు నములుతున్న చియూని చూశాడు పీయీ. “నీ వుద్దేశ్య మేమిటి? ” అని అతన్ని అడిగాడు.

కనుబొమలు చిట్టించాడు చియూ. “గుర్రాలమీద పకడబందీగ కూర్చొన్న మనుషులు వాళ్ళు. వాళ్లు అన్నివిధాలా కట్టుదిట్టంగా వున్నారు. గాయాన్ని తెరచావా దాన్ని

మూయటం చాలాకష్టం. ఈ విషయాన్ని మరొకసారి ఆలోచిద్దాం. కమ్యూనిస్టులు తిరుగుదెబ్బలు తీస్తున్నారని యివ్వాలా? లేవు అదేపనిగా వింటున్నాం. వాళ్లు యిక్కడికివచ్చి మనలను ఎప్పుడు విముక్తి చేస్తారో మరెవరికి తెలుసు?...”

వాని ప్రక్కనే కూర్చున్న షెన్ ముఖం కోపంతో ఎర్రబారింది. అతనికంత నాళాలుబిడ్డై. “మొగతనం లేని సన్నాసీ! కష్టాలు రుచిచూడని వాళ్ళేవరూ? అన్నీ తన్నేసి పోదాం! ఇక్కడ అంటిపెట్టుకుని కూర్చోటానికి నీకున్న ఆస్తిమిటా? వాళ్ళు నిన్ను కాళ్ళొచ్చేతులూ కట్టేసిట్రక్కు మీదపారేస్తే, మళ్ళీకొంపకు చేరగలమనే ఆశేలేదు! మనం కార్యరంగంలో దూకాలి!... ..”

తువాన్ ముందుకు దూకాడు. “మనం ధైర్యం పూనాలి అంతే! మనకు తుపాకులుంటే వాళ్ళనుబాసి భయపడటమేం దుకు? మనకు వెనకాల కుటుంబాలున్న మాటనిజమే. అయితే మాత్రం? వాళ్ళకుమాత్రం లేవూ?”

“మొత్తని వాణ్ణిచూస్తే అందరూ మొత్తుతారు. మొత్తని గుర్రానిచూస్తే అందరూ స్వారీచేస్తారు దానిమీద; వాళ్ళు మన కొంపలు కూల్చటాని కొచ్చినపుడు చాంగ్ కాళ్ళమీద పడి బ్రతిమాలాడు షూ. చాంగ్ కాల్పించాడు షూను. మన మంతా కట్టుగానిలబడి కాన్స్క్రిప్షన్ సమస్యపై పోరాడితే వాళ్ళేమి యత్నించినా ఫరవాలేదు. నీవుచావుకు వెరచినా చావు తప్పదు ఎలాగైనా! కుక్కలకొడకా! వెయ్యేళ్ళు బ్రతుకు తామనుకున్నావా?” అని అరచింది శ్రీమతి షూ.

“నువ్వు అన్నది రైట్?” అని అందుకున్నాడు లీ. “వాళ్లు మన సరాలను సమలాలనుకుంటున్నాడు. మనం వాళ్ళగుండెల్ని చీల్చాలి! మన యిరవై ఏడు కుటుంబాలలో ఆరుమంది యువకులను మాత్రమే మిగిల్చుకున్నాము! ఇందులో ముగ్గురిని వాళ్ళు లాక్కుపోతే మనకుంటున్నా లెలా బ్రతకాలి? దెబ్బతీయండి! అని అంటానేను!”

“ఏయ్! చానికి జడుస్తున్నావనుకున్నా రేమో! దెబ్బతీద్దామనుకుంటే మొదటివాడుగా నేనుంటా! ప్రత్యేకతలతో కొట్టే దెబ్బలనే అడుగుతున్నా?” అన్నాడు చియూ.

“షీయా” లేచి నిలబడ్డాడు. అందరిముఖాలను సరిశీలించాడు. “మనమంతా ఏకీభవిస్తే తుపాకుల సమస్యలేదు. ఇదిగో! నావద్ద ఒకటి వుంది...” అంటూ, పిస్తోలును తీసుకొచ్చి చూపాడు. షీయా. అది మిలమిలా మెరుస్తున్న అమెరికన్ ఆటోమాటిక్ పిస్తోలు. దాన్ని తెరచిచూపాడు. “చూడండి దీనిలో 18 గుళ్ళున్నాయ్. ఇప్పుడే బాగుచేశాను. ఇది చక్కగా పనిచేయగలదని హామీ యివ్వగలను. లీవద్ద ఒకటి వుంది. అతడు తన యింటివద్ద దాచిపెట్టాడు. తువాన్ వద్ద నాటు పిస్తోలొకటి వుంది.”

“చాంగ్ గాడి పని పట్టటానికి మనకు బోలెడు ఆయుధాలు. కావాలా ఏమిటి? ఒక్క-బాతు చాలు వాడిపని పూర్తిచేయటానికి! మన చావ చూపుదాం పదండోయ్!” అన్నాడు లీ.

“కార్యరంగంలోనికి దూకడలచుకుంటే వెంటనే దూకు దాం పదండి.....” అని లేచాడు తువాన్. కాని యింత లోనే ఫెంగ్ తేన్ దగ్గింది.

“ఎవ్వరూ కదలొద్దు!” అని బుసకొట్టాడు షీయా.
“బోర్లా పడుకోండి. ఎవరో వస్తున్నారు.”

‘షీయా’ చేతుల్లోనుండి లీ పిస్తోలు తీసుకుని తలుపు ప్రక్కగా కరచుకుని నిలబడ్డాడు. రైతులు పూపిరి బిగపట్టి, ఆదుర్దాగా చాప కొంపలో నేలపై కూర్చున్నారు! అటుతరువాత ఫెంగ్ తేన్ కిటికీవద్దకువచ్చి, “షీయా! వస్తున్నది శ్రీమతి హిసి యావో!” అన్నది.

గదిలోనున్న వారికి గుండెలమీద అండెంబరుపు క్రిందికి దిగిపోయిన ట్లనిపించింది. “ఓయ్! ప్రాణా లెగురగొట్టింది!”

కాగితాల కట్టలను మోసుకొనివచ్చిన శ్రీమతి హిసి యావో పరుగెత్తుతూ లోనికివచ్చి, రొప్పుతూ, “మంచివార్త! యీ కాగితాలను తెల్లవారే లోపల మనం గోడలకు అంటించాలి! నే నొకజాబుకూడా తెచ్చాను!” అన్నది.

“షీయా” ఆమె చేతులలోనుండి జాబు తీసుకున్నాడు. జాకెట్ పైకెత్తుతూ, “అగ్గిపుల్ల వెలిగించు లీ! అది ఆరిపోకుండా నీ కోటు అడ్డంపెట్టు” అన్నాడు. ఆ గ్రుడ్డి వెలుగులో కాగితం లోని సందేశాన్ని చదివాడు చదవటం. పూర్తి గాకముందే బక్క గెంతుగెంతి, “సాబ్బునగరానికి దక్షిణంగా మన మొక

ఘనవిజయాన్ని సాధించాం! కొమిటాంగ్! కుక్కలు ఏడువేల మందిని నిరస్త్రులను గావించాం!...” అని అరచాడు.

రైతులు సంతోషంతో గెంతారు. “పోదాం పనండి! బాకుకు పను నెక్కినా గ్రుడ్డివాడు అదేపనిగా బాకు నూకుతా డట! అలావుంది మన విషయం! దెబ్బ తీయవలసిన సమయం ఏనాడో ఆసన్నమైంది! మన మింకా యిక్కడ మీనమేషాలు లెక్కపెట్టూ కూర్చున్నాం!” అని అంటూ, పిస్తూలు తీసుకుని లీ విసవిసా నడిచిపోయి తిరిగివచ్చాడు.

“షీయూ” అతణ్ణి ఆపి, “మనమంతా ప్రశాంత చిత్తు లమై వుండాలి! విషయాలను మన గుప్పిటలోనికి తీసుకొని దెబ్బతీద్దాం. ఇది ఒకణ్ణి ప్రాణాలు తీసే సమస్య. నాగలి భుజాన వేసుకొని పొలాల్లో పడి నడవడం వంటిది గాదని. అందరూ కూర్చోండి” అన్నాడు.

“సజం ఎవరు తుపాకిని పట్టారు? ఇంట్లోకి దూరే వారెవరు” బయట నిలబడే వాల్లేవరు? ఎవరు ఏదేది చేయాలో ముందుగానే స్లూను వేసుకుని వెళ్ళాలి. కోడిపెట్టెల్లా పరుగెత్తుతే ఎనణ్ణి చంపలేం! వాతి పనికిమాలిన రకంగా తిరిగి రావాల్సి వస్తుంది!” అన్నాడు చియూ.

విస్త్రుపోయిన లీ మొద్దులాగున నిలబడ్డాడు. అతని ప్రక్కనే నిలబడ్డ తువాన్ చిరాకుతో బుసలుకొట్టూ, చియూ వంక జూచి, “ఉఫ్! గొడవ చేయబోకు! కుట్టుపనికి పోతున్నామని అనుకుంటున్నామని నువ్ భావిస్తున్నావా? ఆ సంగతి మాకు తెలుసోయ్! నువ్ జాగ్రత్తగా వుంటున్నావంటే నువ్

పిరికివాడివి కాబట్టి! నీలాగే ప్రతి పార్టీసభ్యుడూ - పిరికివాడైతే, చచ్చు చక్కమైతే యిక పనులైనట్లే!” అన్నాడు.

చియూ ముందుకు దూకి, “నేను పిరికివాణ్ణి అని అనే లాజుకోడు కెవడురా?” అన్నాడు.

“షీయూ” అతణ్ణి లంకించుకుని, వోదార్చుతూ.

“పోట్లాడే సనుషుం యిదికాదు. కర్తవ్య మాలోచిద్దాం. అంతే కాని మనలో మనం గ్రుద్దులాడు కోరాదు. అందరూ కూర్చోండి!” అని ఆదేశించాడు. రైతులంతా శాంతపడి కూర్చున్నారు.

“ఈతుపాకి తీసుకుని బయట నిలబడి కావలాకాస్తూ వుండాలి క్వంగ్. తువాన్ తో పాటు నేను యింట్లోకి పోతాను,” అన్నాడు లీ, తుపాకిని నిముసుతూ.

“ఆపిల్ల మాటేమిటి?” అని అడిగాడు ఇన్.

“సరక! దొంగను పట్టుకుంటే వానివద్దనున్న సొమ్ము లన్నీ గుంజుకోవాలి, కల్తీగాళ్ళను పట్టుకున్నా మనుకో! వాడినీ, వాని సర్వస్వాన్నీ స్వాధీనం చేసుకోవాలి! ఒక్క బాకుపోటుతో వాళ్ళిద్దరీ తుదముట్టించాలి!” అని అన్నాడు తువాన్.

“అలా చేయరాదు, కొత్త పెళ్ళికూతురు చాలా మంచిది. పాపం పుణ్యమెరుగని యువతి. నిండుగాయిరనై ఏళ్ళయినా లేవు, ఆమె యిక్కడికివచ్చి మూడు నెలలైనా కాలేదు. పెళ్ళి చేసుకుంది కాని, చాంగ్ ఆమెభర్తను బలవంతంగా సైన్యం

లోనికి భర్తీ చేశాడు. ఇప్పుడు దానిమీద పడ్డాడు! ఆమెను చంపరాదు. బీదవాడు పెళ్ళాల్ని సంపాదించుకోవటం అతికష్టం!” అన్నది శ్రీమతి షూ.

తలవొంచుకుని దీర్ఘాలోచనా మగ్నుడయ్యాడు షీయా. చిట్టచివరకు, “మిసెస్ షూ చెప్పిందే సబబు, అగాధంలాంటి గోతిలోపడితే పులిఅయినా తప్పించుకోజాలను, ఇక సామాన్యురాలైన ఆ కన్యసాగతి వేరే చెప్పాలా? ఆమెను చంపటం నాకు యిష్టంలేదు. మీ రేమంటారు?” అన్నాడు.

“సరే! సరే! నీవన్నట్లే చేస్తాం! మేమంతా ఒప్పకున్నాం.” అని జవాబు చెప్పాడు మెత్తబడ్డ తువాన్.

కాగితాలకట్టను తీసుకున్నాడు షీయా. “మనమంతా ఒక అంగీకారానికి వచ్చినట్లేదేదూ. మనం చేయాల్సిన పనులను నిర్ణయించుకుందాం. లీ, క్యాంగ్, ఇన్, తువాన్లు చాంగ్ పని పట్టించాలి. చియూ, షన్లు యీ కాగితాలను అంటించాలి. శ్రీమతులు హిసియూహో, షూ, ఫెంగ్ త్వేలు విడివిడిగాపోయి, రేపురానున్న తుఫానును ఎదుర్కొనుటకు సిద్ధం కావలసిందిగా ప్రతి మనిషిలోనూ చెప్పిరావాలి, మగవాళ్ళు తమ పనిని పూర్తి చేయగానే ఆగ్నేయదిశలో నిలబడి ఒక్క తుపాకిగుండు పేల్చాలి; అటుతర్వాత పెద్ద సమాధివద్ద సమావేశమవ్వాలి. బయటినుండి ప్రజలు మిమ్ములను కలియుటకొస్తారు. మీకుటుంబా లేమైపోతాయో అని బెంగపడవద్దు.

వెనుక దిగబడివున్న మేము మీకుటుంబాలను రక్షిస్తాం!”
ఆబాధ్యత మాది అన్నాడు.

“ధైర్యంగా మనం మనకర్తవ్యాలను నిర్వహిద్దాం
పదండి!” అన్నాడు లీ. లీ చివాలున లేచిబయట నిబబడ్డాడు.
రైతులందరూ లీని అనుసరించారు.

17

తెల్ల వారకముందే, యాంగ్‌డన్ కు వాయవ్యదిశలో
నున్న విల్లోవుక్సుపు కొమ్మకు రక్తం కారుతున్న ఒక తల వేలిలా
డుతూవుంది. దానికి ఎడమభాగంలో కోడి గుడ్డులాంటి ఆక్ష
రాలతో నింపబడిన ఒక కాగితమూ, విజయసతాకమువేలిలాడు
తూవున్నై. ఆ కాగితంలో ప్రాయబడినదాన్ని ప్రకటన అంటా
నికి వీలులేదు; పద్యమంటానికి వీలులేదు, దానిలో యాక్రింది
విధంగా వుంది;

“భూలోక సరకం సృష్టించెను మూడు జంతువులన్,
ఒకటికోడేలు, ఒకటిపులి, ఒకటి విషసర్పం.

కట్టయోయ్ అవిగోడలు, కోటలు, కూల్చాయోయ్
కొంపలు.

కలకల్లాడే మాలోకాన్ని మహా సరకంగా మార్చాయ్,
భూములు గుంజాయ్, కౌలురుద్దాయ్ రుద్దాయ్ మా

నెత్తినలెవల భారం.

ఘోరంగా దారుణ హత్యాకొండ జరిపించాయ్.
 కూరలమల్లే చంపిరి మమ్ములన్,
 బలవంతంగా చేర్చిరి సైన్యంలో,
 భరించ లేక యిక సహించ లేక
 బీదలమంతా పాణి రక్షణ సైన్యం సర్దించితిమి.
 (కూరత్వాన్ని కూలద్రోయగ తుపాకి భుజాన

పెట్టితిమి

స్థానిక సర్పం, వార్డ్ బాస్ చాంగ్ ను హతమార్చితిమి.
 దుఃఖసముద్రాన్ని దాటగను తోడేలున తరిగేస్తాం,
 పులిని సరికేస్తాం, ననప్రపంచాన్ని నిర్మిస్తాం!''

చాంగ్ ను పురి తీసారన్న వార్త పొక్కగానే, కొత్తవాగు
 పట్నంచుట్టూ కొన్ని మైళ్ళ దూరంలోగల పల్లెలలోని రైతులు
 సంతోషంతో గంతులు వేశారు. పండుగ చేసుకున్నారు. తం
 డోప తండాలుగా స్త్రీలూ పురుషులూ, పొలాలలోపడి నడచి
 విగ్లోవృక్షాన్ని చేరుకున్నారు. రానురాను జనం యిసుక వేస్తే
 రాలనంతమంది ప్రోగయ్యారు. నేల యీనిన నల్లయ్యింది.
 ఎక్కడ చూచినా జనమే! వృక్షంవద్ద ఒకమనిషి నిలబడి ప్రక
 టన నొకదాన్ని చిదువ్రతున్నాడు. దాన్ని యిప్పటికి అనేక
 సార్లు చదివి ప్రజలకు వినిపించాడు కాబోలు! వాని గొంతుక
 బొంగురుపోయింది!

ఆ ప్రకటన సారాంశమిది.

“2 వ తారీఖున కేంద్రరంగంనుండి వచ్చిన అర్జెంటు టెలిగ్రాం:—సాబ్బునగరానికి దక్షిణంగా వైనా ప్రజావిముక్తి సైన్యం, బందిపోటుదొంగ అయిన ఛియాంగ్-కై-షేకుయొక్క “సర్వనాశన పటాలా”నికి జెందిన నాల్గవ, యాభై ఒకటవ డివిజన్లకు సంబంధించిన 1000 మంది సైనికులను హతమార్చింది. జనరల్ చాంగ్ హావో - లియాంగును ఖైదీగా పట్టుకుంది; నాల్గవ డివిజనులోని తొంభయ్యో బ్రిగేడును పట్టుకుంది; యాభై ఒకటవ డివిజనుయొక్క 130 వ బ్రిగేడుయొక్క 4000 మంది సైనికులను హతమార్చింది, మిగిలినవారిని గాయపరిచింది. దాని నాయకున్ని హతమార్చింది....”

రైతు ప్రజల సంతోషానికి మేరలేదు. దిక్కులు పిక్కటిల్లేలాగున చప్పట్లు కొట్టసాగారు. రాజకీయ నినాదాలు మిన్ను ముట్టసాగినై. అరవై ఏడేళ్ళ ముసలివాడైన పింగ్ జనాన్ని తోసుకుంటూ ముందుకువచ్చి, విల్లో వృక్షానికి ఎదురుగుండా నిలబడ్డాడు. పళ్లునూరాడు. పొడుగాటి తన పైపుతో రక్తాన్ని స్రవిస్తున్న చాంగ్ తలను మోదాడు.

“కన్నుకు కన్నూ, పన్నుకు పన్నూ,” అని అరచాడు పింగ్ తాత. “తోడేలు, పులులు కన్న అత్తిగూరుడవు నువ్. కాని యీనాడు మా గుండెలమీద కుంపటి నేలకూలింది!” అన్నాడు.

చెట్టు చుట్టూ గుమిగూడివున్న రైతాంగ ప్రజలను చుట్టు ముట్టారు. పట్నంనుండివచ్చిన సలభైమంది సైనికులు. రోడ్డు మొగలో మరతుపాకీని ఎక్కుపెట్టివుంచారు వాళ్ళు. సన్

గారు వేంచేసి, షెన్ తాతను లంకించు కున్నాడు. దారివ్వవలసిందిగా రైతులకు కేకలేశాడు. జనాన్ని ప్రోత్సహిస్తోంది, చెట్టువద్దకు చేరి, తనచేతి బెత్తంతో దానివంక చూపాడు.

“వాణ్ణి చూపింది నీ కొడుకేనా?” అని షెన్ తాతను గద్దరించాడు.

షెన్ తాత ఆ తలవంక చూశాడు; రైతుల ముఖాలను బరికించాడు. “అవును నాకొడుకే అన్నాడు సగర్వంగా”

“అవును, నా కొడుకే చంపాడు వాణ్ణి!”

“ఎక్కడున్నాడు చెప్పు? వప్పగించు!” అని హుంకరించాడు సన్.

“ప్రజా విముక్తి సైన్యంలో చేరిపోయాడు! దమ్ములుంటే వాళ్ళనే అడుగు; వాన్ని నేను తీసుకు రాజాలను!” అని హుంకరించాడు షెన్.

వెటకారంగా నవ్వాడు సన్. “తీసురాలేవ్? రా! ఆ తలప్రక్కగా పీన్ని వ్రేలాడ కట్టండి!” అని గర్జించాడు సన్.

శ్రీమతి హిసియావో ముందుకు దూకింది. “కుర్రాడు పెద్దవాడైన తర్వాత వాని బాధ్యత తుండేదికాదు. ముసలివాన్ని పురితీస్తే నీకేమిలాభం? పోయి తువానను వెతుక్కో!” అన్నది.

“ఎవడుచేసిన పనులకు వాడే బాధ్యుడు. ఇంకొకటి పనులకు ఏడెట్లా బాధ్యుడు?” అని గుంపులోనుండి ఎవరో అరచారు.

పరిస్థితి చెయిజారి పోతున్నట్లు సన్ గమనించాడు “చాప కొంపలు కాలనీ కమ్యూనిస్టులతో చేతులుకలిపి పనిచేస్తోంది. దాన్ని తగలబెట్టండి! ఆ సెటిల్ మెంటులోని ప్రతిమనిషిని దేవాలయంలో మందలేయండి. బండచాకిరీ చేయించండి....” అని అరచాడు. బావురుకప్పలా వాడా విధంగా అరుస్తున్నాడేగాని, వాని కాళ్ళనరాల బిగువ నడలిపోయి నాట్యమాడుతున్నై. కిక్కురు మనకుండా వాడు షెన్ తాతను వదలిపెట్టాడు.

గుంపులోనుండి షెంగ్ టే. “పట్నంలోనికి పోవాల్సి వస్తే పోదాం పదండి. చాంగ్ ఎవడికో చెరువుచేశాడు. ప్రాణంపోగొట్టుకున్నాడు. రైతులమైన మనకుదానితో సంబంధమేమిటి?” అని అరచింది.

తీరానికి ప్రగమించే తరంగిణిలాగున జనంలో కదలిక బయలుదేరింది. స్త్రీలూ పురుషులూ కోపంగా అరుస్తూ, నడుస్తూ పట్నానికి అభిముఖంగా బయలుదేరారు. వారు దక్షిణపుగేటును చేరుకోగానే, యిరవైవేడు కుటుంబాల చాపకొంపలు పరశురామ పీఠి ఆవుతున్నవని గ్రహించారు. ముందుకు సాగుతున్న జనం నెత్తిమీదుగా మర తుపాకిగుళ్ళు బజ్ మని ధ్వని చేసుకుంటూ పోతున్నాయ్. పిరికివాళ్ళు చెల్లాచెదరై పోయారు. పట్నంలోవున్న దేవాలయాన్ని చేరగానే, చాపకొంపల సెటిల్ మెంటుకు సంబంధించిన తొంభైమంది రైతులు మాత్రం మిగిలారు. ఇతర గ్రామాలనుండి వచ్చినరైతులు తమ తమ గ్రామాలకు వెళ్లిపోయారు.

ఆరోజు లగాయతు, వయోభేదంతో నిమిత్తం లేకుండా రోజుకు నాలుగుగంటల చొప్పున వెట్టిగా పట్టుపుగోడలను మర్మతు చేయాలని నిర్ణయించబడింది. రోజులోమిగిలిన కాలంలో ముప్పైత్తుకోటానికై పట్నం వెలుపలకు వెళ్ళుటకు అనుజ్ఞయివ్వబడింది. ఆలస్యంగా తిరిగివస్తే యిరవై లాఠీదెబ్బలు బహుకరించబడుతాయి. ఈవిధంగా మహానరకాన్ని రెండు మాసాలనుండి అనుభవిస్తూ వచ్చిన చాపకొంపల వారు చిక్కిశల్యాలై పోయారు.

“షీయా” ముఖం వాచిపోయింది. రొప్పుతూ దేవాలయంలో పడి పున్నాడతడు- ఊపిరి పీల్చుటం అతికష్టంగా పురదతనికి. శోకతప్త హృదయిని హీనూయే, ఫెంగ్ తేలు అతణ్ణి మోసుకునిపోయి ఎండలో కూర్చోబెట్టారు.

“హీనూయే కుటుంబానికి ఎంత దురదృష్టం పట్టిందిరా! భగవాన్! మంగలంలోనుండి మహాగ్నిగుండంలోనికి దూకినట్లయింది మాగతి! నా దిక్కెవరు? ఈమహా నరకంనుండి ఎన్ని జన్మలకు బయట పడగలంరా తండీ!” అని ఆతల్లి విలపించసాగింది.

“షీయా” కొద్దిగా కళ్ళు తెరచాడు. “నయమవుతుందమ్మా, భయపడకు. ఆర్బిడ్ పువ్వులుతినా. అది విషంగా సరిణమించింది. ఆవిషం దిగిపోతోంది. ఉబ్బరం తగ్గిపోతుంది రెండుమాడు రోజుల్లో. మళ్ళీ ఆరోగ్యం పుంజుకుంటా,” అన్నాడు.

కోవంగా, ఫెంగ్ తేన్ వంకవేలు చూస్తున్నా, హీనూయే, “గుడ్డివాని వయస్సువా? బలాబటి చెత్తను తినటానికెలా యిచ్చావో? అనవసరంగా యాతనలో పడదోశాన!” అని మందలించింది.

“అమ్మా! నన్ను తిట్టబోకు. ఆర్థిడ్ ప్రవృత్తులు విషమని నాకే తెలుసు? కావాలని అతనికి చెరుపుచేస్తానా?...” అన్నది ఫెంగ్ తేన్.

వారావిధంగా మాట్లాడుకుంటూ వుండగా మిసెస్ షూ పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి, “ఇప్పుడే వాంగ్ సాన్ టాన్ గేటు వద్దకు పోయాడు. తిప్పొచ్చి పడిపోయాడు. నోటివెంట పసుపుపచ్చ నురుగులు వచ్చినై. మెలికలుతిరిగి చచ్చిపోయాడు. వాన్ని లేవ తీద్దామని కొడుకు జిండ్లో వెళ్ళేసరికి వాడూ పడిపోయాడు. వాని ప్రాణం కూడా పోయింది. వాల్లిద్దరికీ ఎవరో విషం పెట్టారు...” అన్నది.

ఆ దుగదృష్టనంతులను చూడటానికి ఫెంగ్ తేన్ చివాలను లేచి వెళ్ళబోయింది. కాని హీనూయే అన్నమాటలు ఆమెను ఆపినై. హీనూయే ఏమన్నదంటే, “ఆకలితో చచ్చాకు వాళ్ళు! ఆకలిచావది! మంచురాజ్యం యొక్క అంతి మకాలంలో ఊమానికి గురై యీవిధంగా చచ్చినవాళ్ళను చాలామందిని చూశాను పోదాంపడండి!...”

గోగుపుల్లలాగున్న చేతిని పైకెత్తి, “షీయా,” ఫెంగ్ తేన్ నుద్దేశిస్తూ “చెల్లీ! ఇక్కడకు రా! మనకళ్ళయెదుట ఒక

తండ్రి కొడుకూ ఆకలితో చనిపోయాడు. ఒక కుటుంబం నాశనమై పోయిందన్నమాట! హిసియావో ఎక్కడుందో వెతుకు. నీవూ, మాలు కలసి, ఆమెతో బయలుదేరండి. పడుకోటానికి మనవాళ్ళు ఉపయోగిస్తున్న దేవాలయంలోని చావలుకొన్ని పోగుచేసి, ఆశవాలకు చుట్టి సమాధి చేయండి,” అన్నాడు.

మిసెస్ షూ అతణ్ణి సమీపించి, అతనిచేతిని పుచ్చుకుంది. “మేమీ ప్రదేశాన్ని విడిచి పోయేటట్లుగా నీవు నిర్ణయించాలి. లేకపోతే మేముతా ఆకలితో యిక్కడ చచ్చిపోవాల్సి వస్తుంది” అన్నదామె.

ఆమె చేతినిగట్టిగా నొక్కుతూ, “చెల్లీ! తుపాకిగుళ్ళకూ, పెనుమంటలకు వెనుకంజవేయని నాడే గట్టి కామ్రేడుగాకమ్యూనిస్టు పరిగణింపబడుతాడు. నీభర్తను కొమింటాంగ్ వాళ్ళు ఎలా హత్యచేసినదీ నువ్వు మరువరాదు...” అన్నాడు.

ఆమె ఎముకలు దూదిపింజల్లాగు నైపోయాయి; రాతి అరుగుమీద కూలబడింది. “షీయా! చావుకు వెరవటం లేదు నేను!. త్వరలో విముక్తి రానున్నదని ఆశిస్తూ కూర్చున్నాం. అప్పుడే రెండువారాలు గడచిపోయినై. ఏమి జనుగ లేదు! వోషిక పోతోంది! నీకు ఏదో.....”

“ఇంకా కొద్దికాలం ఓషికపట్టు, ఇవ్వారో సంభవించిన రెండుచావులను గురించి వాళ్లకు తెలియనీ. ఇకముందు సంబంధాలకోసం పెద్ద సమాధివద్ద సమావేశాలు వెయ్యి. నువ్వేమి

చేస్తున్నదీ ఎవరికంటా పడనీకు. గతకొద్ది రోజులనుండి ఇక్కడ నిఘా ఎక్కువచేశారు. ఇక వెళ్ళు!” అన్నాడతడు.

మిసెస్ ఘా లేచి నిలబడింది. “శాంతంగా నిద్రపో. నువ్వు చెప్పినవన్నీ చేస్తాను.”

18

“షీయీ” ముఖంవాపు క్రమంగా తగ్గసాగింది. ప్రజా విముక్తిసైన్యం కొత్తవాగు పట్నాన్ని సమీపిస్తున్నకొలదీ దేవాలయంలోని ఖైదీల పెదవులపై చిరునవ్వు చిందులాడ సాగింది. పట్నంలోని కొమింటాంగ్ ముఠా శమ కుటుంబాలను సురక్షిత నగరమని భ్రమింపబడుతున్న హూనై నగరానికి తరలించుటలో అహోరత్రాలు శ్రమిస్తున్నారు.

ఒకనాటి సాయంత్రం షెన్ తాత సోయా చిక్కుళ్ళు గుప్పెడూ, ఒకగిన్నెడు నల్లజావను తీసుకొని షీయీని చూడటానికి వచ్చాడు. “ఈరోజు, బియూ, నక్షాగాడి కాంపౌండు గోడవద్ద మట్టి త్రొవ్వతున్నాడు. వాడు ఆసమయంలో ఒక బకెట్టునీళ్ళను సంపాదించాడు. దానినిండా బియ్యపుగింజలే. త్రాగి చూడు. నీకు సోయా చిక్కుళ్ళను కూడా తెచ్చాలి!” అన్నాడు.

“బాకు పదునెక్కినా గుడ్డిగా అదేపనిగా బాకును నూరుతూ వుంటాడట. దెబ్బతీయాలన్న సమయమైంది!” అన్నాడు షీయీ.

“వాళ్ళు పారి పోతున్నారులే, రాత్రిల్లా అదే పనిమీద వున్నారే! యిహోజు...” అని కిల కిల నవ్వాడు. తాత.

“షీయా” జావత్తాగి, గింజలు మ్రింగాడు. వెంటనే కొంతసత్తువ వచ్చినట్లనిపించింది. లేచాడు; కుంటి వానిలాగున కర్రను నూతంగా చేసుకున్నాడు. దేవాలయప్రాంగణం వెనుక భాగానికి కుంటుతూ పోయాడు. సమీపంలోనున్న పెద్ద కోట వంక తడేకంగా చూడసాగాడు.

పెద్ద కోటచుట్టూ ఏటవాలు గోడలు సన్ గాడి ఆస్థిని పరిరక్షిస్తూ, అతని “భూలోక నరకాన్ని” పరిరక్షిస్తూ నిలబడి వున్నై. కాంపాండు లోపల పోలీసులు కాపురమున్నారు. అక్కడే సన్ గాడి ధాన్యపుకొట్లూ, మందుగుండు సామగ్రి కొట్లూవున్నై. ఈగోడలు పట్నంచుట్టూవున్న గోడలకన్న గట్టివి. వీటిపైగా ముళ్ళ తీగవుంది. ఈతీగకు దగ్గరగా రైతు లెవ్వరూ వెళ్ళరు. ఎందుకంటే దీనిలో విద్యుచ్ఛక్తి ప్రవహిస్తోందనే పుకారువుంది. యీతీగను అమెరికాలో తయారు చేశారట! దీన్ని ఎవ్వరైనా ముట్టుకుంటే ఢమ్యని చస్తారట! షీయా చెవినికూడా యీపుకారు పడింది. దీన్ని నమ్మాలో లేదో అతనికి అర్థంకాలేదు.

పట్నానికి యీశాన్యపదేశంలో, తానుగోడకూ, సన్ గాడి కాంపాండు గోడకూ మధ్యగావున్న దే దేవాలయం. దేవాలయం యొక్క పడమటికప్పు ఏటవాలుగావుంది. దానిమీద నిలబడిన షీయాకి సన్ గాడి కాంపాండు గోడలోపల భాగమంతా

శుభ్రంగా కనబడుతోంది. కోట బురుజులలోని తుపాకీ కంఠల వంక తడేకంగా చూస్తున్నాడు. ఇంతలోనే పెద్ద నల్లకుక్క ఒకటి రొప్పతూ, నాలుక నూపుకుంటూ, నిమ్మదిగా ముళ్ళ తీగలో దూరింది. క్రిందకుదూకి, శోకముడిచి పారిపోయింది.

కుక్కదూరిన తావును పరిశీలించసాగాడు షీయా. అక్కడ తీగ నునుపెక్కివుంది; అరిగి పోయినట్లు కనపడుతోంది. ఆ తావునుండి కుక్క అనేకసార్లు అదేవిధంగా క్రిందకు దూకటం, మళ్ళీ అదే దారిగుండా అనేకసార్లు లోపలికి పోవటం చేస్తూ వుండేదని నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు. పొట్టచెక్కలయ్యేటట్లు నవ్వాడు, “అరిముండా కొడుకులూ ! ఎంతమోసం ! వాళ్లు యీ తీగలో ప్రవేశపెట్టున్న విద్యుచ్ఛక్తి ఎలాంటిది ? కుక్కనైనా ఆపలేకపోయిందా ? నేనా మందుగుండుకొట్లను పేల్చి వేయగలిగితే, గుట్టు బట్టబయలువుతుంది !” అనుకున్నాడు.

చీకటి పడిపోయినా కప్పమీద కూర్చొని షీయా దీర్ఘంగా ఆలోచించసాగాడు. ఫెంగ్ తేస్సే కప్ప ఎక్కి అతనికి ప్రక్కగా వచ్చి కూర్చుంది.

“అందరూ నిద్రపోతూవుంటే, నువ్వొకా యిక్కడే కూర్చున్నావే ?” అని అడిగింది.

జవాబు చెప్పదామని నోరు తెరచాడు; కాని యింతలో దేవాలయానికి అభిముఖంగా వీధిలో నల్లని ఆకారాలు రెండు

నడచివస్తున్నాయి. ఛెంగ్ తేస్ కాల్ని నొక్కాడు. కిక్కురుమనకుండా ఆమె కూర్చుంది.

వాళ్ళు దగ్గరగా వచ్చారు. అంజులో ఒకడు, “హద్ది రోజులనుండి వాతావరణం సరిగాలేదు. నువ్వు సాన్ హువా గారి యింటికిపోవటం అంతమంచిదిగాదు, చాంగ్ కు పట్టిన గతే నీకు పట్టుదేమో....” అన్నాడు.

“భోషాణం ! కమ్యూనిస్టు పిల్లకుక్క లనుచూసి జడుస్తావనుకున్నావా !” అని గప్పీలు కొట్టున్నాడు. రెండవవాడు.

‘అంత ప్రేమతోపడి చస్తున్నావా?’

“భోషాణం ! మీరంతా వికి వెధవలు. కలేజాలేని మనుషులు. కాస్త చప్పుడైతే, ఎమర్జెన్సీ ! అలారం !” గొడవ చేస్తారు ! పిల్లల్ని ఆడాళ్ళనీ పంపేశాం. ఒక్కరెక్కలో యీ ప్రదేశాన్ని రక్షించగలను !”

అకస్మాత్తుగా ఆ కటికి చీకటిలో ఏదో పెద్దధ్వనిచేస్తూ పరుగెత్తు కొచ్చింది. ఆ ధ్వనిని విన్న ఆ మనుషులిద్దరూ గండరగోళంగా పరుగెత్తి, కుడితి తొట్టెలోపడి, “రక్షించండి !” రక్షించండి” అని కేకలువేశారు. గుండెలుగుండెల్లోలేని కొమింటాంగ్ సైనికులు ససగారి కాంపాండు గోడల వెలుపలి, లోపలి కాపలాదార్లు గ్రుడ్డిగా తుపాకులు కాల్చసాగారు. రాత్రంతా యీ విధంగానే యీ గండరగోళం సాగింది.

మరునాటి ఉదయాన అసలు విషయమేమిటని పరిశోధించగా తేలించేమిటంటే, ఒక ముసలి పందిదొడ్డిలోనుండి

తప్పించుకొంది. దాని ఘుర్ఘురధ్వని ఆ మహానాయకులను—
(అందులో ఒకడు ప్లాటూన్ లీడరు, రెండవవాడు పోలీసు
ఫోర్స్ లో లెఫ్టినెంట్లు)— గాబరాపరచి, కుడితిత్తోట్టిలో పడవేసి
ముంచింది. వారిలో ఏకక్కనికీ పిస్తోలు ప్రయోగించే దమ్ములు
లేకపోయినై.

ఈ సంఘటన విన్నాడు షీయూ. ఫెంగ్ తేను ప్రక్కగా
తీసుకొనిపోయి, “యీ పట్నంమీద కొమింటాంగ్ వాళ్లు
24, డిసెంబరు, 1946 లో దాడి ప్రారంభించారు. 28 వ
తారీఖున ఆక్రమించుకున్నారు. ఈ రోజు 28, మార్చి, 1948
సరిగ్గా పదిహేను మాసాలైంది. మనం గెలిచాం! మెల్లగా
బయటికి జారాలి నువ్వు. జాగ్రత్త! అంతా సిద్ధంగావుండని
చెప్పు మనవాళ్ళకు!” అన్నాడు.

సంతోషంతో గెంతుతూ ఫెంగ్ తే, అతని చేతినిపుచ్చు
కుని, “భయపడకు, ఎలాపోయి రావాలో నాకు తెలుసు...”
అన్నది.

చింకి తట్ట వెంటబెట్టుకొని ఫెంగ్ తే, మిసెన్ షూవెంట
వెళ్ళింది. బయటవాళ్ళకు వార్త లందించారు. ఎలాంటి దుర్ఘ
టనలూ లేకుండా మెల్లగా తిరిగివచ్చారు.

ఆనాడు అర్ధరాత్రివేళ “షీయూ,” దేవాలయ భవనం
మట్టూ తిరిగి చూసివచ్చాడు. ఎక్కడా చడీ చప్పుడూలేదు.
వైనుదిరిగి వెళ్ళి ఫెంగ్ తేను లేవాడు.

“లే. సమయమైపోతోంది. నేను వెళుతున్నా. అమ్మకు చెప్పబోకు. తుపాకులు పేలినధ్వని వినపడగానే అందరినీ దేవాలయంలో సమావేశపరచు నా కోసం ఎదురుచూస్తూ వుండు, అని చెప్పి నిశ్శబ్దంగా జారిపోయాడు.

నిద్రమత్తును విదలించుకుని కళ్ళుతెరిచి చూచింది ఫెంగ్ తేస్. కాని అతడు అప్పటికే జారుకున్నాడు. లేచి కూర్చోని మెల్లగా శ్రీమతి హిసియావోను సమీపించి, “అతడు వెళ్ళాడు.....” అన్నది.

ఆ సవ్వడి తల్లిని మేల్కొల్పింది. చివాలున లేచి నిలబడి, “షీయీ.....” అని గొణిగింది. ఫెంగ్ తేస్, తల్లినోరు మూసి, “కూడదు...” అని హెచ్చరించి.

మిసెస్ షూ మెల్లగా పెన్ తాతనూ, బియానూ మేల్కొల్పింది. దేవాలయం హాలులో కూర్చుని వారంతా ఎదురు చూడసాగారు.

ఫెంగ్ తేస్ మెల్లగా దేవాలయం వెనుక భాగానికి పరుగెత్తుకొనిపోయి నన్ గాడి కాంపౌండు గోడలమధ్యవున్న కోటవంక చూసింది. కోటబురుజులో లైట్లు వెలుగుతున్నై; మందుగుండు సామాగ్రి కొట్టు చెక్కుచెదరకుండా యథాతథంగావుంది. ఆమె దేవాలయం ముందుభాగానికివచ్చి, రాతిమెట్లమీద కూర్చుని దిక్కులు చూడసాగింది. అకస్మాత్తుగా ఆగ్నేయదిశలో పెద్ద వెలుగు కనిపించినై. మిసెస్ హిసియావోను పిలుద్దా మను

కుంటూ వుండగానే, కొండ బద్దలైవట్లు ధ్వని వినిపించింది. దేవాలయం నుండి యిసుక, మట్టి బెల్లలూ వర్షించసాగినై. భూమి గబగబ వణికింది. ఒక్క క్షణమైన తర్వాత, యీలల మోతలూ, వానివెంట తుపాకి గుళ్ళుపేలిన ధ్వని విన వచ్చింది.

నయ్యమగుండు పేరిలిన సమయంలో కొమింటాంగ్ కుక్కల కొడుకులూ, కీలుబొమ్మ పోలీసువెధన సచీ గారి కాంపౌండ్ లోని యిళ్ళలో మెత్తని పసుపులమీద సుఖంగా నిద్రిస్తున్నారు. వారు యీదెబ్బతో పడకల మీద నుండి ఎగిరి కిందపడ్డారు. తుపా కులకోసం వెతుక్కో నైనా వెసుకోకుండా వాళ్ళు శోకముడి చిన కుక్కల్లాగున తలలను వంచుకొని బయటికి పారిపోయారు.

ఈసంఘటన జరిగిన తర్వాత అనేకదినాల పాటున గాలి ఎటువీస్తున్నదీ గమనించ సాగాడు సన్. వేలాది సంఖ్యలో హంటుంగ్ రాప్ట్రీనుండి, ఎడతెరపి లేకుండా ప్రావిముక్తి సైనికులు వచ్చి పడుతున్నారని విన్నాడు. వాళ్ళంతా శోలుదుస్తులు ధరించిన మహా యోధులనీ, వారు తీసుకొని వస్తున్న ఫీల్డు గన్ ను మోయటానికి యిరవై నాలుగు గాడిదలు కావాలనీ, వారుపేల్చే ఒక్కగుండు ముప్పై లీల సరిధిలోగల వస్తువులన్నీ, టిఫి థిస్సీ పటలం గావించ గలదనీసన్ గాడికి వార్తలందుతున్నై సన్ గాడి హృదయం గుబగుబ లాడసాగింది. వాడు తన లంజ తిద్దరినీ, తన కూతుర్నీ, తన వద్దనున్న విదేశీస్వదేశ ద్రవ్యాన్నీ సగరానికి చేరవేశాడు. అహోహత్రాలు తుపాకి పక్కలో

పెట్టుకుంటూ వున్నారు; పరిస్థితులు విషమించగానే నగరానికి పారిపోవుటకు అన్నీ సిద్ధం చేసుకున్నాడు.

ఆనాటి ఉదయం, కొమింటాంగ్ రెజిమెంటువాళ్ళు పట్నపు యుద్ధకట్టడాలను బాగుచేయడానికి నాలుగువందలమందిని సస్లయి చేయవలసిందిగా సన్ ను డిమాండు చేశారు. కోజంతా వెతకినా, నలుగురు మనుషులైనా దొరకలేదు. తత్ఫలితంగా కొమింటాంగ్ సైనికు డొకడు సన్ గాడి మొగం బద్దలయ్యేటట్లు కొట్టారు. రాత్రయ్యింది. నిద్ర పట్టటం లేదు; ఎలా తప్పించుకు పోవాలా అని ఆలోచించసాగాడు. అధికాచమా నానికని లేచాను. ఇంతలోనే కొంపబద్దలైపట్లు ప్రేలుడు ప్రేలింది. సరిగ్గా తన నెత్తిమీదనే అది పగిలినదను కున్నాడు. దొర్లుతూ, ప్రాకుతూ బయటికి వచ్చి చూశాడు. తన మందు గుండుకొట్లూ, ధాన్యపు గిడ్డంగులు మహాభయంకరంగా మండు తున్నై. వెనక్కు పాకి పోలేక పోయాడు. తన అంగరక్షకుని కేక వేసి పిలువసాగాడు.

అదే సమయానికి “షీయా” దేవాలయానికి చేరుకున్నాడు. “ఫెంగ్ త్సే! నువ్వు దక్షిణపు గేటువద్దకు పో. హిసి యావో! తూర్పుగేటుకుపోయే రాజవీధిలో నుండిపద! షూ సతీ, మీరు దేవాలయం వెనుక భాగాన్ని కాయండి. అందరినీ పోగుజేసి, కార్యరంగంలో దూకండి! బెదరువాటుగుండ్ల బారి పడబోకండి! జాగ్రత్తగా మసలుకోండి!....”

గిన్నెడు జావ గుటకవేయుటకు ఎంతకాలం. పట్టుందో అంతకాలంలో, వీధులన్నీ, “అయుధాలు వప్పగించి, ప్రాణాలు

కాపాడుకోండి ! ప్రజావిముక్తి సైన్యం ఖైదీలను రోష్టుపెట్టదు ! మీ తుపాకులను యిచ్చివేయండి !” అన్న నినాదాలతో నిండిపోయినై .

ప్రేలుడు ప్రేలిన సమయానికే కీలుబొమ్మ పోలీసుల కంపెనీ, దక్షిణపు గేటువద్ద ప్రెంచి మోర్తారు నొకదాన్ని సిద్ధంగా వుంచింది. ప్రేలుడు పేలగానే ఆ పోలీసులు గందరగోళంలో పడ్డారు. భగభగ మండిపోతున్న కాంపౌండులోని తమ మనుషులనూ మందుగుండు సామాన్ని రక్షించటానికి ఒక స్లాటూను సైనికులను తీసుకొని పోదామని తలచాడు కెప్టెన్. కాని, “ఆయుధాలు ఒప్పగించండి ! లొంగిపోండి!” అన్న కేకలు అతని మనసును మార్చివేసినై .

“అధ్యాన్నంగా వుంది. అప్పుడే వాళ్లు పట్నంలో ప్రవేశించారన్నేవుంది. పడమటిగేటుద్వారా పారిపోదాం....” అన్నాడతడు.

అతడు మాటపూర్తి చేయకపూర్వమే, తుపాకి గుండాకటివచ్చి అతణ్ణి పూర్తిచేసింది. మంచిసీల్లు అడక్కుండా చచ్చిపడ్డాడు. అతణ్ణి షూట్చేసిన సైనికుడు “గుకో ఎవరో స్తారు ? మేం తుపాకులు వప్పగిస్తున్నాం....” అన్నాడు.

అప్పటికే ప్రజావిముక్తి సైన్యం దక్షిణపు గోడపైకెక్కి కోటను ధగ్ధం గావించింది. తుపాకుల మోత చెవిని పడగానే తూర్పు గేటువద్దనున్న “ఆత్మ రక్షణదళ” సైనికులు ముప్పైమందికి పైగా తమ ఆయుధాలను విసర్జించారు. కొమింటాంగ్ కుక్కల

పూర్తి బెటూలియన్ ఒకటి పరిస్థితులు వివరించిన వని గమనించగానే ఉత్తరపు గేబుద్వారా పరుగు లంకించు కుంది.

సగం ఆకాశాన్ని వెలుగుతోనింపి వేసిన వేలాది కాగడాలు, “భూలోక నరకం” వైన ఎగురుతున్న ఎర్ర జెండాను చూపు తున్నాయ్.

గజ గజ పనికిపోతూ హీనూయే దేవాలయంలో ఒక మూలకు పాకిపోయి, మోకరిల్లి “భగవాన్ బుద్ధా! తువాన్ ను యింటికే పట్టించు తండ్రీ! నన్నీ అగ్నిగుండం నుండి రక్షించు తండ్రీ!” అని ప్రార్థించసాగింది.

కాగడాలు చేతబట్టి ఫెంగ్ తేన్ రోడ్డుమీదగా వస్తూ, “ప్రజా విముక్తి సైన్యం మరల వచ్చింది! ఎక్కడున్నాలోయ్ మీరంతా? అందరూ నావెంట రండి!” అని అరచింది.

చీకటిలోనుండి బయటపడిన హీనూయే ఒక కర్రను పూతంగా గొని, “బిడ్డా! వేగిరంగా పోయి సన్ గాణ్ణి సజీవంగా పట్టుకో! వాణ్ణి జీవాలతో వదలకు! కొంపకు తిప్పలు తేస్తాడుచాడు!” అని అరచింది.

కాగడాలు చేతబట్టి రైతాంగ ప్రజలు సన్ దొరవారి భవనాన్ని సలుస్కలనుండి చుట్టుముట్టాడు. లోపలంతా భగభగ మండిపోతోంది. “విడిపోయి, వెదకండి! వాడింకా యిక్కడే వున్నాడు!” అని అరవసాగారు. అన్ని వైపులనుండి కాగడాలు లోపలికిదూరి వెదుకసాగినై.

షూ సతి వెంటబెట్టుకొనివచ్చిన రైతులకు నాయకత్వం వహించాడు “షీయీ.” కాంపాండులో ప్రవేశించినవారిలో వారు ప్రధములు. సన్ కోసం గాలించారు కాని లాభంలేక పోయేసరికి, సన్ గారి గానుగలోని నూనెలో ముంచబడివున్న మోకులను బయటికి లాగివాటికి నిప్పంటించి నైరుతిదిశగా ముందుకు సాగారు.

నరాలబి: పూర్తిగా నశించిపోయిన సన్ దిక్కుతోచక నైరుతి దిశలోనున్న పట్నపు గోడవైపుగా పరుగెత్తాడు. కాని, ఆతావు చేసుకోగానే, వానికాళ్ళు చచ్చుపడినై. సున్నపు గుంటలో పడిపోయాడు. ప్రాణాలు రక్షించుకోటానికి పరుగు లంకించుకున్న కొమింటాంగ్ సైనికాధములు అతణ్ణి పడదోసి, త్రొక్కారు. వాళ్ళంతా గోడలెక్కి దూకి పారిపోయేసరికి, దుక్కలాగున బలిసి కొరతవేయబడిన పందిలాగునయ్యాడు సన్. పందిలా మూలుగుతూ, లేవనెత్తున లేకుండా వాడు ఆగుంటలో పడి వున్నాడు.

మండుతున్న మోకును లాక్కొస్తున్న షూ సతి, వాని మూలుగు విన్నది. “త్వరగా రండి! వాడిక్కడే వున్నాడు! అని అరచింది.

“షీయీ” లేడిలాగున పరుగెత్తుకొచ్చాడు. ఇనుప కడ్డి నేలను తాడిస్తూ, “ఎవ్వడురా సున్? చేతులు పైకెత్తు?” అని అజ్ఞాపించాడు.

గోతిలోనుండి మెల్లగా తలను వైకెత్తాడు సన్. వాని స్పటికపు బిళ్ళలు, అంటే; కంటి అద్దాలు ఎక్కడో పోయినై, తాబేలు లాంటి కళ్ళతో ఖాళీకంటి జోడుగుండా వారిని చూశాడు. కాగడాల వెలుగులో లేచి కూర్చో యత్నించాడు.

“వస్తున్నా... నన్ను చంపకండి!...” అని ప్రార్థనగాడు.

షెన్ తాత పరుగెత్తుకొచ్చాడు. “అచ్చా! ముసలి పులి యిక్కడే వుందన్నమాట!” అని, సన్ వీపుమీదకు దూకి, వాని కాలరు లంకించుకొని, “వాక్కోటానికి నీకింకా చోటెక్కడందిరా!...” అని అరుస్తూ, వాని తలను మళ్ళీ బురదలో కుక్కాడు.

కాగడాలు వేసుకొని సన్ కోసం గాలిస్తున్న రైతులు యీచప్పుడు విని పరుగెత్తుకొచ్చారు. గోతి చుట్టూ మూగారు-వారిలో వితంతువు హీనూయేకూడా వుంది. సన్ గాడిగో పేచీ పడుతున్న బియ్యూ, షెన్ తాతలను చూసింది. ఒక్క అరపు అరచి సన్ మీద పడింది.

“యిరనై ఏళ్ళనుండి పేరుకున్న నాపగను తీర్చుకో నీయండి!” అని అంటూ వాని చెవిని గట్టిగా కొరికివేసింది.

“షీయా”ని కౌగలించుకోటానికి తువాన్ ముందుకు పరుగెత్తాడు. “కుంటుపడిన వీరవనితను మీరంతా చూడాలని ఆదుర్దా పడ్డారుకదూ?” అని ప్రజాయోధుల నుద్దేశించి అరచాడు. “ఇదిగో! ఇక్కడే వుంది!”

కాని “షీయా” కుంటినాడేమీ కాదు! సన్ విషయం వట్టింతుకోకుండానే వాళ్ళు “షీయా”ని తమ భుజాలపై కెక్కించుకున్నారు. కక్కలు గొట్టినట్లున్న మొగంగల సైనికుడు ఆ జనాన్ని తోసుకుంటూ ముందుకొచ్చి, “షీయా,” చేతులను నొక్కాడు.

“చెల్లీ! జ్ఞాపకము మున్నానా?” సైన్యంలోనుండి పారి పోయివచ్చిన వాంగును నేనే... నన్ను రక్షించావు...” అన్నాడతడు.

వాని ముఖాన్ని బాగా పరిశీలిస్తున్న షీయా జ్ఞాపకం తెచ్చుకోసాగాడు. “ఇంటికి పోతానని చెప్పావుకదూ?” మళ్ళీ సైన్యంలో చేరనన్నావుగా!” అని ప్రశ్నించాడు విస్తుపోతూ.

“నన్ను అక్కడకు పంపావు! ప్రజావిముక్తి సైన్యాన్ని కలియగానే వాళ్ళనన్ను తమ సోదరునిగా చూశారు. ఇంటికి పోతానే అనుకో, పోయినా కొమింటాంగ్ వాళ్ళునన్ను సైన్యంలోనికి లాక్కొస్తారుగా! పూరుకుంటారా? ఇక మిగిలినదల్లా ఏమిటంటే తుపాకి చేతిబట్టి, మానవభక్షకు లందరినీ తుడిచి పారేయిటం! అంతకన్న వేరేమార్గం లేదని భావించాను,” అని చెప్పాడతడు. సమీపిస్తున్న యోధులవంక చూపుతూ, “స్పెషల్ సర్వీస్ బెటాలియన్ యొక్క మూడవకంపెనీ, మొదటి ప్లాటూన్ లో పనిచేస్తున్నా. ఆ వచ్చేవాడే మాస్ట్రూటూన్ నాయకుడు,” అన్నాడు వాంగ్.

ఆ వస్తున్న వ్యక్తి లియూ, ఉత్తరపు గేటుద్వారా పారి పోతున్న కొమింటాంగ్ సైనికులను రెండునందలకు పైగా వట్టుకొని, లాక్కొస్తున్నాడు. దగ్గరకు రాగానే, వృద్ధురాలు ఒకతే బురద పందిలాగున్న వ్యక్తిచేసిని కొరుకుతున్న దృశ్యం లియూ కళ్ళబడింది. ఖైదీలను తన సైనికులకు వప్పజెప్పి, వాంగ్ వెంట రాగా, “అవ్వా! వాణ్ణి వదలిపెట్టు! వాడుచేసిన అపకారాలు చెప్పకోటానికి సమయం వస్తుందిగా! ఇప్పుడు మనకు మన ప్రభుత్వం వచ్చింది!” అని బ్రతిమాలారు.

వాని కంఠధ్వని వినగానే, “షీయా” తలను పైకెత్తి చూశాడు. అతణ్ణి కాగలించుకోటానికి పరుగెత్తాడు.

“లియూవి కాపూ నువ్వు?”

తన గుండెలపై పడబోతున్న పడచును జూచి లియూ వెనక్కు అడుగువేసి, “ఎవరు-ఎవరు నువ్వు? నీవు నాకు తెలియదే” అన్నాడు.

“షీయా” కళ్ళల్లో నీళ్ళు గిరుగిన తిరిగివై; “నేనా? నా పేరు లియూ కెన్-మెంగ్” అన్నాడు.

లియూ భుజాన వున్న తుపాకి జరుగిన క్రిందకు జారింది. “ఏమిటి! మీరింకా బ్రతికున్నారా?” అని విస్తు పోతూ తలను వట్టుకొని కూలబడ్డాడు లియూ.

వాంగ్ నోరు తెరచుకుని చిత్తరొతూ ఆ “కవ్వ” వంక చూడసాగాడు!

19

కొత్తవాగు పట్నం విముక్తి జెందించబడిన తర్వాత, జానినుట్టూ నాలుగు మైళ్ళ కైవారంలోగల పల్లెలలోని యువకులు వృద్ధులు యీక్రింద పాటను పాడసాగారు.

“తెల్లని బియ్యం వండితే సువాసన వస్తుంది!

భూలోక సరకాన్ని ప్రజా విముక్తి సేనల కూలగొట్టక పోయినట్లయితే దానివాసనే తెలిసేది కాదు మాకు!”

పల్లెలనుండి కొత్తవాగు పట్నానికి స్త్రీలూ, కన్యలూ తండ్రి ప తండులుగా రాసాగారు. వచ్చి రంగు రంగుల దారాలను కొనసాగారు! ఎందుకు? వానితో సంచులు తయారుచేసి, ప్రజావిముక్తి సైనిక సోదరులకు బహుమతిగా యివ్వటానికి! రంగుల దారాలు అమ్మే వ్యాపారస్థులకు తీరికనేదే లేకుండా పోయింది! షూ సతిగారి పిల్ల తొమ్మిదేళ్ళది, ప్రజాయోధులకు రైతు మహిళలు కానుకగా యిచ్చిన సంచులపై అల్లబడిన, “శరీరంలో మాంసానికి బామికెలకు ఎలాంటి సన్నిహితముందో, ప్రజలూ, ప్రజావిముక్తి సైనికులకు అలాంటి సాన్నిహిత్యముంది.” “ఈసంచీ చిన్నదైనా మా ఆప్యాయత యదార్థం, సైన్యమూ ప్రజలూ శాశ్వతంగా ఒకేహృదయం గలవాడు.” “యూంగ్‌మనిషిని వేగిరంగాదాటండి! సోదరులారా! ఛియాంగ్ కై-షేక్ ను పట్టిబంధించి వేరు నిలబెట్టుకోండి!” అన్న వాక్యాలను ఆపి చదివింది. ఇంటికి పరిగెత్తుకొని పోయి, “అమ్మా! నాకు

డబ్బులివ్వవే” అని మారాంచేసి, డబ్బులు తెచ్చుకుని, పద కొండు రకాల రంగుదారాలను కొన్నది. మూడురోజులపాటు తనగదిలో కూర్చొని, బహుమతి సంచీపైన, ఒక కొలనూ, కొలను నీటిలో తేలుతున్న ఒక పద్మాన్ని, నీటిలో యీదు తున్న బంగారు చేపనూ కుట్టింది. ఆపని పూర్తికాగానే దాన్ని చొక్కాలో దాచుకొని, లియూ యింటికి పోయింది. ఆసంచీని అతనికి బహూకరిస్తూ, అతనివడిలో కూర్చుంది.

లియూ ఆసంచీ వంకచూశాడు. అల్లిక గజి బిజిగా వుంది. పెన్నిలుతో గీచినట్లుంది ఆ కుట్టు. చేప నిజంగానే చేపా అని పిస్తోంది. ఎందుకని అంటే, దానితోక్క, తలూ రెండూ కదలు తున్నాయ్.

“ఈ అల్లికలో నీళ్ళలో చేపను చూపటంలో నీభావం?” అని అడిగాడు లియూ.

“మారు చేపలూ, మేం నీళ్ళుగాలేమా?” అని నవ్వింది. “పైనయ్యం చేపవంటిది; ప్రజలు నీటివంటివారు,” అన్న పాట లాగున లేదు. అలాగనే కుట్టాను.” అన్నదా పిల్ల.

లియూ ఆమె తలను తనగుండెలకు హత్తుకొని, నిమి రాడు. ఆప్యాయంగా, “బచ్చీ! ఎలాంటి ఆలోచన ఆలోచించావ్! చిట్టి బుర్రలో పెట్టేడు ఆలోచనలు!” ఆమె తలను చుంబించాడు.

ఆ పసికందు హృదయం సంరృప్తి చెందింది; సంతోషంతో గెంతుతూ యింటికి పోయింది.

(ప్రతి గ్రామంలోనూ, పల్లెల్లోనూ, ప్రజావిముక్తి సైన్యానికి గుడ్డలతో చెప్పలు కుట్టి యిచ్చుటలో నిమగ్నులైనారు మహిళలు. వారు పనిచేసుకుంటున్న సమయంలో, “సైనికులకు చెప్పలు కుట్టియిస్తున్నామంటే, మీ దారిని నిష్కంటకం చేయుటలో నిమగ్నమైనా మన్నమాట: కొత్తచెప్పలు ధరించిన మీరు యాంగ్లీషదిని వేగంగా దాటగలరు; ఛియాంగ్-కై-షేకును మీరు వైదీగా పట్టుకోగానే మా గుండెలపైవున్న బరువు దిగిపోతుంది.” అను సారాంశంగల పాటనుపాడుతూ వుండేవారు.

కొత్త పెళ్లికూతురు ఏడుజతల చెప్పలను తయారు చేసింది. ఆ చెప్పల అడుగుభాగంలో లీచేత “భర్తను రక్షించండి” అన్న అక్షరాల వ్రాయించుకుని, వాటిని దారంతో కుట్టింది ఈ మాటలు సరిగా అర్థమవుతాయో కావోనన్న సందేహంతో ఆమె యీ క్రిందిమాటలను ఎర్రకాగితాల మీద వ్రాయించి వాటిని చెప్పల అడుగుభాగంలో అతికించింది.

“నా భర్త ఫంగ్ ను వార్డు యజమాని చాంగ్ బంధించి, బలవంతంగా కొమింటాంగ్ సైన్యంలో జేర్చాడు. మీరు నా భర్తను త్వరలో విముక్తి చేస్తారనీ, అతణ్ణి అగ్నిగుండంనుండి రక్షిస్తారనీ ఆశిస్తున్నాను.”

కొద్దిరోజులు గడచినై. హీనూయే మధ్యాహ్నం దాటే వరకూ పనిచేస్తోంది. అంటే, చిట్టచివరి చెప్పలజత కుట్టుటలో నిమగ్నమైపోయింది. బహుశా సంచలన తయారు చేద్దామనుకుంటున్న స్త్రీలకు వివిధసమానాలు కత్తిరించి యిస్తోంది ఫెంగ్ తేస్సే. లియూ రెజిమెంటు హెడ్ క్వార్టర్స్ నుండి యింటికి తిరిగి వచ్చేసరికి దృశ్యమిది.

అతడు గదిలోనికి ప్రవేశించి చిరునవ్వు నవ్వి, “అమ్మా! రేపు పెద్ద సమాధివద్ద విజయోత్సవాన్ని, మృత పీఠుల స్మారకసభను జరుపదలచాం. ముప్పైవేలమంది ప్రజలూ, సైనికులూ పాల్గొంటారు. దేశమంతటా శత్రువులపై దెబ్బ తీస్తున్నాం; సైన్యం బాగా హడావిడిగా వుంది. ఇక్కడున్న యూనిట్ కూడా కొద్దిరోజులలో యిక్కడనుండి వెళ్లిపోవాల్సి వస్తుంది” అన్నాడు.

ఫెంగ్ తేస్సే, ఆదుర్దాగా, “సీపుకూడా వెళ్తావా?”

లియూ నవ్వుతూ ఆమెవంకకు తిరిగి, “అవ్వొచ్చు” అన్నాడు.

ఫెంగ్ తేస్సే తలవంచుకుంది. బాధ ఆ ముఖంలో ద్యోతకమైంది. లియూ ఆమెవంక మరల చూశాడు; లేనివుల్గాసాన్ని ముఖంలో సెదర్చించింది. లేచి నిలబడింది. రేపటి మీటింగు వార్తను సలుగురికీ అందచేయుటకు వెళ్ళింది.

విజయోత్సవం జరుగబోతున్నదని తెలియగానే రైతులు ఉత్సాహంతో గెంతసాగారు. ఇళ్ళను అలికి ముగ్గులు పెట్టు

కున్నారు. తోరణాలు కట్టారు. పెద్దపెద్దజండాలు తయారు చేసారు. దీపావళిసరుకు తెచ్చారు. అంతా గడబిడగా ఆ పనిలో మునిగిపోయారు.

తెల్లవారు ఝామునుండి మధ్యాహ్నంవరకూ, కొత్త వాగుపట్నం, విజయోత్సాహపు ఫిరంగి, మరతుపాకీ, టపాకాయల మోతలతో నిండిపోయింది. పరిసర గ్రామాలనుండి యాంగ్కో నృత్యబృందం, బాలసంఘాలు, స్త్రీలూ, పురుషులూ; తప్పెటలూ తాళాలు, వివిధవాయిద్యాలను మోగించుకుంటూ వచ్చి పట్నపుగోడకు ఆపలివైపునున్న పచ్చికపొలాలను నింపి వేశారు. ప్రజాయోధులకు కానుకగా దలచుకున్న చెప్పలనూ, సంచలను బళ్ళనిండా వేసుకొచ్చారు. ఆ సంబరాన్ని చూస్తే జనమహాసముద్రం లాగున్నది.

సమావేశస్థలం చక్కగా అలంకరించబడింది. గేటులు నిర్మించారు. మెయిన్ గేటుపై “మరల సూర్యదర్శనం అయ్యింది” అన్నవాక్యం గోచరిస్తోంది. వక్తల వేదికకు మధ్య భాగంలో ముప్పై ఆరు అడుగుల ఎత్తుగల విజయమంటపం నిర్మించబడింది. పెద్ద ఎర్రజండాను మోసుకొనిపోతున్న ప్రజా యోధుని చుట్టూ కార్మికులు, కర్షకులు, మహిళలు, విద్యార్థులు, వ్యాపారస్తుల చిత్రాలను ఆ మంటపం నుదుటిపై చిత్రించారు. ఒకవైపున బుర్రకథలు, యాంగ్కోనృత్యాలు, వివిధ విచిత్ర వేమాల ప్రదర్శనం సాగుతోంది. అదంతా మహా అద్భుతంగావుంది. ఎక్కడున్నాం అన్న ప్రశ్న జనించక మానదు.

నక్తల వేదికకు సరిగ్గా మధ్యభాగంలోపై రైన్ ఫోటో, సర్వసేనాధిపతి ఛాంటోలు ఫోటోలు అలంకరించబడినై. ఆ ఫోటోలకు పైభాగంలో, “మీ నాయకత్వం మూలంగానే మే మిలాంటి రోజును చూడగలుగుతున్నాం!” అని రచింప బడివుంది. వేదిక ముందుభాగంలో, “విజయోత్సవాన్నీ, మృత వీరుల స్మారకసభ జరుపుటకు ఏర్పాటుచేయబడిన ప్రజల, సైనికుల సంయుక్తసమావేశం,” అని వ్రాయబడివుంది.

మిలిటరీబ్యాండు వాయిద్యం మ్రోగుతోంది. విజయోత్సవ సూచకంగా 24 ఫిరంగులూ, 22 మరతుపాకులు మ్రోగించబడినై. పూలదుండలనూ, బహుమతి సంచులను సమర్పించుటకు ఫెంక్ ట్రే చుహీశలకు నాయకత్వం వహించి, వేదికను సమీపించింది. 16 మంది వృద్ధమాతలను వెంటబెట్టుకొని హీనూయే చెప్పలను సమర్పించుటకు వేదిక నెక్కింది. అందరి, కన్న చివరకు లియూ కెన్-షెంగ్ వేదిక నెక్కి రెజిమెంటల్ కమాండరునకు పూలమొక్కల కుండలను యిచ్చాడు. కమాండరు పూ ఆ కానుకలను అందుకుని, ప్రసంగించసాగాడు.

“మనం యీనాడు విజయోత్సవాన్ని జరుపుకుంటూ వున్నామంటే, మన తల్లులూ, తండ్రులూ, అక్కలూ, చెల్లెళ్ళూ, అన్నలూ తమ్ములూ, మహానరకంనుండి శాశ్వతంగా బైట పడ్డారు కాబట్టి మీ జీవితాలు నిత్యకళ్యాణం పచ్చతోరణంగా ఉండుగాక!” అంటూ తనచేతిలోని పూలకుండలను క్రిందబెట్టి “కామ్రేడ్ లీడర్స్, మరియు యోధులారా! మృతవీరుల

స్మరించుటకై మనం యిక్కడ సమావేశమయ్యాం. మనం వారిని యీ జీవితంలో మరవరాదు. వారు కార్చినరక్తం వృధాకాలేదు. నూతన ప్రపంచాన్ని సృష్టించుటకై వారు తమ రక్తాన్ని తర్పించారు. ఆ పెద్ద సమాధిలో హీనూయే కుటుంబానికి జెందిన చిన్న చెల్లెలువుంది. ఆమె మన యోధులలో ఒకరి స్థానాన్ని ఆక్రమించింది! ఈ తల్లుల, తండ్రుల రుణాన్ని ఎలా తీర్చుకోగలం?....”

ఇనుపనుత్తులు లాగున యోధుల పిడికిళ్ళు గగనపీఠిలో కెగసినాయ్. “నాన్ కింగ్ ను పట్టండి!” “ఛియాంగ్ కై-షేక్ ను సజీవంగా పట్టండి! చై నాను విముక్తి గావించండి!” అన్న నినాదాలు దిక్కులు పిక్కటిల్ల జేసినై.

లియూ కెన్-షెంగ్ లేచాడు. “హీనూయే కుటుంబం తన చిన్న కూతురు పీయూని యిచ్చి, నన్ను బ్రతికించింది. తన్నూ లంగా నేను మృత్యు గహ్వరంనుండి బయటపడ గలిగాను. పది హేను మాసాలపాటు నేను ఆమె దుస్తులను ధరించాను. కంటి వాడుగా నటించాను. కొత్తవారితో మాట్లాడేవాణ్ణిగాదు. ఈ రోజున మనం మిత్తిగోతిని శాశ్వతంగా పూడ్చేస్తున్నాం. తుపాకి భుజాన వేసుకొని, యాంగ్సీదాటి, నాన్ కింగ్ అద్దాలరాజు భవనంలో దూరి, ఛియాంగ్-కై-షేకును సజీవంగాపట్టి, మాతృమూర్తి హీనూయే రుణాన్ని తీర్చుకోదలచాను!...”

షెన్ తాత ముందుకొచ్చాడు. కిలకిల్లాడుతూ వేదిక పక్క, “పదిరోజులక్రితం యీ భూలోక సరకంలోని చైతులు

మహానరకాన్ని అనుభవించాడు. ఈ రోజున నాలాంటివాడు యీ వేదిక నెక్కి, నా వృద్ధ వాచాలత్వాన్ని ప్రదర్శించుకునే అవకాశం చిక్కింది.....” అంటూ, కిలకిలనవ్వి, “ఈ భూలోక సరకంలోనే రైతులు చనిపోయారు. ఈ భూలోక సరకంలోనే రైతులు బీదరికంలో మగ్గిపోయారు. ఈ భూలోక సరకంలోనే రైతుల పంటపొలాలు బలవంతంగా బీడు గావించబడినై. ఎంతచూచినా, ఎటుచూచినా, యీ భూలోక సరక మున్నంతవరకు జీవించుటకు అవకాశంగానీ ఆశగానీ లేదనిపించింది. ఇంతలోనే ప్రజావిముక్తి సైన్యం, మన యోధులు నచ్చారు.....” అంటూ షెన్ తాత సంతోషంతో నవ్వుసాగాడు; అతనితో పాటు వేలాది రైతులు ఉల్లాసంతో నవ్వుసాగారు.

“సమైక్యం కండి! ప్రజావిముక్తి సైన్యాన్ని బలపరచండి! యాంగ్లీనిదాటండి!.....” అని ఆ జనసంద్రం నినదించింది.

సంధ్యాసమయం అయ్యేసరికి, సమావేశం ముగిసిందని అధ్యక్షుడు ప్రకటించాడు. కాని, యుద్ధరంగానికి పోతున్న ప్రజావిముక్తి సేనలకు బ్రహ్మాండంగా వీడ్కోలుయిచ్చి పంపుటకు దూరగ్రామాలనుండి వచ్చిన రైతులు ఆయత్త మవసాగారు. సమావేశస్థలాన్ని వదిలివెళ్లగానే, వారు ముఠాలుగా చీలిపోయి, పొలాల్లో గాడిపొయ్యలు నిర్మించి, పెద్ద గుండిగలతో వంటలు చేయసాగారు. వంటలు పూర్తికాగానే రోడ్డు ప్రక్కగా బారులుతీరి కూర్చుని, ప్రజా విముక్తి సైన్యపు “మోరా”కై ఎదురు చూడసాగారు.

ప్రజావిముక్తి సైన్యం వెళ్ళి పోతోందని పెద్దలు చెప్పుకుంటూవుంటే విన్నపిల్లలు, సైన్యం యుద్ధరంగానికి పోతున్నదన్న విషయం తెలియక, కొమింటాంగ్ యుద్ధకట్టడాలనుండి ఇటుకొను మోసుకొనివచ్చి రోడ్డుమీద “మహాకుడాన్ని” నిర్మించారు. ఎందుకు? ప్రజావిముక్తి సైన్యాన్ని నెళ్ళనివ్వకుండా చేసుకుంటానికి! రైతులను తమతమ గ్రామాలకు తిరిగి నెళ్ళవలసి నదిగా ప్రాధేయపడుటకు వచ్చిన రోజుమెంటు ప్రధాని, రోడ్డుపై నిర్మితమై వున్న ఇటుకకోటలను గాంచాడు. అందులోని ఒక కోటలో ఒక పసివాడు నిద్రిస్తూ వుండుటను గమనించాడు. ప్రజావిముక్తి సైన్యం ఎందుకుగాను యీ ప్రదేశాన్ని విడిచి వెళ్ళుతున్నదీ ప్రతి పసివానికి సచ్చజెప్పిన తర్వాతనే పసివాళ్ళు రోడ్డుమీద తాము నిద్రించిన ఇటుక కోటలను తీసివేయుటకు వప్పుకున్నారు.

“సైన్యం ముందుకు సాగుతోంది!” అన్న పిలుపు చెవిని లడగానే రైతులు మేల్కొన్నారు. కళ్ళు నులుముకుంటూ లేచి, జట్టులోదూరిన మట్టిబెడ్డలను దులుపుకోసాగారు. బురద కొట్టుకున్న ఎద్దులులాగున పసుగెత్తుతూ, “యాంగ్సీని దాటండి! యాంగ్సీని దాటండి! యాంగ్సీని దాటండి!” అని నినదించారు. ప్రజాయోధులు ఆ నినాదాన్ని అందుకుని దిక్కులు పిక్కటిల్లజేశారు.

ఒక వరుసలో సైనికులూ, మరొక వరుసలో రైతులు, కలిగావులగు, రైతు, సైనిక ప్రజావాహిని అనంతంగా తరలిపోసాగింది.

కొంతమంది రైతులు సైనికులకు యిచ్చుటకై టీ కప్పులను పుచ్చుకుని సిద్ధమయ్యారు. రెండు చేతుల్లోను రెండు టీ కూజాలను పుచ్చుకుని, ఒక వృద్ధమాత, “కామ్రేడ్స్! విక్టరీ టీ! త్రాగండి!....” అని అరచింది. యువతీ మణుల సంఘాలు, బాలసంఘాలు, ప్రైమరీ స్కూలు విద్యార్థులూ, నృత్యం చేస్తూ పాటలుపాడుతూ, సైనిక కామ్రేడ్స్ కు వీడ్కోలు యిచ్చారు.

చిట్టచివరకు రెజిమెంటుకమాండరు ప్రజల నుద్దేశిస్తూ, “పెద్దకాల్వపద్దకు వచ్చాం. తండ్రుల్లారా! తల్లులారా! మీరు మీరూ బళ్ళకు తరలిపోండి! మీరు మా పట్ల చూపిన ఆదరం, ఆప్యాయాలనుకాని మారకాని తర్పించైనా, ఛియాంగ్-కై-షేకుతో పోరాడి, వాణ్ణి హతమార్చి తీర్చుకుంటాం! ఇది మా వాగ్దానం! శవధం....” అన్నాడు.

ప్రజావిముక్తి సైనికుల చుట్టూ మూగి, రైతులు వారితో కరచాలనం చేశారు. “కామ్రేడ్స్! హీనూయేను పట్టుకొని యాంగ్లీనదిని దాటండి! క్షతగాత్రవాహకులుగా మేం పని చేస్తాం! యుద్ధరంగంలో కలుద్దాం! మీరు ఘనవిజయం సాధింతురుగాక.” అని దీవించి పంపారు. ప్రజా సైనికులు విజయోత్సాహ హృదయులయ్యారు.

రైతులు తమ తమ కొంపలకు వెళ్ళారు. ఫెంగ్ తే మూత్రం పటాలాల ప్రక్కగా నడువసాగింది. ప్రజాయోధులు నదిని దాటుటకు పడవల నెక్కుతూవుంటే ఆమె హృదయం

కొట్టుకోసాగింది. ముందుకు పరుగెత్తి లియూ కెన్-మెంగ్ చేతిని గట్టిగా పట్టుకుంది.

“షీయీ.....” అని అతన్ని పిలిచి, సిగ్గుతో తలవంచుకుంది. “మరచిపోకు” అని మృదువుగా అన్నది. “నీ వెంట దూరమేగినా, నేచనిపోయేవరకూ నీ కోసం ఎదురుచూస్తూ వుంటాను.”

లియూ కెన్-మెంగ్ ఆమెచేతిని నొక్కి, “తప్పక తిరిగి వస్తాను,” అన్నాడు ప్రశాంతంగా.

పడవలు కనుచూపుమేర దాటిపోయేవరకూ ఆ వ్యక్తులిద్దరూ చేతులు వూపుతూ పరస్పర హృదయావేదనను, వ్యక్తీకరించుకున్నారు.

— . . . —

